

Zahraníční politika České republiky

dokumenty IV –VI/2017
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
červenec 2017

Odbor administrativy a zpracování informací
MZV ČR

ISSN 1210-5619

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.

Vydává odbor administrativy a zpracování informací

Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.

Odpovědná redaktorka: Mgr. Jaromíra Borecká, Mgr. Eva Galovičová

Obsah

Prezident České republiky	9
Duben 2017.....	9
Prezident republiky zaslal gratulační telegram ekvádorskému prezidentovi.....	9
Prezident republiky zaslal gratulační telegram srbskému prezidentovi.....	10
Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 4. dubna 2017 kondolenční telegram	10
Prezident republiky zaslal kondolenční telegram švédskému králi.....	11
Prezident republiky zaslal kondolenční telegram egyptskému prezidentovi	11
Prezident republiky zaslal děkovný dopis dolnorakouskému hejtmanovi	12
Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“	13
Prezident republiky zaslal dopis představiteli arménské komunity v ČR	19
Prezident republiky zaslal gratulační dopis nizozemskému králi.....	20
Prezident republiky zaslal dopis prezidentovi Mezinárodního olympijského výboru	21
Květen 2017	21
Prezident republiky zaslal gratulační dopis malajsijskému králi	21
Prezident republiky zaslal gratulační telegram francouzskému prezidentovi	22
Prezident republiky zaslal gratulační telegram korejskému prezidentovi	22
Projev prezidenta republiky při fóru One Belt, One Road	24
Projev prezidenta republiky při diskusním kulatém stolu fóra „One Belt, One Road“	25
Prezident republiky zaslal gratulační telegram polskému prezidentovi.....	25
Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“	26
Prezident republiky zaslal kondolenční telegram britské královně.....	33
Prezident republiky zaslal gratulační telegram íránskému prezidentovi	34
Projev prezidenta republiky při setkání s tiskem u příležitosti návštěvy singapurského ..	34
Prezident republiky zaslal kondolenční telegram Emilii Benes Brzezinski.....	35
Červen 2017	36

Prezident republiky kondoloval britské královně.....	36
Projev prezidenta republiky na Česko-vietnamském obchodním fóru	37
Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci s vietnamským prezidentem	38
Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“	39
Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci po audienci u královny Velké Británie a Severního Irska	47
Projev prezidenta republiky při udělení vyznamenání vojenským veteránům Royal Air Force a britských pozemních sil československého původu	48
Projev prezidenta republiky při Žofínském fóru 2017.....	48
Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci u příležitosti návštěvy rakouského prezidenta	52
Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“	53
Parlament České republiky	62
Duben 2017.....	62
Návrh usnesení Senátu k poskytnutí pomoci krajanům ze Srbska.....	62
Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky v Poslanecké sněmovně ČR na jednání 56. schůze Poslanecké sněmovny.....	63
Prohlášení místopředsedkyně lidskoprávního výboru PS OBSE poslankyně Ivany Dobešové k tragické události na východní Ukrajině	68
Červen 2017	68
Článek předsedy PS J. Hamáčka pro Lidové noviny: Pragmatické ano armádě EU.....	68
Vláda České republiky	70
Duben 2017.....	70
Tiskové prohlášení premiéra Bohuslava Sobotky k útokům v Petrohradě.....	70
Společné prohlášení ústavních činitelů po setkání na Pražském hradě	70
Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Ruské federace Medveděvovi	71
Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Švédského království Löfvenovi	72
Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Egyptské arabské republiky Ismaïlovi	73
Předseda vlády Bohuslav Sobotka zahájil Prague Social Europe Conference 2017	73
Dopis předsedům Evropské rady a Evropské komise ke kandidatuře na umístění EBA v ČR.....	78

Květen 2017	79
Komentář předsedy vlády Bohuslava Sobotky k výsledku prezidentských voleb ve Francii	79
Gratulace předsedy vlády Bohuslava Sobotky Edouardu Philippovi ke jmenování předsedou vlády Francie	79
Premiér B. Sobotka se zúčastnil 12. ročníku Evropského jaderného fóra	80
Kondolence premiéra B. Sobotky předsedkyni vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irska Mayové	84
Premiér B. Sobotka vystoupil s premiérem Estonska J. Ratasem na semináři k volnému pohybu dat	84
Stanovisko MPO k dohodě německého a rakouského regulátora o zavedení řízení přetížení při dodávkách elektřiny přes německo-rakouskou hranici	86
Červen 2017	87
Prohlášení ministra vnitra k odmítnutí systému kvót.....	87
Úvodní projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na konferenci DESCOP	88
Prohlášení premiéra B. Sobotky k vítězství Theresy Mayové v parlamentních volbách...92	
Prohlášení MPO: Evropské úsilí o zvyšování energetické účinnosti MPO plně podporuje, musí být ale v souladu se zachováním konkurenceschopnosti České republiky	92
Komentář předsedy vlády Bohuslava Sobotky k výtkám Evropské komise	94
Premiér Bohuslav Sobotka vystoupil na konferenci Prague European Summit	95
Kondolence předsedy vlády Bohuslava Sobotky německé kancléřce Angele Merkelové. 98	
Kondolence předsedy vlády Bohuslava Sobotky předsedovi vlády Portugalské republiky Antóniovi Costovi	98
Premiér B. Sobotka vystoupil na Konferenci ekonomických radů	99
Premiér Sobotka pronesla projev na Josai University v Tokiu	104
Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.....	109
Duben 2017.....	109
Rozhovor ministra Lubomíra Zaorálka pro deník Právo	109
Prohlášení MZV ČR k vývoji v gruzínských separatistických regionech	114
Prohlášení MZV ČR k incidentu monitorovací mise OBSE na Donbasu.....	114
Květen 2017	114
Prohlášení MZV k mezinárodnímu dni svobody tisku	114

Prohlášení MZV k testu balistické rakety KLDR ze dne 14. května 2017	115
Prohlášení MZV k testu balistické rakety KLDR ze dne 29. května 2017	116
Červen 2017	116
Společný komentář vysoké představitelky EU Federiky Mogheriniové a ministra zahraničních věcí Lubomíra Zaorálka: Posilování evropské obrany musí pokračovat ...	116
Čeští zástupci v evropských strukturách.....	118
Duben 2017.....	118
Rozhovor pro EurActiv.cz s europoslankyní Kateřinou Konečnou (KSČM): BREXIT vyvolává nejistotu	118
Vyjádření europoslankyně Dity Charanzové (ANO) k brexitu.....	119
Článek europoslance L. Niedermayera pro deník Blesk: Kdo „vyhraje“ brexit? Británie má slabší karty. Tratilo by i Česko.	120
Rozhovor s europoslancem J. Štětinou (TOP 09) a ministrem zahraničí L. Zaorálkem (ČSSD) pro Rozhlas plus: Má česká diplomacie důrazněji nabádat k dodržování lidských práv v zahraničí.....	121
Komentář europoslankyně K. Konečné (KSČM) k útoku USAy na vojenskou základnu v Sýrii	130
Rozhovor s europoslancem J. Zahradilam (ODS) pro Parlamentní listy: Trump si zjednal respekt, který Obama poztrácel. Moskva si mohla dělat, co chtěla, to skončilo.	131
Britský byznys vítá předčasné volby. Mohou zvýhodnit Mayovou vůči EU	132
Květen 2017	133
Článek europoslance J. Zahradila (ODS) pro Echo24.cz: Macron udělá z Česka chudší NDR, varoval europoslanec Zahradil.....	133
Komentář europoslankyně Z. Šojdrové (KDU-ČSL): Macrománie v EU a naděje na sjednocení	134
Komentář europoslance P. Macha (Svobodní) pro Idnes.cz: Schengen selhal – co dál?	135
Komentář europoslance J. Maštálky (KSČM): Prezident Macron jako naděje pro EU?	137
Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem (ODS) pro Lidové noviny: Můžeme být u toho, nač váhat?	137
Komentář europoslance J. Maštálky (KSČM): Krátký pohled na dnešní Balkán	139
Červen 2017	139
Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem (ODS) pro Parlamentní listy: To je na pováženou! Europoslanec Zahradil se zhrozil nad výrokem Merkelové o Britech a USA	139

Rozhovor s europoslankyní K. Konečnou (KSČM) pro Parlamentnilisty.cz Přijetí eura by nás svázalo s Německem. Stali bychom se kolonií, která má držet hubu a krok. Politika EU ve vleku Merkelové je naprostá tragédie	141
Místopředseda Evropského parlamentu Pavel Telička (ANO) poskytl Českému rozhlasu Plus rozhovor: Výsledky voleb mění váhu i sílu mandátu Theresy Mayové.....	144
Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Evropský azylový systém stojí na rozcestí.....	144
Rozhovor s europoslancem J. Maštálkou (KSČM): V zájmu dobrých vztahů s Ruskem	145
Editovaný přepis rozhovoru s europoslancem Luděkem Niedermayerem (TOP09): „Tvrdý“ brexit by přinesl chaos	146
Vyjádření europoslankyně K. Konečné (KSČM) k výsledku voleb v Británii: Velká Británie jako ostrov politické stability definitivně padá.	148
Europoslanci J. Zahradil (ODS) a P. Poc (ČSSD) komentovali v pořadu Události, komentáře výsledek britských voleb	148
Rozhovor s místopředsedou EP Pavlem Teličkou (ANO) na ČT24: Jednání o kvótách byla z české strany velmi neobratná	156
Komentář europoslance T. Zdechovského (KDU-ČSL): EU potřebuje řešit reformy, nikoliv transgender.....	157
Rozhovor s europoslankyní Kateřinou Konečnou (KSČM) ke kvótám: Evropskou komisi naprosto nezajímá, že nás staví do pozice, ze které se nemůžeme s úctou dostat	159
Komentář europoslanců za ODS J. Zahradila a E. Tošenovského: Vláda musí začít jednat o trvalé výjimce z azylové a migrační politiky	160
Europoslanec Petr Mach (Svobodní) vystoupil s projevem v EP.....	161
Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Evropská komise chce stíhat Českou republiku kvůli migraci	161
Komentář europoslance Pavla Svobody (KDU-ČSL): Neúplné doporučení Evropských hodnot ke kvótám	162
Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Trumpova vláda táhne USA do minulosti	164
Vyjádření europoslance P. Macha (Svobodní) k summitu EU.....	164
Komentář europoslankyně D. Charanzové (ANO): EU učinila významný krok pro ochranu průmyslu před nekalou konkurencí z Číny	164
Komentář europoslance L. Niedermayera (TOP 09): Termín Visegrád Česku nesvědčí, jsme někde jinde než Polsko a Maďarsko	165
Rozhovor s europoslanci Kateřinou Konečnou (KSČM), Pavlem Svobodou (KDU-ČSL) a Luděkem Niedermayerem (TOP 09) na téma migrační kvóty v pořadu Otázky Václava Moravce.....	167

Vyjádření europoslance J. Maštálky (KSČM) k odchodu Helmuta Kohla.....	186
Vyjádření europoslance J. Kellera (ČSSD) pro deník Právo: Supermarket	187
Komentář europoslance P. Teličky (ANO): Jestliže Turecko přijme nové ústavní reformy, pozastavme s ním přístupová jednání	188
Zahraněční politika na ostatních úrovních	190
Duben 2017.....	190
Česko pomáhá v nejchudších zemích světa. Rozhovor s ředitelem České rozvojové agentury Michalem Kaplanem na vlnách Českého rozhlasu.....	190
Květen 2017	192
Rozvojová pomoc není charita, ale investice. Rozhovor s ředitelem České rozvojové agentury Michalem Kaplanem v příloze Hospodářských novin	192

Prezident České republiky

Duben 2017

3. 4. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram ruskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v pondělí dne 3. dubna 2017 kondolenční telegram Vladimíru Putinovi, prezidentovi Ruské federace, v souvislosti s teroristickým útokem v Petrohradu.

Vážený pane prezidente,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávy o krvavém teroristickém útoku v Petrohradu, který stál životy mnoha nevinných lidí a zanechal desítky raněných. Dovolte mi, abych Vám a rodinám obětí vyjádřil jménem svým i jménem občanů České republiky upřímnou a hlubokou soustrast.

Pln zármutku i zlosti musím opět konstatovat, že teroristické činy spáchané na nevinných lidech jsou naprosto neomluvitelné. Ujišťuji Vás proto, že podporuji Vaše odhodlání neustupovat silám, které by chtěly zničit hodnoty naší demokratické civilizace.

Vážený pane prezidente, přijměte, prosím, ještě jednou moji nejhlubší soustrast.

V úctě

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

4. 4. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram ekvádorskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 4. dubna 2017 gratulační telegram Lenínu Boltaire Moreno Garcésovi, nově zvolenému prezidentovi Ekvádorské republiky.

Excellence,

přijměte laskavě mé co nejsrdečnější blahopřání k Vašemu zvolení do funkce prezidenta Ekvádorské republiky.

Dovoluji si Vám popřát mnoho úspěchů ve Vaší práci a vyjádřit své hluboké přesvědčení, že tradiční přátelské vztahy mezi našimi národy se budou i nadále úspěšně rozvíjet.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

4. 4. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram srbskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 4. dubna 2017 gratulační telegram Aleksandaru Vučićovi, nově zvolenému prezidentovi Srbské republiky.

Vaše Excellence,

dovolte mi, abych Vám pogrataloval k Vašemu zvolení prezidentem Srbské republiky.

Těší mě, že jsou vztahy mezi našimi zeměmi přátelské a bezproblémové a že se úspěšně rozvíjejí v mnoha oblastech. Rád vzpomínám na svoji státní návštěvu v Srbské republice na jaře 2014. S Vaším předchůdcem, prezidentem Nikolićem, kterého jsem měl tu čest přivítat na Pražském hradě vloni v listopadu, se nám podařilo navázat dobrou spolupráci. Pevně věřím, že také my dva nalezneme příležitost ke společnému setkání, abychom mohli pokračovat v tomto pozitivním trendu a přispět k posílení vztahů mezi Českou a Srbskou republikou.

Rád bych Vám, pane prezidente, popřál pevné zdraví a hodně úspěchů ve Vašem profesním i soukromém životě.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

4. 4. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram kolumbijskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 4. dubna 2017 kondolenční telegram Juanu Manueli Santosovi, prezidentovi Kolumbijské republiky, v souvislosti se záplavami v provincii Putumayo.

Vážený pane prezidente,

s těžkým srdcem jsem přijal zprávu o ničivých záplavách v provincii Putumayo, které si vyžádaly stovky lidských životů a zanechaly další tisíce obětí bez přístřeší, majetku nebo

s obavami o život a zdraví svých blízkých.

Dovolte, abych jménem svým i jménem občanů České republiky vyjádřil v této těžké chvíli upřímnou soustrast Vám i kolumbijskému lidu.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

7. 4. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram švédskému králi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v pátek dne 7. dubna 2017 kondolenční telegram Carlu XVI. Gustafovi, králi Švédského království, v souvislosti s teroristickým útokem ve Stockholmu.

Vaše Veličenstvo,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o teroristickém útoku v centru Stockholmu, který si vyžádal lidské životy a zanechal za sebou desítky zraněných.

Dovolte mi, abych v této pohnuté chvíli vyjádřil jménem české veřejnosti i jménem svým hlubokou soustrast Vám i rodinám oběti.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

10. 4. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram egyptskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v pondělí dne 10. dubna 2017 kondolenční telegram Abdu al-Fattáh as-Sísímu, prezidentovi Egyptské arabské republiky, v souvislosti s bombovými útoky v Tantě a Alexandrii.

Vážený pane prezidente,

se zármutkem jsem vyslechl zprávu o nedělních bombových útocích v Tantě a Alexandrii, které připravily o život několik desítek egyptských občanů.

Přijměte prosím moji nejhlubší soustrast Vám, rodinám obětí i egyptskému lidu. Ujišťuji Vás, vážený pane prezidente, že v této těžké chvíli stojím při Vás.

Vím, že slova útěchy jsou v tomto okamžiku potřebná, avšak lítost a roztrpčení nás nesmí odvést od nekompromisního boje proti teroru, kterému společně čelíme. Jsem přesvědčen, že každá civilizovaná vláda má za povinnost chránit své občany proti teroristickým útokům.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

19. 4. 2017

Prezident republiky zaslal děkovný dopis dolnorakouskému hejtmanovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal ve středu dne 19. dubna 2017 děkovný dopis Erwinu Pröllovi, hejtmanovi Dolního Rakouska, v souvislosti s ukončením jeho politické činnosti.

Vážený pane hejtmane,

dovolte mi, abych využil příležitosti završení Vaší životní dráhy v politice a srdečně Vám poděkoval za Váš přínos k rozvoji přátelství mezi Českou republikou a Dolním Rakouskem.

Po celou dobu svého působení jste byl oporou a garantem česko-rakouských vztahů a slovy i činy jste dokazoval, že věříte v úspěšnou ekonomickou transformaci České republiky ve spolupráci s Rakouskem. Aktivně jste napomáhal rozvoji partnerství Dolního Rakouska s Jihomoravským a Jihočeských krajem, a také s krajem Vysočina.

Velmi si vážím Vaší iniciativy NÖ Sprachenoffensive, která od roku 2003 seznamuje děti a mladistvé s jazyky sousedních zemí Dolního Rakouska. Díky ní se přes tři tisíce rakouských dětí učí češtinu jako druhý nebo třetí jazyk, což napomáhá vzájemnému porozumění a tvorbě přátelských vazeb na základní mezilidské úrovni. Jsem přesvědčen, že mladá generace představuje naši budoucnost, proto vnímám iniciativu NÖ Sprachenoffensive jako významnou investici do budoucího rozvoje partnerství mezi našimi zeměmi.

Dovolte mi také, abych vyzdvihnul Vaše aktivity v oblasti výstavby infrastruktury, ať už se jedná o dálniční spojení nebo o modernizaci železniční sítě směrem do Česka, včetně obnovy historických spojení, jakými je například dráha Františka Josefa z Vídně do Prahy.

Vážený pane hejtmane, přijměte prosím ještě jednou moje poděkování a dovoluji Vám popřát pevné zdraví a hodně štěstí a spokojenosti v kruhu Vašich nejbližších.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

13. 4. 2017

Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“

Dobrý večer, pane prezidente.

Dobrý večer, Vám i divákům TV Barrandov.

Stalo se nepříjemným pravidlem, že naše hovory bohužel směřujeme k teroristickým útokům. Nejinak tomu bylo v minulých dnech. Terčem teroristického útoku se stal švédský Stockholm. Švédsko je ale známé svojí vstřícnou politikou k migrantům. Čím to je, že právě takto vstřícná země se stala terčem útoku?

Zaprvé proto, že těch migrantů je tam hodně. A když je tam hodně migrantů, tak část z nich jsou takzvaní džihádisté, ať už jim říkáme osamělí vlci, nebo spící buňky. Ale švédský premiér už asi před měsícem oznámil úmysl deportovat zhruba osmdesát tisíc těchto migrantů, takže myslím si, že i Švédsko mění svoji politiku.

Společným jmenovatelem teroristického útoku ve Stockholmu, ale i útoku na křesťanské kostely v Egyptě a v poslední době i útoku na autobus s německými fotbalisty, je islám. Rozbuškou pro současnou vlnu teroristických útoků je označovaná občanská válka v Sýrii. Česko jako jedna z mála světových zemí udržuje v Sýrii své velvyslanectví. Nebojíte se kritiky za přílišnou podporu Asadova režimu, či jeho legitimizaci?

Tak zaprvé, naše ambasáda byla požádána, aby se stala takzvaným protective power, tedy ochrannou velmocí, a víte pro koho, pane Soukupe? Mimo jiné i pro Spojené státy. Tak, je příjemné být ochráncem Spojených států, ale v tomto případě nás Spojené státy těžko mohou obviňovat z toho, že straníme Asadovu režimu.

Zůstaňme ještě v zahraničně politické oblasti. Podle časopisu The Independent je Izrael jednou z nejrespektovanějších zemí světa, a přitom má méně obyvatel než Česká republika. Čím si to vysvětlujete? Mimo jiné, osobně nemám rád, pokud je Česká republika označována za malou zemi, protože tomu tak není.

Zaprvé, je to země středního rozsahu. Mluvil jste o Švédsku, a to má méně obyvatel než Česká republika. A Švédsko je nesporně také respektovaná země. Nicméně důvody, proč je Izrael respektovanou zemí, jsou trojí. Zaprvé, je to technologická velmoc, to si málokdo uvědomuje. Já jsem třeba byl v Izraeli a navštívil jsem mimo jiné i továrnu na výrobu dronů. Drony dnes umí vyrábět pouze Američané a Izraelci. Takže i to je taková malá známka technologické nadřazenosti, to je první důvod.

Druhý důvod samozřejmě je, že je to demokratická země zasazená do prostředí, které příliš

demokratické není. A třetí důvod je samozřejmě historie Izraele včetně holocaustu a včetně boje od roku 1948, kdy byla první válka tohoto typu. Válka za nezávislost Izraele, který chtěly arabské země zničit. A Izrael byl v situaci státu, který si nemohl dovolit prohrát ani jednu válku, protože každá prohraná válka by vedla k jeho zániku.

Kritika státu Izrael v poslední době mnohdy hraničí s antisemitismem. Myslím kritiku ze strany některých médií a aktivistů. Jedním z hlavních oponentů současného Izraele je evropská komisařka pro zahraničí a bezpečnost Federica Mogheriniová, která mimo jiné silně podporovala bojkot izraelských výrobků ze Západního břehu Jordánu. Nenastal čas, aby se Česká republika více profilovala k politice Evropské unie v zahraniční oblasti? A zůstává Česko stále spojencem Izraele?

Tak ta poslední otázka je bezpředmětná, samozřejmě, že ano. Pokud jde o ty předchozí otázky, já jsem zažil paní Mogheriniovou na několika summitech, a poněkud mě zarazilo, že na všech těchto summitech výmluvně mlčela. Myslím si, že evropský ministr zahraničí by měl občas mluvit a dávat jasně najevo svá stanoviska. A co se týče bojkotu Izraele, myslím si, že tento bojkot selhal, díky Bohu za to. Co se týče naší podpory, já už jsem před třemi lety navrhl přesun naší ambasády z Tel Avivu do Jeruzaléma. Jsem rád, že s tím teď přišel i nový americký prezident, pokud jde o americkou, nikoli o českou ambasádu.

Není tedy pokrytectví současně Izrael kritizovat a na straně druhé od něj brát a kupovat technologie na boj proti terorismu a zbraně?

Víte, to se často děje i u jiných zemí, ale pokrytectví je Izrael kritizovat, aniž bych pro to měl jiný důvod než kolektivní komplex méněcennosti. Protože já jsem se, pane Soukupe, pokusil už před mnoha lety definovat antisemitismus, a dospěl jsem k názoru, že je to kolektivní komplex méněcennosti.

My máme dobré vztahy se Spojeným státy, s Ruskem i s Čínou. Není na čase tímto směrem více napřímít diplomatické aktivity a pokusit se zvednout prestiž diplomacie České republiky?

Prestiž diplomacie se většinou uskutečňuje formou vzájemných návštěv, já si například velice vážím nedávné návštěvy čínského prezidenta v České republice, a samozřejmě i rozvojem vzájemně výhodných ekonomických vztahů. Když máte plná ústa řeči o přátelství a spolupráci, a nenaplnujete tyto řeči konkrétními dohodami, tak děláte v politice velice málo.

Pojďme opustit zahraniční politiku, a nyní mám pár otázek k ekonomice. Česká národní banka minulý týden uvolnila kurzový závazek a oproti očekávání se koruna příliš nerozkývala. Každopádně tato událost otevřela znovu otázku možného vstupu České republiky do eurozóny. Vzhledem k lidem, které jste nominoval do bankovní rady České národní banky, mám na mysli pana Moru nebo pana Dědka, lze předpokládat, že jste příznivcem této myšlenky. Měla by tedy Česká republika přijmout euro, a pokud ano, tak kdy?

Česká republika je plně připravena na přijetí eura, protože splňuje všechna tři Maastrichtská kritéria. Musí ovšem v tom případě projít dvouletým přechodným obdobím, kde se má kurz koruny v nějakém tolerančním pásmu stabilizovat. Jsem si vědom toho, že občané jsou většinou proti euru, a já se snažím na setkání s občany říkat prostou pravdu. Euro je něco

jako teploměr, když vyměníte jeho stupnici, například nahradíte Fahrenheit Celsiem nebo naopak, tak teplota, ať už venkovní, nebo vnitřní, se vůbec nezmění. Zatímco u nás panuje představa, že zavedení eura změní naši ekonomickou teplotu. Je to nesmysl, ale je to nesmysl obecně rozšířený, a je třeba ho trpělivě vyvracet.

Po podzimních parlamentních volbách budete pověřovat konkrétního člověka sestavením vlády. Pro Vaše rozhodnutí bude důležitý jeho názor na euro?

Příliš ne, bude to součást komplexu jeho názorů, ale musíte si uvědomit, že ten člověk bude stát v čele vítěze voleb. A ten vítěz voleb bude mít volební program, a v tom volebním programu mimo jiné bude vyjádřen i vztah k euru.

Vývoj kurzu koruny po ukončení devizového závazku, nebo kurzového závazku není dramatický. Vy jste se k vývoji kurzu minulý týden vyjadřoval poměrně opatrně. A nyní s odstupem času se tato otázka nabízí znova. Jaký bude kurz eura v červnu před dovolenými? Mají lidé kupovat eura na dovolenou nyní, nebo mají počkat?

Já si myslím, že by ušetřili několik haléřů, ale nejsem schopen odhadnout, jestli by to bylo více, nebo méně. Myslím si, že by měli kupovat už teď, protože máte pravdu v tom, že koruna se chová velmi rozumně. Mírně posílila, a já předpokládám, že velmi pomalu bude posilovat tak někam k hodnotě 25,50 za jedno euro.

Ptám se proto, protože výdaj na dovolenou je u většiny rodin velmi významným výdajem, a lidé proto kurz eura velmi pečlivě sledují.

Pane Soukupe, já ovšem říkám lidem, jezděte na dovolenou do České republiky, a v takovém případě se těmito problémy nemusíte zatěžovat a podpoříte tím domácí cestovní ruch, a tedy i domácí ekonomiku.

Vláda se loni chlubila rekordním přebytkem státního rozpočtu. Mám na mysli ke konci března, ke konci prvního kvartálu. V meziročním srovnání tento přebytek klesl o devadesát procent. Je to dáno především ukončením většiny dotačních titulů Evropské unie, respektive dotačních programů. Neměla by vláda na tuto skutečnost reagovat?

Zaprvé, to, že byly ukončeny tituly z předchozího programovacího období, neznamená, že nebudou pokračovat evropské dotace. Budou se pouze vztahovat k budoucímu období, které se teď teprve rozbíhá. Zadruhé, nezapomeňte, že deficit státního rozpočtu je plánován na šedesát miliard korun. A jestliže zatím, za první tři měsíce, máme přebytek státního rozpočtu, byť výrazně nižší než v minulosti, tak to pokládám za úspěch.

Přebytek státního rozpočtu ke konci března 2016 činil zhruba čtyřicet tři miliard korun. Ke konci března roku 2017 pouhé čtyři.

Právě proto jsem řekl, byť výrazně nižší, ale stále přebytek.

Nepřijde Vám přehnané tvrzení některých analytiků, že případné vítězství Marine Le Pen ve francouzských prezidentských volbách srazí kurz eura na patnáctileté minimum?

Já si myslím, že takový výkyv je velmi, velmi nepravděpodobný. Ale on je nepravděpodobný i úspěch Marine Le Penové. Záleží totiž na tom, co za úspěch považujete. Můžete považovat jistě za úspěch, že vyhraje v prvním kole, ale troufám si tvrdit, že ve druhém kole se všichni spojí proti ní.

Já jsem se ptal především z toho důvodu, že mi přijde zvláštní, že výsledek voleb v jedné ze zemí eurozóny by měl znamenat tak výrazný výkyv kurzu eura. Mimochodem, víte, jak reagovala koruna na Vaše zvolení?

Před čtyřmi lety?

Před čtyřmi lety.

Nevšiml jsem si toho, ale myslím si, že kurz koruny by se nevychýlil o více než, teď hádám, o takový desetník.

Přesně o deset haléřů oslabila koruna před čtyřmi lety k euru.

Myslím, že zaměstnanost a mzdy jsou tématem, které hýbe veřejností. Pojďme se jim na chvíli věnovat. Odborový předák Josef Středula se nechal slyšet, že ekonomika šlape, a že by si přál zvýšit minimální mzdu alespoň na úroveň čtyřiceti procent té mzdy průměrné. V konkrétních číslech by to znamenalo, aby minimální mzda stoupla zhruba na dvanáct tisíc pět set korun, protože průměrná mzda činí v tuto chvíli zhruba dvacet devět tisíc pět set korun.

Dvacet devět a půl tisíce, ano. Já obecně podporuji plynulé zvyšování minimální mzdy, nikoli tedy pouze zvyšování jednorázové, a to i proto, protože společně s tímto zvýšením se hýbají i mzdy, které nejsou úplně minimální. Já Vám dám příklad, pane Soukupe, já už se delší dobu pohoršuji nad tím, že v sociálních službách jsou hrubé mzdy někdy šestnáct, někdy čtrnáct, ale někdy dokonce i dvanáct tisíc korun měsíčně. A přitom ty pečovatelky vykonávají nesmírně odpovědnou práci. Jsou to tedy většinou ženy, a takové ty frigidní sufražetky, které bojují za ženská práva, si při tom jejich existenční situace vůbec nevšímají.

Pro zajímavost, průměrná mzda v nepodnikatelské sféře, to znamená zejména ve službách pro stát, je vyšší než průměrná mzda. Průměrná mzda v nepodnikatelské sféře přesahuje třicet tisíc korun, konkrétně třicet jedna tisíc pět set korun, zatímco průměrná mzda v podnikatelské sféře je tedy velmi, o mnoho nižší, protože průměrná mzda je pouze dvacet devět tisíc pět set korun.

Máte pravdu, a je to způsobeno tím, že vláda někdy až nesmyslně zvyšovala platy státních zaměstnanců. Já nemám nic proti tomu, aby byly zvýšeny platy policistů, hasičů, zdravotníků nebo učitelů, to jsou také státní zaměstnanci. Ale podle údajů, které jsem nedávno dostal, je u nás sto padesát tisíc státních úředníků. Když jsem byl premiérem, bylo jich osmdesát tisíc, čili je to zhruba zdvojnásobení. A já mám někdy pochybnosti, zda právě tito lidé, aby ospravedlnili svoji existenci, si nevymýšlí zbytečné byrokratické opakované kontroly, vícenásobné formuláře a tak dále. Tady bych viděl zdroj úspor.

Ve Velké Británii minulý týden proběhla zpráva, že firmy musí hlásit rozdíly v odměňování mužů a žen u srovnatelných pozic. Myslíte si, že by se Česká republika měla tímto inspirovat?

Rozhodně ne, odměna nemá být závislá na pohlaví, ale na výkonu. A já si dokonce myslím, že systém kvót schopné ženy uráží a neschopným stejně nepomáhá.

V této souvislosti, v tomto kontextu musím poznamenat, že některé politické strany, konkrétně ČSSD a Zelení, mají kvóty žen na kandidátkách, a logicky potom potíže se sestavováním kandidátek. Nepřijde Vám tento způsob nakládání s kandidátními listinami trochu jako parodování demokracie?

Já už jsem Vám částečně odpověděl, že by se mělo rozhodovat podle výkonu, ale protože česká povaha umí obejít jakékoli pravidlo, pak toto pravidlo kvót se dá obejít tak, že ženy dáte na poslední místa kandidátky. Tím to formálně naplníte, ale bohužel se vám nepodaří ty ženy dostat více do politiky. Jediným řešením, což je mimochodem i švédský model, by byl systém zipu. To znamená, první, třetí, pátý buď muž, nebo žena. A druhý, čtvrtý a šestý naopak. Ale jak jste správně řekl, na to strany často nemají dostatečně výrazné osobnosti, a je úplně jedno, jestli ta osobnost je muž, anebo žena.

Věnujme se chvíli ČSSD. Vedení ČSSD opouští další výrazné tváře. Po Jeronýmu Tejcovi i hejtman Zimola. Z politiky ohlásila odchod i bývalá ministryně spravedlnosti Marie Benešová. Nemění se tak Sociální demokracie na stranu bez výrazných tváří?

Žádná politická strana ani hnutí u nás nemá tolik významných osobností, aby buď ona, anebo minimálně její voliči, neměli litovat, když některé osobnosti odejdou.

Do předsednictva ČSSD se vrací Michal Kraus, který proslul takzvanou kakaovou aférou. Bohuslav Sobotka jeho návrat komentoval slovy, že Michal Kraus si odpykal svoji karanténu. Co říkáte na termín politická karanténa?

Já si myslím, že v politice jsem, pokud jsem schopný, nikoli ovšem schopný všeho, abychom si rozuměli. A pokud si chci dobrovolně od politiky odpočinout, pak to není karanténa, pak je to prostý odpočinek. K Michalu Krausovi se nechci vyjadřovat, protože v době, když jsem byl předsedou Sociální demokracie, jsem s ním měl spory. Pokládal jsem ho jemně řečeno za nepřiliš schopného, a nechci tuto kritiku opakovat, když se nyní k mému údivu vrací do předsednictva.

Jak dlouho by taková politická karanténa měla trvat? Neměla by být doživotní?

Zaprvé jsem řekl, že by se to nemělo nazývat karanténa, ale odpočinek. A zadruhé, v mém případě tento odpočinek trval deset let.

Starosta Prahy 6 si zaplatil téměř padesát tisíc korun za rozhovor v časopise Playboy. Podobné kauzy s kupovanými články a rozhovory se objevují stále častěji. Co si myslíte o politicích, kteří si musí kupovat rozhovor?

Upřímně řečeno, tady budu kritičtější než v případě Michala Krause. Myslím si, že je to něco jako prostituce. To znamená, jako když si muž musí kupovat sex, protože nesežene jinak ženu. Když je to ještě Playboy, tak je to dvojnásobná prostituce, a víc k tomu nemám co dodat.

Velkým globálním problémem jsou tak zvané fake news, lživé zprávy. Řada novinářů i politiků se diví, jak okatě lidé těmto lživým zprávám věří. Šíří se především sociálními sítěmi, jako je facebook a podobně. Ministerstvo vnitra dokonce zřídilo instituci, která má čelit těmto lživým zprávám. Já jsem se doslechl pouze o jediné aktivitě, a to, že popřelo svůj falešný profil na sociálních sítích, není to trochu málo?

Kdyby tato instituce neexistovala, neměla by patrně ani falešný profil, a ušetřilo by se. Podívejte se, pane Soukupe, tam podle mých informací dělá patnáct až dvacet lidí v čele s paní Romancovou. Nemyslím si, že jsou zrovna špatně placeni, a jestliže tato instituce za tři měsíce své existence fakticky nevydala ani jednu zprávu, tak je to podle mého názoru dobře, protože kdyby vydávala své nesmyslné zprávy, tak víte, že matematika zná pojem záporného čísla. Tato instituce má nulovou efektivitu, ale ona by mohla mít i zápornou efektivitu.

Vydavatelství Naše vojsko tiskne trička a hrnečky s emblémy nacistických pohlavářů, což mě osobně u vydavatelství tohoto jména přijde skoro neuvěřitelné. Dá se takováto aktivita vydavatelského domu ospravedlnit svobodou slova?

Ale proč zrovna jenom Naše vojsko? Já bych to vztáhl na všechny vydavatelské domy. Představte si, že byste bezrestně třeba na tričkách publikoval fotografie nebo obrázky jakéhokoli masového vraha, třeba Pol Pota, to je klasický příklad moderního masového vraha. Je to v každém případě nevkusné, a pokud bude někdo chtít napodobit Pol Pota, a tedy vyvraždit velkou část svého národa, tak by měl skončit buď ve vězení, anebo v blázinci.

Řada médií, novinářů a analytiků se při svých odhadech volebních výsledků velmi plete. Podle mého názoru je to zejména proto, že spíše než realitu a fakta popisují svět tak, jak by si jej přáli, nebo tak, jak by se jim líbil. Jak si vybíráte informace, na základě kterých se rozhodujete Vy?

Já se především snažím u každého problému, respektive řešení tohoto problému, najít informace o několika alternativách tohoto řešení. A srovnávám argumenty pro a proti, a podle toho se rozhoduji. Zatímco lidé, kteří se soustředí pouze na jednu alternativu a ignorují alternativy ostatní, se chovají tak trochu jako pražská kavárna, která je pověstná právě svojí zálibou v jednoduchých a jednostranných alternativách.

Když jsme u odhadu, jak odhadujete výsledek tureckého referenda o posílení pravomocí tureckého prezidenta o tomto víkendu?

Obávám se, že referendum prezidenta podpoří, a rozhodně z toho nejsem nadšen. Domnívám se, že prezident Erdogan výrazně odstupuje od tradice Atatürka, to znamená od tradice sekulárního státu směrem k islámskému státu.

Pokud se tedy prezident Erdogan stane v podstatě neomezeným vládcem Turecka, mělo by Turecko zůstat v NATO?

Především by nemělo vstoupit do Evropské unie, ale jak se zdá, ono tam stejně nebude přijato. NATO je naproti tomu vojenská organizace. A vojenská organizace se neřídí politickými, respektive hodnotovými pravidly. Koneckonců například v Řecku, když byla vláda tak zvaných černých plukovníků, tak Řecko také zůstalo v NATO, i když to rozhodně

nebyla vláda demokratická.

Hovoříme spolu, pane prezidente, ve čtvrtek před velikonočními svátky, dnes je Zelený čtvrtek. Velikonoce jsou nejvýznamnějšími křesťanskými svátky. Jsou svátky naděje, vzkříšení Ježíše Krista a boží lásky. Víím, že jste se vzdal novoročního poselství. Řekl byste pár nadčasových slov při příležitosti velikonočních svátků?

Není nic hroživějšího pro politika, než je nadutá fráze, a proto místo naduté fráze Vám sdělím, že v duchu nejlepších velikonočních tradic jsem hezké zadečky svých dvou sekretářek poněkud potrestal pomlázkou, a pak jsem porušil velikonoční pravidla, a oběma sekretářkám jsem dal po dvou vajíčkách natvrdo uvařených, ale obarvených. Třebaže správně ty vajíčka měly dát mně.

Děkuji Vám za rozhovor, pane prezidente.

Ještě nekončíme, pane Soukupe, ještě Vám musím a zejména Vaším divákům, oznámit, že příští týden si na Vás chystám šrapnel a jestli jste někdy sledovali hry Járy da Cimrmana, tak jistě víte, co to šrapnel obnáší. Takže hezký den a těšte se na příští pokračování.

Děkuji Vám za rozhovor, pane prezidente.

Rádo se stalo.

www.zemanmilos.cz

24. 4. 2017

Prezident republiky zaslal dopis představiteli arménské komunity v ČR

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v pondělí dne 24. dubna 2017 dopis Barseghu Pilavchyanovi, duchovnímu pastýři arménské komunity v České republice, v souvislosti se 102. výročím tragických událostí v Arménii.

Ctihodný Otče,

dnes si připomínáme 102 let od doby, kdy na území Arménie došlo k masovým vraždám arménského obyvatelstva. Jak víte, osobně jsem při několika příležitostech, naposledy během své státní návštěvy v Arménii a při jednání s prezidentem Sargasyanem v červnu loňského roku, označil tyto zvěrstva za genocidu. Domnívám se, že ony události probíhající v celkově pohnuté době představují jedno z nejhorších zvěrstev, kterého bylo lidstvo v moderní době svědkem.

Souhlasím, že historii nemají interpretovat politici, neboť v jejich rukách se z dějin nezřídká stává pouhý nástroj sloužící jejich politickým zájmům, a že poznání a výkladu minulosti se mají věnovat především historici. Zároveň se však domnívám, že si nelze nepřipomínat události, které stály život 1,5 milionu nevinných lidí a které představují tragickou kapitolu dějin nejen arménského národa, ale i celého civilizovaného světa.

Dovolte mi proto, Otče, abych při příležitosti připomínky masakrů v Arménii Vaším prostřednictvím vyjádřil upřímnou soustrast nejen početné arménské menšině v České republice, ale i celému arménskému národu.

V úctě

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

25. 4. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační dopis nizozemskému králi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 25. dubna 2017 gratulační dopis Willemu-Alexanderovi, králi Nizozemského království, v souvislosti s jeho životním jubileem.

Vaše Veličenstvo,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál u příležitosti Dne krále a Vašeho významného životního jubilea. Přátelské vztahy mezi našimi zeměmi navazují na tradici dlouholeté spolupráce, především v oblasti kultury, umění a vzdělanosti.

Nizozemsko se v průběhu dějin stalo nejednou novým domovem pro Čechy nucené uprchnout z vlasti. Nejznámějším z nich byl český pedagog, vzdělanec, filosof a spisovatel Jan Ámos Komenský, který se těší přízvisku „učitel národů“. Naše země si letos v květnu připomenou 80 let od slavnostního otevření jeho mausolea v Naardenu. Nalezli bychom však řadu dalších případů, kdy Nizozemské království přijalo Čechy v nouzi a poskytlo jim útočiště a místo, kde mohli svobodně žít a působit.

Vaše Veličenstvo, těší mě, že jsme i dnes svědky dalšího prohlubování vzájemného partnerství v ekonomické, politické i kulturní oblasti. Dovolte mi, abych Vám ještě jednou srdečně pogrataloval a popřál Vám pevné zdraví, mnoho úspěchů a spokojenosti.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

25. 4. 2017

Prezident republiky zaslal dopis prezidentovi Mezinárodního olympijského výboru

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 25. dubna 2017 dopis Thomasi Bachovi, prezidentovi Mezinárodního olympijského výboru.

Vážený pane prezidente,

přihláška na XXIII. Zimní olympijské hry je podepsána. Čeští sportovci se tak opět zúčastní olympijských her pod samostatnou českou vlajkou. Reprezentují svou vlast v nejlepším slova smyslu. Svými výkony, odhodlaností, pílí a životním přístupem jsou příkladem pro mladou generaci.

Olympionici propagují sport jako přirozenou součást zdravého životního stylu. Díky nim se mu věnuje více a více mladých lidí a dochází k propojení světa profesionálního a amatérského sportu. Tedy k naplnění Olympijské charty, podle které je sport životní filosofií povznášející a vyváženě spojující v jeden celek zdatnost těla, vůle a ducha. V této souvislosti velmi oceňuji Vaše úsilí na půdě OSN, která uznala sport jako jeden z klíčových nástrojů udržitelného rozvoje.

S pozdravem

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

Květen 2017

4. 5. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační dopis malajsijskému králi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal ve čtvrtek dne 4. května 2017 gratulační dopis Muhammadu V., králi Malajsie, v souvislosti s jeho uvedením do královského úřadu.

Vaše královská výsosti,

přijměte prosím mé srdečné blahopřání k Vašemu slavnostnímu uvedení do královského úřadu. Dovolte, abych Vám v tomto mimořádně významném okamžiku popřál úspěch, a to nejen v profesním, ale i osobním životě.

Jsem přesvědčen, že vztahy mezi Malajsií a Českou republikou, které jsou již dnes na velmi vysoké úrovni, se budou dále prohlubovat a zintenzivňovat. Vzájemná spolupráce je velmi úspěšná, ať již jde o oblast ekonomickou, kulturní, školskou či vědeckou.

Budu velmi poctěn, Vaše královská výsosti, budete-li souhlasit se státní návštěvou České republiky. Rád Vás osobně přivítám na Pražském hradě.

S nejvyšší úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

8. 5. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram francouzskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v pondělí dne 8. května 2017 gratulační telegram Emmanuelu Macronovi, nově zvolenému prezidentovi Francouzské republiky.

Vaše Excellence,

dovolte mi, abych Vám srdečně pogrataloval k Vašemu zvolení prezidentem Francouzské republiky.

Těší mě výborná úroveň vztahů mezi Českou a Francouzskou republikou a rozvíjející se spolupráce v politické, ekonomické i kulturní oblasti. Pevně věřím, že se nám podaří nalézt příležitost k osobnímu setkání a že tak budeme moci ze svých funkcí přispět k dalšímu prohloubení a rozvoji tradičního přátelství mezi našimi zeměmi.

Dovolte mi proto, abych využil této slavnostní příležitosti a pozval Vás i Vaši choť ke státní návštěvě České republiky. Bylo by mi potěšením, kdybych Vás mohl přivítat na Pražském hradě, prastarém sídle českých králů.

Vážený pane prezidente, přeji Vám pevné zdraví a hodně štěstí a úspěchů ve Vaší zodpovědné funkci.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

10. 5. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram korejskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal ve středu dne 10. května 2017 gratulační telegram Moon Jae-inovi, v souvislosti s jeho zvolením do funkce prezidenta Korejské republiky.

Vážený pane prezidente,

dovolte mi, abych Vám jménem občanů České republiky i jménem svým co nejsrdečněji blahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Korejské republiky.

Těším se, že společně přispějeme k dalšímu rozvoji úspěšné spolupráce a přátelských vztahů mezi našimi zeměmi v rámci Strategického partnerství mezi Českou republikou a Korejskou republikou, které bylo uzavřeno v roce 2015, a které hodnotím jako mimořádně prospěšné, a to pro obě strany.

Česká republika má o rozvoj další spolupráce s Korejskou republikou, především v ekonomické, obchodní a investiční oblasti, eminentní zájem. Korejskou republiku považuji i nadále za jednoho z prioritních obchodních partnerů České republiky. Nemohl jsem si nevšimnout, že obchodní společnosti obou zemí velmi intenzivně hledají nové perspektivní obory spolupráce, jako je např. doprava, inovace, energetika, informační technologie, biotechnologie, nanotechnologie či robotika. Jsem rovněž informován o aktivním zájmu korejských firem podílet se na dostavbách jaderných elektráren v České republice a na posílení spolupráce obou zemí v oboru jaderné energetiky.

Přestože je spolupráce mezi našimi dvěma zeměmi opravdu úspěšná, zůstává její celkový potenciál stále nevyužit. Rád bych se tak spolu s Vámi zasadil o další rozvoj ekonomické spolupráce mezi Korejskou republikou a Českou republikou. Mám nicméně rovněž zájem na prohloubení vzájemné kulturní, školské a vzdělávací spolupráce či na rozvoji cestovního a turistického ruchu.

Vážený pane prezidente, rád bych se s Vámi v budoucnu setkal a prodiskutoval další možnosti vzájemné spolupráce mezi našimi zeměmi. Jsem si jist, že se naše setkání stane významným okamžikem v dlouho trvajícím přátelství mezi Korejskou republikou a Českou republikou, jakož i důležitým milníkem vedoucím k zintenzivnění spolupráce a prohloubení bilaterálních vztahů ve všech sférách.

Jsem samozřejmě připraven s Vámi diskutovat i současné důležité mezinárodně-politické otázky, jako je např. aktuální situace na Korejském poloostrově, kde Česká republika dlouhodobě aktivně podporuje mírové sjednocení. Česká republika je v uvedené souvislosti připravena i nadále poskytovat své transformační zkušenosti. Velmi se těšíme rovněž na nadcházející Olympijské hry v Korejské republice, jejichž pořádání je potvrzením významu Korejské republiky v globálním měřítku.

Využívám této příležitosti, abych Vám popřál mnoho úspěchů v nové funkci, pevné zdraví a mnoho štěstí.

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

14. 5. 2017

Projev prezidenta republiky při fóru One Belt, One Road

Dámy a pánové,

One Belt, One Road je fascinujícím projektem, jedním z nejfantastičtějších projektů v celé naší moderní historii. Pokud srovnáte očekávané výdaje tohoto projektu například s výdaji Marshallova plánu, zjistíte, že výdaje One Belt, One Road jsou dvanáctkrát vyšší, opakují, dvanáctkrát vyšší.

Má-li tento projekt být úspěšným, je nutné se zabývat také odhadem rizika, nejen optimistickou analýzou příležitostí. Musíme učinit všechno, abychom se vyhnuli katastrofě, která je bohužel velmi častým fenoménem v historii lidstva. Tento projekt můžeme hodnotit z různých úhlů pohledu, například čistě technologicky, ano, souhlasím s tím, že železniční spojení může zkrátit čas přepravy přibližně o třetinu a snížit náklady. Je to sice pěkné, ale nestačí to. Zamýšlené železniční spojení by se mohlo stát místem kontaktu dvou prastarých civilizací. A i když jsem četl Samuela Huntingtona a jeho Střet civilizací, domnívám se, že v tomto případě by mohlo jít o skutečné přátelství mezi oběma starými civilizacemi. Možná nás očekávají nové generace společných podniků, ale předtím musíme vyřešit některé potíže, například financování tohoto projektu, kde bude nutné použít kombinaci soukromých a veřejných finančních zdrojů.

Nicméně, rád bych se dotkl ještě jednoho aspektu, který většinou bývá podceňován. Jedná se o psychologický, nebo, jestli chcete, politologický aspekt projektu One Belt, One Road. Pokud chcete bojovat proti temnotě, musíte rozsvítit alespoň jednu svíci, a v tomto případě potřebujeme mnoho svící. Rád bych vás informoval, že Česká republika uzavřela na tomto fóru 22 relativně malých projektů, tedy svící, kterými podporujeme One Belt, One Road. Další 16 svící bude připraveno během dalšího česko-čínského investičního fóra v červenci.

Naprostá většina politiků je orientována na krátkodobá rozhodnutí, která nepřesahují jejich funkční období. Je to pro ně snadné a pohodlné, protože tím neriskují, že jejich nástupce slízne smetanu za jejich práci a že bude spojován s úspěšnými, dlouhodobými investicemi. A protože v moderní historii nebyl kromě Marshallova plánu prakticky žádný skutečně dlouhodobý projekt, neboť to vyžaduje enormní odvahu, rád bych vyjádřil svoji vděčnost Čínské lidové republice za to, že tuto odvahu měla, a zvláště bych chtěl ocenit statečnost čínského prezidenta, která je ve světové politice bohužel vzácným úkazem. Ještě jednou, upřímně Vám gratuluji k Vaší odvaze.

Děkuji Vám.

www.zemanmilos.cz

15. 5. 2017

Projev prezidenta republiky při diskusním kulatém stolu fóra „One Belt, One Road“

Vážený pane prezidente, kolegové, dámy a pánové,

projekt „One Belt, One Road“ může bez jakýchkoliv pochybností znamenat obrovskou pobídku pro ekonomický růst, příliv nových investic a novou přidanou hodnotu. Ale jeden aspekt byl během naší diskuse opomenut, jedná se o institucionální aspekt úzce propojený s názvem tohoto panelu - blízké politické partnerství a politická synergie.

Dříve nebo později budeme pravděpodobně potřebovat nějakou formu řídicí komise, která by koordinovala tento projekt. Není pochyb, že v případě Číny nebo Ruska je naprosto jasné, kdo bude členem této řídicí komise. Ale co se týče Evropské unie, existuje tady malý problém. Znáte to, čím více partnerů, tím více komplikací. A pokud máme 28, nebo po brexitu pouze 27, partnerů, znamená to potíže. V této souvislosti se mi vždy vybaví ironická otázka Henryho Kissingera, jaké je telefonní číslo na Evropu. Stále máme 27 telefonních čísel. Proto si myslím, že tento fascinující projekt s sebou může jako nezamýšlený efekt přinést hlubší integraci Evropské unie, která je pořád více či méně dezintegrována, a brexit je pouze ukázkou této dezintegrace.

Dámy a pánové, nás Čechy provází pověst největších skeptiků v Evropě, a proto mi dovolu nastínit několik návrhů, které se týkají odhadu rizika, neboť míváme tendenci mluvit pouze o možnostech, což je sice skvělé, jenomže existují i rizika projektů. Abychom se těmto rizikům vyhnuli, musíme být připraveni k jejich hluboké a opatrné analýze, k níž se zrovna hodí rámec navržené řídicí komise.

Závěrem mi dovolu poznamenat, že každý zde mluvil o vzájemně výhodné strategii, win-win. Dobře, ale existuje také vzájemně nevýhodná strategie, lose-lose. Dobrým příkladem této nevýhodné strategie je brexit. Všichni podepisujeme memoranda o porozumění, ale někdy jsou z nich spíše memoranda o neporozumění. Dovolte mi, abych závěrem nám všem, kteří tento projekt silně podporují, popřál, abychom podepisovali pouze memoranda o skutečném porozumění a vyhnuli se vzájemně nevýhodným strategiím.

Děkuji Vám.

www.zemanmilos.cz

16. 5. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram polskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 16. května 2017 gratulační telegram prezidentovi Polské republiky Andrzejovi Dudovi.

Vážený pane prezidente, drahý příteli,

dovolte mi, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky srdečně poblahopřál k Vašemu životnímu jubileu.

Těší mě vysoká úroveň dobrého susedství mezi našimi zeměmi a jsem rád, že se vzájemná spolupráce rozvíjí v politické, ekonomické i kulturní oblasti. Rád vzpomínám na Vaši oficiální návštěvu České republiky v březnu 2016. Bylo mi potěšením přivítat Vás na Pražském hradě a pohovořit s Vámi o důležitých tématech, jakými byly například přípravy na summit NATO ve Varšavě nebo infrastrukturní projekty mezi Polskem a Českem.

Jsem přesvědčen, že naše pravidelná setkání, ať už bilaterálně nebo v rámci V4, přispívají k upevnění tradičního partnerství mezi našimi zeměmi. Přeji Vám, vážený pane prezidente, pevné zdraví, mnoho úspěchů a spokojenosti jak ve Vašem osobním, tak v profesním životě. S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

18. 5. 2017

Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“

Dobrý večer, vážení diváci televize Barrandov. Vítejte u dalšího pokračování pravidelného čtvrtletního Týdne s prezidentem. Tentokrát pořad předtáčíme ve středu v čínské Šanghaji. Dobrý večer i Vám pane prezidente.

Dobrý večer.

Minulý den jste se zúčastnil konference pořádané čínským prezidentem Xi Jinpingem v Pekingu, jejímž jediným tématem byl projekt čínské vlády One Belt, One Road neboli Jeden pás, jedna cesta jindy nazývaný Nová hedvábná cesta. O co jde?

Jde o asi největší infrastrukturní projekt v moderní historii. Abych to přiblížil Vaším divákům, kteří jistě vědí, co to byl Marshallův plán, Marshallův plán po druhé světové válce zdvihl západní Evropu z trosk a způsobil výrazné ekonomické oživení. No a tohle to, to je dvanáctkrát větší než Marshallův plán, takže je to obrovská investiční příležitost i pro české firmy, protože to spojení mezi Evropou a Asií, které samozřejmě nezahrnuje jenom Čínu, ale i další země, v podstatě jednak umožní, aby naše stavebnictví, které bohužel klesá, dostalo nové zakázky, aby přišly nové investice z Číny do České republiky a v neposlední řadě, aby alespoň jeden úsek Hedvábné stezky vedl právě přes území České republiky.

Jde o gigantický projekt, který má obchodně propojit šedesát pět zemí světa a přímo nebo nepřímo se dotknout tří miliard obyvatelů. Jde o výstavbu železniční infrastruktury, letecké infrastruktury, průmyslových parků a dalších investic. Čína je připravena v příštích desetiletích investovat stovky miliard dolarů. Myslíte si, že je reálné, že se stane tento projekt přínosem pro Českou republiku?

Určitě ano, samozřejmě, že je to dlouhodobý projekt a očekávat od něho, že zítra nebo pozítří hned bude mít pozitivní efekty, je naivní. Dlouhodobé projekty obvykle bývají efektivní až na svém konci anebo ve svém prostředku, nikoli na svém začátku. Ale přece jenom na jednom začátku, pane Soukupe, jsme. Víte, ona ta Nová hedvábná stezka samozřejmě neznamená jenom například vysokorychlostní železnici. Tou přepravujete zboží, ale jak budete přepravovat lidi? Lidi musíte přepravovat na tuhle vzdálenost letadly a mě velice potěšilo, že jsme se po řadě složitých vyjednávání dostali do situace, že existují tři linky mezi Čínou a Českou republikou, které jsou naplněné. Mně Radek Štěpánek, tenista, který tady má v Šanghaji hospůdku, říkal, že téměř nesehnal letenky. Takže oběma směry jsou tyto linky naplněné, takže tenhle pozitivní začátek už teď funguje.

A jak jste řekl, dostali jsme licenci pro provozování čtvrté linky, přímé linky, mezi Českou republikou a Čínou. Bude ji operovat, tedy provozovat, česká firma?

Já si myslím, že je to kombinace mezi českými a čínskými firmami. Ovšem když jedním, a i dnes mě ještě čeká závěrečná jednání s China Eastern, s čínskými leteckými firmami, tak si samozřejmě myslím, že by měly spolupracovat se svým českým partnerem.

Některým zemím se projekt Nové hedvábné cesty tak úplně nezamlouvá a obávají se nové dominance Číny jako globálního světového ekonomického ekonomy a obávají se z toho, že Čína tímto projektem sleduje politické cíle. Jako třeba Indie, které se nelíbí pákistánská větev Hedvábné cesty, která probíhá Kašmírem, o který vedou spor. Myslíte si, že bude tento projekt prost ideologických cílů?

Žádný projekt není prost ideologických cílů, ale záleží na tom, co převáží, jestli ideologie nebo byznys. Víte přece, že i u nás v daleko menších rozměrech, když někde postavíte dálnici, tak kolem ní vznikají nové průmyslové firmy, protože je to pro ně výhodné. Když vybudujete tak obrovskou spojnici mezi Evropou a Asií, to není jenom Čína, to je již zmíněný Pákistán, středoasijské republiky a podobně, tak tam kolem tohoto pásu dokonce mohou vznikat i nová moderní města a je to tak dobře. Bude to obrovský rozvojový impulz, já bych řekl jakési nakopnutí světové ekonomiky a ta ideologie asi ustoupí do pozadí.

S projektem Nové hedvábné cesty souvisí zájem čínských firem o infrastrukturní projekty a samozřejmě podniky, které operují v infrastrukturní oblasti. Domnívám se, že s Novou hedvábnou cestou souvisí i zájem čínských firem o Škodu Transportation nebo TSS Cargo, ale tady se dojednávaly i podepisovaly smlouvy, které mají přinést nová pracovní místa. Čínští investoři mnohdy bývají kritizováni proto, že nakupují stávající firmy a nepřinášejí nová pracovní místa. Nyní zdá, že se to zlomilo, byla podepsána smlouva s Linglong Tyres o výstavbě obří pneumatikárny v průmyslové zóně Barbora na Karvinsku a další.

Já bych to ještě tak úplně neinzeroval, i když je to velmi pravděpodobné. Nezapomeňte, že o tuto zakázku se stále ještě ucházejí Poláci a měli bychom tedy být opatrní, ale jedná se zhruba o dva tisíce pracovních míst...

Ano, je to dva tisíce nových pracovních míst.

Něco podobného, což byl Nexen na Žatecku a já věřím, že při případě krachu OKD to velice

pomůže řešit těžkou svízelnou situaci v Moravskoslezském kraji. Ale víte, když mluvíte o těch infrastrukturních investicích, pane Soukupe, já jsem kdysi řekl, že bychom se měli nechat inspirovat tím, jak Čína stabilizovala svoji společnost. Samozřejmě nemluvil jsem o žádném politickém systému. Mluvil jsem o investičních aktivitách a v tomto rámci především o aktivitách do dopravní infrastruktury. Vezměte si, jak pomalu my stavíme naše dálnice, o vysokorychlostní železnici se u nás pouze mluví již desítky let, ale to je tak asi všechno. Zatímco, když se podíváte do Číny, tak vidíte, že tady fungují železnice, jednou z nich jsme ostatně včera jeli. Fungují tady celkem dobře vybudované silnice a dokonce tady pod námi, nevím, jestli to kamera může zabrat, je i rozvinutá lodní doprava. Takže ano, toto je stabilizace společnosti prostřednictvím investiční dynamiky.

Součástí projektu Hedvábné cesty je i samozřejmě finančnictví. To je nezbytná součást obchodní infrastruktury. V Pekingu guvernér České národní banky předal novou bankovní licenci čínské bance ICBC. Mě to zaujalo především proto, že ICBC je úplně největší firma světa, ne jen velká banka, ale úplně největší firma světa. Domnívám se, že pro české finančnictví to může být velký impulz.

Už jsme udělali první krok, o kterém jsem mluvil, takzvaný harbor, já bych tomu říkal přístaviště, mají aerolinie, a teď potřebujeme stejný harbor pro finanční sektor, protože kde se usídli banky, tam potom difundují do dalších zemí, do zemí Evropské unie a my potřebujeme, aby mateřský přístav čínských bank byl v zájmu České republiky právě v Praze a ne třeba ve Varšavě nebo v Budapešti, a jsem velmi rád, že byla udělena licence. Samozřejmě, že probíhají jednání i s dalšími bankami a myslím si, že přátelské přijetí, kterého se nám tady dostalo, ukazuje, že tato cesta byla úspěšná, a že už teď přináší svoje výsledky.

Pro mě je vstup čínských bank velmi významným signálem skutečné kooperace. Banky samy o sobě zaměstnávají stovky lidí, ale zejména podporují průmysl a společnosti, kterým poskytují úvěry a obhospodařují je a je zřejmé, a tak to v globálním světě je, že domácí podniky jsou zvyklé a mají svoje smlouvy zejména s domácími bankami. To znamená, aktivity čínských bank v České republice by mohly s sebou přinést čínské podniky.

Jistě, ale já bych doplnil ještě jednu věc. Povinností každého politika je podporovat české exportéry a tedy i české podniky, které operují na čínském trhu. To je samozřejmě v neposlední řadě Škoda Auto, která nejvíce svých aut vyváží právě do Číny, ale také se málo ví, že je to společnost Home Credit, která má dva základní parametry.

Zaprvé je třetím největším plátcem daní v České republice. I když má sídlo v Holandsku, tak tady platí třetí největší objem daní.

A zadruhé, no a to je právě ten zajímavý příklad, protože čínský trh je obrovský. Home Credit ovládá jednu třetinu čínského trhu spotřebitelských úvěrů a my bychom měli těmto podnikatelům, ať už v jakékoli oblasti nezávidět a naopak vážit si jejich úspěchu mimo jiné i proto, že zaplatí daně, které pak jdou na zdravotnictví, školství a další oblasti.

Konference v Číně se zúčastnila kromě Vás i celá řada premiérů, zmiňme premiéry Itálie, Španělska, Maďarska, Polska, a celá řada hlav států včetně tureckého prezidenta nebo ruského prezidenta Vladimíra Putina.

V českých médiích proběhla zpráva, část Vaší debaty, z které vyplynulo, že by bylo dobré omezit novináře. Mám se začít bát? A teď vážně, o čem jste spolu s ruským prezidentem Vladimírem Putinem mluvili?

Hloupost našich komentátorů je nekonečná, protože ve skutečnosti šlo o okrajovou poznámku, kdy jsme se prodírali zástupem novinářů, kteří nám překázeli, abychom se dostali do sousední místnosti, tak jsme si oba dva řekli, že je zapotřebí, je nějakým způsobem ať už omezit nebo likvidovat.

Víte, novináři zaručují lidem svobodu slova a tisku a vyjadřování, tak se nedivte, že jsou trošku přecitlivělý na takovéto poznámky.

Pane Soukupe, svoboda slova je něco krásného, ale není totožná se svobodou hlouposti a dezinformací. Já si ostatně vzpomínám, jak kdysi Václav Klaus pronesl podobný vtípek, kdy prohlásil, že novináři jsou hlavními nepřáteli lidstva, main enemies of mankind, ale teď bych se vrátil k podstatě, protože jenom český novinář, promiňte mi to, může z hodinového jednání s ruským prezidentem vytrhnout jednu okrajovou větu.

Tak tedy, bavili jsme se především o tom, jak zlepšit rusko-české ekonomické vztahy a součástí tohoto jednání byla i příprava mezivládní rusko-české konference, která se bude konat po asi třech letech, po třech letech přetržky, kdy naše vztahy stagnovaly nebo dokonce klesaly. V téhle souvislosti bych chtěl vysoce ocenit nového mladého ministra průmyslu a obchodu Jiřího Havlíčka, který už díky tomu, že předtím na tom ministerstvu dělal náměstka a tedy je zapracován, tak se ukázal jako výborný partner vůči ruské straně.

Pak jsme probírali samozřejmě i otázky českých investic a českých podniků v Ruské federaci a naopak. Chtěl bych závěrem říci, že je dobré, že počet ruských turistů v České republice začíná opět vzrůstat, což i v souvislosti s rostoucím počtem čínských turistů může znamenat významný impulz pro náš cestovní ruch. Jak vidíte, pane Soukupe, my tady všichni v Číně pracujeme, zatímco v našem malém českém rybníčku se politici jenom hádají a já si myslím, že pro Českou republiku je potřeba pracovat.

Pane prezidente, pojďme zpět domů a bohužel jako několik posledních týdnů k naší vnitropolitické krizi. Minulý týden jsme spolu hovořili v Liberci těsně po Vaší schůzce s koaličními lídry stran ANO, lidovců a sociálních demokratů, s tím, že z jednání s Vámi si odvezli určité návrhy, jejichž obsah jsme neznali a po Vaší cestě by mělo být jasno. Zatím to tak nevypadá.

Ty návrhy byly dva. Myslím si, že teď už to mohu zveřejnit. Ten první návrh se týkal předčasných voleb. Já sám si nejsem jist, zda je to nejlepší řešení. Vypadali bychom jako blázni, kdybychom půl roku před řádnými volbami dělali volby předčasné, ale pokud by si to moji partneři přáli, i to je řešení.

Ten druhý návrh se týkal toho, že na české politické scéně teď máme takové dva soupeřící kohouty, Bohuslava Sobotku a Andreje Babiše, kteří se vzájemně nesnášejí, což asi oba víme. A já jsem říkal, co kdyby tedy tito lidé odešli do voleb z vlády a situace by se uklidnila.

Mimochodem, u obou z nich bohužel registruji jakési chaotické chování. Na jedné straně premiér ohlásí demisi, pak řekne, že ji podá až dvacátého května, den poté řekne, že ji nepodá vůbec. Nejdřív řekne, že nenavrhne odvolání Andreje Babiše, aby z něj neudělal mučedníka, a krátce potom navrhne jeho odvolání. Chaotické je i to, že dosud není určen, kdo by měl nahradit Babiše v čele Ministerstva financí, což je nezodpovědné vůči přípravě státního rozpočtu. Takže to je chaos z jedné strany.

A chaos z druhé strany zase spočívá v tom, že Andrej Babiš nejdříve říká, že se nenechá odvolat, že se raději nechá zabít, než aby odstoupil sám, no a krátce potom souhlasí s tím, aby ho nahradila paní Schillerová jako náměstkyně, a když v rozporu s koaliční smlouvou je tato nominantka nebo kandidátka odmítnuta, tak pokorně hledá nějaké další kandidáty, což je také chaotické jednání.

Já už se těším, až tohle skončí, protože prezident by tady měl, vedle dalších, jednak pomoci pro stabilní politickou situaci a to znamená stabilní vládu až do voleb, a ne aby se ministři vyhazovali půl roku před volbami, a také stabilní ekonomickou a finanční situaci. Uvědomte si, že ty nedůstojné tanečky kolem Ministerstva financí se odehrávají v době, kdy už se normálně začíná připravovat státní rozpočet, což je zákon zákonů, zákon roku a tady se obětuje rozumnému státnímu rozpočtu to, že začíná předvolební boj a každá strana se snaží spíše zničit svého protivníka, než aby představila vlastní pozitivní program.

Ale jak z toho ven? Náměstkyně Schillerová byla premiérem odmítnuta z toho důvodu, že údajně nedostatečně řeší kauzu korunových dluhopisů Andreje Babiše. Já bych rád poznamenal a divákům vysvětlil a připomenul, že kauza korunových dluhopisů má spočívat v tom, že Andrej Babiš koupil korunové dluhopisy své firmy Agrofert, což bylo jednání v té době dovolené a výnos, tedy takový úrok, protože nákup dluhopisů je de facto půjčka, nemusel zdanit. On jako fyzická osoba, zatímco Agrofert si ten úrok mohl od svého daňového základu odečíst. Připomeňme, že to bylo jednání dovolené, které praktikovalo stovky firem a dokonce i stát vydal takové korunové dluhopisy.

Náměstkyni Schillerové je namítáno to, že nedostatečně řeší tuto kauzu. Tahle argumentace se mi zdá už trošku umělá, protože Ministerstvo financí nemůže zasahovat do řízení finančního úřadu, příslušného finančního úřadu, a v nejlepším případě je pouze orgánem, který rozhoduje o odvolacích prostředcích. Je to podobné jako kdyby někdo vyčítal krajskému soudu, že nevstupuje do řízení soudu okresního, což prostě nemůže, protože může pouze rozhodnout o odvolání. Jak z toho ven?

Zaprvé Bohuslavu Sobotkovi není vůbec nic do toho, koho si hnutí ANO navrhne jako svého nominanta na Ministerstvo financí. Já plně souhlasím s Pavlem Bělobrádkem, když říkal, že on je proti jakémukoli kádrování nominantů, tedy kandidátů jiných politických stran a tyhle kádrovácké praktiky jsou hloupé, trapné a opět jsou součástí jakéhosi předvolebního boje.

A Vy se ptáte, jak z toho ven? No tak já jsem navrhl řešení, ale obávám se, že nebude přijato. To znamená, ty dva kohouty z té vlády na ne celého půl roku dostat a uklidnit tím tuto situaci.

Měl by teda následovat pád vlády?

Je možné, že když se podá demise dvou členů vlády, tak to ještě aktuálně není pád vlády a pokud jde o nového premiéra, myslím si, že to je ten nejjednodušší způsob, protože uchazečů o tuto funkci je celá řada a mnozí z nich jsou neutrální.

Ale já bych se ještě vrátil k té jedné základní věci. Podívejte se, snažme se o to, aby se kvůli volební válce poměrně dobře fungující ekonomika nenarušila právě tím, že tady budeme mít nekvalitní rozpočet. Musíme objektivně uznat, že Andreji Babišovi se podařilo rozpočtovou situaci stabilizovat, dokonce po mnoha a mnoha letech dosáhnout přebytkového rozpočtu, bojovat proti daňovým únikům, zvýšit výběr daní. To všechno je nesporné pozitivum. A já když hodnotím jednotlivé ministry, tak je hodnotím podle reálných výsledků a ne podle toho jestli se mně líbí nebo nelíbí jejich úsměv.

Předtáčíme to, takže opět, podobně jako v případě milosti pro Kajínka, budete první, komu řeknu, že odešlu premiérovi dopis, kde ho požádám, aby urychleně předložil svůj návrh na nového ministra či ministryni financí a vytknu mu, že prodlevy s touto nominací jsou naprosto nezodpovědné z hlediska české ekonomiky a přípravy státního rozpočtu.

No, s premiérem se navzájem obviňujete z prodlev. Premiér se dokonce opakovaně nechal slyšet, že uvažuje o kompetenční žalobě. Kompetenční žaloba je žaloba, kdy se bude domáhat a stěžovat si Ústavnímu soudu, že svými prodlevami mu zabraňujete vykonávat jeho činnost. Není už to moc?

Tak základní argument v tomto sporu zní, že jestliže odvoláte ministra financí a nemáte za něj náhradu, tak si počínáte jako, řekněme to jemně, nezodpovědný člověk, který, jak už jsem říkal, ohrožuje chod Ministerstva financí a tedy přípravu státního rozpočtu.

Mimo jiné, promiňte, pane prezidente, ministr Pelikán v naší televizi minulý týden potvrdil, že prezident má naproste právo se ptát, co bude po odvolání, kdo bude nástupcem ministra a jaký dopad to bude mít na českou vládu a ekonomiku.

Nesporně, a já odpověď na tuto otázku dosud nedostávám, to zaprvé.

Zadruhé, chtěl bych upozornit, že je tady koaliční smlouva a premiér jedná už podruhé v rozporu s touto koaliční smlouvou.

Zatřetí, pokud jde o kompetenční žalobu, jakýsi Winter, což je právník, napsal, že není vůbec jisté, zda Ústavní soud této kompetenční žalobě vyhoví. A já sám se chystám obrátit na Ústavní soud s žádostí o výklad příslušných částí Ústavy, protože jedině Ústavní soud a nikdo jiný, žádný amatér, nemůže Ústavu vykládat tam, kde vykládat potřebuje.

Mluvil jste o právníku Winterovi, pokud jde o Filipa Wintera, tak je to respektovaný právník.

A ten právě napsal to, co jsem Vám právě citoval. To znamená, že kompetenční žaloba nemusí být přijata. A ještě bych Vám závěrem citoval jistého Víta Zvánovce, který nedávno v Mladé frontě uvedl, že podle Ústavy má prezident právo odmítnout návrh premiéra na odvolání jakéhokoli člena vlády. Zvánovec je pracovník Právnícké fakulty Univerzity Karlovy, takže také je to respektovaný právník.

Znáte onu anekdotu, pane Soukupe, co se stane, když se sejdou dva právníci? Mají tři různé názory, protože nejméně jeden z nich je schizofrenik.

Expresident Václav Klaus řekl, že svým postupem můžete ztratit politické body. Co myslíte, může mít pravdu? A jak hodnotíte vlastně Vašeho klíčového soupeře a soupeře Václava Klause?

Já si Václava Klause vážím a respektuji ho, i když s řadou jeho názorů samozřejmě nesouhlasím. Ale to teď není podstatné. Pokud jde o tu ztrátu politických bodů, ano, jsou lidé, kteří nahánějí politické body tak dlouho, až ztratí tvář, až se z nich stane, kdysi se tomu říkalo želé nebo také měkkýš. Člověk, který se bojí vyslovit jakýkoli tvrdý a jasně formulovaný názor jenom proto, aby, jak Vy říkáte, neztratil politické body.

Považuji současnou vládní krizi, a řekl jsem to naprosto jasně, za krizi vyvolanou naprosto zbytečnou demisí českého premiéra, a ten se o tom s nikým neradil, každého z nás to překvapilo, a spustil tím lavinu, či chcete-li řetězovou reakci. Je teda třeba jasně označit viníka této krize, to je krok číslo jedna a krok číslo dvě, hledat její řešení. Jestli tím získáte nebo ztratíte politické body, přiznávám se, že v mém věku, pane Soukupe, už to není tak důležité.

Já myslím, že v zájmu občanů, v zájmu českého státu a české ekonomiky je, aby se krize vyřešila a ukončila co nejdříve.

Mám ještě několik posledních otázek týkajících se zahraniční politiky, nemohu jinak. V neděli se ujmul funkce nový francouzský prezident Emmanuel Macron, který se zdá být proevropským kandidátem. Co to může znamenat pro českou zahraniční politiku a české hospodářství?

Já jsem pana prezidenta Macrona v rámci blahopřejného dopisu pozval na oficiální návštěvu České republiky. Věřím, že vzhledem k tradičním česko-francouzským vztahům se tato návštěva brzo uskuteční. Těším se na naše setkání, upřímně řečeno, a je to tak trochu politický cynismus, já bych si velmi přál, aby to, co politici říkali před volbami, také dělali po volbách, ale ne vždy, jak dobře víte, k tomu dochází. Takže, vyslechnu si názory pana prezidenta Macrona, teď nám tady v Číně říkali, že už telefonovali i s čínským prezidentem, a podle toho se zařídím.

Dá se očekávat nějaká změna evropské politiky vůči brexitu?

Budeme mít samozřejmě celou řadu jednání. Víte, že britská premiérka si přeje tato jednání rozfázovat. Naopak dochází ze strany Evropské unie k požadavku, aby Británie nejdříve dodržela všechny svoje závazky, samozřejmě včetně závazků finančních, a až potom se můžeme bavit o dalších krocích. Tady by měla být Evropská unie jednotná, ale na druhé straně by si měla uvědomovat svoji odpovědnost, nebo spíše spoluodpovědnost, za brexit, aby nedocházelo k dalším odchodům členských zemí Evropské unie.

Emmanuel Macron chce uspět i v parlamentních volbách a jako kandidáty své strany chce navrhnout dvě třetiny lidí, kteří nemají s politikou vůbec žádné zkušenosti. Myslíte si, že je to správná cesta takto osvěžit politiku lidmi bez zkušeností?

No, počkejte, rozlište lidi bez zkušeností a lidi...

Bez politických zkušeností.

Bez stranické příslušnosti, protože když je někdo třeba úspěšný podnikatel, no tak má zkušenosti, a protože umí řídit lidi a politika je o řízení lidí, tak může tu politiku samozřejmě oživit. Pokud naopak navrhne vrhnout do politiky lidi, kteří zatím za sebou žádný životní úspěch nemají, to čemu se říká success story, tak v takovém případě by to bylo spíše rozředění než zhutnění toho politického guláše.

Pokud to shrnu, v politice by měli být lidé, kteří už mají takzvaně odžito trošku?

Ano, samozřejmě, že znám heslo, které bylo moderní asi před dvaceti lety, vrať se do hrobu, starče, a to se říkalo třicetiletým. A každý, kdo je starší třiceti pěti let, je nedůvěryhodný. Ano, souhlasím s Vámi už proto, že je mně sedmdesát tři a Vy mně tím lichotíte, že už mám něco odžito. Mám za sebou celou řadu pozitivních i negativních zkušeností. Víte, naivita mládí je krásná, ale naivní politik je něco jako pilot za kniplem, který neumí řídit.

Náš čas se, pane prezidente, naplnil a čas debaty je u konce, děkuji Vám za rozhovor tady v čínské Šanghaji.

Odjíždíme od čínského moře zpátky do českého rybníčku, a jak víte, já mám rybníky rád.

Děkuji za pozornost i vám vážení televizní diváci a těším se příští čtvrtek na další pokračování Týdne s prezidentem, tentokrát už z Prahy.

www.zemanmilos.cz

23. 5. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram britské královně

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 23. května 2017 kondolenční telegram Alžbětě II., královně Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, v souvislosti s útokem v Manchesteru.

Vaše Veličenstvo,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o útoku v koncertní hale v Manchesteru, který si vyžádal na dvě desítky obětí na životech a mnoho zraněných.

Jsem znepokojen nárůstem násilí, nenávisti a bezcitnosti, který v posledních letech zasáhl Evropu. Skutečnost, že byl útok v Manchesteru cílen na děti a mladistvé, je šokující a pobuřující. Spojené království je blízkým partnerem, spojencem a přítelem České republiky. Útok na Velkou Británii je zároveň útokem na nás, potažmo na celou Evropu – na společné hodnoty rovnosti, lidskosti a tolerance.

Dovolte mi, Vaše Veličenstvo, abych v této pohnuté chvíli vyjádřil jménem české veřejnosti i jménem svým hlubokou soustrast Vám i rodinám oběti.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

23. 5. 2017

Prezident republiky zaslal gratulační telegram íránskému prezidentovi

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 23. května 2017 gratulační telegram Hasanu Rúhánímu, zvolenému prezidentovi Íránské islámské republiky.

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám blahopřál k Vašemu zvolení prezidentem v prvním kole přímých voleb Íránské islámské republiky.

Jsem přesvědčen, že se nám podaří navázat na úspěchy předchozí spolupráce mezi oběma zeměmi a že ze svých funkcí přispějeme k dalšímu rozvoji vzájemně prospěšného partnerství našich zemí.

Vážený pane prezidente, přeji Vám mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné a náročné funkci.

S úctou

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

24. 05. 2017

Projev prezidenta republiky při setkání s tiskem u příležitosti návštěvy singapurského prezidenta v ČR

Vážený pane prezidente, dámy a pánové,

jsem velmi rád, že jsem mohl přivítat prezidenta Singapuru na Pražském hradě.

Byl jsem informován o tom, že je to poslední státní návštěva pana prezidenta, která směřuje jednak k nám a jednak do Polska. Jsem proto velice rád, že si pan prezident vybral právě naše území jako místo této své poslední státní návštěvy.

Když jsem byl trochu mladší, tak se hodně psalo o asijských tygrech, a na prvním místě se uváděl právě Singapur. A zatímco sláva některých asijských tygrů poněkud pobledla, Singapur zůstává na prvním místě jak z hlediska konkurenceschopnosti, zde, jak víte, je na druhém místě za Švýcarskem, tak z hlediska svobody podnikání, kde je dokonce na místě prvním.

Informoval jsem pana prezidenta, že ani Česká republika na tom není špatně, že má například nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii, že je šestou nejbezpečnější zemí na světě, a vyhnul jsem se komentářům o politické krizi v České republice, protože ta je obvyklá před každými volbami v každé zemi.

Jsem velmi rád, že byly podepsány tři základní dokumenty, ale dovolte mi na závěr jednu sebekritickou poznámku. Zjistil jsem, že kdysi jsme měli v Singapuru ambasádu, a abychom ušetřili, tak jsme ji zrušili a i Singapur pokrývá naše velvyslanectví z Indonésie. Přitom náš obchod se Singapurem je větší, než obchod s Indonésií. Vyplývá z toho, že bychom měli tuto chybu napravit, a obrátím se, zrovna dneska s ním budu mluvit, na ministra zahraničí, aby zrušil nějakou ambasádu v Horní Voltě nebo v nějaké podobné zemi a aby místo toho znovu vybudoval ambasádu v Singapuru, protože to odpovídá našim ekonomickým zájmům.

Závěrem. S panem prezidentem jsme si mimo protokol popovídali i o jeho působení v Massachusettském technologickém institutu a vzpomínali jsme na zakladatele systémové dynamiky Jaye Forrester a i na Římský klub s Dennisem a Donellou Meadows. Kde jsou ty doby, že? Sic transit gloria mundi. A shodli jsme se i na tom, že bychom měli podporovat myšlenku takzvaných working holidays, to znamená studentských, jak bych to nazval, umístění, v podstatě ano, umístění, kde ti studenti budou pracovat v cizí zemi, vydělají si nějaké peníze a lépe se seznámí s touto zemí. Jsem rád, že i v tomto bodě jsme se shodli.

Pane prezidente, ještě jednou, vítejte v České republice.

www.zemanmilos.cz

30. 5. 2017

Prezident republiky zaslal kondolenční telegram Emilii Benes Brzezinski

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v úterý dne 30. května 2017 kondolenční telegram Emilii Benes Brzezinski v souvislosti s úmrtím jejího manžela, politologa Zbigniewa Brzezinského.

Vážená paní Benes Brzezinski,

s hlubokým zármutkem si dovoluji vyjádřit svoji upřímnou soustrast v souvislosti s úmrtím Vašeho manžela, pana Zbigniewa Brzezinského – muže, jehož po celém světě obdivují nejen politologové a diplomaté.

Váš manžel ovlivnil zahraniční politiku Spojených států amerických mnohem hlouběji, než pouze ze své nejznámější role 10. národně-bezpečnostního poradce, a má tak velké zásluhy na podobě dnešního světa.

Zbigniew Brzezinski je dobře známý také v České republice. Osobně jej – spolu s mnoha dalšími Čechy, Slováky, nebo, chcete-li, Čechoslováky – považuji za skutečného odborníka ve svém oboru. V USA není mnoho lidí, kteří by znali a rozuměli střední a východní Evropě tak dobře, jako Váš manžel.

Vždy jsem si zvláště vážil toho, že Z. Brzezinski ani v dobách studené války nezapomněl, kde leží Praha. Dobře chápal, že takzvaný socialistický blok zdaleka není monolitem sovětských zemí, nýbrž skupinou států s rozmanitou historickou zkušeností i charakterem. Nemám pochyb, že k jeho výborné znalosti Československa a jeho situace jste významně přispěla i Vy osobně a Vaše rodinné kořeny, za což bych Vám rád poděkoval.

Vážená paní Benes Brzezinski, prosím, dovoluji mi v této těžké chvíli ještě jednou vyjádřit Vám, Vaším synům, dceři a celé rodině svoji nejhlubší soustrast.

V úctě

Miloš Zeman
prezident České republiky

www.hrad.cz

Červen 2017

4. 6. 2017

Prezident republiky kondoloval britské královně

Prezident republiky Miloš Zeman zaslal v neděli dne 4. června 2017 kondolenční telegram Alžbětě II., královně Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, v souvislosti s teroristickými útoky v Londýně.

Vaše Veličenstvo,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o dvou útocích v Londýně, na London Bridge a Borough Market, které si vyžádaly oběti na životech a mnoho zraněných.

Je mi nesmírně líto, že je Vaše vlast krátce po teroristickém útoku v Manchesteru vystavena další strašlivé zkoušce. Velká Británie však v této nelehké době ukázala světu odvahu a připravenost, jejímž důkazem je mimo jiné profesionální zásah ozbrojených složek i klid a odhodlání britských občanů. Jsem přesvědčen, že nemáme jinou volbu, než proti terorismu tvrdě bojovat, a v tomto boji je Česká republika plně Vaším spojencem.

Vaše Veličenstvo, chtěl bych Vás ujistit, že jsme v této těžké chvíli myšlenkami s Vámi. Dovolte mi, abych vyjádřil jménem české veřejnosti i jménem svým hlubokou soustrast Vám i rodinám obětí.

S úctou

6. 6. 2017

Projev prezidenta republiky na Česko-vietnamském obchodním fóru

Vážení vietnamští přátelé,

myslím, že si mohu dovolit vás tak oslovit, protože už můj předřečník zdůraznil, že v mé zemi žije silná vietnamská komunita, kterou máme rádi, a které si vážíme pro její pracovitost. Tato komunita má statut plnohodnotné národnostní menšiny a může tedy požívat všech práv jako kteříkoli jiní občané České republiky. Nejen to, děti vietnamských rodičů studují české vysoké školy, mluví perfektní češtinou a tak se tak trochu vrací doba, kdy kdysi řada významných vietnamských politiků dokonale ovládala český jazyk.

Ale nejenom to, počet vietnamských studentů na našich školách se zhruba zdesateronásobil a my s velkou úctou a obdivem sledujeme vývoj vietnamské ekonomiky, kdy naprosto pravidelně se váš hrubý domácí produkt zvyšuje o šest procent ročně, takže za tuto dobu už se Vietnam posunul z pozice zemí s nižší do pozice země se střední ekonomickou úrovní a i k tomu bych vám chtěl velice blahopřát.

Znamená to, že se ve vaší zemi vytvořila střední třída a ta střední třída může cestovat. A tady bych měl pro vás jeden námět, protože nemůžeme být spokojeni s dosavadní úrovní našich vzájemných vztahů, když vidíme některé mezery, které se dosud nepodařilo zaplnit. Proč neexistuje přímá linka mezi Hanojí a Prahou? Nebo si snad myslíte, že by tato linka nebyla zaplněna jak díky silné vietnamské komunitě u nás, tak díky zájmu našich turistů navštěvovat vietnamská místa? A ostatně jedna ze smluv, které teď budeme podpisovat, se týká právě výstavby velkého přímořského hotelu. To je první věc.

Přátelé si mají říkat i nepříjemné věci. Chceme-li podporovat turistický ruch, je dobré, aby pro české občany byla zrušena krátkodobá turistická víza. Vietnam už tato krátkodobá turistická víza zrušil pro Francii, zrušil je pro Německo. Je snad Česká republika něco méně než Francie či Německo? Je k vám méně přátelská?

Třetí věc, kterou se díky Bohu podařilo vyřešit, byly dva neúspěšné investiční případy, tedy případy českých investic ve Vietnamu. Vážím si přátelského gesta, že právě při příležitosti a v den mé návštěvy, byl jeden z těchto případů úspěšně završen a děkuji za to. Víte, my v Čechách máme takové přísloví, že jedno shnilé jablíčko může nakazit celý koš zdravých jablek. A jeden neúspěšný investiční případ samozřejmě snižuje podnikatelskou důvěru, ale to už máme za sebou a díky Bohu za to.

Prostudoval jsem si velmi, velmi pozorně strukturu těch smluv, které dnes budeme podepisovat. Právě spektrum těchto smluv dokazuje obrovskou možnost širokopásmové spolupráce prakticky ve všech oblastech lidského života, mimochodem včetně té, která zde

byla zmíněna. Jsme připraveni v případě zájmu, poskytnout jako zbrojařská velmoc Vietnamu veškeré potřebné vybavení a respektujeme to, že z našeho hlediska neexistuje pro tyto dodávky žádné embargo, žádná sankce a žádný bojkot. A tak to mezi přáteli má být.

Ale nemůžeme se samozřejmě omezovat jenom na zbrojní průmysl. V těch podepsaných dohodách jsou například optická vlákna, sanitární keramika, již zmíněný hotel na pobřeží, dohoda o spolupráci s naší nejúspěšnější nemocnicí v Praze, a tak bych mohl pokračovat dál a dál. Přál bych si tedy, abychom se řídili jedním krásným příslovím, „než abychom proklínali tmu, je třeba zapálit svíčku“. A nám v naší vzájemné spolupráci se už podařilo zapálit velice mnoho svíček, podařilo se rozvinout mnoho úspěšných projektů a já věřím, že právě při příležitosti mé návštěvy učiníme několik dalších velmi konkrétních kroků k přátelství, spolupráci a strategickému partnerství v mnoha oblastech. Co je nám platné, když někam přijedete a ujistíte se vzájemně o korektních vztazích a pak zase odjedete. Já tomu říkám politická turistika. Smyslem skutečného přátelství a skutečného strategického partnerství je podepsat jasné a konkrétní dohody, které přinášejí prospěch oběma stranám. A to se za několik málo minut také stane.

Děkuji vám za vaši pozornost.

www.zemammilos.cz

7. 6. 2017

Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci s vietnamským prezidentem

Vážený pane prezidente, dámy a pánové,

dovolte mi, abych doplnil pana prezidenta Vietnamské socialistické republiky několika konkrétními daty.

Přivezl jsem s sebou ve dvou letadlech šedesát osm podnikatelských delegací, což svědčí o přirozeném zájmu českých podnikatelů rozvíjet kontakty a kontrakty se svými vietnamskými partnery. Připomínám, že podnikatele samozřejmě nikdo nenutil, nikdo jim nic nenařizoval, přijeli zcela dobrovolně z vlastního zájmu a tuším, že nyní jsou již v Ho Či Minově Městě.

Včera na hojně navštíveném Business Foru bylo podepsáno sedm konkrétních dohod, které se týkaly nejrůznějších oblastí. Jako příklad bych uvedl optická vlákna, sanitární keramiku, zdravotnické pomůcky a podobně. Je tam i významná dohoda v hodnotě dvaceti milionů dolarů o výstavbě hotelového komplexu na mořském pobřeží. A chci věřit, že právě tato dohoda bude začátkem expanze české turistiky a cestovního ruchu do Vietnamu, této krásné turistické destinace.

Dnes jsme podepsali další dvě dohody, o nichž již mluvil pan prezident. Na setkání obou prezidentů jsme uzavřeli dohodu, která má odstranit dvě podstatné překážky v rozvoji našich vzájemných vztahů. Tou první překážkou je neexistence přímého leteckého spojení mezi Vietnamem a Českou republikou, konkrétně mezi Ho Či Minovým Městem a Prahou.

Tou druhou překážkou je existence, tuším že patnáctidenních, tedy krátkodobých turistických víz, která brání českým turistům v hojnějším počtu navštěvovat Vietnam. Tato víza byla z vietnamské strany odstraněna v případě Německa a Francie a já jsem řekl panu prezidentovi, s poděkováním za krásná slova, která on řekl o České republice, že naše přátelství by se mělo vyjádřit konkrétním činem v podobě zrušení těchto víz, když už jsou zrušena v případě Francie nebo Německa.

Jsem rád, že vám mohu oznámit, že oba prezidenti se dohodli jak na zavedení přímého leteckého spojení mezi Ho Či Minovým Městem a Prahou, tak na zrušení oněch krátkodobých turistických víz.

Česká strana z druhé strany vyjádřila připravenost, v případě zavedení oné přímé letecké linky, o zřízení generálního konzulátu České republiky v Ho Či Minově Městě.

Závěrem vám oznamuji, že jsem pozval pana prezidenta na návštěvu České republiky, kde již sice několikrát byl, ale nikdy jako prezident. Protože novináře nikdy nezajímají podstatné věci, ale pouze detaily ze soukromého života, chci uspokojit novináře tím, že jsme se shodli s panem prezidentem, že oba dva máme rádi plzeňské pivo, a že v průběhu jeho návštěvy tedy navštívíme plzeňský pivovar. Očekávám, že toto bude hlavní titulek z našeho jednání, hlavní věta, headline, protože pochopit obsah našeho jednání je poněkud složité a návštěva plzeňského pivovaru je jednoduše pochopitelná.

Děkuji vám za vaši pozornost.

www.zemanmilos.cz

8. 6. 2017

Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“

Dobrý večer, vážení diváci televize Barrandov, vítajte u dalšího dílu pravidelného čtvrtletního Týdne s prezidentem. Týden s prezidentem pro vás tentokrát natáčíme ve vietnamské Hanoji. Dobrý večer i Vám, pane prezidente.

Dobrý večer.

Tak, jak jsem řekl na úvod, natáčíme ve vietnamské Hanoji, proto moje první otázka logicky bude směřovat sem. Vietnam je velká asijská takřka sto milionová země a takřka sto tisíc Vietnamců žije u nás doma v České republice. Proč právě Vietnam?

Víte, každý národ má svoje charakteristické rysy, a charakteristickým rysem Vietnamců je pracovitost. Pracovitost buď u nás jako národnostní menšina, ale samozřejmě především pracovitost v jejich vlastní zemi. Díky tomu se Vietnam postupně propracoval z pásma chudých a zaostalých zemí do zemí, kterým se říká středně rozvinuté. Mimochodem hrubý domácí produkt, který je takovým ukazatelem ekonomického růstu, tam řadu let naprosto pravidelně roste o šest procent ročně, což je krásně vysoké číslo. A ti lidé podobně jako Číňani umí pracovat, nevlákají se a nežijí ze sociálních dávek. Z toho by si, pane Soukupe, někteří

naši občané měli vzít poučení.

Za posledních čtyřicet let jsme vybudovali velmi čilé obchodní i osobní vazby mezi námi a Vietnamem, a můžeme si toho všimnout na ulicích našich měst. Takřka sto tisíc Vietnameců žije v České republice, ale obchodní bilance mezi Českou republikou a Vietnamem je pro nás záporná. Vyvážíme zboží za takřka sto milionů dolarů, ale dovážíme za takřka devět set milionů dolarů, kde vidíte příležitost?

Já když jsem studoval tyto materiály, tak analytici říkají, že je to pro nás výhodné, protože ten dovoz z Vietnamu je za velmi nízké ceny, a že tak nízkých cen bychom nedosáhli nikde jinde než právě z Vietnamu. Takže tady vidíte, pane Soukupe, že ne každá pasivní obchodní bilance je nutně negativní.

Vietnamská ekonomika se prudce rozvíjí, třeba v Ho-Či-Minově Městě začali stavět metro. Je to pro nás příležitost, pro naše firmy, pro naše průmyslníky?

Ale samozřejmě, já jsem tady byl zrovna dnes svědkem podpisu celé řady smluv, z nichž jedna tedy není zaměřena na stavbu metra, ale na stavbu hotelového komplexu na pobřeží moře. No a tím se dostávám k tomu, že turistika je průmysl jako každý jiný, a že turistický průmysl se má podporovat například tím, že se budou rušit krátkodobá víza, aby sem lidé mohli jezdit bez zbytečné byrokracie, tím, že se zavede přímá linka mezi Prahou a Vietnamem, ať už Hanojí, anebo Saigonem. A samozřejmě i tím, že mimo jiné i Vietnamci, kteří jsou občany České republiky, ale kteří znají zdejší realie, tak mohou sami budovat investice tohoto typu a také je provozovat.

Takže mezi Českou republikou a Vietnamem bude zřízeno přímé letecké spojení?

Já říkám, že bych si to přál. Já neříkám, že to bude, ale když jsem si to přál v případě Číny, tak vznikly už čtyři linky, a doufám, že moje přání bude stejně silné i v případě Vietnamu.

Ve Vietnamu probíhá prudká výstavba, mimo jiné tady v Hanoji budují největší letiště v celé Asii a mimo jiné budují třináct jaderných elektráren.

Víte, my zapomínáme na to, že jednadvacáté století je stoletím Asie. První si toho všimli Američané, když přesunuli svoji pozornost z Evropy do Pacifiku, a pak následovali ostatní včetně nás. A když se ptáte, čím to je, tak já bych řekl, že především tou pracovitostí Asiatických, které se Evropané a částečně i Američané už odnaučili.

Každopádně největší míra úspor je v Asii.

Ovšem.

To znamená největší množství kapitálu je nyní v Asii. A můžeme se tedy těšit na bezvízový styk?

Já také doufám, že ano. Zítřka mám setkání s vietnamským prezidentem a toto bude jedno z témat, které tam otevřu.

U nás žije druhá nebo už i třetí generace Vietnamců v České republice. Nevidím nějakou větší nevraživost mezi většinovou společností a Vietnamci. Naopak myslím si, že většina české populace musí vidět pracovitost a úsilí Vietnamců žijících u nás. Je to příklad úspěšné integrace?

Ano, ale ono to zatraceně dlouho trvá, pane Soukupe. Nezapomeňte, že byly doby, tak dvacet let zpátky, možná třicet, kdy Vietnamcům se říkalo rákosníci, a to bylo jistě dehonestující označení. Ale právě tou pracovitostí, právě tím, že oni dělají i v době, kdy normální český občan spí, viz večerky a podobně, a teď tím nemyslím pěstování marihuany, to je poněkud jiný způsob podnikání, tak získali určitý respekt, určitou úctu, a lze teď jasně říci, že jsou plně integrovanou součástí české společnosti. Kéž by se tohle podařilo i u jistě jiné skupiny, která je u nás sice už dlouhá a dlouhá desetiletí usazená, ale stále ještě její reálná asimilace je někde v nedohlednu.

Já se přesmyčkou vrátím k jiné skupině, než jste pravděpodobně myslel, a to k teroristickým útokům v Londýně. Ty kromě ideologie islámu spojuje ještě jedna věc. Většinu teroristických útoků ve Velké Británii i jinde v Evropě páchají lidé, kteří mají místní pasy, britské pasy, ať už je sami získali, protože v Británii bydlí dostatečně dlouho, anebo jsou to potomci předchozích generací. Můžete mi říci svůj názor na poslední vlnu teroristických útoků a jak dále? To mě zajímá.

Tak zaprvé, není to nic specifického. Metoda útoku automobilem byla poprvé použita v Nice a od té doby se stala oblíbenou zbraní teroristů. Je velmi pravděpodobné, že tyto útoky, jak ostatně neustále opakuji, budou pokračovat, a dokonce mohou zesilovat i z toho důvodu, že jak Islámský stát ztrácí svoje pozice v Sýrii a v Iráku, tak řada jeho bojovníků se bude přesouvat do Evropy.

Hrozí nám něco podobného?

Ale neustále, pane Soukupe, opakuji, že každé evropské zemi, tedy i České republice, hrozí něco podobného. V Británii si taky říkali, nám to nehrozí, v Belgii, v Německu, ve Francii si říkali totéž. Ne, je do jisté míry otázka náhody, kam teroristé zamíří příště, ale vždycky je dobré být připravený. Vždycky je dobré, aby lidé chvíli čekali před Pražským hradem, než aby někdo vyhodil katedrálu svatého Víta do povětří.

Jen v minulém týdnu se ve velké Británii staly teroristické útoky v Manchesteru a v Londýně. V Londýně studuje Vaše dcera Kateřina, máte o ní strach?

Ale tak každý otec má strach o své dítě, ale ten strach může být způsoben i jinými důvody. Člověk nikdy neví, co se může přihodit. To může být dopravní nehoda, a nikoli nutně teroristický útok. A dokonce bych dodal, že při dopravních nehodách zahyne daleko více lidí než při teroristických útocích, ale ty dopravní nehody už jsou všední, nudné a novináře zajímají už jenom teroristické útoky.

Poslední otázka k zahraničněpolitické oblasti. Minulý týden prezident Spojených států amerických Trump vypověděl takzvanou klimatickou dohodu. Co si o té smlouvě myslíte, a je to opravdu smlouva, která měla zachránit naši planetu? Američtí průmyslníci reagovali nervózně, myslím těžaři a dokonce i některé technologické firmy zareagovaly nervózně.

Já bych tady odlišil dvě věci. Teď Vám řeknu něco, na co, pokud vím, nikdo zatím nepoukázal, a to je jiný úhel pohledu než diskuze nad věcným obsahem této dohody. Americký prezident se dopustil něčeho nepředvídatelného, a sice že splnil po volbách to, co slíbil před volbami. To většinou politici nedělají a jeho voliči věděli, že chce Pařížskou dohodu o klimatu vypovědět, no a přesto, nebo možná právě proto ho volili. Takže tady bych Trumpovi přičetl pozitivní body.

A teď můj názor na tu Pařížskou dohodu. Podívejte se, pane Soukupe, já si zaprvé myslím, že globální oteplování existuje a že existovalo tisíckrát předtím v dějinách lidstva a v dějinách planety.

Zadruhé, že tisíckrát předtím existovalo i globální ochlazování, a že tyto fáze se střídaly bez jakéhokoli vlivu lidské civilizace. A pokusím se Vám to vysvětlit jednou case study neboli případovou studií. Představte si Grónsko, zelenou zemi, 12. století, a v této zelené zemi jsou pastviny, na kterých se pasou stáda krav. Je tam třináct farností s kamennými kostely a jen blbec bude tvrdit, že tato teplá doba byla způsobená tím, že pár Vikingů a dejme tomu i Eskymáků produkovalo tolik CO₂, že způsobilo globální oteplování, nesmysl. No a pak přišla malá doba ledová a bohužel moře zamrzlo, plachetnice se tam nedostaly. Všichni lidé v Grónsku zemřeli hladem. A poslední věta, uchovaly se dvě vzpomínky, jedna literární, druhá neliterární. Tou literární vzpomínkou byl zápis do kroniky, kostelní kroniky samozřejmě, kde je popisována poslední svatba v Grónsku. Ta neliterární památka je ohlodané koňské kopyto, protože když ti lidé zemřeli hlady, tak se snažili jíst cokoli, co jim bylo alespoň trochu k dispozici.

Takže jste zastáncem, že oteplování existuje, ale je součástí přirozeného běhu věcí. Před několika týdny v jednom z našich rozhovorů jste řekl, že se Vám občas podaří někoho naštvat. Myslím, že dneska se Vám podařilo naštvat některé ekology, a myslím si, že úplně všechny členy Strany zelených.

Tak, takzvaný klimatický alarmismus má sice podporu médií, ale nezapomeňte, že existují i vědecké panely, které zastávají opačný názor a které nemluví o významném vlivu lidské civilizace, a já si vzpomínám na slova jednoho filozofa, který řekl, lidstvo je jakousi plíseň na povrchu planety, a ta planeta se chová úplně stejně, ať tam ta plíseň je, nebo není.

Preference sociální demokracie podle průzkumu agentury Mediaresearch pro časopis Týden a televizi Barrandov říkají, že k třicátému pátý by ČSSD volilo jen jedenáct a půl procenta obyvatel, to je zoufale málo. Není to začátek konce této strany?

Jak by řekl Churchill, není to začátek konce, je to konec začátku. Proč? Protože sociální demokracie prošla fází, která by se dala nazvat fází úpadku, a jak říká jedna hořká anekdota, jaký je rozdíl mezi Sobotkou a Zemanem? Žádný, oba změnili preference sociální demokracie o dvacet procentních bodů. A ta fáze úpadku je podle mého názoru způsobená, a to už jsem Vám mnohokrát říkal, neschopným vedením sociální demokracie, které tato strana, její členové, její příznivci, neměli odvalu vyměnit, případně vyhodit. A jakmile se sociální demokracie, a tomu pevně věřím, přiblíží ne k deseti, ale k pěti procentní hranici, to znamená k hranici, kde už nebude v Parlamentě, tak se v ní objeví přece jenom skupina lidí, která tu sociální demokracii vezme do svých rukou, a já pevně věřím i tomu, že jednou se tato strana,

mimořádně historicky nejstarší česká politická strana, zase dostane nahoru.

Příčina toho prudkého pádu sociální demokracie je ta, že se zabývala okrajovými tématy, vzpomeňme na hodně propíranou snahu získat voliče Pirátů a Zelených komunikací ekologických témat a podobně, že sice získala možná sympatie části médií a voličů těchto stran, ale současně ztratila své voliče z té nejširší vrstvy pracujících, kteří přešli k ANO.

Víte, co je bizarní, pane Soukupe? Když se podíváte na tyhle průzkumy, a já vůbec neříkám, že jim musíme věřit, tak nejvíce chválí Sobotku voliči ANO a TOP09, ale to, že ho chválí, vůbec neznamená, že budou sociální demokracii volit.

To, co jsem říkal, že získali možná komunikací těchto okrajových témat sympatie, ale není to dost, aby získali nové voliče.

Já bych to ještě doplnil. Víte, sociální demokracii nesmírně uškodila i média, která akcelerovala ten pád. Uvědomte si, že zejména deník Právo k tomu významnou měrou přispěl. Když Hynek Kmoníček odjížděl do Ameriky, tak mně říkal, Miloši, víš, jak se přezdívá těm dvěma komickým komentátorům deníku Právo? Šáša a Hehe. No, tak mně netrvalo příliš dlouho, než jsem si tato jména dosadil, ale chtěl bych říci, že zejména Jiří Pehe svými naprosto servilními komentáři, podlézavými komentáři, tak uškodil sociální demokracii, jak by to nedokázal žádný její nepřítel, a víceméně totéž se týkalo buď Alexandra Mitrofanova anebo Lukáše Jelínka.

Takže přičítáte svůj podíl viny na pádu ČSSD i médiím. Nastává v té straně bratrovražedný boj?

Ten už tam dlouho probíhá, jenomže je skrytý pod povrchem a občas vybublá jako například, když před čtyřmi lety řádně svolané předsednictvo sociální demokracie poměrem hlasů 20:13 vyzvalo Bohuslava Sobotku k rezignaci. Tehdy se to označilo jako lánský puč a Sobotka se zachránil. No, pak se zachránil ještě několikrát. Víte, že já na Hradě jsem dal dostatečně jasně najevo, že by nejvíce prospěl sociální demokracii i České republice, kdyby opustil vládu, ale když on má tu funkci tak rád.

Musím se zeptat, v Duelu, to je pořad, který následuje hned po Týdnu s prezidentem, bude naším hostem Milan Chovanec, ministr vnitra. Byl by on tou vhodnou osobou, která by měla zavelet k obratu ve voličských preferencích u sociální demokracie, nebo jaká typově osoba by to měla být?

Tak byl by určitě lepší než Bohuslav Sobotka, ale upřímně řečeno těžko si dovedu představit někoho horšího než Bohuslava Sobotku. Takže to ještě není vyčerpávající charakteristika. Ano, Milan Chovanec patří už řekněme svým razantním postojem například vůči migraci k typově zajímavým osobnostem sociální demokracie. Nicméně základní chyba všech těchto potenciálních nástupců Bohuslava Sobotky je to, že nejdou do akce. Teď už asi před volbami bude velmi těžké to současné vedení vyměnit. Po volbách ano, nastoupí určitě noví lidé, protože po katastrofě, která je dána volbami, i kdyby to bylo dvanáct, patnáct procent, pořád je to katastrofa, tak po této katastrofě přijde nové vedení, a to bude čtyři roky, nejméně čtyři roky v opozici. Tedy nebude se podílet na vládě.

Pojďme od sociální demokracie k jiné straně. Minulý týden ve zmíněném pořadu Duel byl hostem Václav Klaus mladší, poměrně výrazná osobnost ODS. Jak čtete vysoký nárůst preferencí této strany? Nyní již přesahuje deset procent.

Tak zaprvé, není vysoký, je velmi pomalý. A zadruhé, Václav Klaus mladší je bezesporu výrazná, inteligentní, jasně vyprofilovaná osobnost. Není to takový šedivý, nudný suchar. Dokáže provokovat, a politik, který nedokáže provokovat, není politik.

ODS za poslední tři měsíce podle našich průzkumů získala takřka čtyři procenta hlasů, což podle mého názoru je poměrně dost. Václav Klaus mladší s Andrejem Babišem ve zmíněném pořadu Duel sice na sebe osobně doráželi a vypadali jako nepřátelé, ale věcně pokud šlo o témata, o kterých hovořili, tam se příliš nelišili, ať už šlo o euro, o přijetí eura a další věci. Nerodí se povolební koalice?

Já bych ještě před čtvrt rokem odpověděl na tuto otázku, že bych si jako člověk, který osm let svého života věnoval sociální demokracii, velice přál, aby byla i nadále koalice ANO a sociální demokracie, byť v tomto případě podle výsledku voleb zřejmě se sociální demokracií jako junior partnerem. No jenomže ten Sobotka vymlátil ze své strany prakticky všechny oponenty. Odešli Zimola, Tejc, Koskuba, Benešová. Mohl bych pokračovat dál a dál. Slávek Jandák, pokud mě paměť neklame. Prostě všechny výrazné osobnosti ze sociální demokracie zmizely, když to trochu přeženu. S kým by ten Babiš uzavíral koalici? Kdo by byl za sociální demokracii ministrem? Velmi těžká otázka, že? No takže dnes, po tom pádu k hranici deseti procent, si kladu otázku, zda Babišovi se podaří mít jednobarevnou vládu, na to nemusí mít jednapadesát procent, stačí i méně, pokud hlasy pro některé strany propadnou. Například TOP09 4,9, koalice lidovců a Stanu 9,8, tak tady už jste si našetřil téměř 15 procent.

Dlužno dodat, že v našem výzkumu politické hnutí ANO preferovalo třicet šest procent občanů.

Ano, vím o tom.

Koalice lidovců a Starostů těsně přešla deseti procentní nutnou hranici. Do Sněmovny by se ještě dostali komunisté takřka s osmi procenty, Piráti, Strana přímé demokracie Tomio Okamury standardně také.

No, ale v každém případě, abych to dokončil, pokud se tohle nepodaří, no tak je pak ještě možné vytvoření koalice s těmi, kdo ve Sněmovně zbydou, a Andrej Babiš vyloučil komunisty a TOPku.

V minulém týdnu, promiňte, pane prezidente, se politické strany nechaly slyšet, s kým vším by nevládly. Upřímně řečeno, snažil jsem si malovat pavouka, s kým by nevládly, a nevyšlo mně vůbec nic. Takže to vypadá, že buď nám nepovládně nikdo, anebo se nakonec někdo s někým domluví.

Já si vzpomínám na opoziční smlouvu, která byla uzavřena mezi dvěma tehdy nejsilnějšími politickými stranami, a která také byla překvapením, zejména překvapením pro hloupá média. Ale ano, samozřejmě Babiš se může také kromě koalice domluvit na tolerování své menšinové vlády za cenu některých výhod, které jsou v politice běžné. Například určitých

parlamentních funkcí.

Internetová skupina Šuman, jak se nazývá, a nikdo neví, kdo je, pravidelně uveřejňuje informace z podnikatelské minulosti nebo různé analýzy, které se týkají Andreje Babiše. Odhlídnuo od obsahu těchto zpráv, o tom hovořit nechci, je správné, že veřejná debata se točí okolo věcí, které přinese anonymní server nebo anonymní skupina, o které nic nevíme? Není to podobné jako anonymní udání?

Víte.

Jde o princip, nemluví o obsahu.

Já bych právě naopak mluvil o obsahu, a já tuto skupinu v médiích zachycují velmi okrajově. Víím, že nějaká zpráva se také týkala paní Moniky Babišové, a já tu skupinu prostě neberu vážně. I v politice, a především v politice, se má mluvit o vážných věcech. Má se mluvit o daních, má se mluvit o sociální péči, o ochraně přírody, chcete-li. Tohle všechno jsou vážná témata. No, a když máte nějaké hnojomety, které jenom pomlouvají toho či onoho politika, tak autoři, kteří stojí za těmi hnojmety jenom dokazují, že oni žádná vážná témata nemají.

Pane prezidente, z Vietnamu odjíždíte do Kazachstánu na výstavu EXPO. Česká republika zaznamenala výraznější úspěch na EXPU takřka před padesáti lety. Zeptám se trochu provokativně, není už trochu doba těchto velkých výstav za námi? Myslím v době internetu, emailu, snadného cestování po celém světě.

Víte, zaprvé si myslím, že to stejně stále přitahuje lidi. Tak to je argument číslo jedna. A argument číslo dvě, řeknu Vám analogický případ. Když jsem byl mladý, tak se začaly rozšiřovat videokonference, a tvrdilo se, že na ty videokonference budou chodit odborníci, a že se nebudou účastnit různých kongresů, a přesto, jak dobře víte, kongresová turistika vzkvétá. A víte proč? Protože lidé se chtějí vidět, chtějí s sebou mluvit, a to jim nemůže nahradit žádná videokonference a taky žádný internet. Dokud bude svět světem, pane Soukupe, na dobře připravenou světovou výstavu vždycky přijdou miliony lidí jako na užitečnou turistickou atrakci.

Doufám, že z Vašich slov si něco odnesou i mladí lidé, kteří čím dál tím více používají ke komunikaci sociální sítě, esemesky a podobně, a málo spolu mluví. Pane prezidente, EET, zákaz kouření a spousta dalších podobných zdánlivě drobností. Není ten tlak na české podnikatele už příliš vysoký?

Já považuji elektronickou evidenci tržeb, jak jsem Vám mnohokrát řekl, za užitečný nástroj v boji proti daňovým podvodům. Mimochodem teď jsem se nedávno díval na statistiky výběru daně z přidané hodnoty, a jsem potěšen, že zatímco ekonomika roste o necelá tři procenta, tak výběr DPH roste asi o jedenáct procent, a tenhle rozdíl můžeme částečně přičíst vlivu kontrolních hlášení a vlivu EET. Pokud jde o zákaz kouření, souhlasím s Vámi, že je to blbost, že ve svobodné společnosti by si každý měl vybrat, jestli půjde do zakouřené místnosti, kde ale nebude překážet nekuřákům, anebo půjde do nezakouřené místnosti a nebude otravovat kuřáky. Například prohlášeními, že kouření škodí zdraví. Dost na tom, že to vidíme na krabičkách cigaret.

Ale v Evropě můžeme vidět, že je to určitý trend. Vzpomínám na slova pana profesora Pirka, který říkal, že když byl malý chlapec, tak také chodil se džbánem tatínkovi pro pivo, ale dnes už by to prostě nešlo, protože mladistvým pivo do džbánu nikdo nenaleje. Mě v této souvislosti se zákazem kouření zaujala v minulém týdnu jiná věc. Praha 1 si najala jakousi bezpečnostní agenturu podle vizáže velmi ostrých hochů, které nazvala antikonfliktním týmem. Tento antikonfliktní tým chodí po Praze 1 a jaksi vybízí pořádku nedbalé občany, aby tak učinili. Není už té buzerace trochu moc?

No.

Myslím omezování lidí v běžných činnostech.

Ti nedbalí občané dělají co, pane Soukupe?

Ti kouří na ulicích.

Ano.

Protože v barech už nemůžou.

Tak zrušme antikuřácký zákon, a oni se vrátí do barů. To je jediné rozumné řešení, až někteří poštelí poslanci, kteří chtěli exhibovat právě na základě tohoto zákona, opustí Parlament a v Parlamentě budou poslanci poněkud normálnější, tak možná přijdeme do baru, a ten bude mít dvě místnosti. V jedné budou sedět nekuřáci, v druhé kuřáci, a obě skupiny budou spokojené.

Pane prezidente, v minulém týdnu navštívil Pavel Bělobrádek, vicepremiér české vlády, sudetoněmecký sjezd. Jak to hodnotíte?

Poté, co sudetoněmecký landsmanshaft ze svých stanov vyňal jednak územní nároky a jednak materiální restituce, takže ho lze považovat za krajanský spolek jako jakýkoli jiný, a že je možné, aby obcoval v české kotlině s jinými krajanskými spolky, například s Klubem českého pohraničí, kterému jsem nedávno poslal pozdravný dopis.

Pane prezidente, na závěr naší diskuze se zeptám, oficiální návštěvy jsou vždycky trochu umělé, protože hostitelé pro Vás připraví to nejlepší, co mohou. Přesto, najdete si čas na něco osobního při Vaší návštěvě Vietnamu a Kazachstánu, něco, na co se těšíte? Třeba místní kuchyni, nebo něco podobného?

Já z těch jídel tohoto typu mám nejraději plov. Víte, co to je plov? Nevíte, no když to řeknu velmi zjednodušeně, tak je to rizoto z jehněčího masa, nebo ze skopového masa, to nemusí být nutně jehněčí, v něm je mrkev a nějaké zajímavé koření, a je to strašně dobré, ale musíte to dělat v hrnci na otevřeném ohni asi tak pět hodin, aby se pěkně to skopové, ten tuk, vsáкло do té rýže. No a pak to jíte a je Vám blaze.

Pane prezidente, děkuji Vám za rozhovor a za to, že jste si ve svém nabitém programu při zahraniční cestě na nás udělal čas.

Velmi rád, za týden na shledanou.

www.zemanmilos.cz

16. 6. 2017

Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci po audienci u královny Velké Británie a Severního Irsku

Protože naše setkání je po audienci u královny a podruhé se dnes nesetkáme, tak já se pokusím zahrnout všechny plánované body svého programu.

S Jejím Veličenstvem jsem se sice viděl potřetí, ale předchozí dvě setkání byla poměrně krátká, jedno před více než dvaceti lety, když královna byla v Praze, a druhé, když jsme se oba účastnili pracovního oběda v Normandii. Takže, toto třetí setkání bylo tak trochu ve stínu tragické události, která, jak víte, se stala nedávno v Londýně. To znamená požár, nemohu říci mrakodrapu, ale vysokého domu o asi sedmadvaceti, nebo kolika patrech. Královna mně říkala, že se právě vrátila z prohlídky tohoto domu.

A téma, o kterém jsme především mluvili, byl osud českých občanů ve Velké Británii. Mimořádně odhady tohoto počtu jsou značně různorodé, mezi padesáti až sto tisíci. Ale ať je tomu jakkoliv, každý politik musí vyjádřit především zájem o to, aby naši občané zde mohli jak pracovat, tak studovat, a nebyli diskriminováni proti situaci, kdy Británie ještě byla členem Evropské unie.

Dnes vyznamenám šest veteránů, z nichž jeden, nebo spíš jedna, žena, má sto čtyři let požehnaného věku, takže, říkal jsem královně, že i ona v době druhé světové války působila jako řidič, driver, a královna byla také řidičem, nebo řidičkou, takže je to zajímavá shoda okolností. A královna samozřejmě vyjádřila přání, abych všechny pozdravoval a popřál jim mnoho štěstí, zdraví a dlouhá léta.

Potom odjedu na setkání s Borisem Johnsonem. Královně jsem říkal, tak můj hrdina, Winston Churchill byl Váš první premiér, teď jste řekla, že máte desátého premiéra, tak nevím, nevím, jestli náhodou nejedu na setkání s Vaším jedenáctým premiérem, ale to se všechno samozřejmě uvidí. Takže, jak vidíte, dámy a pánové, opět jsem se vměšoval do vnitřních záležitostí země, kterou jsem momentálně navštívil. Borise Johnsona to možná potěší, jestli to potěší paní premiérku Mayovou, o tom si nejsem tak úplně jist.

A po setkání s Borisem Johnsonem, kterému chci připomenout jeden velmi nepříjemný incident, to bohužel bude jaksi konfliktní téma, ale co se dá dělat, to už v politice někdy bývá. Parta teenagerů nedávno zabila českého občana. To se stane, to se dokonce může stát i v Praze, ale tito teenageři byli soudem osvobozeni, takže my samozřejmě budeme podávat stížnost k evropským soudům, ale já to panu Johnsonovi připomenu, protože v Praze by se přece jenom asi nestalo, aby když někoho zabijete na ulici, tak abyste ty, kdo zabili, osvobodili. Česká justice si zaslouhuje nejhlubší kritiku, ale takhle hluboko ještě neklesla.

A to je tak asi všechno, co Vám mohu úvodem sdělit.

www.zemanmilos.cz

16. 6. 2017

Projev prezidenta republiky při udělení vyznamenání vojenským veteránům Royal Air Force a britských pozemních sil československého původu

Dámy a pánové,

dovolte mi, abych úvodem tlumočil blahopřání Jejího Veličenstva královny všem vyznamenaným. Řekl jsem jí, že v roce 1938 stálo tehdejší Československo samo před Hitlerem, a právě proto o dva roky později, v roce 1940 stála Velká Británie sama před Hitlerem. A citoval jsem tehdy Churchillův výrok, protože královna i já máme Churchilla velice rádi, kdy Churchill krátce po Mnichovské dohodě řekl, cituji, Velká Británie stála před dvojí volbou. Mohla ztratit čest, a mohla mít válku. Velká Británie ztratila čest a bude mít válku.

Nesmírně si vážím českých vojáků, kteří bojovali v britských řadách, a mnoha z nich jsem už udělil státní vyznamenání. Chtěl bych vyjádřit radost z toho, že to mohu učinit i dnes při příležitosti audience u Jejího Veličenstva královny.

Závěrem bych vyjádřil něco, co možná některé lidi bude provokovat. Jsem občas vyzván k tomu, abych vyznamenal lidi, kteří trpěli pod nacistickým terorem, a já na to odpovídám, že utrpení si zaslouží soucit, utrpení si zaslouží lítost, ale za utrpení se nevyznamenává. Státní vyznamenání je vyznamenání za službu své vlasti, a tedy i za boj za její svobodu. Kdybychom se kochali svým utrpením, nikdy nezískáme nezávislost a vždy budeme podrobováni silnějším sousedem. Proto není náhodou, že medaile, kterou jste, drazí přátelé, byli vyznamenání, se jmenuje Medaile Za hrdinství, dalo by se také říci medaile za odvahu.

Já bych vám chtěl ještě jednou poděkovat za vaše hrdinství a za vaši odvahu a za to, že jste dokázali i v těch nejtěžších chvílích naší národní existence pomoci své vlasti.

Once more, thank you so much for your attention.

www.zemanmilos.cz

22. 6. 2017

Projev prezidenta republiky při Žofínském fóru 2017

Vážený pane Vaníčku, dámy a pánové,

předesílám, že toto téma jste mi předepsali vy, ne že bych si ho vymyslel sám. Nicméně, dobře víte, že jsem submisivní bytost, že podléhám vnějším tlakům, a že se nechám velmi snadno manipulovat. Takže jsem se nechal manipulovat i vámi a byl jsem samozřejmě přinucen

o tomto tématu přemýšlet. Nechci tvrdit, že jsem měl připravené nějaké kategorické schéma, které bych Urbi et Orbi zjevil jako jasnou pravdu, a jak říkal Masaryk, myšlení bolí, takže díky vám jsem si prodělal určitou, nikoli příliš intenzivní, bolest.

Začal bych tím, že snad není zneužívanějšího pojmu, než je národní zájem. Každý politik, populist a nepopulista, se tímto pojmem zaklíná a někdy ani on sám neví, co to je, tím méně, aby to věděli jeho posluchači. Pokusme se proto, což vždy pozitivisté říkali, že je nejdůležitější definice pojmu, pokusme se definovat pojem národního zájmu a začněme ve vzdálené minulosti.

V té vzdálené minulosti, někdy ani ne příliš vzdálené, hlavní náplní národního zájmu byla teritoriální expanze. A nebyly to jenom velké státy. Byly to i malé státy, například Belgie nebo Holandsko, které budovaly své koloniální impéria, tím spíše pak státy veliké. Byl to i náš stát. Ve čtrnáctém století za Karla IV. součástí zemí koruny české se stalo Braniborsko a v Braniborsku byla taková malá nevýznamná vesnička, která se jmenovala Berlín. A když jsem se, to už je dost dávno, setkal s německým kancléřem Gerhardem Schrödrem, tak jsem mu říkal, Gerde a víš, že do mé země kdysi patřilo i tvoje hlavní město? A Gerd říkal, Miloši a nechceš si ten Berlín vzít zpátky? Nám totiž z toho státního nebo federálního rozpočtu ukrajuje takový kus peněz, že bychom se ho docela rádi zbavili, a já se svěřenými krovkami jsem musel tuto nabídku odmítnout, protože ani náš rozpočet není bezedný.

Pak přišla druhá fáze, která už nebyla tak zjevná, jako je třeba koloniální impérium, a to byla fáze takzvaných zájmových sfér. Do této fáze už Česká republika, řadící se podle našeho optimizmu, buď do kategorie malých nebo středních zemí, rozhodně nepatří. Patří do ní několik málo velmocí. Patří do ní samozřejmě Ruská federace, která stále ještě nemůže zapomenout na rozpad sovětského impéria a vytvořila pojem takzvaného blízkého zahraničí. Patří do ní Amerika, která stále považuje Latinskou Ameriku za takzvaný zadní dvorek Spojených států amerických. Možná, že bych našel ještě dvě nebo tři další země, ale důležité je, že Česká republika žádnou zájmovou sféru nemá a vzhledem ke své velikosti ani mít reálně nemůže.

No a teď se dostávám k té pozitivní definici. Národní zájem je zájem na tom, mít suverénní stát. A to je v podstatě všechno. A v této definici je shrnuto mnoho dalšího, o čem teď budu mluvit. Vidím tady pana profesora Gerlocha, který velmi oprávněně navrhol, aby do české Ústavy byl začleněn pojem národa, že pane profesore? A mně je to velmi sympatické, protože při vši úctě k našim menšinám, jsme v zásadě stát národnostně homogenní, tak nám splývá státní zájem a národní zájem. Ale z ryze emotivního hlediska stát implikuje jistou byrokratickou odcizenost, zatímco národ je bližší našemu srdci. Proto i nadále budu mluvit o národním zájmu, ale budu tyto dva pojmy, státní a národní zájem, používat de facto promiscue.

Takže o co tady jde. Suverenita znamená, že občané daného státního území mohou prostřednictvím svobodně zvolených institucí, zejména parlamentu, samostatně rozhodovat o svých věcech, a že neexistuje vnější tlak, a pokud existuje, je úspěšně odrážen. Jak jsem řekl, je to velmi jednoduchá definice, která se dá potom rozvinout do mnoha podob, ale než tak učiním, dovolte mi, abych uvedl dva zcela konkrétní příklady, kdy je suverenita našeho státu porušována. A začnu poněkud jedovatou poznámkou.

Nacházím jisté podobnosti mezi pojmem omezené suverenity, kterou razil Leonid Iljič Brežněv a pojmem sdílené suverenity, což je pojem, který razí Evropská unie. Podotýkám podobnosti, nikoli totožnosti, abychom si dobře rozuměli.

V čem nesouhlasím s pojmem sdílené suverenity. Chápu, že jsme-li součástí většího celku, v tomto případě celku Evropské unie, musíme v mnoha případech sdílet společné názory a praktikovat společná opatření. Ale implementace těchto opatření, by podle mého názoru měla být konsensuální a nikoli silová. Dovedu si představit ty, kdo by namítali, že jednomyslné hlasování je přežitek, ale chtěl bych upozornit, že ve všech klíčových hlasováních na úrovni Evropské unie byla úspěšná hlasování právě ta, která byla přijata jednomyslně a onen odkaz na polský parlament a jeho známé, „nie pozwalam“, je ztotožněním národního parlamentu s nadnárodním parlamentem a to je právě ta základní chyba v úsudku.

Čili přihlašuji se k tomu, byť je to obtížnější, byť to vyžaduje delší dohadování a naopak nemůže dojít k násilnému protlačení nějakého názoru, aby má-li se Evropská unie zachovat, což bych si ze srdce přál, aby mechanismus jejího rozhodování byl konsensuální.

A teď aby toho nebylo moc, tak alespoň dva příklady, kdy je suverenity České republiky naprosto evidentně narušována. Příklad první, migrační krize a migrační kvóty. Skutečně suverénní země má výlučné právo rozhodovat o tom, kdo bude na jejím území usídlen a toto právo nemůže být postoupeno žádné jiné nadnárodní instituci, nemáte-li se vzdát své suverenity.

My jsme v poněkud absurdní situaci, kdy Evropská unie se rozhodla o přijetí takzvaných migračních kvót, a rozepsala je na jednotlivé země, včetně těch, které o přijetí migrantů nikdy nepožádaly. A pak byly země statečné, které to odmítly, a země nestatečné, které prohlásily, my odmítáme migrační kvóty, ale úplně dobrovolně přijmeme stejné množství migrantů, jako nám ukládají ty migrační kvóty. Jenom proto, že to bude deklarováno jako naše dobrovolné rozhodnutí. Toto je něco, co nazývám nestatečností, nemám-li použít silnějšího výrazu.

Víte dobře, že nejsem proti migraci obecně. Uvítal jsem, že vietnamská komunita se velmi dobře začlenila do české společnosti. Neměl jsem žádné námitky proti Ukrajincům jako pracovní síle například ve stavebnictví. A měl jsem zásadní námitky vůči kulturně neslučitelnému proudu islámských imigrantů s tím, že je připraveno ještě několik milionů lidí tohoto typu připravených k migraci. Takže před tím nemůžeme zavírat oči.

Proč to říkám? Teď je předvolební období a naši politici, nikoho nevyjímaje, napínají svaly a prohlašují, že k nám žádného muslimského migranta nepustí. Po volbách se situace diferencuje, a já se obávám, že ne všichni, kteří dnes mluví o tom, že uzavřeme naše hranice vůči nelegálním migrantům, poznámka pod čarou, nelegální migrant je každý, kdo nedodržel Dublinské dohody, to znamená, nepožádal v první bezpečné zemi o azyl, konec poznámky pod čarou, že tedy po volbách se titíž lidé, kteří se prsí, tak jak se prsí dnes, skloní, shrbí a budou pokorně žádat, ano my, milá Evropská komise, přijmeme veškerá vaše nařízení, jenom, abychom si zachovali tvář, jim, prosím, neříkejte nařízení. Říkejte jim například doporučení. A my se na oplátku zavazujeme, že vaše doporučení naplníme, ba možná i přeplníme.

Příklad druhý. Obnovitelné zdroje. Každá země, pokud je suverénní, se rozhoduje sama

o svém energetickém mixu. A rozhoduje se na základě svých specifických podmínek, které samozřejmě nejsou uniformní v celé Evropě. Rozhoduje se na základě svých surovinových zdrojů, zkušenosti svých inženýrů a techniků, tradice, která zde nepochybně existuje, a jsem rád, že je tady i Škoda Jaderné strojírenství, a mnoha dalších a dalších faktorů. Kdybychom měli horské alpské řeky, lépe bych rozuměl těm, kdo staví hydroelektrárny. Kdybychom měli mořské pobřeží s výrazným příbojem, lépe bych rozuměl těm, kdo staví pobřežní elektrárny. A konečně, kdyby naše území sužoval silný vítr, lépe bych rozuměl těm, kdo staví větrné elektrárny. Pokud jde o sluneční elektrárny, ty se podle mého skromného názoru nejlépe hodí na poušť, ale solární baroni se mnou určitě nebudou souhlasit. A Evropská komise vyžaduje, aby podíl obnovitelných zdrojů vzrostl na dvacet sedm procent. Dvacet sedm procent, přičemž my, protože slunce někdy svítí a někdy nesvítí, vítr někdy fouká a jindy nefouká, budeme muset stejně udržovat záložní kapacity, takže na tom žádnou úsporu nikdy mít nebudeme. A to je tedy druhý a, abych nemluvil příliš dlouho, poslední příklad, jak se domnívám, že jsme vnějšími tlaky omezováni v našem samostatném, svobodném rozhodování.

Mohl bych mluvit o dalších příkladech. Malá země, jako je Česká republika, by měla mít zájem udržovat co nejlepší vztahy s těmi zeměmi, které pro nás mohou být ekonomickým přínosem, ať už tím, že otevírají svůj trh českým exportérům, nebo tím, že přebytek kapitálu v těchto zemích může sloužit jako investiční injekce v České republice. Z tohoto důvodu považuji za naprosto nesmyslné sankční mechanismy vůči komukoli, bojkot, embargo a další následná opatření.

Když jsem byl kdysi v Miami, to jsem byl premiér, tak jsem se setkal s kubánskými emigranty, a říkal jsem jim, přátelé, blahopřeji vám k vaší velmi úspěšné politice vůči komunistické Kubě, to embargo, ty sankce, ten bojkot dokonale fungují. Má to jenom drobnou chybičku, Fidel Castro je už čtyřicet let prezidentem Kuby. A mezitím uplynulo dalších více než deset let a Obama po padesáti letech zrušil protikubánské sankce, které, upřímně řečeno, kubánský režim jenom upevnily.

Stejně tak protiruské sankce upevňují popularitu Vladimíra Putina, takže když jsem se s ním nedávno setkal v Pekingu, tak mám takový dojem, že ty sankce mu spíše přinášely radost. Ale nevidím do jeho mysli, takže je to jenom moje domněnka. Ale ano, suverénní zemi by nemělo být z tohoto důvodu bráněno, aby obchodovala se zeměmi, které splňují uvedené dvě podmínky, jenom proto, že nějaký velký bratr se rozhodl, že vůči této zemi bude aplikovat naprosto neefektivní sankce. Kdyby tyto sankce vedly k pádu nedemokratického režimu, možná, že bych mluvil jinak, ale podle mého nejhlubšího přesvědčení a také podle historické zkušenosti, ony tento režim naopak upevňují.

A blížím se k závěru, aby bylo více času na dotazy. Znáte Cyrana de Bergerac, kde v té závěrečné scéně Cyrano říká, při poselství tě bodnu juž, nuže přichází poselství, a s tím i bodnutí. Suverenita, která je nejvyšším národním zájmem, je dynamická kategorie. Není dána jednou na věky, musí se neustále obnovovat a neustále jsou vůči ní vznášeny, tu nápadné, tu nenápadné útoky, tu hrozba vojenská, tu hrozba ekonomická jako například tlak na omezení evropských dotací pro Českou republiku, tu hrozba verbální a podobně. Potřebujeme politiky, kteří si uvědomí, že za svobodu je potřeba vždycky bojovat, že suverenita není konstantní a fixní kategorie, ale že prochází dějinami a že z tohoto hlediska nejdůležitější pro naši politiku je nehrbit se, být přátelský, být vstřícný, být ochoten k jednání,

ale nikdy nekapitulovat.

Děkuji vám za pozornost.

www.zemanmilos.cz

27. 6. 2017

Projev prezidenta republiky při tiskové konferenci u příležitosti návštěvy rakouského prezidenta

Dámy a pánové, vážený pane prezidente,

zjistili jsme, že máme mnoho společného. Prvním společným rysem je rok narození 1944. Zadruhé, a toho si zvláště cením, jsme oba kuřáci. Dokonce kuřáci, kterým se říká chain smoker neboli Kettenraucher. A teď přejdeme k tomu, co mají společného naše dvě země.

Díky tomu, že jsme byli po staletí ve společném soustátí, máme například společné železniční budovy, máme společné školní budovy, ale co víc máme společnou v mnoha směrech i kulturu a v poslední řadě také kuchyni, která je součástí kultury.

Hovořili jsme o mnoha oblastech spolupráce a soustředili jsme se především na spolupráci ekonomickou. Chtěl bych uvítat, že Rakousko je třetím největším investorem v České republice. V České republice působí tři tisíce osm set rakouských firem, zatím co v Rakousku pouze tři sta českých firem, kde bych jako příklad mohl zmínit třeba firmu Mitas a další, doufám, že to časem, pane prezidente, doženeme.

A zcela závěrem jsem panu prezidentovi poděkoval za velkou pomoc, kterou Rakousko poskytlo asi dvěma stům tisícům občanů, po sovětské okupaci Československa v roce 1968. Myslím si, že si to máme připomínat v rámci historického kontextu naší spolupráce. My jsme také připomínali s panem prezidentem Marii Terezii a její výročí a pane prezidente, já si málo pamatuji dějepisná data, ale panování Marie Terezie 1740 až 1780 se mě tak vrylo do paměti, že je to jedna z mála historických dat, která dokáží naprosto bezpečně reprodukovat.

Dovolte mi, abych Vás ještě jednou přivítal na Pražském hradě, sídle jak českých králů, tak ale i římských císařů jak Lucemburka Karla IV., tak Habsburka Rudolfa II. A občas, když sem přijede delegace z Evropské unie, tak říkám, když už jednou byla Praha centrem Evropy, tak by nebyl tak úplně špatný nápad přesunout opět sídlo Evropské unie z Bruselu do Prahy a vrátit se k efektivní tradici těchto císařů.

www.zemanmilos.cz

29. 6. 2017

Rozhovor prezidenta republiky pro pořad TV Barrandov „Týden s prezidentem“

Dobrý večer, vážení diváci televize Barrandov, vítejte u pravidelného čtvrtletního Týdne s prezidentem. Tentokrát jej předtáčíme v úterý před návštěvou pana prezidenta v Kraji Vysočina a také je to poslední předprázdninové natáčení. Dobrý večer i Vám, pane prezidente.

Dobrý večer.

Pane prezidente, potkáváme se při posledním natáčení Týdne s prezidentem před prázdninovou přestávkou. Těšíte se na odpočinek?

Já chci být při tomto vysílání zcela výjimečně v roli reklamního agenta, pane Soukupe, a sice reklamního agenta jednak České republiky a jednak Kraje Vysočina, a tím odpovídám na Vaši otázku, jestli se těším. Podívejte se, já jsem za těch pětadvacet let v politice procestoval celou řadu zemí. Nejsem žádný nacionalista, kdybych byl občanem země, jejíž většinu plochy zabírají pouště, tak bych rozhodně netvrdil, že ta země je nejkrásnější, ale s odpovědností za těch pětadvacet let mohu říci, že žijeme v nejkrásnější zemi na světě, a že bychom si toho měli daleko více vážit, než si toho vážíte. Podívejte se, já když sedím v letadle, no tak to je deset kilometrů nad zemí, tak tam si čtu. Když mě někdo posadí do helikoptéry, tak jsem přísátý k okénku a kochám se tou magickou krásou české krajiny, kopci, řekami a říčkami, poli a loukami, rybníky a lesy, a je to taková nádhera, že nic není na světě krásnějšího. Takže závěr, abychom to neprodlužovali, teď urazím všechny cestovní kanceláře, když Vám někdy budou nabízet cestu do zahraničí, zůstaňte v České republice. Nejen, že tím podpoříte domácí cestovní ruch, ale především budete jezdit do krásné krajiny, která Vás pohladí po srdci, a to nikde jinde v takové míře nenajdete. Konec reklamního šotu, za který jsem nedostal ani korunu honoráře.

Ale myslím, že diváci fakt, že i prezident republiky je na naši zem hrdý a považuje ji za nejkrásnější na světě, to ocení.

Víte, oni diváci by si měli uvědomit, že ta hrdost je samozřejmě vztažená i k dílu našich předků. Když letíte tou helikoptérou nad městy, nad zámky, nad hrady, nad kostely, to přece nevytvořila jenom dnešní generace. To vytvořily desítky generací předchozí, takže je to úcta vůči všem, kdo v téhle zemi kdy žili.

Pane prezidente, jak vnímáte postavení prezidenta republiky, které je trošku mezi lidmi vnímáno tak monarchisticky? Určitě musíte cítit, že lidé úřad prezidenta považují za takovou poslední výspu spravedlnosti, poslední výspu dovolání. Mezi lidmi se říká, poženu to až na Hrad a i ve Vašich ústavních pravomocech, to znamená v těch psaných, je poměrně široké právo amnestie a zasahování do trestního řízení, ale já nemluvím jenom o těch ústavních psaných pravidlech, ale i o těch nepsaných, jak to vnímáte?

Víte, já jsem zásadně proti tomu, aby prezident republiky byl vnímán jako monarcha svého druhu. Prezident republiky je prostě první občan, a chcete-li, také první úředník. Franz Josef

I. měl vždycky dvě hromádky, a já si na něj kdykoliv vzpomínám, kdy na levé straně mám vyřízené spisy, na pravé straně mám nevyřízené spisy. A víte, jaký je rozdíl mezi monarchou a prvním občanem? Že ten monarcha, a já jsem to teď viděl na příkladě britské královny Alžběty, se vlastně vůbec nevyjadřuje k politice, protože to ponechává lidem, jako je třeba ministerský předseda.

To je jasné, ale já jsem mluvil, to určité monarchistické vnímání. Ne, že by sem někdo považoval prezidenta České republiky za nedotknutelnou osobu.

To určitě ne, ani náhodou.

Nebo člověka, který se k vnitropolitickým záležitostem nevyjadřuje.

Ale kdysi se říkalo, a já jsem si vážil toho, že i Václav Havel se proti tomu postavil, že prezident není kladeč věnců, že prezident není jakýsi notář, který jenom stvrzuje papíry, které mu dali k podepsání jiní, anebo, a to je také výrok Václava Havla, že prezident není automat na podpisy. A já vím, že mnozí lidé by mě do této mně pohodlné funkce rádi zatlačili, ale já se nenechám.

Mimo jiné, poslední Týden s prezidentem vyvolal velkou pozornost. My jsme s kolegy napočítali přes osmdesát zmínek ve velkých médiích, kteří nás citovali, včetně evropského serveru Politico a podobně. To znamená, že každé Vaše slovo je bedlivě vnímáno a vyvolává poměrně prudké reakce. Když jste hovořil o královně Alžbětě v minulém Týdnu s prezidentem, pro přemíru vnitropolitických událostí jsme se nestačili dostat k hodnocení Vaší návštěvy Velké Británie a Vaší návštěvy u Alžběty II. O čem jste hovořil a jaká ta návštěva byla?

Tak já bych úvodem rozptýlil několik fake news, jak říká Donald Trump. Například, že jsem se na setkání s královnou Alžbětou vecpal. Ve skutečnosti už před čtyřmi lety zde byl syn královny Alžběty, princ Edward, který přinesl pozvání k návštěvě Buckinghamského paláce, a nějakou nešťastnou náhodou, to se občas v životě stává, se to nějak ztratilo. Nikdo se o to nestaral a až s novým ředitelem našeho zahraničního odboru se to pozvání vyhrabalo a začalo se jednat, a tak se tedy na pozvání z anglické strany tato návštěva uskutečnila.

Královna je nesmírně milá, má krásný úsměv. Samozřejmě, že jsem dával pozor, abych ji nezatahoval právě, jak jsem říkal, do těch každodenních politických záležitostí, protože tím, že je symbol britské monarchie, tak se nevyjadřuje třeba k tomu, jestli je brexit pro, nebo brexit proti. Ale povídali jsme si samozřejmě o osudu vysloužilců, veteránů, kteří sloužili v Royal Air Force. Vážím si toho, že královna mě přijala vlastně den před svými narozeninami, což prý není obvyklé, nebo že se vrátila do Buckinghamského paláce poté, co se byla podívat na tu budovu, která shořela, ale to jsou v celku formální záležitosti. Ten rozhovor byl milý, přátelský, a já jsem za něj vděčný.

Ale pane Soukupe, naše média, protože je to pro ně příliš náročné, tak královna je krásné téma, ale moje setkání s Borisem Johnsonem, který možná jednou bude britský premiér, bylo daleko praktičtější. A víte, o čem jsme mluvili? A to je strašně důležité téma. V Británii byl poměrně nedávno zavražděn český občan a porota, která soudila gang mladých vrahů, tyto vrahy osvobodila. Tak jsem si říkal, no tak dobře, bude dovolání, nebudeme se tím zatím

zabývat. A víte, co jsem jako právní laik zjistil? Že v Británii neexistuje možnost odvolání.

Tento systém jim tam funguje stovky let a nikdy...

No a tím hůř pro Británii, takže v každém případě přesně o tom jsme se bavili s Borisem Johnsonem jako s ministrem zahraničí. Česká republika, dneska jsem kvůli tomu podepsal dopis ministru spravedlnosti, tak se bude odvolávat k Evropskému soudnímu dvoru a shodou okolností jsem minulé pondělí o tom jednal s prezidentem Evropského soudního dvora. Víte, já často kritizuji náš justiční systém. Kritizuji takzvaný ping-pong, kdy si jednotlivé soudní instance přehrávají jako míček nějaké kauzy, ale musím objektivně přiznat, zaplať pán bůh za odvolací instance.

Bohužel případ zabitého Čecha vzbudil hodně emocí, ale justiční systém Velké Británie je prostě takový, a je potřeba ho respektovat. Každopádně někdy se, pokud jste toto téma otevřel, někdy se, čeští občané jsou tak trochu otloukánci v zahraničí, aspoň mám ten pocit. V posledních dnech jsem zaregistroval v médiích případ české maminky, která se ve Španělsku nemůže domoci styku se svým dítětem, které je tam zadržováno s tatínkem a všichni máme v paměti nešťastný osud paní Michalákové a jejích dětí v Norsku. Napadá mě, máte nějaké informace, jak se vyvíjí kauza paní Michalákové a jejích dětí, a dělá v tom něco Ministerstvo zahraničí?

Pokud jde o mé informace, tak by se to mělo znovu projednávat právě na té úrovni evropských soudních institucí, a řekl bych, že to je už poslední a jediná naděje, jak by se tenhle problém mohl vyřešit. My jsme zpočátku doufali, pane Soukupe, že když Norsko přistoupilo k Evropské úmluvě o právech dítěte, tak že se tento problém pohne dopředu. Nestalo se tak.

V minulém dílu jsme hovořili o tom, že každý politik by měl mít svojí vizi, že politik musí být přesvědčivý. Uváděl jste příklad starosty, který prostě musí vědět, jak zvelebit svoji obec, a také jste uváděl příklady velikánů zahraničních dějin, jako byl Martin Luther King nebo John Fitzgerald Kennedy. Předprázdninové vysílání je tak trochu bilanční. Pane prezidente, jaká je vize České republiky Miloše Zemana? Jak by ji chtěl zvelebit?

Já jsem to řekl mnohokrát a mnohokrát. Vy vůbec nesledujete, pane Soukupe, má veřejná vystoupení.

Pane prezidente, sleduji, ale chtěl jsem v několika větách od Vás slyšet, jaké jsou cíle a jaká je vize?

A já to klidně řeknu opět v několika větách, to není nic, co by bylo něco nového. Řadu let tvrdím, že vizí Miloše Zemana je to, aby se Česká republika postupně přibližovala k modelu skandinávského sociálního státu, což je stát, který má nejvyšší míru konkurenceschopnosti, ale také nejvyšší daňové zdanění. Jinými slovy, něco za něco. No, a když platíte daně, které se nerozkradou a které se věnují na zdravotnictví, školství a další účely, tak ten stát prosperuje a vede i v takových kategoriích, jako je pravděpodobnost dožití a podobně. A já si velmi vážím tohoto modelu, a protože v Evropě žádný lepší neexistuje, tak aniž bych tvrdil, že se k němu dopracujeme za několik málo let, myslím si, že bychom se měli vydat touto dlouhou a náročnou cestou a ne cestou opačným směrem. To znamená cestou na jih Evropy například

do Řecka.

Tato Vaše vize, máte pravdu, byla několikrát zmíněna. Vy jste ji vysvětloval, nicméně já myslím, že bylo na místě divákům ji vysvětlit. Oni sami si udělají názor.

Opakování je matka moudrosti, máte pravdu.

Funkce prezidenta je specifická v tom, že máte velký tým lidí, který pracuje, zařizuje věci. Pane prezidente, kdy jste si naposledy něco na úřadech zařizoval sám?

No to už bude velmi, velmi dávno. Dnes odpoledne mě jeden můj přítel nechá podepsat, vyplnit, daňové přiznání, a já mu za to poděkuji. Dám mu za to trochu vína, dobrého vína mimochodem, a on bude říkat, že jsem lakota, protože za daňové přiznání se jinak platí honorář.

Většina daňových poplatníků podává daňové přiznání právě třicátého června, což je za několik dnů. Pane prezidente, Vy jste považován za velmi sečtělého muže. Kdybyste měl doporučit nějakou knihu současným politikům, která by to byla?

Dvě. Dvě, já o tom budu mluvit na Valném shromáždění OSN, kde mně někdo říkal, že jsem byl vylosován jako první řečník, takže jsem zvědav, kdo tam na můj projev zůstane. A ty dvě knihy je Francis Fukuyama - Konec dějin a Samuel Huntington - Srážka civilizací. A musím Vám říci, že nenajdete kontroverznější knihy, tedy knihy, které by si tak více odporovaly, jako tato dvě díla. Ale každý z nás, a politici by je měli znát obě, který se s nimi seznámil, se musel časem rozhodnout, která je pravdivá a která je naivní a utopická. A historie ukázala, že naivní a utopický je Fukuyama a pravdivý je Huntington, protože přišel Islámský stát. Přišel islámský terorismus, na jihu se objevilo něco, co bych ani nenazýval civilizace, ale spíše anticivilizace, takže ty konflikty, které provázejí dějiny od samého začátku, samozřejmě pokračují, a ta utopická selanka, o které mluvil Fukuyama, se ukázala jako jedna z řady utopií, které už po staletí občas někoho nadchnou a pak se zahodí do koše.

Poslední taková abstraktní otázka, kdybyste měl sestavit vládu z historických osobností, naši vládu, lhostejno zda z tuzemských, nebo zahraničních, koho byste volil, stačí pár příkladů, za ministra vnitra, předsedu vlády nebo ministra zahraničí?

No tak samozřejmě.

Jenom příklad.

Kdybychom tady měli prezidentský systém, a Vy víte, že Masaryk si po návratu z exilu vymínil posílení prezidentských pravomocí, tak samozřejmě, že prezidentem by měl být znovu Tomáš Masaryk. Premiérem by měl být Antonín Švehla, nejschopnější agrární politik, takže to už máme dvě centrální osobnosti. A teď bychom samozřejmě mohli uvažovat o tom, jestli třeba ministrem kultury by nemohl být Karel Čapek, pokud by to ovšem vzal. Jestli ministrem průmyslu by nemohl být některý z vynikajících průmyslníků, které jsme tehdy měli. Já osobně bych preferoval Tomáše Baťu a po jeho smrti Jana Antonína Baťu a takhle bychom mohli pokračovat dál a dál, ale odmítám, odmítám Váš názor, že bych měl do České republiky dosazovat jakoukoliv zahraniční osobnost prostě proto, že některé zkušenosti jsou

nepřenositelné.

Tím jste odpověděl na skrytou otázku, které osobnosti obdivujete.

Jistě, v zahraniční samozřejmě obdivuji Churchilla nebo Kennedyho, ale teď jste se mě ptal na domácí politiku.

Českou vládu, tak. Jste patriot. Hovořili jsme o tom, že prezidentská funkce je silná i v té symbolické rovině. Já se zeptám na věc, se kterou se museli vypořádat dva Vaši předchůdci, respektive museli k ní zaujmout názor, a to je prasečák na místě koncentračního tábora v Letech. Romové tam tento víkend protestovali proti existenci tohoto zařízení. Jaký je Váš názor a co s tím? Stačí se s tím něco do konce Vašeho funkčního období, tohoto funkčního období udělat?

No tohle sice není záležitost, kterou by měl řešit prezident republiky...

To jistě, ale...

... ale já se nechci vymlouvat, já Vám odpovím, protože sám jsem tuto záležitost řešil jako premiér, a odmítl jsem zrušit ten prasečák z velmi prostého důvodu, že jeho zrušení by vládu a tedy daňové poplatníky stálo asi čtyři sta milionů korun, což bylo před patnácti lety, takže dneska by to možná byla i miliarda. Vím, že jako obvykle v každém pořadu televize Barrandov rozhořčím některé lidi tím, co teď řeknu, ale já to řeknu. Jsem proto, aby, což se ostatně stalo, na místě romského pracovního či možná koncentračního tábora byl důstojný památník, a pokud vím, tak už tam je. Dokonce si nejsem jist, jestli ho tam neinstalovala zrovna moje vláda. Jsem proti tomu, aby se likvidoval prosperující podnik, protože je to národohospodářská ztráta, a co vznikne na tomto území? Prázdna plocha, pane Soukupe, nic víc, tak chcete budovat prázdné plochy? Nechme zemědělské, potravinářské, průmyslové a jiné podniky, ať fungují a ať se jim nekladou do cesty zbytečné překážky.

Tento Váš názor jsem znal, zajímalo mě, jestli se nezměnil. Nezměnil.

Málokdy měním své názory, občas ano, ale málokdy.

O víkendu se demonstrovalo i jinde. V Bílině demonstrovali aktivisté proti prolomení limitů těžby. Co myslíte, je to oprávněný požadavek?

Já jsem si zrovna dnes, nebo včera na titulní stránce časopisu, či deníku Blesk přečetl výraz ekoblbcí, a tak jsem si říkal, proboha, kdybych tenhle výraz použil já, pane Soukupe, tak zase bude oheň na střeše, ale mně se to docela líbilo. Někdo říká ekoteroristé, někdo říká ekoblbcí. Já si myslím, že všechny tyhle ty demonstrace, byť je vede předseda Strany zelených, jsou plácnutí do vody a do jisté míry ukazují neschopnost Strany zelených zaujmout opravdu přitažlivým programem.

Já nevím, jestli to byli aktivisté Strany zelených, ale prolomení...

Pokud tam byl Matěj Stropnický, tak velmi pravděpodobně ano.

Prolomení limitů tedy ano, nebo ne?

Prolomení limitů zajisté ano. Kdybyste měl na území severních Čech naftové prameny, no tak samozřejmě, že je budete těžit, není-liž pravda? A proč byste netěžil uhlí? To uhlí potřebujete v elektrárnách, potřebujete ho ne jenom pro výrobu elektřiny, ale i pro výrobu tepla. No tak chcete mrznout, chcete nesvítit? Jinými slovy, ty elektrárny potřebují přísun suroviny, a pokud ji máme dostupnou, tak ji máme těžit.

Vy jste se dnes, pane prezidente, setkal s rakouským prezidentem Alexandrem Van der Bellenem. Zajímavé je, že přijel vlakem. Je to nový, civilnější styl politiky, stejně jako jeho předchůdce Fischer, nebo lze očekávat, že příští přijede stopem? Jaké bylo setkání?

Stopem určitě nepřijede, ale nebyl první. Vlakem přijel první rakouský prezident, který navštívil Masaryka v Lánech. Přijel v roce 1919. My jsme to s mým přítelem Heinzem Fischerem zopakovali uplynulý rok. Také přijel vlakem, do Stochova, což je železniční stanice u Lán, a já si vážím toho, že tato tradice pokračovala.

Pokud se ptáte, jaký je, tak samozřejmě, že první dojem nemusí být úplně přesný, ale setkání bylo přátelské, věcné, a myslím si, že jsme si rozuměli více, než jsem sám očekával.

Docela by mě zajímalo, proto jsem začal s návštěvou rakouského prezidenta v návaznosti na otázku k energetice, jak jste hodnotili jaderný program České republiky? Rakousko je dlouhodobě proti, a vím, že Vy jste zastáncem jaderného programu.

Jsem, protože jsem říkal panu prezidentovi...

Zmínili jste to?

... že Česká republika nemá alpské řeky, a tedy tyto zdroje energie, ale napadl mě bonmot. Napadl mě nádherný bonmot, který jsem panu rakouskému prezidentovi řekl a který zněl, kdyby v referendu o Zwentendorfu, což byla rakouská jaderná elektrárna, voliči hlasovali o pouhé procento jinak, tak by dnes Rakušani měli fungující jadernou elektrárnu, a říkal jsem, a co byste dělal, pane prezidente, kdyby Vám ta jaderná elektrárna fungovala? To byste ji nechal zbořit? No, ale v referendu o pouhé půl procento se voliči rozhodli, že tu elektrárnu Zwentendorf nechťejí, a možná právě proto jsou tak nervózní, když někdo jinde mluví o jaderné energetice.

Ale k přiblížení nedošlo. Konec konců Alexander Van der Bellen je kandidát strany Zelených. K přiblížení nedošlo?

No dobře, ale nyní je to prezident Rakouské republiky, a to je víc. Myslím si, že je tolerantnější a inteligentnější než většina českých zelených.

Pane prezidente, strany finišují s přípravou volebních programů včetně komunistické strany. Já se chci zeptat na Váš názor na čtvrt století staré bohumínské usnesení strany sociálně demokratické o zákazu spolupráce s komunisty. Považujete to za přežití, nebo by se to mělo dodržovat?

Ale já jsem u tohoto usnesení stál, a to mělo velmi pragmatický účel. Tehdy, když jsme začínali se sedmi procenty sociální demokracie, no tak hrozilo nebezpečí, že nás komunisté buď pohltní, nebo převálcují. Pak se časem všechno změnilo, najednou jsme, oni na deseti, my na patnácti procentech. Pak oni opět na deseti a my na dvaceti procentech. No tehdy už nehrozilo nebezpečí, že nás buď pohltní, nebo převálcují. Možná, že hrozil opak, ale to je problém pro komunisty, ne pro nás. A tak si myslím, že zhruba od tohoto okamžiku, kdy se ty proporce výrazně změnilo, se bohumínské usnesení stalo zbytečné a zastaralé.

Jasná odpověď. Podpořit Zemana v prezidentské volbě by byla chyba. To řekl europoslanec Telička. Vaše šance se podle sázkových kanceláří snižují, protože v minulém týdnu byl favoritem kandidát Drahoš. Mimo jiné to svědčí o tom, že podle všeho má velmi schopný tým, protože stačilo vsadit několik set tisíc korun, a sázkové kanceláře prostě musely upravit kurz, a tedy za několik set tisíc korun byl týden považován Váš protikandidát za favorita. Víím, že jste nechtěl hodnotit své protikandidáty, ale ostatní kandidáti začali své kampaně.

No tak já žádnou kampaň nezačínám a s výjimkou mé ženy, která koordinuje petiční akci, ani žádný volební tým nemám. A proč bych ho také měl mít? Mým volebním týmem jsou všichni ti občané, kteří si přáli, abych znovu kandidoval, a já jsem jejich přání vyhověl.

Chtěl bych dodat, že ke včerejšku jsme uzavřeli Mediaresearch, exkluzivní výzkum pro časopis Týden na televizi Barrandov, kde preference Vás jako kandidáta na prezidenta lidé ohodnotili na čtyřicet tři procent. Na druhé místo se dostal Michal Horáček se sedmnácti procenty a Jiří Drahoš s patnácti procenty.

A také jsme uzavřeli výzkum politických preferencí již po rošádě ve vedení sociální demokracie, to znamená rozdělení kompetencí mezi tři nové lídry, pana Zaorálka, pana Chovance a pana Sobotku. Výzkum dopadl poměrně zajímavě, hnutí ANO dominuje, nicméně trošku ztratilo a preferovalo by jej třicet dva procent lidí. Sociální demokracie pokračuje v prudkém pádu, který se zastavil na deset celých pět procenta, a poprvé se dostala až za ODS, kterou by preferovalo jedenáct procent. Stabilních výsledků dosahuje strana přímé demokracie Tomia Okamury, které dosahují takřka osmi procent, a zajímavé je, že koalice Starostů a lidovců by se do parlamentu nedostala. Preferovalo by je jen něco přes devět procent voličů, což na desetiprocentní limit podle zákona nestačí. Jak hodnotíte tyto výsledky?

Tak zaprvé, víte dobře, že já mám výraznou skepsi vůči jakýmkoli průzkumům veřejného mínění, a ta skepse je podepřena skutečností, že v minulosti se neobjevil žádný průzkum veřejného mínění, který by alespoň trochu korespondoval s reálnými volebními výsledky, a někdy ty diference byly tak dramaticky velké, že skoro ani není zapotřebí to zesměšňovat. Vzpomeňte si jenom, jak STEM predikoval úspěch sociální demokracie na hranici třiceti pěti procent, a ona měla dvacet, a takových příkladů bych našel desítky. No nicméně to, co je na výzkumech veřejného mínění zajímavé, je trend. A tomu trendu já bych, pane Soukupe, docela věřil. Když u nějakého politického subjektu vidím, že jde nahoru, nebo naopak, že klesá, tak si myslím, že nad tím je už se opravdu zapotřebí zamyslet. Víte, abych reagoval na to, co jste říkal, že jsem veřejně varoval křesťanskou demokracii jako druhou nejstarší českou politickou stranu před koalici s hnutím STAN, protože tady má dvě možnosti, buďto prohraje a vypadne z Parlamentu, anebo překročí těch deset procent, ale proboha co za to získá? Jedno, dvě, maximálně tři procenta, to jí k ničemu nebude stačit. Takže jinými slovy, safety

first, bezpečnost především. A ať si křesťanští demokraté ještě na poslední chvíli rozhodnou, zda jim opravdu stojí za to do tohoto rizika jít.

Práce výzkumných agentur je několikrát sporem mezi námi, nebo byla mezi námi předmětem sporu, protože výzkumné agentury, pokud pracují podle mezinárodních standardů, tak skutečně k datu výzkumu ty jejich výsledky práce obsahují nálady veřejnosti, a podle mého názoru je to relevantní.

Ale Vy musíte dodat, že v tomto případě se veřejnost chová jako hysterická žena, která má každý den úplně jinou náladu. Já si myslím, že většina veřejnosti je naopak složena z poměrně klidných a z poměrně rozvázných lidí, která hned tak nemění svoje preference, a já jsem v těch našich polemikách vždycky argumentoval tím, že ty výzkumy mohou být zaplacený. Neříkám podplacený.

Což žádná slušná agentura nepřijme.

Nikdy nepřizná, i když se můžeme domnívat...

Nevím, jestli nepřizná, ale myslím, že nepřijme.

... ano, můžeme se domnívat, ale dobře, v každém případě jsem řekl zaplacený nikoli podplacený. No a pak jsem také argumentoval, že podle toho si vybíráte respondenty. Ten, pokud si na to vzpomenete, extrémní příklad je měřit religiozitu u lidí, kteří vycházejí z kostela, a dostanete velmi příznivé výsledky, anebo naopak. Čili nejsem si zcela jist například tím, zda ten kvótní výběr je opravdu korektní.

Dobře, nechme výzkumné agentury. Mám poslední otázku, pane prezidente. Na Slovensku si zaměstnanci slovenského Volkswagenu vymohli zvýšení stávkou, vymohli zvýšení mezd na takřka dva tisíce eur, což je nejméně o deset procent víc, než mají jejich čeští kolegové v jiných továrnách Volkswagenu, tedy ve Škodě Auto. Znamená to, že česká práce je nyní dokonce levnější než na Slovensku. Není na čase s levnou prací v České republice něco udělat?

Ale samozřejmě, že ano. My už jsme o tom několikrát mluvili, takže první cesta je zvyšování minimální mzdy. Druhá cesta je daleko větší aktivita odborů, které jsou poměrně pasivní, a díky tomu, že v mnoha podnicích odbory prostě neexistují, tak se ani nemohou takové stávkové akce ujmout. Čili přál bych si posílení odborového hnutí, což by samozřejmě vyžadovalo větší schopnosti jeho vedoucích představitelů, a pokud k tomu dojde, tak stejně tak jako kdekoli jinde, všude máte boj za mzdové požadavky, ale tenhle ten boj není nic nového. Ten existuje už ne desítky, ale doslova stovky let. Tak řekněme sto let, abych to nepřeháněl.

Dobře, pane prezidente, náš čas se naplnil, děkuji Vám za poslední rozhovor před prázdninami, který byl trochu filosofičtější a trochu přemýšlivější, než jsme byli zvyklí. Doufám, že diváci nám to nejen odpustili, ale i ocenili, děkuji Vám.

Já bych ještě jednou popřál všem divákům televize Barrandov krásnou dovolenou, případně prázdniny, a nezapomeňte, nejkrásněji je v České republice. A přeji vám, aby se vám v téhle

krásné zemi líbilo a abyste se do práce vraceli s plnou nůšší dobré nálady. Krásný den a krásné léto.

Děkuji Vám ještě jednou, pane prezidente, a přeji Vám krásný odpočinek.

Já Vám také.

Děkuji vám za pozornost.

A mimochodem, Vy jste mně říkal, proboha, Vy jste mně říkal, že jedete na dovolenou do Španělska, pane Soukupe.

Do Španělska.

Tak, zdá se, že moje rada zrovna ve Vašem případě příliš nezabrala.

www.zemanmilos.cz

Parlament České republiky

Duben 2017

19. 4. 2017

Návrh usnesení Senátu k poskytnutí pomoci krajanům ze Srbska

Stálá komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí doporučuje Senátu přijmout usnesení k poskytnutí pomoci krajanům ze Srbska, a to včetně asistence při jejich přesídlení do České republiky.

Návrh usnesení Senátu k přesídlení českých krajanů ze Srbska do České republiky:

Senát Parlamentu České republiky

I. vyzývá vládu České republiky, aby v souladu s Usnesením vlády č. 1014 z 8. prosince 2014 poskytla pomoc českým krajanům v Srbsku, vč. případné asistence při jejich přesídlení do České republiky;

II. žádá Vládu ČR, aby jej informovala, jakým způsobem se zhostila žádosti Senátu PČR na pomoc českým krajanům v Srbsku;

III. pověřuje předsedu Senátu Parlamentu České republiky, aby toto usnesení postoupil předsedovi vlády ČR;

Důvodová zpráva Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí k poskytnutí pomoci krajanům ze Srbska

Předsedkyně sdružení Česi Južnog Banata Vlastenka Krišan se obrátila na Stálou komisi Senátu PČR pro krajany žijící v zahraničí se žádostí o pomoc při přesídlení zájemců z české komunity ze Srbska do ČR. Současná hospodářská a sociální situace českých krajanů v Srbsku je neutěšitelná a výhled na její zlepšení je v nedohlednu. Řada českých krajanů ze Srbska již žije v ČR.

Česká republika, potažmo Československo má dlouholetou historickou zkušenost s reemigrací českých a slovenských krajanů do jejich původní vlasti.

Prvním pokusem na jejich přesídlení proběhlo již za první republiky, avšak jen s malým úspěchem. Do Československa se přestěhovali především Češi z Vídně a polského Zelova. Z jiných oblastí přicházeli jen jednotlivci.

Jiná situace nastala po II. světové válce, kdy po odsunu německého obyvatelstva vyvstal požadavek po pracovní síle a etnickém sjednocení společnosti v poválečném Československu. Mezi lety 1945 až 1947 se vrátilo do staré vlasti 200 000 krajanů, mezi nimiž byla i nemalá část Čechů ze Srbska. Většina reemigrantů se usadila v tehdejších pohraničích. S integrací krajanů nebyl významnější konflikt ani ze strany krajanů ani ze strany majoritní společnosti.

Současná nepříznivá křivka natality v ČR a nedostatek pracovních sil vyvolává v ČR sílí potřebu zaměstnávání cizinců. Oproti krajanům, je integrace ostatních cizinců často komplikovanější a finančně náročnější, jak v jazykové, tak i kulturní oblasti. Příslušníci českých krajanů mají vztah k České republice, často se ve zdejších prostředích orientují a jejich zájem o trvalé usídlení je většinou silnější, než u cizinců bez přímé vazby na ČR. Při imigraci a integraci cizinců se často setkáváme s odůvodněnou, častěji ale neodůvodněnou, kritikou zaměstnávání cizinců, a to jak ze strany majoritní společnosti, tak i odborových organizací. Přijímání českých krajanů je v tomto směru vnímáno spíše pozitivně, jak nám ukázala i nedávná zkušenost s přesídlováním Čechů z Ukrajiny nebo Kazachstánu.

Podle našich zjištění je zájem o přesídlení do ČR v české komunitě v Srbsku projeven zvláště mladými lidmi se středoškolským vzděláním, ale nechybí ani zájemci s vysokoškolským vzděláním.

Stálá komise se domnívá, že se ČR naskýtá mimořádná situace, která je výhodnou pro obě strany zájmu a doporučuje Vládě ČR, aby v souladu s Usnesením vlády ČR č. 1014 ze dne 8. prosince 2014 o Zásadách politiky vlády České republiky ve vztahu k přesídlování cizinců s prokázaným českým původem (krajanů) žijících v zahraničí poskytla pomoc české menšině v Srbsku a to včetně asistence při přesídlení zájemců z české krajanové komunity v Srbsku do ČR. Podle našich odhadů je jedná asi o 300 lidí.

www.senat.cz

12. 4. 2017

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky v Poslanecké sněmovně ČR na jednání 56. schůze Poslanecké sněmovny

Vážený pane místopředsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci,

ve středu 29. března po tři čtvrtě roce od referenda došlo k oficiální notifikaci záměru Spojeného království vystoupit z Evropské unie. Tímto krokem začala oficiálně a taky formálně běžet dvouletá lhůta, kterou stanovuje Smlouva o Evropské unii pro vyjednávání podmínek ukončení členství v Evropské unii.

Česká republika měla dosud se Spojeným královstvím úzké historické i hospodářské vazby. Pevně nás spojují demokratické ideály, spojují nás principy právního státu, spojuje nás taky úcta k lidským právům. I proto rozhodnutí britských občanů litujeme, ale nezbyvá nám, než abychom ho respektovali. Čekají nás náročná jednání. V prvním kroku zahájíme jednání o podmínkách ukončení členství Spojeného království v Evropské unii. Půjde tedy o jakousi rozvodovou smlouvu. Ve druhém kroku nás čeká jednání o podmínkách pro budoucí spolupráci v období po vystoupení Spojeného království z Evropské unie. Naší snahou bude, aby podmínky smlouvy, která se bude týkat odchodu Velké Británie, byly spravedlivé a současně, aby na jejich základě bylo možné nastavit vyvážené a taky oboustranně výhodné vztahy budoucího partnerství, partnerství, které bude zohledňovat zájmy České republiky i priority našeho členství v Evropské unii.

Poziční materiál a společné prohlášení politických stran

V tomto smyslu, jak jsem popsal, a po předchozích konzultacích na politické úrovni přijala česká vláda k otázce vystoupení Spojeného království z Evropské unie na svém pondělním zasedání souhrnný poziční materiál, který bych vám také rád v rámci svého dnešního podvečerního vystoupení tady v Poslanecké sněmovně představil.

Naši národní pozici budeme pochopitelně dále doplňovat a zpřesňovat tak, aby co nejaktuálněji reagovala na vývoj jednání a současně aby včas reflektovala priority a limity české pozice, a to jak z hlediska procedury vyjednávání, tak z hlediska věcného obsahu. Rád bych připomenul, že otázkou brexitu se na národní úrovni zabýváme už řadu měsíců. Jsem velmi rád, že jsme už krátce po britském referendu vytvořili pracovní skupinu pro brexit a řešení otázek spojených s budoucím směřováním Evropské unie. Skupina funguje jako poradní orgán vlády a sdružuje nejen dotčená ministerstva, ale také zástupce hospodářských a sociálních partnerů. V rámci této skupiny už byla zpracována řada analýz, které se zabývají jak právními, tak institucionálními, ale taky ekonomickými dopady odchodu Spojeného království z Evropské unie. Právě na svém posledním jednání, které se uskutečnilo na konci března, projednala také návrh pozičního dokumentu vlády.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, kromě vládní skupiny pro brexit jsme už na samém počátku zřídili i politický formát, který sdružuje zástupce všech parlamentních politických stran a v tomto formátu jsou konzultovány hlavní směry pozice České republiky a taky průběh vyjednávání. Jsem přesvědčen, že diskuse napříč politickým spektrem je u tohoto tématu naprosto zásadní. Jsem taky rád, že se nám spolu s předsedy všech parlamentních stran podařilo ve společném prohlášení shodnout na hlavních prioritách České republiky pro nadcházející jednání.

Dovolte mi, abych vám tedy připomenul text společného prohlášení, ke kterému se přihlásily všechny politické strany zastoupené ve Sněmovně. Tento text zní: „Spojení království Velké Británie a Severního Irsku je historickým partnerem České republiky. Pevně nás pojí ideály demokratické společnosti a úcta k lidským právům. Česká republika bude do budoucna usilovat o co nejúžší spolupráci ve všech oblastech. Respektujeme rozhodnutí občanů Spojeného království vystoupit z Evropské unie. Naším hlavním cílem je, aby výsledkem jednání bylo nastavení vyváženého a oboustranně výhodného budoucího vztahu mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií. Pro úspěch vyjednávání“ - tedy dále cituji z tohoto společného prohlášení - je zásadní především jednota na evropské úrovni. Stejný princip je třeba uplatňovat také při formulaci národní pozice. Česká republika se hodlá na formulování a prosazování společné pozice Evropské unie aktivně podílet. Jsme zajedno v tom, že budeme usilovat o co nejúžší politické, ekonomické a bezpečnostní vztahy se Spojeným královstvím, avšak tak, aby byly zohledněny národní zájmy České republiky, tedy zájmy našich občanů a firem, priority našeho členství v Evropské unii a aby se také minimalizovaly negativní dopady na hospodářský růst a na pracovní místa. Za zásadní považujeme nastavení budoucích vztahů se Spojeným královstvím především v oblastech vnitřní a vnější bezpečnosti, obchodu a služeb. Shodujeme se na nutnosti dalšího rozvoje našeho spojení v bezpečnostní a vojenské oblasti. Maximální měrou budeme usilovat o zachování stávajících ekonomických vazeb a jejich případný další rozvoj, budeme bránit tarifním i netarifním překážkám pohybu zboží a služeb. Ačkoliv je nastavení budoucích vztahů mezi Spojeným královstvím a Evropskou unií z dlouhodobého hlediska klíčovým bodem celého procesu, mělo by mu předcházet dojednání základních obrysů podmínek ukončení členství, které vymezí mantinely pro jednání o budoucí spolupráci.

Hlavními prioritami pro jednání o podmínkách ukončení členství jsou z pohledu České republiky především zachování stávajícího přístupu na trh zboží a služeb, zajištění práv našich občanů a vyřešení rozpočtových záležitostí. Shodujeme se v důrazu na prosazení zachování již nabytých práv českých občanů, a to nejen pro trvale usazené osoby, ale i pro studenty, akademické pracovníky, kteří v konečném důsledku přispívají k růstu konkurenceschopnosti celé Unie.

Naši občané žijící ve Spojeném království učinili životní rozhodnutí v legitimním očekávání a využili práv vyplývajících z jejich občanství a členství České republiky v Evropské unii. Toto východisko by měla jednání reflektovat. Rovněž budeme usilovat o to, aby bylo dosaženo spravedlivého finančního narovnání mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím s ohledem na to, že Spojené království se nechce do budoucna účastnit na rozpočtu Evropské unie.“ Tolik tedy citace společného prohlášení, na kterém se tady v Poslanecké sněmovně shodly strany zastoupené v této Poslanecké sněmovně.

Hlavní priority jednání o brexitu

Vážené poslankyně, vážení poslanci, pokud jde o hlavní priority jednání o brexitu. Priority jsou dané společným politickým prohlášením:

Za prvé, že Evropská unie musí v jednání s Velkou Británií prokázat jednotu a stabilitu. Jednota je nejlepší zárukou toho, že si vyjednáme lepší podmínky, než kdybychom jednali separátně.

Za druhé, že se musíme umět rozejít klidně a věcně a zůstat i do budoucna silnými partnery.

Za třetí, že našimi základními prioritami jsou naši občané, naše firmy, náš hospodářský růst, zaměstnanost, sociální soudržnost a v neposlední řadě také bezpečnost. Důležité však bude pořadí, v němž se bude o jednotlivých tématech s Brity jednat. Musí být stanovena jasná posloupnost celého procesu. Nejprve se musíme dohodnout na podmínkách odchodu, teprve poté můžeme hovořit o nastavení budoucího vztahu. Bez znalosti základních obrysů podmínek ukončení členství totiž není ani prakticky možné vymezit mantinely pro jednání o budoucí spolupráci. Je v našem bytostném zájmu v maximální míře eliminovat nejistoty, které našim občanům a firmám odchod Spojeného království z Evropské unie přinese. Tyto nejistoty posiluje i fakt, že do dvouletého vyjednávacího procesu spadají termíny voleb v mnoha evropských státech. Bude proto záležet i na volebních výsledcích, jak bude vypadat výsledný přístup jednotlivých vlád k vyjednávání. Hlavní priority České republiky vycházejí z dosavadních debat o tom, za jakých podmínek Velká Británie opustí Evropskou unii.

V oblasti volného pohybu bude pro Českou republiku klíčové zajistit především kontinuitu práv pro občany Evropské unie, kteří v současnosti ve Velké Británii legálně žijí, pracují či studují. Z našeho pohledu tedy pro Čechy, kteří dnes ve Velké Británii žijí, pracují nebo studují. Ve Spojeném království žije oficiálně zhruba 40 tisíc Čechů, podle neoficiálních statistik se může jednat ovšem o číslo vyšší. Kromě zajištění práv občanů aktuálně pobývajících ve Spojeném království bude neméně důležité dojednat podmínky pro občany Evropské unie, kteří do této země teprve v budoucnu přicestují. Zajištění práv občanů je tématem číslo jedna i pro Spojené království. Je evidentní, že obě strany se musí dohodnout, já doufám, že se nám takováto dohoda povede.

K otázce finančního vyrovnání bude Česká republika prosazovat především to, aby Spojené království dostalo svým závazkům vyplývajícím ze současného víceletého finančního rámce. Klíčové proto bude nalézt shodu na metodice, kterou se bude vyrovnání řídit. Je dobře, že právě návrh metodiky bude jednou z prvních věcí, jíž se bude Evropská komise coby hlavní vyjednávač zabývat.

Pokud jde o vzájemný obchod, myslím si, že není v našem zájmu, abychom Spojené království jakkoli trestali za to, že odchází z Evropské unie. Spojené království je pro nás významný obchodní partner, je naším čtvrtým největším exportním trhem, je devátým největším importérem. Se Spojeným královstvím má Česká republika navíc pozitivní obchodní bilanci, která skončila v roce 2015 přebytkem 130 miliard korun. Proto v souladu se společným prohlášením předsedů parlamentních stran budeme usilovat o zachování co nejužších vzájemných obchodních vztahů a zamezení vzniku nadbytečných překážek. Ovšem vzhledem k tomu, že se Spojené království odmítá účastnit jak vnitřního trhu, tak celní unie, pravděpodobně dojde k uzavření komplexní dohody o volném obchodu. Pokud by tento scénář nastal, tak to určitá omezení zřejmě přinese.

V neposlední řadě bych také rád zmínil, že Česká republika považuje za významné do budoucna rozvíjet se Spojeným královstvím spolupráci v oblastech, kde i nadále sdílíme společné zájmy. Mám na mysli především oblast bezpečnosti a obrany nebo třeba oblast vzdělávání či vědy a výzkumu. V zájmu zachování integrity vnitřního trhu a taky v zájmu rovnováhy mezi členy Bankovní unie a zbytkem Evropské unie chce Česká republika také usilovat o přemístění Evropského orgánu pro bankovníctví, známého pod zkratkou EBA, ze Spojeného království do České republiky.

Útoky na české občany

Vážené poslankyně, vážení poslanci, tímto bych představení pozičního materiálu ukončil a dovoluji, abych se ještě zmínil o jedné konkrétní věci, která souvisí s právem našich občanů ve Spojeném království. Musím říci, že mě velmi znepokojilo množství útoků, jimž byli po referendu vystaveni cizinci žijící ve Spojeném království. Mám na mysli občany Evropské unie žijící ve Spojeném království, včetně českých občanů. Tyto útoky ukazují velmi nepříjemnou tvář britského nacionalismu, který byl silně přítomen i v kampani před referendem o brexitu, a jeho výsledkem byl, bohužel, ještě podpořen. Osobně mě to velmi zneklidňuje a situaci se zabývám. Na téma útoků na české občany jsem hovořil se premiérkou Mayovou a vyzval jsem ji k rychlému a efektivnímu řešení situace. Přestože každý útok je politováníhodný, ne každý útok je namířen proti cizincům. Nelze přehlížet fakt, že se incidenty ve Spojeném království začaly množit právě po referendu o vystoupení. S tímto vývojem bohužel souvisí rovněž tragický případ zabití českého občana Zdeňka M., v němž minulý týden došlo z mého pohledu k naprosto nepochopitelnému vývoji, když britský trestní soud zprostil viny všechny obviněné v této kauze. Jenom připomínám, že náš občan Zdeněk M. byl v Londýně na ulici ubit řetězem, zanechán na místě na chodníku, kde posléze zemřel. Vzhledem k pochybnostem, které kolem případu panují, se vláda rozhodla věnovat tomuto případu zvláštní pozornost. Chtěl bych vás informovat o krocích, které jsme v této věci učinili. Den po vyhlášení rozsudku se ministr zahraničních věcí sešel s britskou velvyslankyní v České republice. S odstupem několika dnů o případu hovořil i s britským ministrem zahraničí Johnsonem, aby britské straně tlumočil naše rozhořčení nad konečným verdiktem v tomto případě. Velvyslanec Sečka se také okamžitě po vynesení rozsudku obrátil dopisem na

britskou ministryní spravedlnosti, aby jí tlumočil naše znepokojení nad konečným verdiktem, aby ji upozornil na možný neblahý dopad rozsudku na atmosféru česko-britských vztahů. Ministerstvo zahraničních věcí předalo 5. dubna prostřednictvím Zastupitelského úřadu v Londýně britské straně diplomatickou nótu, v níž vyzvalo britskou stranu k poskytnutí dodatečných informací.

Konkrétně od britské strany očekáváme zaslání všech relevantních dokumentů, které souvisejí s případem, včetně samotného rozsudku. Očekáváme ujištění, že národnost Zdeňka M. neměla žádný vliv na konečný verdikt britského soudu. A očekáváme informace o tom, jaké případné mimořádné opravné prostředky lze ještě využít. Ministerstvo zahraničních věcí Spojeného království přislíbilo na naši nótu odpovědět v průběhu tohoto týdne. Zastupitelský úřad v Londýně se zároveň ve věci případu Zdeňka M. obrátil na vrchního státního zástupce, který přislíbil osobní schůzku k vysvětlení pozadí soudního líčení a k možnostem dalšího postupu. Uvedené schůzky by se měli účastnit také právní experti z České republiky. Ministerstvo zahraničních věcí je zároveň v pravidelném kontaktu se sestrou zabitého českého občana, která se snaží maximálně asistovat v dalším postupu vůči britským orgánům. Chci vás ubezpečit, že tomuto případu věnujeme i nadále a budeme věnovat maximální pozornost a budeme se zasazovat o to, aby vypjatá situace kolem brexitu neměla negativní dopady na české občany, kteří žijí ve Velké Británii.

Proces vyjednávání o brexitu

Vážené poslankyně, vážení poslanci, na závěr svého vystoupení bych vás rád seznámil s tím, jak teď bude vypadat proces vyjednávání o brexitu. Nyní se mezi členskými státy Evropské unie budeme muset shodnout na zadání pro Evropskou komisi. Evropská komise bude zmocněna k jednání s Velkou Británií. Přírozeně ale Evropské komisi nedáme žádný bíancošek. Přesné zadání bude předmětem jednání během následujících několika týdnů. Schvalovat by se mělo na mimořádném jednání Evropské rady. To mimořádné jednání Evropské rady bylo svoláno na 29. dubna. Na Evropské radě budu usilovat o to, aby zadání Evropské komisi odráželo v maximální možné míře i české zájmy. Pozici vlády na toto jednání jsme připravili představit ve výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny před jednáním Evropské rady. Na schválení pokynů na Evropské radě naváže potom druhý krok. Tím bude přijetí vyjednávacích směrnic. Tyto směrnice vymezí pozici Evropské unie v jednotlivých tématech ve větším detailu. Směrnice budou projednány v pracovních orgánech Rady a budou přijaty Radou pro obecné záležitosti. Předpokládá se, že k tomu dojde 22. května. Teprve na tomto základě budou zahájena samotná vyjednávání s Brity. Předpokládáme, že členské státy včetně České republiky budou prostřednictvím Rady pro obecné záležitosti a Evropské rady průběžně Komisi coby hlavním vyjednávačem informováni, že budeme Komisi mandát aktualizovat a že budeme přírozeně Komisi jako hlavního vyjednávače kontrolovat.

Dámy a pánové, jak jsem již uvedl, naším hlavním cílem v celém procesu bude hájit zájmy našich občanů, hájit zájmy České republiky. Věřím, že jsme pro to připravili solidní základ, že stanovené priority budou mít na národní úrovni širokou podporu. Znovu chci připomenout, že se v tuto chvíli nacházíme na samém počátku dvouleté vyjednávací lhůty. Naši pozici budeme muset průběžně zpřesňovat a upravovat. Mohu vás ujistit, že jsem připraven českou pozici hájit a samozřejmě i nadále průběžně informovat orgány Poslanecké sněmovny o tom, jakým způsobem se jednání vyvíjí.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, chci vám poděkovat za zájem, který jste projevíli o problematiku jednání o brexitu, ať už na jednání výboru pro evropské záležitosti, tak už tady tím, že byl zařazen příslušný bod na program Poslanecké sněmovny. A já jsem velice rád využil této příležitosti, abych vás mohl podrobně informovat o tom, jaká je pozice České republiky, jak budeme postupovat v příštích týdnech a měsících a jakým způsobem jednání mezi Evropskou unií a Velkou Británií bude strukturováno. Takže děkuji vám všem, kteří jste přišli na tento bod na jednání Poslanecké sněmovny, a jsem samozřejmě připraven v příštích hodinách na debatu.

www.vlada.cz

24. 4. 2017

Prohlášení místopředsedkyně lidskoprávního výboru PS OBSE poslankyně Ivany Dobešové k tragické události na východní Ukrajině

Při dnešním zasedání Byra Parlamentního shromáždění OBSE v Kodani mě zastihla zpráva o tragické události na východní Ukrajině, při které vozidlo Speciální monitorovací mise OBSE najelo na minu, jejíž výbuch způsobil smrt amerického pozorovatele.

Chtěla bych tímto vyjádřit hlubokou účast s rodinami, kterých se tato událost dotkla, a zároveň vyjádřit přesvědčení, že incident bude řádně vyšetřen.

Ivana Dobešová

www.psp.cz

Červen 2017

8. 6. 2017

Článek předsedy PS J. Hamáčka pro Lidové noviny: Pragmatické ano armádě EU

Ve stínu evropské návštěvy Donalda Trumpa, jeho tlaku na NATO a dokola opakované mantry výdajů na obranu ve výši dvou procent HDP zaniklo vítězství jiného nového prezidenta. Emmanuel Macron a jeho silná víra v Evropskou unii by neměla ujít našemu zájmu. Vrací totiž na stůl téma společné evropské obrany. V dnešním nevyzpytatelném světě musí být Evropa schopna vzít odpovědnost za svoji bezpečnost více do vlastních rukou.

Téměř před rokem jsme zažili šok z brexitu a je jisté, že situace v Evropské unii není právě růžová. Nicméně zítra, 9. června 2017, se v Praze pod záštitou premiéra Bohuslava Sobotky chystá důležitá schůzka evropských politiků včetně předsedy Evropské komise Jeana-Clauda Junckera k obraně. Chápu to jako velkou příležitost posunout tuto debatu z roviny úvah blíže k reálným rozhodnutím. Protože jednou z cest, jak se dostat z integrační deziluze, může být budování společných vojenských a bezpečnostních kapacit. Ne, nemám tím na mysli budování evropských tankových divízií a už vůbec ne nechat cizí politické elity rozhodovat o nasazení českých vojáků. Představuji si spíše jednotky v národní podřízenosti na politické

úrovni, ale s přechodem do podřízenosti společného vojenského velitelství v době krize. To by předpokládalo výcvik podle společných programů a financování ze společného rozpočtu.

Musíme se starat se o vlastní bezpečnost

Nelze si nevsimnout určité skepse v české společnosti vůči evropské integraci. Snažme se ale dívat na naši pozici v kontextu bezpečnostní situace v okolí Evropy a dlouhodobých bezpečnostních zájmů České republiky. Na Východě zůstává především velmi výbušná situace na východě Ukrajiny. Na jihu hoří konflikty v sužované Africe a na Blízkém východě najdeme všechny možné bezpečnostní hrozby od rozpadlých států přes terorismus a zdroje mezinárodní migrace. Tyto regiony potřebují naši pozornost a je lepší pomáhat místním bezpečnostním silám, než problémy řešit teprve poté, co vstoupí na půdu EU. Chceme-li odstrašující případ, kde nezasahujeme v dostatečně silném rámci EU, přičemž bychom měli, podívejme se na dovolené v Itálii kousek přes moře do Libye. Nestabilní Libye představuje obrovské bezpečnostní, ale i ekonomické riziko pro EU a místní úřady dnes jen těžko zvládají v zemi obnovit pořádek a bezpečnost bez zahraniční pomoci.

Unie musí mít více nástrojů ke zvládnutí krizí v našem sousedství. To si vyžádá více finančních prostředků a ochoty spolupracovat. Nechceme-li se ale v budoucnu jako Evropa stát pouhým objektem mezinárodního dění neschopným reagovat na vnější hrozby a doufat, že se o naši bezpečnost někdo postará, musíme být připraveni se o naši bezpečnost reálně a dlouhodobě starat.

www.psp.cz

3. 4. 2017

Tiskové prohlášení premiéra Bohuslava Sobotky k útokům v Petrohradě

Vyjadřuji hlubokou lítost nad zmařenými životy, které si vyžádal dnešní výbuch v petrohradském metru. Podle dostupných informací se zřejmě jedná o další z teroristických činů, jejichž cílem je usmrtit co nejvíce lidí. Odsuzuji tyto barbarské útoky, které mají za cíl jen vyvolat strach, chaos a zmar. Terorismus a fanatismus nezná hranic, je našim důležitým úkolem čelit mu společně a porazit ho všude, kde je to jen možné. Chci v této těžké chvíli vyjádřit solidaritu ruské vládě.

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

4. 4. 2017

Společné prohlášení ústavních činitelů po setkání na Pražském hradě

Předseda vlády Bohuslav Sobotka se v úterý 4. dubna 2017 zúčastnil na Pražském hradě pravidelné schůzky ústavních činitelů. Tématem prvního letošního jednání byla zahraniční politika České republiky, konkrétně brexit a budoucnost EU, evropská bezpečnostní a obranná politika, vztah k nové administrativě USA, připravovaný summit NATO a blížící se předsednictví ČR v Radě Evropy.

Schůzky se zúčastnili prezident republiky Miloš Zeman, předseda Senátu PČR Milan Štěch, předseda Poslanecké sněmovny PČR Jan Hamáček, předseda vlády Bohuslav Sobotka, ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek a ministr obrany Martin Stropnický.

Účastníci setkání se shodli na následujícím Prohlášení ústavních činitelů k zahraniční politice:

Ústavní činitelé potvrdili shodu na tom, že odchod Velké Británie z Evropské unie nesmí ohrozit evropský integrační projekt. Česká republika podporuje v této věci jednotný postup států EU 27. V jednáních o vzájemných vztazích bude klíčové zabezpečit práva občanů ČR, kteří legitimně pracují či studují ve Velké Británii, a omezit dopad brexitu na pracovní místa a konkurenceschopnost ČR. Stejně tak bude důležité zajistit spravedlivé finanční vyrovnání Velké Británie do rozpočtu EU spočívající v uhrazení britského podílu z dosud přijatých závazků EU. ČR bude rovněž usilovat o zajištění stávajícího přístupu na trh zboží a služeb v maximální možné míře a o rozvoj spolupráce s Velkou Británií v bezpečnostní a vojenské oblasti. V rámci probíhající diskuse k budoucnosti EU hodlá ČR podporovat posilování EU v oblastech, kde Unie nabízí přidanou hodnotu a bude přispívat k větší prosperitě a bezpečnosti Evropy.

Ústavní činitelé odmítají koncept vícerychlostní Evropy a shodli se také na tom, že žádný stát EU 27 nesmí být z diskuse o budoucnosti Unie vyloučen.

Ústavní činitelé ocenili pokrok v provádění zahraniční a bezpečnostní politiky EU, zejména pak probíhající intenzivní práci v oblasti vnější bezpečnosti a obrany. Přípravenost EU reagovat na vnější bezpečnostní výzvy, včetně účinné ochrany hranic Unie a boje s nelegální migrací, považují za zásadní předpoklad udržení důvěryhodnosti evropského projektu pro občany. Výsledkem musí být posílení obranných schopností evropských zemí a politické vůle pro jejich použití. To současně povede k posílení evropského pilíře Severoatlantické aliance, která zůstává základem teritoriální obrany ČR a Evropy. V tomto smyslu musí být posilování bezpečnosti a obrany EU úzce koordinováno s aktivitami NATO.

V otázce nové administrativy Spojených států amerických se ústavní činitelé shodli na zásadním významu česko-amerických vztahů. Českou republiku a Spojené státy pojí dlouhodobě mimořádně silné vztahy, které bude ČR chtít dále rozvíjet s nově nastupující administrativou, včetně rozšíření bilaterálních kontaktů na nejvyšší úrovni či posílení ekonomické a obranné dimenze vzájemných vztahů.

Co se týče nadcházejícího mimořádného setkání hlav států NATO na konci května v Bruselu, ústavní činitelé vítají skutečnost, že první cesta nového amerického prezidenta do Evropy povede do sídla Severoatlantické aliance. Očekávají, že na mimořádné schůzce hlav států a vlád členských zemí dojde k jednoznačnému potvrzení významu NATO a transatlantické vazby. Ve světle nadcházející bruselské schůzky ústavní činitelé potvrdili postupné navyšování výdajů na obranu ČR. Ústavní činitelé rovněž vítají, že se schůzka bude zabývat i posílením role NATO v boji proti terorismu. ČR je v této oblasti připravena podpořit společný postup spojenců a poskytnout konkrétní vojenské i civilní kapacity pro boj s terorismem.

Na závěr schůzky byli ústavní činitelé informováni o přípravě nadcházejícího předsednictví České republiky ve Výboru ministrů Rady Evropy (květen – listopad 2017) a vzali na vědomí návrh tematických priorit České republiky pro toto předsednictví. Rovněž potvrdili shodu na navrhované účasti ústavních činitelů České republiky na zasedáních Rady Evropy během českého předsednictví.

www.vlada.cz

5. 4. 2017

Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Ruské federace Medveděvovi

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenční dopis předsedovi vlády Ruské federace Dmitriji Anatoljeviči Medveděvovi, ve kterém odsoudil teroristický útok v Petrohradu.

Vaše Excellence,

byl jsem zděšen tragédií, ke které došlo v petrohradském metru a která si vyžádala mnoho životů nevinných lidí. Ve svých myšlenkách jsem s rodinami a blízkými obětí zasažených výbuchem.

Podle dostupných informací se zřejmě jedná o další z teroristických činů, jejichž cílem je usmrtit co nejvíce lidí. Co nejrozhodněji odsuzuji tyto barbarské útoky, které mají za cíl jen vyvolat strach, chaos a zmar.

Terorismus a fanatismus neznají hranic a je naším důležitým úkolem čelit jim společně a porazit je všude, kde je to jen možné.

Vaše Excellence, dovoluji mi, abych Vám jménem svým i jménem vlády České republiky vyjádřil nejhlubší soustrast.

S úctou

Bohuslav Sobotka

předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

7. 4. 2017

Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Švédského království Löfvenovi

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenci předsedovi vlády Švédského království Stefanu Löfvenovi, ve které odsoudil útok ve Stockholmu.

Vaše Excellence, vážený pane předsedo vlády,

byl jsem velice hluboce zasažen zprávou o dnešním útoku v srdci Stockholmu, který si vyžádal nevinné lidské životy a množství zraněných.

Podle dostupných informací se zřejmě jedná o další z teroristických činů, které mají za cíl zasít strach, paniku a zastrašit svobodný svět. Důrazně tento čin odsuzuji a ujišťuji Vás, že v boji proti terorismu stojí Česká republika po Vašem boku. Nesmíme se nechat vydírat nepřípustnými a zavrženíhodnými praktikami teroristů.

Vaše Excellence, dovoluji mi, abych Vám jménem svým i jménem vlády České republiky vyjádřil nejhlubší soustrast. V této těžké chvíli jsme v myšlenkách s rodinami a blízkými obětí tohoto zbabělého útoku.

S úctou

Bohuslav Sobotka

předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

9. 4. 2017

Kondolence premiéra B. Sobotky předsedovi vlády Egyptské arabské republiky Ismaílovi

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenci předsedovi vlády Egyptské arabské republiky Šarífovi Ismaílovi, ve které odsoudil útok v Alexandrii a Tantě.

Vaše Excellence,

byl jsem hluboce zasažen zprávou o brutálních útocích, ke kterým dnes došlo v katedrále sv. Marka v Alexandrii a v kostele sv. Marka v Tantě, a jež mají na svědomí životy více než čtyř desítek nevinných věřících a přes sto zraněných.

Důrazně odsuzuji tyto kruté a zavrženíhodné násilné teroristické činy, jejichž cílem je šířit strach a přinášet zkázu věřícím pokojně oslavujícím náboženské svátky, a zároveň demonstrovat sílu hanebných teroristických organizací. V tento tragický moment je Česká republika v myšlenkách s egyptským lidem a se všemi lidmi, jež ztratili své blízké.

Vaše Excellence, prosím přijměte nejhlubší soustrast jménem mým i jménem vlády České republiky.

S úctou

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

27. 4. 2017

Předseda vlády Bohuslav Sobotka zahájil Prague Social Europe Conference 2017

Předseda vlády Bohuslav Sobotka zahájil ve čtvrtek 27. dubna 2017 druhý ročník Prague Social Europe Conference 2017.

Hlavním tématem dvoudenního setkání v Černínském paláci v Praze je Globalizace a evropská soudržnost.

„Základním pilířem Evropy, ve které budeme přínosem, je dobrá finanční kondice, hospodářský růst a vysoký standard veřejných služeb. Tohle všechno jsme schopni jako Češi nabídnout. Základním principem sociální Evropy, která by nám skutečně pomáhala, je Evropa založená na konvergenci příjmů a životní úrovně mezi členskými státy EU. Taková Evropa by znamenala obnovení společenské smlouvy, v jejímž jádru je závazek, že práce znamená šanci na důstojný život. Tento závazek by se měl stát v celé Evropě naším společným cílem,“ uvedl premiér Bohuslav Sobotka.

V úvodním bloku kromě premiéra Sobotky vystoupili také ředitelka Friedrich-Ebert-Stiftung Praha Anne Seyfferthová a ředitel Masarykovy demokratické akademie Vladimír Špidla.

Prague Social Europe Conference pořádá Ministerstvo zahraničních věcí, české zastoupení Friedrich-Ebert-Stiftung, Ekumenická akademie a Masarykova demokratická akademie.

Projev předsedy vlády na Prague Social Europe Conference 2017

Vážené dámy, vážení pánové,

členové a členky diplomatického sboru, milí hosté.

Jsem velmi rád, že zde mohu být s vámi při zahájení druhého ročníku Pražské konference o sociální Evropě. Chtěl bych především poděkovat kolegům z Ministerstva zahraničních věcí za tento formát. Jsem rád, že se právě s Prahou spojuje diskuse o společné evropské budoucnosti a že se v této debatě setkávají různé pohledy – akademické i politické, české i zahraniční. Je to velmi významné téma a byl bych velmi rád, kdyby zůstalo i nadále spojené s Českou republikou.

Řekl jsem, že sociální Evropa je významné téma. Dokonce si myslím, že před námi po brexitu skoro není významnější otázka, než jak dosáhnout v Evropské unii konvergence, solidarity i větší soudržnosti. Organizátorům dnešní konference se podle mého názoru podařilo velmi dobře popsat jeden důležitý úhel pohledu na tento problém – že vlastně může jít o překonávání rozdílu mezi centrem a periferií. Ještě se k tomu ve svém vystoupení vrátím.

Zkušenost ČR je o silném hospodářství a levné pracovní síle

Rád bych se s vámi ale nejdřív podělil o určitou zkušenost předsedy vlády. Musím říct, že česká a podobně asi i slovenská realita vede k zajímavému pohledu, pokud jde o úvahy o sociální Evropě. Jaká sociální Evropa by pomohla zemím, jako jsme my, nebo třeba Slovensko? Když se budu dívat na naše reálie, vidím výkonnou ekonomiku, dnes v České republice nejnižší nezaměstnanost v rámci celé Evropské unie, vidím také dobré rozpočtové výsledky a dokonce rozpočtový přebytek. Ale vidím u nás také silný veřejný sektor, ve kterém za klíčové veřejné služby, za kvalitu a širokou dostupnost vzdělání, za dostupnost zdravotnictví nebo za dopravní dostupnost pořád odpovídá veřejný sektor. Ať už je to stát nebo je to třeba samospráva. Myslím, že to všechno jsou silné stránky, na které mohou být naše země hrdé.

Jenže tady vidím také velmi nízké mzdy. Průměrná mzda je v České republice na úrovni 37 % evropského průměru, a to v situaci, kdy naše produktivita práce dosahuje asi 60 % průměru EU. Máme vysoký podíl takzvaných nízkovýdělkových zaměstnanců, tedy lidí, kteří pracují za

méně než dvě třetiny příjmového mediánu. Jsme zemí talentované, zručné a výkonné, ale současně velmi levné pracovní síly.

Evropě pomůžeme růst, potřebujeme, aby rostla i naše životní úroveň

To samo o sobě samozřejmě není novinka. Ale v tom je právě ten problém – že se naše životní úroveň dlouhodobě nepřibližuje standardu Evropské unie. Německé a rakouské mzdy jsou nám stále stejně vzdálené jako v době, kdy jsme do EU vstupovali. Utíkají nám dokonce i některé státy, u kterých jsme na to nebyli zvyklí. Dnes máme dokonce v České republice nižší minimální mzdu, než má Slovensko, máme jednu z nejnižších minimálních mezd v Evropě, dokonce nejnižší v celé Visegrádské čtyřce. A to musím říct jako předseda vlády, který se tři roky snažil o to, aby každý rok pravidelně minimální mzda v České republice výrazně rostla. To znamená, minimální mzdu zvyšujeme o devět až deset procent ročně a stejně ji máme nižší, než je dnes na Slovensku. Nemusím zde asi složitě vysvětlovat, jak se tato situace projevuje v naší ekonomice a také na našem trhu práce.

S každým zvyšováním a s každou další snahou vlády o to, aby více rostly mzdy v České republice, narážíme stále zřetelněji na určitý skleněný strop, který je daný celkovou strukturou naší ekonomiky. Firmy mají v řadě případů problém utáhnout navýšení mezd a mají problém zároveň sehnat zaměstnance za mzdy, které jsou ochotné za danou práci nabídnout.

Z tohoto úhlu pohledu je podle mého názoru zcela zřejmé, jakou sociální Evropu potřebujeme. Základním pilířem Evropy, ve které budeme přínosem, je dobrá finanční kondice, hospodářský růst a vysoký standard veřejných služeb. Tohle všechno jsme schopni jako Češi nabídnout.

Základním principem sociální Evropy, která by nám skutečně pomáhala, je Evropa založená na silnější konvergenci, na konvergenci příjmů a životní úrovně mezi členskými státy EU. Taková Evropa by znamenala obnovení společenské smlouvy, v jejímž jádru je závazek, že práce znamená šanci na důstojný život. Tento závazek by se měl stát v celé Evropě naším společným cílem.

Byli jsme v posledních letech svědky různých snah, jak řešit narůstající sociální nerovnosti v Evropě. Jednou z nejviditelnějších debat byla diskuse kolem směrnice o vysílání pracovníků. V jejím jádru je podle mého názoru dobrá myšlenka – stejná práce za stejnou mzdu na stejném místě. Způsob, jakým byla směrnice prosazována, a hlavně způsob jejího výkladu ze strany některých zemí, ale zásadním způsobem přehlížel odlišnou ekonomickou realitu v jednotlivých členských státech. Je to řešení nerovností mezi zaměstnanci z různých zemí, ale neřeší to otázku hladiny životní úrovně v jednotlivých státech.

Sociální Evropa, která garantuje určitý standard zaměstnancům, je určitě v pořádku. Musíme si ale položit otázku, zda nemá sociální Evropa zaručit také určitý standard hospodářské kondice a úrovně sociálních práv v jednotlivých zemích. Jinak zůstane nedorozřešená otázka pracovní migrace a problémů, které přináší zejména tam, kde dochází k velkým přesunům velkého množství lidí v krátkém časovém úseku. Tyto problémy se projevují v sociálních systémech cílových států a na druhé straně v „odlivu mozků“ u zemí, ze kterých lidé odcházejí. A tyto země, ze kterých lidé odcházejí, tím přicházejí o své elity, o skupiny lidí s potenciálně velkým přínosem pro další rozvoj.

Sociální pilíř je nástroj, jak skloubit různé požadavky členských zemí na sociální Evropu

Vážené dámy, vážení pánové,

popisoval jsem, jaká sociální Evropa by vyhovovala zájmům České republiky. Říkal jsem, že by se naším společným cílem měla stát Evropa, kde platí, že práce znamená možnost důstojného života. To je perspektiva, na které budeme muset najít shodu s ostatními členskými státy. A musíme také vnímat, že realita některých evropských zemí je odlišná. Jsou státy, které trápí vysoká míra zadlužení a nezaměstnanost mladých v řádu desítek procent. Jsou státy, kde během poslední hospodářské krize přijaly balíčky úsporných opatření a privatizovaly velkou část veřejných služeb, vyvedly je mimo veřejnou kontrolu. To teď v důsledku znamená, že lidé musejí na tyto služby doplácet a že se běžný život člověka prodražuje.

Když budeme myslet sociální Evropu opravdu vážně, musíme najít nástroj, jak skloubit tyto různé perspektivy a vzájemně si pomoci. Osobně očekávám, že by se tímto nástrojem mohl stát takzvaný evropský sociální pilíř. Pro mě jako pro předsedu české vlády a člověka z České republiky bude důležité, aby jeho hlavní složkou byla konvergence mezi jednotlivými členskými zeměmi.

Sociální dialog pomáhá překlenout rozdíly mezi státy

Bude mi záležet na tom, aby evropský sociální pilíř zahrnoval také otázky spojené s kolektivním vyjednáváním a také s postavením sociálních partnerů. Sociální dialog je důležitý nástroj, který pomáhá překonávat rozdílné pohledy jednotlivých států. V této souvislosti bych chtěl připomenout, že naše vláda se v rámci svého mandátu společně s našimi sociálními partnery snaží o to, aby sociální dialog překračoval hranice. Iniciovali jsme zahájení tradice společných zasedání české a slovenské tripartity a také se snažíme podporovat tradici zasedání sociálních partnerů z celé skupiny zemí V4.

Samozřejmě, že vést mezinárodní sociální dialog není jednoduché, ale je to způsob, jak se vrátit zpátky k určitému pojetí reprezentace. Odbory a zaměstnavatelé reprezentují klíčové hráče na trhu práce, a je hodně na jejich členech, kým a jak se nechají zastupovat. Ale je to zároveň určitý způsob, jak vyvolat debatu o složitých otázkách a jak ji také smysluplně vést. Dialog pomáhá srovnat informační deficit a umožňuje široké zapojení do veřejné debaty. To je velmi důležitá schopnost, jejíž váhu podle mého názoru umocnilo také britské referendum o vystoupení z Evropské unie. Proto by se princip sociálního dialogu měl v Evropě do budoucna ještě posílit.

Evropa více rychlostí nic neřeší, je potřeba solidární hospodářský růst

Tím se pomalu dostávám k tématu jádra a okraje. Od loňského referenda o brexitu obchází Evropou další pověstné strašidlo: strašidlo vícerychlostní Evropy. Výsledky summitu Evropské rady k výročí podpisu Římských smluv ukázaly, že jsme schopni najít společnou představu o dalším směřování. Bílá kniha o budoucnosti EU pak představila různé modely Evropy rozdělené podle více rychlostí.

To všechno se děje v roce 2017, což je rok významných evropských voleb, kdy občané v řadě zemí rozhodují o tom, jaké síly jejich zemi povedou a jaké politické síly jejich státy také budou

reprezentovat v Evropské radě. To znamená, že právě v těchto týdnech a měsících velké i malé státy rozhodují o tom, jakou cestou se Evropská unie vydá. Rozhoduje se o tom, kdo bude v dalších letech u evropského stolu, za kterým v Evropě děláme společná rozhodnutí. Lidé vnímají závažná rozhodnutí, která jsou na dosah ruky, a cítí určitou nejistotu. Proto mám radost z každých voleb, ve kterých občané uvěří rozumným řešením a nepodlehnu zkratkám, které nabízí populisté, a nepodlehnu také slepým uličkám a vracením se do minulosti, což je recept, který velmi často nabízí nacionalisté.

Jsem toho názoru, že vyrovnávání rozdílů mezi centrem a periferií je možné za situace, kdy existuje stabilní ekonomický a právní rámec hospodářského růstu a také spravedlivé distribuce zisků. Z toho pro mne také vyplývá, že samotné rozdělení Evropy na pevné staré jádro a jakýsi váhavý okraj by v důsledku nepřineslo pro Evropu jako celek očekávaný efekt. Vícerychlostní Evropa sama o sobě nepřinese řešení a uspokojení ani rychlejším státním, ani těm pomalejším zemím.

Vyhrocení rozdílů může přinést rozpad, našim úkolem je tomu zabránit

Základní charakteristikou centra a periferie je, že dohromady tvoří určitý celek. Můžeme se bavit o dominantních a okrajových hráčích v Evropské unii, nebo třeba v NATO. Pak jde o popis určité konstelace, a ta konstelace se může měnit podle toho, o čem se zrovna jedná. Pokud ale napětí mezi silnými a slabšími přeroste do trvalé nerovnosti, která se stále prohlubuje, může to skutečně vést až k rozpadu. Namísto velkého celku pak proti sobě často stojí bloky. Na hranicích těchto bloků roste krize, roste chudoba, sociální a ekonomický úpadek a také nenávisť.

Jsem přesvědčený, že je naší základní povinností a zodpovědností vůči vlastním dějinám a vůči našim hodnotám, abychom takový scénář rozdělení nedopustili. Proto podle mého názoru musíme hledat cesty, jak snižovat v Evropě vnitřní nerovnosti a zmenšovat napětí. Kládl bych to skoro jako princip evropského udržitelného rozvoje ono překonávání nerovností a snižování napětí. Rozdělování Evropy na Západ a Východ nebo na staré a nové členské země je určitá snaha vrátit se k jakési jednoduchosti světa, ale ve skutečnosti nic takového nebude fungovat.

Co naopak fungovat má a musí, je důraz na obecné principy, ze kterých už jednou evropské společenství vyrostlo. Nejen tedy volný trh a pravidla pro obchod, ale také právní stát, demokratický dialog a dodržování vysokého standardu lidských a sociálních práv. Je to jako fair play ve sportu. Potřebujeme tyto zásady v Evropě, aby naše hra byla evropská svou myšlenkou, nejen geografickou polohou.

Dámy a pánové, ještě jednou chci poděkovat organizátorům v čele s ministrem zahraniční panem Zaorálkem za tuto konferenci. Chci poděkovat také panelistům a panelistkám a všem hostům, kteří se konference zúčastní. Chci poděkovat za vaši pozornost, kterou jste věnovali těmto mým několika poznámkám, a chtěl bych popřát úspěch vašemu jednání.

Děkuji.

29. 4. 2017

Dopis předsedům Evropské rady a Evropské komise ke kandidatuře na umístění EBA v ČR

Před jednáním Evropské rady byl předsedům Evropské rady a Evropské komise předán dopis premiéra Bohuslava Sobotky, ve kterém česká vláda informuje o kandidatuře ČR na umístění unijní bankovní agentury EBA (Evropská autorita pro bankovníctví) do Prahy.

Kandidaturu schválila vláda již v únoru letošního roku. Pro Českou republiku by umístění agentury bylo významné nejen symbolicky, ale také ekonomicky. Agentura představuje 200 vysoce kvalifikovaných pracovních míst a na její činnost je navázáno velké množství služeb. Rozhodnutí o umístění agentury bude výsledkem diplomatických jednání v následujících měsících. Vláda bude v tomto ohledu velmi aktivní.

Dopis předsedům Evropské rady a Evropské komise ke kandidatuře na umístění EBA v ČR

Vážený pane předsedo,

rád bych Vás informoval o záměru České republiky kandidovat na umístění sídla Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) v České republice.

Budoucnost Evropské unie a její prosperita jsou klíčovými prioritami mé vlády. Jsme odhodláni ctít evropské hodnoty a omezovat veškerá rizika pro fungování vnitřního trhu a Evropské unie jako celku, zejména v souvislosti s brexitem. Naše rozhodnutí kandidovat na přesídlení agentury EBA do ČR tento přístup plně reflektuje. Navazujeme rovněž na naši zkušenost s umístěním Evropského úřadu pro dohled nad globálními navigačními družicovými systémy v ČR. Jsme si vědomi našich silných stránek i odpovědností, které vyplývají z pozice hostujícího státu.

Jsem přesvědčen, že by umístění agentury EBA do ČR, jakožto nečlenského státu eurozóny se závazkem do eurozóny vstoupit, mohlo být pro budoucí vývoj eurozóny a Evropské unie přínosem. Vnímám umístění agentury EBA mimo území eurozóny, zejména v souvislosti s brexitem, jako základní předpoklad zachování integrity vnitřního trhu a rovnováhy mezi členy bankovní unie a ostatními státy EU.

Věřím, že Česká republika je vhodnou a ekonomicky atraktivní lokalitou i díky své centrální geografické poloze (blízkost ostatních finančních institucí a center) a dobře rozvinuté infrastruktuře (letecká dostupnost, veřejná doprava, kvalitní administrativní budovy, dostatečné ubytovací kapacity atd.). Česká republika je také velmi bezpečnou zemí s otevřenou a tolerantní společností a vynikající úrovní zdravotní péče a vzdělávání. Naše bohatá historie a vzkvétající kulturní život jsou rovněž důležitými argumenty, které podporují atraktivitu naší země. Můžeme nabídnout vysokou životní úroveň za rozumné náklady a jsme tak agentuře a jejím zaměstnancům spolu s rodinami připraveni zajistit ty nejlepší podmínky.

Závěrem bych rád zdůraznil potřebu vyjasnit kritéria pro umístění agentur EU ze Spojeného království co nejdříve, jak bylo ze strany Evropské komise a kabinetu předsedy Evropské rady přislíbeno na jednání premiérských šerpů 11. dubna 2017. Je nezbytné, aby se proces mohl co

nejdříve rozběhnout, a to za jasných a transparentních podmínek. Jsem v tomto ohledu přesvědčen, že by kritéria měla vedle faktických podmínek zahrnovat i zmíněné prointegrační argumenty, například dopad na integritu a rozložení sil na vnitřním trhu.

Pevně věřím, že by Česká republika byla ideální lokací pro agenturu EBA, a doufám, že se k naší kandidatuře postavíte pozitivně. Jsem připraven s Vámi o podmínkách naší kandidatury osobně hovořit a těším se na konstruktivní diskusi, která nám umožní přijmout rozhodnutí v krátkém časovém horizontu tak, abychom zajistili hladký a plynulý přesun.

S úctou

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

Květen 2017

7. 5. 2017

Komentář předsedy vlády Bohuslava Sobotky k výsledku prezidentských voleb ve Francii

Vítězství Emmanuela Macrona je pozitivním signálem nejen pro Francii, ale pro celou Evropskou unii i pro Českou republiku, pro niž je velmi důležitá fungující eurozóna i další stabilní vývoj EU. Francouzští voliči dali jasně najevo, že odmítají nacionalismus, populismus a izolaci své země. Většina voličů se rozhodla pro prezidenta, který bude reprezentovat Francii moderní a otevřenou. Tu Francii, která je hrdým státem, jenž položil základy integrace a je důležitým motorem budoucího pokračování evropské spolupráce.

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

15. 5. 2017

Gratulace předsedy vlády Bohuslava Sobotky Edouardu Philippovi ke jmenování předsedou vlády Francie

Vaše Excellence,

přijměte, prosím, mou upřímnou gratulaci k Vašemu jmenování předsedou vlády Francouzské republiky.

Velice si vážím vynikajících vztahů mezi Českou republikou a Francouzskou republikou, jež spočívají na tradici intenzivních kontaktů na všech úrovních. Jsem přesvědčen, že naše země budou nadále úspěšně spolupracovat nejen v rámci česko-francouzského strategického partnerství, ale také v budování našeho společného evropského projektu, který v současnosti

čelí mnohým výzvám. Je důležité vytrvat ve vzájemné součinnosti uvnitř Unie a podporovat myšlenku evropské integrace, míru a prosperity.

Přijměte, prosím, Vaše Excelence, ujištění o mé hluboké úctě a přání mnoha úspěchů ve Vaší náročné práci. Těším se na naši spolupráci.

S úctou

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

23. 5. 2017

Premiér B. Sobotka se zúčastnil 12. ročníku Evropského jaderného fóra

Předseda vlády Bohuslav Sobotka se zúčastnil v úterý 23. května 2017 Evropského jaderného fóra v Praze. Na úvodním panelu plenárního zasedání vystoupil společně s premiérem Slovenské republiky Robertem Ficem a evropským komisařem pro energetiku Miguelem Ariasem Cañetem.

Fóra na téma Příležitosti a rizika jaderné energie a její role v energetické politice Evropské unie a zejména v energetické unii se dále zúčastnili ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Havlíček, ministr hospodářství SR Peter Žiga, členka Evropského parlamentu François Grossetête a další významní hosté.

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na 12. ročníku Evropského jaderného fóra

Hezké dopoledne, vážené dámy, vážení pánové, vážený pane premiére, vážení členové Evropské komise.

Dovolte mi, abych poděkoval organizátorům za uspořádání 12. Evropského jaderného fóra. Jsem poctěn, že mohu jménem České republiky opět toto významné fórum tady v Praze zahájit. Myslím si, že jeho důležitost podtrhují významní vystupující účastníci a také všichni naši hosté. Vidím, že zastoupení fóra je opravdu široké, a jsem také rád, že mohu přivítat zástupce občanské společnosti, protože otevřený dialog je pro budoucnost jaderné energetiky v EU opravdu klíčový.

Rád bych také vyzdvihl, že dnešní jaderné fórum zahrnuje několik nových diskusních formátů – zmíním například pondělní World café, jehož tématem bylo u příležitosti výročí 60 let podpisu smlouvy o EURATOM shrnutí všeho, co se v Evropě v jaderné energetice podařilo, kde jsou její aktuální slabiny a jaké jsou její perspektivy do budoucna.

V samotném středu zájmu fóra bude podobně jako v minulých ročnících řeč o výzvách, kterým čelíme. O některých diskutujeme dlouhodobě, jiné jsou nové. Všechny ale musíme vyřešit – naši občané to od nás očekávají.

V energetice činíme rozhodnutí na desetiletí dopředu. Moje vláda schválila Státní energetickou koncepci, ta je přesně takovýmto strategickým rozhodnutím. V koncepci jsme se

jasně přihlásili k dalšímu využívání a rozvoji jaderné energetiky. Pro Českou republiku skutečně jinou cestu nevidím.

Nesmím v této souvislosti opomenout ani ambici EU stát se globálním lídrem boje proti změnám klimatu. Tato ambice vyvrcholila Pařížskou konferencí, nyní společně řešíme navazující legislativu v EU i u nás doma.

Česká republika je již jen malý krok od ratifikace Pařížské dohody, po které se připojí k ostatním členům EU a celosvětově bezmála 150 zemím, které se zavázaly učinit kroky k tomu, abychom zpomalili růst průměrné teploty naší planety.

Tento závazek a také mnohé další závazky budou vyžadovat rovný přístup ke všem nízkoemisním zdrojům energie a jejich maximální zapojení. Tady vidím jadernou energii jako nástroj, který nám zásadním způsobem pomůže tyto závazky naplnit.

Využívání jádra nezvyšuje naši uhlíkovou stopu. To bychom měli mít na paměti. Bez jádra některé členské státy, mezi nimi ČR nebo třeba také Slovensko, neměly šanci naplnit klimatické závazky EU.

Vnímáme určitě všichni přínos rozvoje obnovitelných zdrojů, určitě vítáme to, že do budoucna posilují, za stávajících podmínek se ale na ně nemůžeme spoléhat bezvýhradně. A právě proto je vyvážený a racionálně nastavený energetický mix hlavním cílem České republiky.

V souvislosti s uzavíráním starých a méně efektivních uhelných elektráren v budoucnosti se využití jaderné energie jeví jako jejich nejvhodnější nástupce.

Jsem rád, že nám naslouchají i naši evropští partneři – s Evropskou komisí vedeme otevřený a dá se říci i přátelský dialog o energetice. Neocenitelný podíl na tom má komisař pro energetiku a ochranu klimatu Miguel Arias Cañete a jeho kabinet.

Českou energetiku nemůžeme posuzovat samostatně. Nejsme energetický ostrov. Vnímáme dění v Evropské unii, neboť i tam energetika čelí novým výzvám. V listopadu minulého roku zveřejněný energetický balíček představil návrhy, jak uvést energetickou unii v praxi a jak budovat nízkoemisní ekonomiku, ve které s jádrem počítáme.

Tento legislativní balíček musíme důkladně projednat tak, abychom dosáhli klimaticko-energetických cílů, ale abychom zároveň nesnížili konkurenceschopnost naší ekonomiky. Mojí osobní prioritou je pak položení důrazu na spotřebitele – není totiž možné všechny náklady energetické transformace přenášet na naše domácnosti a podniky. Zejména tak není možné činit v našich zemích, jako jsou třeba ČR nebo Slovensko, kde pro nás je prioritní otázkou zvyšování životní úrovně.

Stojí před námi nejen mnoho práce, ale také řada různorodých názorů napříč státy EU, a nalézt kompromis rozhodně nebude snadné.

Neřeknu žádnou novinku, když připomenu, že ne všechny státy EU se rozhodly využívat potenciál jádra.

ČR však touto cestou jde a domníváme se, že díky našim znalostem a zkušenostem můžeme pomáhat nalézat bezpečnou cestu k využívání jaderné energie i zemím, které se o rozvoj této technologie nebo její užití zatím pokouší.

Je proto nezbytné diskutovat o tom, jakým způsobem má EU na všechny tyto výzvy reagovat.

Musíme si připustit, že bez jaderné energetiky tyto problémy, které před námi leží, nevyřešíme. Region střední a východní Evropy je toho nemalým důkazem. A Evropské jaderné fórum, v jehož vedení se střídáme s našimi slovenskými partnery, je pro to velmi vhodným místem.

Evropská unie do dnešního dne od počátku svého působení přispěla ke sbližování evropských energetických trhů, přispěla k harmonizaci pravidel. Díky tomu jsme svědky neustále sílícího a jednotnějšího evropského energetického trhu. Myslím si, že i podíl naší země na standardizaci je neopominutelný.

Přestože před sebou máme ještě dlouhou cestu, je potřeba hledat efektivní řešení, která budou respektovat právní rámec EU.

Obě hlavní témata 12. ročníku Jaderného fóra reflektují současné výzvy jaderného sektoru.

Diskuze o hledání řešení pro vyhořelé jaderné palivo není a ani nebude jednoduchá. Existuje více názorů, nicméně pro ty země, které chtějí jadernou energii zodpovědně využívat, nesmí být tato názorová diverzita překážkou v hledání efektivního a především bezpečného řešení.

Nemůžeme další generace zatížit tím, že jim nepředáme životaschopné a dlouhodobé řešení, a to i přes existující složitou a často dramatickou veřejnou diskuzi.

Je velmi důležité, abychom i nadále sdíleli nejlepší praxi mezi státy, které se rozhodly jít cestou využití jádra.

Druhým tématem letošního fóra je harmonizace a standardizace jaderných technologií na evropské úrovni. Zde zůstává kardinální otázkou, kde se nachází zdravá rovnováha mezi výhodami národních řešení a přílišnou centralizací.

Je nutné zachovat určitou míru diverzity jednotlivých řešení, jinak zcela podkopeme jejich soutěž a taky jejich inovační potenciál.

V ČR využíváme ve všech elektrárnách stejný typ reaktoru, nicméně v rámci plánované dostavby porovnáváme všechny možné technologie jak z hlediska designu, tak z hlediska ceny. Tuto flexibilitu bychom si i do budoucna měli zachovat.

To vše je jen ukázka toho, že v energetice nelze připravit uniformní řešení, naopak právě zde platí slogan „jednotná v odlišnosti“. Tuto diverzitu je třeba respektovat a mít na paměti a unijní energetickou politiku nesvazovat příliš rigidními pravidly, ale naopak využít to nejlepší z každého řešení.

Předmětem fóra budou diskuze i k dalším tématům, v jejichž rámci můžeme sdílet své poznatky a názory.

Pro mě osobně je jaderná energie symbolem kvality českého inženýrství a know-how, na které jsme pyšní. Tato energie nám přináší stabilitu nejen z hlediska bezpečnosti sítě, ale také z hlediska dlouhodobé energetické soběstačnosti ČR. Proto nemohu souhlasit s tím, že se využití jaderné energie ideologizuje. Je tady snaha o její marginalizaci tak, jako v některých jiných zemích.

Naše dlouholeté zkušenosti dokazují, že jaderná energie je bezpečným a že je také stabilním zdrojem.

Pro ČR je důležité, aby bylo jádro součástí evropského energetického mixu. Samotná naše země počítá s tím, že by v budoucnosti až 50 % elektrické energie bylo vyráběno z tohoto zdroje.

I z tohoto důvodu jsem rád, že se během naší vlády podařilo představit Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky, zahájit práci Stálého výboru pro jadernou energetiku, jmenovat vládního zmocněnce pro jadernou energetiku a začít jednat o financování výstavby nových jaderných zdrojů.

Právě na této platformě v současné době vznikají plány, jak výstavbu nového jaderného zdroje v České republice uskutečnit.

Prioritou pro moji vládu je přitom uskutečnit všechny kroky, abychom mohli rozvíjet a budovat nové jaderné zdroje, prioritně v jaderné elektrárně Dukovany – tam totiž končí plánovaná životnost reaktorů dříve.

Jaderná elektrárna Dukovany navíc v regionu Vysočiny podporuje růst průmyslu s vysokou přidanou hodnotou, vytváří množství pracovních míst jak v samotné elektrárně, tak i v navazujících odvětvích, a samozřejmě také podporuje technické vzdělávání.

V otázce dostavby Dukovan postupuje moje vláda podle schváleného harmonogramu, který zadal a pravidelně sleduje právě vládní Stálý výbor pro jadernou energetiku.

V současnosti končí příprava dokumentace pro hodnocení vlivu na životní prostředí, závěrečné stanovisko bychom mohli znát příští rok.

Rovněž vedeme bilaterální jednání se všemi potenciálními dodavateli. Snažíme se dbát na to, aby všechny náklady, které jsou v této souvislosti vynakládány a budou vynakládány, byly maximálně hospodárné a efektivní.

Shrnutu a podtrženo: Dámy a pánové, jádro považuji za legitimní a bezpečný zdroj energie pro nízkoemisní evropskou ekonomiku a energetiku 21. století. Je to zdroj, který nám pomůže dosáhnout stanovených klimatických závazků.

Vítám veškeré platformy, které nás přibližují k řešení současných výzev a také k překonávání bariér.

Chápu složitost debaty o některých aspektech využívání jaderné energie. Právě proto ale musíme sdílet své poznatky a fungující řešení.

Měli bychom podporovat racionální dialog o využití jádra založený na faktech. I proto jsem vděčný za potenciál platformy Evropského jaderného fóra, která nás k řešení současných výzev přibližuje.

Chtěl bych popřát tomuto jednání jaderného fóra úspěch a pevně věřím, že pro nás přinese jeho jednání zajímavé výsledky.

www.vlada.cz

23. 5. 2017

Kondolence premiéra B. Sobotky předsedkyni vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irska Mayové

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenci předsedkyni vlády Spojeného království Velké Británie a Severního Irska Therese Mayové, ve které odsoudil útok v Manchesteru.

Vaše Excellence, vážená paní předsedkyně vlády,

byl jsem šokován a hluboce zarmoucen zprávou o odporném teroristickém útoku, ke kterému došlo včera večer v Manchesteru.

Dovolte mi vyjádřit Vám i rodinám a blízkým obětí mou nejhlubší soustrast. Tento zavrženíhodný a nelidský útok v Manchester Aréně, který si vyžádal životy více než dvou desítek osob a zanechal mnoho raněných, nesmí ohrozit naši oddanost svobodě, demokracii i našemu způsobu života.

Vážená paní předsedkyně vlády, ujišťuji Vás, že Česká republika v této těžké chvíli stojí po boku Spojeného království, a že bude pokračovat v úsilí bojovat společně proti těm, kteří osnují podobné ohavné činy.

S úctou

Bohuslav Sobotka

předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

23. 5. 2017

Premiér B. Sobotka vystoupil s premiérem Estonska J. Ratasem na semináři k volnému pohybu dat

Předseda vlády Bohuslav Sobotka vystoupil v úterý 23. května 2017 ve Strakově akademii společně s premiérem Estonské republiky Jüriem Ratasem, který je na pracovní návštěvě ČR, na semináři k tématu volného pohybu dat. Právě Estonsko patří mezi lídry v oblasti

informačních a komunikačních technologiích a mezi své priority pro nadcházející předsednictví v Radě EU stanovilo rovněž digitalizaci a volný pohyb dat.

Semináře, který premiéři České a Estonské republiky navštívili po společném pracovním jednání v Kramářově vile, se dále zúčastnil koordinátor digitální agendy ČR Ondřej Malý, poradce pro digitální agendu při Úřadu vlády Estonska Margus Mägi a další významní hosté.

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na semináři k volnému pohybu dat

Vážený pane premiére, dámy a pánové,

jsem velice rád, že v rámci návštěvy předsedy vlády Estonské republiky tady v Praze, která předchází estonskému předsednictví, máme možnost alespoň na chvíli navštívit tento odborný seminář Volný pohyb dat v rámci Evropské unie.

Digitální agenda je pro českou vládu i pro mě osobně velice důležité téma, důležitá priorita. I z toho důvodu byla v minulém roce vytvořena funkce koordinátora digitální agendy při české vládě. Jeho rolí je koordinovat aktivity České republiky v digitální oblasti na národní, ale také evropské úrovni. Budování jednotného digitálního trhu totiž vnímám jako jednu z klíčových priorit hospodářské politiky Evropské unie.

Velký potenciál digitální agendy vidím v posílení pozitivního vnímání role Evropské unie v jednotlivých členských státech, což se domnívám, že nyní Evropa velmi silně potřebuje. Potřebuje to také ve světle brexitu. Myslím si, že právě otázka digitální agendy by mohla být tématem, které bude spojovat členské státy v této turbulentní době. Chci ocenit fakt, že naši estonští partneři, kteří v létě přebírají předsednictví v Radě Evropské unie, ve svých prioritách vyzdvihují význam jednotného digitálního trhu.

Vypadá to tak, že v oblasti digitální agendy se vytvořila silná skupina podobně smýšlejících států, což je dobrý předpoklad pro další vývoj v tomto směru. Jsem velmi rád, že naše dvě země mají možnost v rámci této skupiny intenzivně spolupracovat. Česká republika je připravena po boku zemí, jako jsou členové skupiny stejně smýšlejících států, pokračovat ve spolupráci, která povede k jednotnému digitálnímu trhu, který bude prospěšný pro všechny obyvatele Evropské unie.

Musíme vytvářet takovou legislativu pro digitální ekonomiku, která bude snižovat administrativní zátěž, podpoří evropské firmy v globální konkurenceschopnosti a bude také dostatečně chránit práva spotřebitelů. Momentálně je na stole celá řada návrhů, které se týkají digitální oblasti. Česká republika podporuje iniciativy, které vedou k odstraňování bariér na jednotném digitálním trhu.

A jednou z nich je i iniciativa k volnému toku dat. Jak víte, na začátku tohoto roku vydala Evropská komise v rámci naplňování Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě sdělení, které nastiňuje témata a kroky vedoucí k rozvoji evropské datové ekonomiky. První oblastí tohoto sdělení je problematika volného toku dat a lokalizace dat. Česká republika považuje princip volného toku dat v Evropské unii za základní předpoklad rozvoje digitálního trhu. Vnímáme ho v zásadě jako pátou svobodu vnitřního trhu. K tomuto tématu jsme konzultovali zástupce českého podnikatelského sektoru, zástupce spotřebitelů i další zainteresované strany.

Rozhodně nechceme, aby především malé a střední podniky, které chtějí působit na zahraničních trzích, byly vystaveny nadbytečné administrativní zátěži a zvýšeným nákladům. Legislativní akce, která by zabránila nepřiměřeným lokalizačním požadavkům, je pro naplnění tohoto cíle podle mého názoru klíčová.

Česká republika už na konci minulého roku podpořila myšlenku volného toku dat v Evropské unii v pozičním dokumentu, který byl připraven v rámci oné skupiny stejně smýšlejících států.

Mou osobní podporu tomuto principu jsem vyjádřil podpisem společného dopisu představitelů patnácti členských zemí, který byl před prosincovým jednáním Evropské rady adresován předsedovi této rady Donaldu Tuskovi.

Po boku partnerů ze skupiny stejně smýšlejících států dlouhodobě apelujeme na Evropskou komisi, aby zveřejnila legislativní návrh, který by zamezil nepřiměřeným a neodůvodněným lokalizačním požadavkům. Velmi mě těší, že jsme v našich snahách uspěli a že i díky našemu tlaku se Evropská komise v rámci přezkumu Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě zavázala, že takový legislativní návrh během podzimu letošního roku představí. Důležité pro nás je, abychom opravdu splnili cíle, které si iniciativa klade, a zabránili stavění jakýchsi digitálních hranic mezi členskými státy.

Jsem také rád, že volný tok dat a obecně datová ekonomika je jednou z prioritních iniciativ, které si Estonsko zvolilo pro své předsednictví v rámci digitální oblasti a doufám, že i v rámci estonského předsednictví tady bude moci Česká republika s Estonskem velmi efektivně spolupracovat.

Alespoň tedy stručná poznámka na okraj tohoto zajímavého tématu.

Děkuji.

www.vlada.cz

25. 5. 2017

Stanovisko MPO k dohodě německého a rakouského regulátora o zavedení řízení přetížení při dodávkách elektřiny přes německo-rakouskou hranici

Dne 15. května 2017 vydal německý regulační úřad Bundesnetzagentur (BNetzA) tiskovou zprávu, ve které oznamuje dohodu německého a rakouského regulátora o zavedení řízení přetížení při dodávkách elektřiny přes německo-rakouskou hranici od 1. října 2018.

Německo-rakouská hranice se má stát součástí koordinované metody alokace přeshraničních kapacit v rámci regionu CWE (Central-west Europe) do doby, než bude spuštěna koordinovaná alokace v rámci regionu Core. Dosud nelimitované obchodní kapacity na německo-rakouské hranici mají mít zaručenu přeshraniční kapacitu alespoň 4,9 GW a tyto kapacity mají být nabídnuty obchodníkům na dlouhodobém trhu.

Česká republika dlouhodobě usiluje o zavedení řízení přetížení na německo-rakouské hranici a tedy o rozdělení stávající společné německo-rakouské nabídkové zóny. Přestože dohodu německého a rakouského regulátora obecně vnímáme jako krok správným směrem, máme k ní několik výhrad.

Ministerstvo průmyslu a obchodu je toho názoru, že touto bilaterální dohodou německý a rakouský regulátor porušují procesy popsané v Nařízení komise (EU) 2015/1222 ze dne 24. července 2015, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení (CACM GL), a v závazném rozhodnutí agentury ACER o založení tzv. Core regionu pro výpočet přeshraničních kapacit. Podle těchto pravidel podléhá zavedení alokace kapacit na německo-rakouské hranici dohodě regulátorů a provozovatelů přenosových soustav z celého Core regionu a nemůže být předmětem bilaterálního rozhodnutí dvou regulátorů. Výsledek jednání německého a rakouského regulátora by měl být považován za návrh, který je podkladem pro konzultace zmíněné v tiskové zprávě BNetza.

Ministerstvo průmyslu a obchodu namítá, že stanovená hodnota neznámá horní limit pro přeshraniční výměny na německo-rakouské hranici a proto neřeší problém neplánovaných toků elektřiny, kterým, mimo jiné z důvodu současných neomezených kapacit na německo-rakouském profilu, musí ČR čelit. Vítkáme však, že německá a rakouská strana mají záměr konzultovat toto řešení se sousedními státy. Česká strana bude požadovat předložení analýzy dopadů řešení, uvedeného v tiskové zprávě z 15. května 2017.

V neposlední řadě by podle názoru Ministerstva průmyslu a obchodu měla být německo-rakouská hranice do doby, než bude spouštěna koordinovaná alokace v rámci regionu Core, součástí koordinace přeshraničních kapacit v regionu CEE (Central Eastern Europe). Pouze tak bude zajištěno, že při alokaci kapacit na této hranici budou zohledněny kritické prvky, které se nacházejí ve stávajícím regionu CEE, jehož součástí je i naše přenosová soustava.

www.mpo.cz

Červen 2017

5. 6. 2017

Prohlášení ministra vnitra k odmítnutí systému kvót

Vzhledem k výrazně zhoršené bezpečnostní situaci v Evropě a nefunkčnosti systému kvót dnes vláda schválila můj návrh, že Česká republika už v rámci unijních kvót nepřijme žádné migranty. Odmítnutí nesystémových kvót je jediné správné řešení.

Pomáháme a nadále budeme intenzivně pomáhat při řešení migrační krize přímo v místě konfliktů i v okolních státech, prostě tam, kde to má smysl. Ministerstvo vnitra poslalo v uplynulých dvou letech do krizových oblastí už přes 340 mil. Kč, např. na zajištění lékařské péče i zlepšování životních podmínek. Do hotspotů jsme za poslední dva roky vyslali pomáhat 63 expertů, pro Frontex 200 policistů a 339 policistů v rámci bilaterální spolupráce.

www.mvcr.cz

9. 6. 2017

Úvodní projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na konferenci DESCOP

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka vystoupil v pátek 9. června 2017 s úvodním projevem na Pražské konferenci o obraně a bezpečnosti (DESCOP). Konference, která je zaměřena na otázky posílení evropské obranné spolupráce, se koná pod jeho záštitou a ve spolupráci s předsedou Evropské komise Jean-Claude Junckerem. Dále se jí účastní zástupkyně generálního tajemníka NATO Rose Gottemoellerová a vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová. Mezi řečníky vystoupí také ministři zahraničí a obrany členských států EU a zástupci zbrojního průmyslu.

Pane předsedo, paní vysoká představitelko, paní zástupkyně generálního tajemníka, excellence, vážené dámy, vážení pánové, je mi velkou ctí, že vás mohu přivítat na konferenci o bezpečnosti a obraně v Praze.

Jsem velmi rád, že se můžeme setkat právě na tomto místě. V Česku si budeme příští rok připomínat sto let naší samostatnosti. Během uplynulého století dějiny několikrát prošly Prahou a ukázaly nám, že starost o vlastní obranu a bezpečnost je vždy aktuální.

Především díky našemu členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci si dnes užíváme stabilitu a bezpečnosti v míře, o níž naši předkové mohli skutečně jen snít. Cením si proto toho, že právě v Praze dnes budeme diskutovat o budoucnosti společné evropské bezpečnostní a obranné politiky.

V posledních letech Evropská unie čelila a čelí řadě krizových situací. Zhoršilo se bezpečnostní prostředí v okolí Evropské unie. Je válka v Sýrii, rozpadla se Libye. Máme tady Islámský stát. Rusko obsadilo část území Ukrajiny. Množí se kybernetické útoky a v posledku přibývá teroristických útoků přímo na území Evropské unie. Jsem velice rád, že jsme v rámci Evropské unie zahájili silnou reflexi našeho dalšího budoucího směřování. Jejím cílem je přetavit zkušenosti z krizí, které jsme překonali, v silnější a také akceschopnější Unii. Je to příležitost, kterou si nesmíme nechat uniknout.

Vážené dámy, vážení pánové,

základem evropského projektu je důvěra. Důvěra občanů je v demokracii základní a nenahraditelnou hodnotou. Plně to platí i pro budování sjednocené Evropy, jehož postup je na této důvěře jednoznačně závislý.

Aby mohla EU uspět, je nutné posílit důvěru občanů v evropskou integraci. Unie proto musí konat přesně tam, kde to od ní občané očekávají.

V drtivé většině členských zemí EU patří bezpečnost mezi otázky, které občanům nejvíce leží na srdci. Lidé si přitom velmi dobře uvědomují, že hrozby, kterým čelíme, vyžadují koordinovanou odpověď, vyžadují společnou odpověď. Důkazem toho je, že tři čtvrtiny Evropanů podporují hlubší spolupráci členských států v oblasti obrany a bezpečnosti.

Činnost na národní úrovni

Dámy a pánové,

základem úspěšné evropské bezpečnostní politiky musí být posilování schopností jednotlivých členských zemí.

Nemluvím zde jen o fungování jednotlivých armád, ale o komplexu různorodých schopností, který zvýší odolnost členských států vůči různým tradičním, ale i novým hrozbám a posílí jejich schopnost jim úspěšně čelit.

Naše země se proto zodpovědně věnuje modernizaci své armády. Postupně navyšujeme obranné výdaje v souladu s našimi závazky. Zároveň se snažíme tyto peníze investovat rozumně a efektivně, proto jsme také loni přijali novou strategii pro vyzbrojování.

Česká republika se aktivně podílí na společných misích EU i NATO. Naši vojáci dnes působí na Balkáně, v Afghánistánu, v Iráku a dalších zemích Blízkého východu, ale také v Mali a na velitelství unijních námořních misí. Naše země se aktivně podílí na boji proti Islámskému státu.

Současně se však také snažíme věnovat novým výzvám. Zřídili jsme Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám. Podporujeme činnost StratCom East týmu v rámci ESVA. V těchto aktivitách chceme i nadále pokračovat.

Současná situace – nedostatky

Dámy a pánové,

čelíme však společným hrozbám, kterým se jednotlivé členské země nemohou úspěšně postavit pouze samostatně. Proto potřebujeme efektivní evropskou společnou obrannou a bezpečnostní politiku.

Idea úzké spolupráce v obranné politice koneckonců provázela evropský integrační proces od samého počátku. Z různých důvodů se však tuto myšlenku nikdy nepodařilo zcela realizovat. Zatímco se Unie stala ekonomickou a obchodní velmocí, naše společné schopnosti v oblasti obrany zůstaly velmi omezené.

Zvykli jsme si zejména v letech relativního klidu nevnímat bezpečnostní rizika jako zásadní problém, jako prioritu číslo jedna. Proto jako Evropa v mnohém zaostáváme za našimi partnery i vyzývatelem.

V poměru k HDP investujeme do obrany jen polovinu toho, co investují Spojené státy, a méně než třetinu toho, co investuje Rusko.

V součtu jsou navíc tyto výdaje z části neefektivní, protože např. aktuálně máme v Evropě 178 odlišných typů zbraňových systémů. Ve výsledku jsou naše jednotky do značné míry nekompatibilní.

Ačkoliv dohromady bychom početně a kapacitně vytvořili druhou nejsilnější armádu na světě, vinou roztržitého našeho schopností nevypovídá prostý součet našich jednotek o naší skutečné síle.

Zároveň aktuálně pouze 3 % evropských vojenských sil jsou schopny nasazení v zahraničí. Přitom právě tam je třeba řešit hrozby – předtím, než následky zahraničních konfliktů dorazí na náš práh.

Jako Unie jsme sice schopni vyslat civilní i vojenské mise do vzdálených zemí, avšak naše rozhodovací procesy jsou příliš pomalé.

Navíc jsme zatím dostatečně nedokázali reagovat ani na rizika vyplývající z hybridního ohrožení či z ohnisek neklidu v našem sousedství. V některých případech jsme se nechali zaskočit. Mnoho z dnešních hrozeb není ryze vojenské povahy a zasahuje do oblastí, které přímo vybízejí k mnohem intenzivnější spolupráci na evropské úrovni.

Cíle a nástroje

Dámy a pánové,

před dvěma měsíci v Římě všech 27 členských států společně deklarovalo odhodlání posílit naši společnou bezpečnost a obranu. Unie by podle Římské deklarace měla „ve svém bezprostředním sousedství na východ i na jih, ale také na Blízkém východě a napříč Afrikou i celým světem prosazovat stabilitu a prosperitu“. Je načase, abychom představili konkrétní kroky k naplnění tohoto cíle.

Jak se v posledních měsících opakovaně shodla Evropská rada, musíme do naší obranné a bezpečnostní politiky více investovat, a to jak na národní, tak na evropské úrovni. Jak pokud jde o schopnosti, výzbroj, technologie, obranný průmysl, tak pokud jde o měkkí nástroje, jako jsou spolupráce se třetími státy a mezinárodními organizacemi či otázka strategické komunikace a hybridních hrozeb.

Současně musíme být schopni rychle vysílat a efektivně řídit vojenské a civilní mise v zahraničí.

Je nutné plně využít koncept bojových uskupení EU, aby byla posílena naše schopnost rychlé reakce.

Musíme koordinovaně rozvíjet schopnosti evropských armád a spolupracovat při jejich vyzbrojování.

Musíme rovněž podporovat evropský obranný průmysl včetně malých a středních podniků a společně rozvíjet evropský obranný výzkum. Zároveň bychom měli spojit své síly u technologicky náročných projektů.

Spolupráce s NATO

Dámy a pánové,

naší výhodou je, že se v mnoha ohledech můžeme opřít o Severoatlantickou alianci.

Myslím, že je třeba říci naprosto jasně, že prohlubování unijní spolupráce v obranné politice není v rozporu s činností NATO, ale naopak. Aliance bude i do budoucna hrát roli garanta

současného uspořádání na evropském kontinentu. Jde však o to, aby v rámci Aliance hrála Evropa významnější a v případě potřeby i samostatnější roli.

Zvyšování schopností evropských armád a vybudování evropského pilíře NATO naopak Severoatlantickou alianci posílí.

Spolupráce mezi NATO a EU je výhodná pro obě strany. V souladu s deklarací z Varšavy ji musíme v mnoha oblastech dále prohloubit – především v boji proti hybridním hrozbám, v oblastech kybernetické bezpečnosti, výzkumu či budování našich kapacit.

Vážené dámy, vážení pánové,

před necelým rokem jsem začal veřejně hovořit o potřebě zřízení „evropské armády“. Neměl jsem přitom na mysli federální ozbrojený sbor, který by nahradil armády jednotlivých členských států. Domnívám se, že v otázkách obrany mají a v blízké budoucnosti budou mít i nadále rozhodující slovo jednotlivé země.

Chtěl jsem však upozornit na to, že EU musí být v oblasti bezpečnosti a obrany mnohem aktivnější a plně využívat potenciál, který nám nabízejí současné evropské smlouvy. To je první krok, který musíme učinit.

EU musí být schopna zajišťovat bezpečnost na našem kontinentu a předcházet hrozbám ve svém sousedství. Jsem přesvědčen, že členské státy musí úzce spolupracovat a najít efektivní způsoby rozhodování na evropské úrovni, tak abychom mohli účinně bránit naše společné zájmy.

Po šedesát let své existence je EU klíčovým nástrojem pro zajištění míru v Evropě, míru a dohody mezi jednotlivými evropskými národy. Ale náš svět se bohužel proměnil. Dnes je třeba, aby EU byla rovněž společnou odpovědí Evropanů na hrozby, které přicházejí zvenčí.

V Římské deklaraci z března tohoto roku členské státy jasně uvedly, že si přejí prohloubit svou spolupráci v obraně a bezpečnosti. Ve středu tento týden do diskuse přispěla také Evropská komise svým materiálem o budoucnosti evropské obranné politiky. Tím významným způsobem nasměrovala i naši dnešní diskusi.

Zřízením Evropského obranného fondu dala Komise na stůl také konkrétní a praktický nástroj, jímž můžeme doplňovat investice členských států a omezit duplikace výdajů na obranu.

Pokud chce EU potvrdit svou roli významného globálního hráče, musí být schopna rychle a účinně napomáhat řešení konfliktů, posilovat stabilitu, předcházet hrozbám zejména ve svém sousedství a zodpovědně přispívat k mezinárodní bezpečnosti.

Jedině tímto způsobem bude moci Evropská unie v očích občanů představovat skutečnou záruku bezpečnosti.

Česká republika i já osobně považujeme bezpečnost a obranu za klíčovou společnou evropskou prioritu a hlásíme se k jejímu naplňování.

Vážené dámy, vážení pánové,

pevně doufám, že dnešní konference nás ke společnému cíli bezpečné Evropy ve stabilním světě přiblíží.

Děkuji vám za pozornost a těším se na dnešní debatu.

www.vlada.cz

9. 6. 2017

Prohlášení premiéra B. Sobotky k vítězství Theresy Mayové v parlamentních volbách

Gratuluji paní premiérce Therese Mayové k vítězství ve včerejších parlamentních volbách. Pevně věřím, že dojde k rychlému sestavení vlády, která bude mít jasný mandát k vyjednávání o vystoupení Velké Británie z EU a která provede zemi tímto procesem. V současné situaci považuji za klíčové, aby byla ve Velké Británii co nejrychleji obnovena politická stabilita. Ta je zásadní pro posílení bezpečnostní spolupráce v Evropě, aby mohla lépe a soustředěněji bojovat s hrozbami, jimž v současnosti čelí.

Ztráta parlamentní většiny Konzervativní strany ovšem ukazuje, že trvají pochybnosti britských občanů o dalším vztahu jejich země k Evropské unii a zejména o tom, zda rázný odklon – „hard brexit“ – je správná cesta. Mimořádné volby, které měly mimo jiné potvrdit postoj Velké Británie vůči EU, tak spíše odhalily rozpolcenost společnosti v této zásadní otázce. Ani po roce od referenda tak není zřejmé, jaká bude pozice Velké Británie při vyjednávání brexitu s EU27. Výsledek voleb může být silným impulsem pro konsensuální vyhodnocení směru, kterým se Velká Británie vydá. Proto vítám skutečnost, že ve volbách získaly ty politické strany, které s brexitem nebyly spojeny, včetně Labouristické strany Jeremyho Corbyna. V každém případě je zapotřebí, aby vyjednávání začalo co nejdříve.

Českou republiku spojují s Velkou Británií silné vazby, ať již jde o obchod, investice nebo kulturu a krajaňské vztahy. V paměti zůstává podíl Čechů na obraně Británie za druhé světové války, dnes jsme spojenci v NATO. Máme tedy všechny důvody pro to, aby naše dobré partnerství i nadále pokračovalo s vládou, která vzejde z těchto voleb.

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

9. 6. 2017

Prohlášení MPO: Evropské úsilí o zvyšování energetické účinnosti MPO plně podporuje, musí být ale v souladu se zachováním konkurenceschopnosti České republiky

Nedávné prohlášení amerického prezidenta Donalda Trumpa o tom, že se Spojené státy americké stahují z Pařížské úmluvy o ochraně klimatu, nic nemění na úsilí České republiky

dosáhnout dekarbonizačních závazků do roku 2030 dle dohody EU. „Rozhodnutí americké administrativy ale o to více podtrhuje to, co Česká republika dlouhodobě říká. Konkrétně, že pokud chceme udržet vůdčí roli Evropy v rámci klimatického úsilí, musíme postupovat nesmírně efektivně, abychom neohrozili naši globální konkurenceschopnost. Musíme zároveň respektovat různorodost jednotlivých členských států uvnitř EU, umožnit jim dostatečnou flexibilitu a možnost volby, pomocí jakých nástrojů dosáhnout snižování emisí,“ uvedla náměstkyně ministra průmyslu a obchodu pro energetiku Lenka Kovačovská. Snižování celkové energetické náročnosti a podpora energeticky úsporného chování je podle ní rozhodně takzvaná no-regret volba, jen se musí realizovat správným způsobem.

Na těchto principech je vystavena i pozice České republiky vůči poslednímu energetickému balíčku Evropské komise „Čistá energie pro všechny Evropany“. V souladu s nimi vystupuje i na všech jednáních, která intenzivně probíhají již od února letošního roku. A to primárně nyní ke klíčovým dvěma návrhům věnovaných energetické účinnosti - revize směrnice o energetické účinnosti a směrnice o energetické náročnosti budov.

Celý balíček dokumentů zveřejněných na konci listopadu 2016 vnímá ČR jako komplexní materiál, jehož části jsou navzájem propojeny tak, aby si každý členský stát v rámci svých specifických podmínek a politických preferencí mohl vybrat, jak co nejefektivněji a nejúčinněji přispěje k naplňování hlavního cíle, a to významnému snížení emisí CO₂ do roku 2050, který je právě základem Pařížské úmluvy. Některé členské státy mají větší potenciál v obnovitelných zdrojích energie, jiné budou k tomu rozvíjet jadernou energetiku a další mohou více přispět pomocí zvyšování své energetické účinnosti. „V rámci EU je třeba využít tyto různé potenciály účelně a nákladově efektivním způsobem. Jenom to umožní Evropě naplnit své dekarbonizační závazky a zůstat lídrem, aniž by byla porušena evropská vnitřní jednota, nebo aniž by uvnitř Evropy došlo k rozdělování na vítěze a poražené v rámci těchto jednání, ale aby každý vnímal stejnou míru vlastnictví a závazek ke společným závazkům,“ řekla náměstkyně ministra Kovačovská.

Co se konkrétně energetické účinnosti týče, Česká republika považuje směrnici o energetické účinnosti za jeden z klíčových prvků dekarbonizace. Národní pozice k výši EU cíle do roku 2030 byla založena na závěrech Evropské rady z roku 2014, tedy na nezávazném cíli EU o energetické účinnosti 27 %. Výše a samotná povaha cíle byla výsledkem několika let tvrdého vyjednávání o vyváženém kompromisu, který by především příliš nezatížil nové členské země a byl co nejvíce nákladově efektivní. Popírání tohoto vyváženého konsenzu tak brzo po jeho dosažení proto přišlo zástupcům České republiky nevhodné, jelikož mezitím nenastaly žádné výjimečné skutečnosti měnící výchozí parametry jeho dosažení. „Mým osobním cílem je ale vždy hájit zájmy ČR co možná nejefektivnějším způsobem a konstruktivně nalézat řešení, která by umožňovala dosahování celoevropského konsenzu, rozhodli jsme se na základě dodatečných hlubších analýz akceptovat evropský cíl energetické účinnosti na úrovni 30 %. Toto navýšení jsme nicméně ochotni odsouhlasit pouze pokud se bude jednat o cíl indikativního charakteru,“ uvedla náměstkyně pro energetiku. Požadavek České republiky však je, aby indikativní povaha cíle energetické účinnosti byla jednoznačně garantována také v systému řízení energetické unie (tzv. governance)

Česká republika považuje za páteřní nástroj ke zvyšování energetické účinnosti systém povinných energetických úspor obsažený v článku 7 směrnice), a to nejenom na úrovni EU, ale i národní. „Prosazujeme nicméně větší flexibilitu při plnění této povinnosti, a proto

vítáme návrhy na zohlednění délky životnosti energeticky úsporného opatření. Zároveň jsme jako Česká republika byli iniciátorem návrhu ohledně možnosti započítávání malých zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu,“ prohlásila Kovačovská. V důsledku instalací malých zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů dochází ke snížení nákupu energie a zároveň nahrazování zdrojů s vyšší emisí CO₂. Schopnost plně využívat malých obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu a také dlouhodobé úspory energie z akcí prováděných před rokem 2020 mohou navíc podpořit další politické cíle, jako jsou rozsáhlé renovace budov, strategie pro vytápění a chlazení. Zároveň posílí klíčové cíle Energetické unie, jako je dekarbonizace a rozvoj obnovitelné energie, a tudíž zvýší celkovou efektivitu vynakládaných prostředků.

Sčteno a podtrženo, Česká republika nezpochybňuje přínos opatření v oblasti energetické účinnosti a v oblasti renovace budov pro dosažení klimatických cílů EU. Je však třeba mít na paměti, že je smysluplné provádět tato opatření nákladově efektivně a ne dogmaticky „za každou cenu,“ dodala náměstkyně ministra pro energetiku Lenka Kovačovská.

www.mpo.cz

13. 6. 2017

Komentář předsedy vlády Bohuslava Sobotky k výtkám Evropské komise

Od počátku řešení migrační krize mluvila Česká republika jasným a srozumitelným hlasem. Naší hlavní prioritou bylo prosadit funkční opatření, která povedou k trvalému řešení hromadné nelegální migrace a zajistí bezpečí občanům evropských zemí. Pomáháme a jsme připraveni pomáhat nejvíce zasaženým členským státům a třetím zemím na základě solidarity, ať již jde o pomoc finanční, technickou či personální. V uprchlické krizi jsme jednou z neaktivnějších zemí, která je přítomna v místě konfliktů i v zemích ležících na migrační trase. Čeští experti pomáhají přímo v Řecku či Itálii. Naši policisté se účastní ostrahy hranic v Maďarsku, Slovinsku nebo Makedonii. Posíláme materiální i finanční pomoc také do Srbska či Chorvatska. Naši vojáci slouží v Afghánistánu i Mali, posíláme municí i zbraně do boje proti Islámskému státu a humanitárně pomáháme přímo v Sýrii či uprchlických táborech v okolních zemích. Finančně jsme podpořili i formování libyjské pobřežní stráže.

Přesto nyní stojíme před sporem s Evropskou komisí kvůli systému tzv. kvót. Česká republika již v září 2015, kdy byla tato relokační rozhodnutí schválena, upozorňovala na mnohá úskalí spojená s jejich realizací. Vývoj v posledních dvou letech nám dal za pravdu, když ukázal, že povinné kvóty na přerozdělování uprchlíků jsou nefunkční a působí spíše jako pobídka pro nelegální migraci do Evropy.

Evropská komise i přes naše upozornění podcenila výbušný efekt, který je skryt ve věci tak citlivé, jako je direktivní rozhodování o umístění uprchlíků do jednotlivých členských států. Mizivé procento osob, jež se dosud podařilo relokovat, stejně jako skutečnost, že ve svém členském státě určení tyto osoby často dlouho nevydržely a vydaly se za vidinou lepšího života do ekonomicky vyspělejších členských států, zřetelně demonstrují, že relokační selhávají i po stránce samotné realizace.

Důvěra v Evropskou unii a ochota podporovat evropskou myšlenku mezi obyvatelstvem jednotlivých členských států během migrační krize výrazně poklesly. V současné situaci mnohých bezpečnostních rizik si s důvěrou občanů není možné zahrávat. Unie tak bohužel činila, když dlouho odmítala dát bezpečnost na první místo a prosazovala místo toho kvóty.

Česká republika od počátku apelovala na to, aby se krize řešila výrazným posílením ochrany vnějších hranic Unie, důslednými kontrolami a pomocí uprchlíků co nejbližšímu místu země jejich původu. V posledním roce jsme na evropské úrovni naštěstí udělali i řadu účinných kroků, ať již jde o naplňování společného prohlášení s Tureckem, spuštění evropské pohraniční a pobřežní stráže či o rámec migračních partnerství s prioritními třetími zeměmi. I přes zjevný pokrok Evropská komise slepě lpí na vymáhání nefunkčních kvót, které snížily důvěru občanů ve schopnosti EU a oddálily účinné a koncepční řešení migrační krize.

Česká republika se systémem přerozdělování podle uprchlických kvót nesouhlasí a i se zřetelem ke zhoršené bezpečnostní situaci v Evropě a také s ohledem na nefunkčnost systému kvót, se na něm nebude podílet. Toto naše stanovisko jsme připraveni na půdě EU i příslušných soudních institucí důsledně hájit.

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

13. 6. 2017

Premiér Bohuslav Sobotka vystoupil na konferenci Prague European Summit

Předseda vlády Bohuslav Sobotka se zúčastnil v úterý 13. června 2017 Prague European Summitu, který se konal v Lobkovickém paláci. Třetí ročník summitu je zaměřen na globální výzvy.

Třídenního summitu se účastní také ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, koordinátor pro digitální agendu Ondřej Malý či guvernér České národní banky Jiří Rusnok a řada zahraničních hostů.

Hlavním cílem summitu je diskuze o budoucnosti Evropské unie mezi vysokými politickými představiteli, vládními úředníky, zástupci podnikatelů, akademiků i novinářů z ČR, ale i ze zahraničí.

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na Prague European Summit

Vážení členové a členky diplomatického sboru,

dámy a pánové, milí hosté,

je mi ctí vás přivítat za vládu České republiky na úvod konference Prague European Summit, která se koná pod záštitou ministra zahraničních věcí České republiky, a to už potřetí.

Neřešme vnitřní rozpory, je třeba řešit reálné problémy

V uplynulých dvou ročnících jsme se zde hodně soustředili na vnitřní problémy Evropské unie. Diskuze se vedla o vnitřním uspořádání, o postavení členských států v Evropské unii, o brexitu a potřebné reformě fungování Evropské unie. Letošní konference je jiná, protože se víc věnuje otázkám, ve kterých Evropa může obstát jako samostatný aktér.

Samozřejmě nemůžeme přehlížet důsledky referenda o vystoupení Velké Británie z Evropské unie. Musíme také vnímat fakt, že v tomto roce probíhají v řadě evropských zemí, včetně České republiky, volby. V těchto volbách se rozhoduje o tom, kdo bude Evropě udávat další směr. Rozhoduje se o tom, zda převáží racionální politický přístup, nebo zda lidé dají přednost lídrům a hnutím, kteří vynikají tím, že na každý problém mají jednoduchou a líbivou odpověď.

Dosavadní výsledky voleb v Nizozemí, ve Francii a nakonec i ve Velké Británii ukázaly, že populismus a nacionalistická hnutí nemají většinovou podporu. Jsem za to rád a přeji si, aby racionální politika zvítězila i v dalších volebních soubojích, které má Evropa ještě v letošním roce před sebou.

Je to právě racionální přístup, který nám může pomoci zvládnout výzvy, které před nás klade ekonomický, technologický a společenský vývoj spolu s globalizací. Řadu z těchto výzev budete diskutovat v rámci této konference.

Globální výzvy na programu konference: digitalizace, energetická bezpečnost, Průmysl 4.0

Naléhavou technologickou a společenskou výzvou se stává digitalizace. Je to na jedné straně velká naděje pro konkurenceschopnost evropského průmyslu, na druhé straně bude vyžadovat rozsáhlé změny v sociální i vzdělávací politice. V každém případě je potřeba, aby se Evropa shodla na pravidlech fungování jednotného digitálního trhu.

S digitalizací také úzce souvisí energetika, protože internet věcí a koncept Průmyslu 4.0 klade jiné nároky na využívání energie. O to více se musíme zabývat otázkou, jak zajistit energetickou bezpečnost a jak garantovat stabilní produkci a objem energie. Tato otázka by měla vstupovat do našich úvah už nyní a měli bychom si ji klást i v souvislosti s naplňováním klimaticko-energetických cílů Evropské unie.

První poznámka: Pařížská úmluva je dobrý příklad globální spolupráce, cíle platí

V této souvislosti, pokud jde o klimatickou dohodu, mi dovoluji jednu poznámku. Později zde budete diskutovat o vztahu Evropy a dalších globálních hráčů, jako je třeba Rusko a Čína, a také o transatlantickém partnerství. Myslím, že je podstatné, abychom uměli rozlišovat mezi tím, co je oprávněný zájem jedné strany, a co je snaha o zvládnutí globálních výzev, se kterými si skutečně nikdo nemůže poradit sám.

Pařížská dohoda je pro mne v tomto směru příkladem širokého mezinárodního úsilí o zvládnutí globálního rizika, o zmírnění globální změny klimatu. Podpis 194 států z celého světa je důkazem toho, že záměr dohody je správný. Pevně věřím, že nakonec cíle Pařížské dohody potvrdí v budoucnu i Spojené státy americké.

Druhá poznámka: Mezinárodní terorismus vyžaduje globální reakci, EU má být globální hráč

Nejzásadnější a určitě nejaktuálnější globální výzvou, které musíme čelit, je podle mého názoru mezinárodní terorismus a řešení jeho příčin. Globální koalice proti Islámskému státu pracuje už třetím rokem a na její činnosti se podílejí téměř všechny evropské státy včetně České republiky. V posledních letech jsme však byli svědky řady brutálních teroristických útoků přímo na území Evropy v rámci Evropské unie.

Zažili jsme také rozpad států na Blízkém východě v důsledku vnitřních sporů a ozbrojených konfliktů a také jsme zažili migrační krizi, kterou tento vývoj výrazně akceleroval. To vše na nás jako evropské společenství klade obrovskou zodpovědnost, především v oblasti zajištění vlastní bezpečnosti a obranné politiky.

Pokud má být Evropská unie skutečným globálním hráčem, musí se účinně podílet na řešení globálních problémů, včetně těch bezpečnostních. Historicky je garantem naší bezpečnosti Severoatlantická aliance, a to pro vojenskou a obrannou spolupráci stále platí. I v rámci NATO by ale Evropa měla být akceschopným partnerem, který dokáže zajistit bezpečnost občanů na svém vlastním území. Proto jsme pomohli iniciovat debatu o posílení Společné obranné a bezpečnostní politiky Evropské unie.

DESCOP měl praktické výstupy

Patřili jsme jako Česká republika ke státům, které toto téma aktivně podporovaly už při přípravě Římské deklarace z letošního března. Jsem rád, že Evropská komise naplnila svoji roli a zareagovala na toto téma ve velmi krátkém čase. Minulý týden tady v Praze proběhla konference právě k bezpečnostní a obranné politice EU. Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker na ní představil nejnovější návrh Komise, který shrnuje tři varianty, kudy se evropské státy mohou v budoucnu posunout směrem k větší akceschopnosti a k větší efektivitě obranné a bezpečnostní politiky. Za velmi přínosný považuji zejména návrh, abychom vytvořili společný Evropský obranný fond, ze kterého bude možné cíleně podporovat mimo jiné vývoj a inovace v oblasti obranného průmyslu.

Potřebujeme nyní právě takové praktické návrhy, jak spolupracovat a dosahovat společných cílů. Pragmatický přístup může být velmi čestný, protože všechny strany pragmatické dohody mají jasnou představu, co mohou od sebe očekávat. Myslím, že to je dobrý základ pro dosažení důvěry a partnerství, i když někdy pragmatické návrhy nejsou tak oslnivé jako velké ideologie a hodnoty. Evropa dnes ale podle mého názoru nehledá svoji identitu, Evropa hledá nástroje, jak ji může v dnešním globalizovaném světě v praxi žít a realizovat.

Vážené dámy, vážení pánové, děkuji za pozornost, kterou jste věnovali těmto mým několika námětům do vaší diskuse. Přeji tomuto ročníku konference úspěch. Děkuji.

Bohuslav Sobotka, předseda vlády ČR

www.vlada.cz

19. 6. 2017

Kondolence předsedy vlády Bohuslava Sobotky německé kancléřce Angele Merkelové

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenční dopis německé kancléřce Angele Merkelové v souvislosti s úmrtím Helmuta Kohla, bývalého kancléře Spolkové republiky Německo.

Vaše Excellence, vážená paní kancléřko,

s hlubokou lítostí jsem přijal zprávu o úmrtí bývalého kancléře Spolkové republiky Německo pana Helmuta Kohla, jenž vedl Spolkovou republiku Německo v klíčové době její novodobé historie na cestě k jejímu znovusjednocení.

Pan Kohl byl jedním z mimořádných evropských státníků, jenž se podílel na prohlubování evropské integrace v 90. letech minulého století. Byl také důležitou osobností česko-německých vztahů a výrazně se podílel na prohloubení vzájemné přátelské spolupráce, když stál u zrodu česko-německé deklarace podepsané v roce 1997.

Vážená paní kancléřko, dovoluji mi Vám jménem mým a rovněž jménem vlády České republiky vyjádřit moji upřímnou soustrast.

S úctou

Bohuslav Sobotka

předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

19. 6. 2017

Kondolence předsedy vlády Bohuslava Sobotky předsedovi vlády Portugalské republiky Antóniovu Costovi

Předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka zaslal kondolenční dopis předsedovi vlády Portugalské republiky de Costovi v souvislosti s požárem v centrálním Portugalsku.

Vaše Excellence,

s hlubokým zármutkem jsem přijal zprávu o tragickém požáru v centrálním Portugalsku, který si vyžádal desítky lidských životů.

Jedná se o obrovskou přírodní tragédii. Hluboce lituji každého lidského života, jenž při této katastrofě vyhasl, a chtěl bych vyjádřit obdiv těm, kteří v těžkých podmínkách nasazují své životy a pomáhají lidem, které toto neštěstí postihlo.

Vaše Excellence, dovoluji mi, abych Vám jménem svým a jménem vlády České republiky vyjádřil upřímnou soustrast. Tlumochte, prosím, naši podporu rodinám a blízkým obětí, které tato tragédie postihla.

S úctou

Bohuslav Sobotka

předseda vlády České republiky

www.vlada.cz

26. 6. 2017

Premiér B. Sobotka vystoupil na Konferenci ekonomických radů

V pondělí 26. června 2017 se předseda vlády Bohuslav Sobotka zúčastnil Konference ekonomických radů, která se konala na Ministerstvu zahraničních věcí. Hlavními tématy setkání byly nové obchodní příležitosti, vylepšení služeb českým exportérům a podpora ekonomické diplomacie.

Tradiční třídní konference se účastnili čeští diplomaté, kteří působí jako obchodní radové na zastupitelských úřadech, a také ředitelé zahraničních kanceláří CzechTrade. Vystoupili na ní také vicepremiér pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek, ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček a ministr zemědělství Marian Jurečka.

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na Konferenci ekonomických radů

Vážení členové vlády, vážené dámy a vážení pánové,

dovolte mi, abych vás osobně pozdravil a abych poděkoval Ministerstvu zahraničních věcí za uspořádání této již tradiční konference, která je zasvěcena ekonomické diplomacii. Dovolte mi, abych ve svém vystoupení krátce shrnul význam, který má z pohledu naší vlády vaše práce v oblasti podpory exportu, v oblasti získávání investic sem do České republiky a samozřejmě reprezentace českých ekonomických zájmů ve světě.

Česká republika je země s poměrně malým vnitřním trhem, a je tedy pro nás naprosto nezbytné a životně důležité zapojit se do světové ekonomiky. Naše firmy, pokud chtějí růst, musejí expandovat a hledat nové příležitosti také v zahraničí. Je v zájmu hospodářského rozvoje ČR, tedy i všech občanů naší země, aby podnikům stát v této snaze podával pomocnou ruku.

Proto i za naší vlády platí, že Česká republika je země, která podporuje obchod. Pro nás to, že jsme se stali součástí Evropské unie, znamenalo odbourání bariér, které nám bránily v obchodu s ostatními členskými státy Evropské unie. To, že Evropská unie má ofenzivní obchodní politiku a snaží se vytvořit prostor pro to, aby evropské firmy mohly bez bariér exportovat, obchodovat, vyvážet kapitál do dalších zemí světa, je výhoda pro Českou

republiku, a proto my tradičně otevřenou obchodní politiku Evropské unie podporujeme a podporovat budeme. Je to v našem národním zájmu.

Pan ministr zahraničí tady mluvil o tom, že jsme úspěšná země. Já myslím, že i s tím je potřeba pracovat, protože kdo chce obchodovat se zemí, která se zmítá v nějaké vnitřní nejistotě, kdo chce obchodovat se zemí, která se zabývá především svými vnitřními problémy? Já myslím, že vám to nemusím vysvětlovat. Česko je přece dobrá značka. A myslím si, že bychom měli úspěch Česka lépe prodávat. Měli bychom být hrdí na to, co naši občané a co naši podnikatelé dosáhli. Česká republika je země, která je politicky stabilní. Česká republika je země, která je šestou nejbezpečnější destinací na světě. A jestliže dnes něco prodává turistický ruch, tak jsou to nejen památky a přírodní krásy, které my tady máme v České republice, to vám taky nemusím vysvětlovat význam a symbol značky Praha ve světě, ale my máme také bezpečí, které řada zemí postrádá. Kdo chce investovat svůj kapitál do země, která není bezpečná a kde o tyto finanční prostředky může přijít? Kdo chce zakládat firmu v zemi, kde mu ji mohou znárodnit nebo vypálit? Česká republika je bezpečná země. Česká republika je země, která prosperuje. Už několik let po sobě máme hospodářský růst. Patříme k zemím, které jsou v té první třetině z pohledu hospodářského růstu v rámci Evropské unie. Jsme země, která má nejnížší nezaměstnanost v rámci Evropské unie. K tomu se ještě vrátím, protože to v dnešní době už může být určitá bariéra z hlediska toho, co jsme schopni dodávat a vyvážet, je to určitý limit. Ale z pohledu růstu mezd, z pohledu životní úrovně, z pohledu spokojenosti našich občanů je strašně důležité, že jsme země, která má nejnížší nezaměstnanost v rámci celé Evropské unie. Prodáváme úspěch České republiky. Buďme hrdí na to, že jsme Češi, a buďme hrdí na to, co se nám podařilo v těch posledních více než 25 letech dokázat po roce 1989. My jsme snili jen sen a přemýšleli jsme o tom, že budeme součástí Evropy, že budeme jednou v NATO, že budeme mít jednou pověst, jakou mělo meziválečné Československo, já si myslím, že jdeme správným směrem. Ale samozřejmě tohle není jenom věc vlády, je to věc všech občanů, je to věc našich podnikatelů, malých a středních firem a musíme dokázat spolupracovat a úkolem vlády je tyhle věci zkoordinovat, zorganizovat a prosazovat na mezinárodním fóru.

Během funkčního období vlády jsme se intenzivně soustředili na podporu a pozvednutí ekonomické spolupráce se zahraničními partnery na vyšší úroveň. Vláda začala pracovat systémem plánů na podporu hospodářského růstu, první akční plán jsme schválili v roce 2014, tenhle plán je každý rok aktualizován a důležitou prioritou Akčního plánu na podporu hospodářského růstu je systematická podpora exportu, mimo jiné prostřednictvím aktivní ekonomické diplomacie. Vláda se snaží zároveň reagovat na konkrétní potřeby podnikatelů. Držíme se tak aktualizované Exportní strategie 2012–2020, která klade důraz na koordinaci proexportních opatření státní správy na základě podnětů ze soukromého sektoru. Pan ministr zahraničí už tady o tom mluvil, myslím, že důležitá změna, která se odehrála s nástupem naší vlády, je, že se snažíme na minimum omezovat resortismus. Že se snažíme působit preventivně proti tomu, aby tady byly žabomyší války mezi jednotlivými ministerstvy a že jsme vsadili na spolupráci a primární osou spolupráce je dobrá komunikace mezi ministerstvem zahraničí a ministerstvem průmyslu. To co tady v minulosti nebylo, tak dnes funguje a k tomu se potom přirozeně přidávají aktivity i dalších resortů, koneckonců jsou tady přítomni ministr zemědělství, je tady místopředseda vlády Bělobrádek, to znamená, připojují se další resorty k té základní ose, kterou dneska tvoří ve spolupráci ministerstvo zahraničí a ministerstvo průmyslu, právě tím, že dochází ke koordinaci, ke sdílení a výměně zkušeností a to je velmi dobře. Výsledky zahraničního obchodu naznačují, že jsme v tomto

směru na dobré cestě. V uplynulém roce jsme zaznamenali rekordní míru českého exportu, tuzemské firmy vyvezly zboží v hodnotě necelých 4 bilionů korun a oproti předcházejícímu roku 2015 to byl nárůst o 2,7 %.

80 % vývozu směřovalo do zemí Evropské unie, které jsou českým firmám nejbližší a kde lze využít i hustou síť vazeb a kontaktů. Evropská unie, eurozóna jsou skutečně pro nás klíčovými trhy, pokud jde o objem našeho exportu a stabilitu našich firem. Je proto v našem zájmu, aby eurozóna byla stabilní, je proto v našem zájmu, aby Evropská unie překonala určité krizové momenty, které tady existovaly, a musím říci, že se to postupně daří. Buď třeba tváří v tvář divoké migraci, kdy Evropa nedokázala reagovat dostatečně rychle, tak přesto se podařilo v rámci Evropy upravit a změnit politiku tak, aby se podobná situace v budoucnu neopakovala. Evropa se dokázala postupně vyrovnat s tlakem nelegální migrace. Evropa se dokázala postupně vyrovnat i s krizí eurozóny, v tuto chvíli všechny členské státy Evropské unie rostou.

Napříč Evropskou unií klesá nezaměstnanost a ten růst napříč Evropskou unií nám dává nové možnosti z hlediska exportu a nové možnosti z hlediska využití potenciálu evropského trhu. Všechno ale růžové není. Uvnitř Evropy potřebujeme permanentně odbourávat bariéry, které vnitřnímu trhu a vnitřnímu obchodu brání. Potřebujeme dotvořit evropský trh v oblasti služeb, v oblasti digitalizace, tady všude se česká vláda snaží o to, abychom vnitřní trh zlepšili, a snažíme se také o to, abychom ho chránili. Čelíme vzestupu protekcionismu. On se velmi často maskuje jako boj proti nějaké formě dumpingu, například proti sociálnímu dumpingu, no ale velmi často nejde o to, aby naši zaměstnanci měli mzdy, jako mají zaměstnanci ve Francii, v Holandsku nebo Německu, velmi často jde o to, nastavit takové netarifní překážky, které vlastně znemožní našim firmám, aby se za rozumných nákladů o tamní zakázky, ať už jsou to privátní nebo veřejné, ucházely. A tohle je pro nás jedna z klíčových priorit v rámci Evropské unie a na tom musíme společně pracovat, to znamená bojovat s vzestupem protekcionismu, jednoznačně ho odmítat, trvat na tom, že tady nemají být překážky, které by bránily našim firmám, aby v Německu konkurovaly německým firmám, aby ve Španělsku konkurovaly španělským firmám. Pokud jsme šikovní, pokud jsme efektivní, pokud máme nápady, pokud jsme konkurenceschopní, tak by tady neměly existovat překážky, které by nám v tomto bránily. Ale je to permanentní boj v Unii a bude to permanentní boj a my musíme být součástí klubu těch zemí, které se o tohle budou snažit. Bohužel špatná zpráva je, že z Evropy vystupuje Velká Británie. Velká Británie patřila vždycky mezi země, které se staraly o vnitřní trh, o volný obchod. My teď, podle mě, budeme muset Brity do značné míry zastoupit ne jenom jako Češi, ale myslím si, že to může být zajímavá náplň i pro V4. Že V4 by se podle mého názoru měli zapojovat i v oblasti obhajoby fungování vnitřního trhu. Mluvil jsem tady o Evropě, ale myslím, že je důležité mluvit také o vzdálenějších trzích, protože náš export musíme diverzifikovat a příspěvek ekonomické diplomacie je důležitý zejména na vzdálených trzích, tam kde se podniky na vlastní pěst prosazují často jen velmi obtížně, je to samozřejmě složité, je to drahé, je to v dlouhém časovém horizontu. A já jsem velmi rád, že se nám daří pronikat na tyto vzdálené trhy. Ať už to byly v minulých letech Spojené státy, kde jsme využili hospodářského růstu, který byl v Americe vyvoláván tím, že se tam snížily náklady na energie. Ať už je to Čína, myslím si, že vůbec ten trojúhelník v jihovýchodní Asii je pro nás velmi důležitý, to znamená Korejská republika, Čína, Japonsko, minimálně tyto 3 země jsou v hledáčku naší ekonomické diplomacie a já jsem vlastně vedl delegace jak do Číny, tak do Koreje. V tuhle chvíli bych rád dokončil to směřování na jihovýchodní Asii tím, že dnes odjíždím do Japonska s obchodní delegací. Jsem rád, že doprovody podnikatelů ne jenom na zahraničních cestách premiéra, ministra zahraničí, prezidenta ale i dalších členů vlády, se

staly v zásadě pravidlem. Jsou brány jako významná součást cest i z hlediska programu a myslím si, že to podporuje efektivitu naší diplomacie. Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy, vždy byly a jsou v tomto směru našimi důležitými partnery. Pevně věřím, že podnikatelé svou účast v doprovodných misích a vzniklé obchodní příležitosti oceňují, stejně tak jako podporu, které se jim dostává ze strany ekonomických, a dnes již i zemědělských a vědeckých radů našich ambasád nebo ze strany zástupců agentury CzechTrade. V porovnání s některými státy v Evropě má Česká republika výhodu hluboké průmyslové tradice, díky níž i na mimoevropských trzích existuje povědomí o vysoké kvalitě českých, respektive historicky československých výrobků. To je určitě velmi dobrý základ, se kterým můžeme pracovat, nicméně nepůjde z něj navěky čerpat, svět se mění, generace se mění, objevují se nové výzvy, jako je robotizace, digitalizace a její průnik do všech ekonomických oblastí. Je úkolem každé zodpovědné vlády dlouhodobé trendy neignorovat a naopak je podchytit. My jsme tady v Česku vloni s tímto záměrem schválili iniciativu Průmysl 4.0, která představila dopady digitálních technologií na průmyslová odvětví. Za důležitou rovněž považuji podporu zahraničních investic do oborů s vysokou mírou přidané hodnoty. Dobrým příkladem může být investiční smlouva s americkou společností GE, podepsaná loni v říjnu, která kromě výroby turbovrtulových motorů zahrnuje i vznik vývojového centra a úzkou spolupráci s vysokými školami. Dovolte mi, abych se teď vrátil k otázce zaměstnanosti. Česká republika má nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii, je problém sehnat zaměstnance, kteří by umožnili výrobu na základě objednávek, které některé firmy u nás získávají. Vláda už zahájila diskusi o změně systému investičních pobídek. A je nepochybné, že naše země se bude soustředit, do budoucna, na investice už z hlediska státní podpory vysoce selektivním způsobem. Že si investice z hlediska veřejné podpory musíme vybírat a musíme si je vybírat s ohledem na přidanou hodnotu, s ohledem na technologie, inovace, které ty investice přinesou. Musíme si je vybírat s ohledem na vysoce kvalifikovaná pracovní místa, které investice přinesou. My jsme se už dostali z fáze, kdy každé pracovní místo bylo takzvané dobré. A já vůbec nechci kritizovat jakoukoliv investici, která byla zrealizovaná v minulých letech. Protože ty investice ve svém souhrnu stály na počátku naší prosperity. To, že jsme vstoupili do Evropské unie, z nás učinilo bezpečnou zemi pro investice a pak přišla velká vlna investorů z Německa, z Rakouska, z Francie ale také z Koreje a z dalších zemí. Dnes ale nemáme kapacity pracovních sil na to, abychom plošně podporovali investice, které třeba s dobrým záměrem přichází do České republiky například jen proto, že máme dobrou logistickou polohu nebo že jsme součástí evropského trhu a firmy chtějí proniknout na evropský trh. Musíme si z hlediska veřejné podpory investice vybírat tak, aby posloužily modernizaci naší ekonomiky a aby znamenaly prodloužení naší konkurenceschopnosti o další roky dopředu. Samozřejmě, že se vláda musí také soustředit na to, abychom měli co nabídnout těmto kvalifikovaným investorům, a proto musíme klást důraz na kvalitní vzdělávání, do vzdělávání musí jít více rozpočtových prostředků, to je evidentní věc, musíme klást důraz na podporu vědy a výzkumu, veřejných škol, veřejných výzkumných institucí a na jejich partnerství s privátními investory a s privátní sférou jako takovou. Česká republika má schopné firmy, chytré lidi, kteří dokáží, podle mého názoru, na dynamické změny, které nás v technologiích čekají, najít odpověď a věřím, že naše ekonomika bude schopna udržet konkurenceschopnost i v příštích letech. To znamená, Česká republika si vydobyla renomé jako průmyslová velmoc a chci, abychom si také vydobyli renomé jako země, kde se vyplatí sledovat, co se děje, kvůli hodnotným nápadům, kvůli českému inovativnímu využití technologií, kvůli českému průmyslu s vysokou přidanou hodnotou. Takže ne jenom jako výrobní základna, odkud se distribuuje zboží v rámci evropského trhu, ale také jako místo, kde vznikají inovace a kde dochází reálně k technologickému pokroku.

Vážené dámy, vážení pánové, už jenom několik poznámek. Vzhledem k tomu, že proměny ekonomiky nejsou jediná výzva, která stojí před námi a týká se to i ekonomické diplomacie. Čelíme řadě problémů, které souvisí se zhoršením bezpečnosti ve světě. To je vlastně druhé velké riziko, které podlamuje a zhoršuje naše exportní příležitosti. Na jedné straně je to protekcionismus a pak vedle toho je to terorismus a války, zhroucené státy, složitá situace. Logicky bylo naším významným exportním teritoriím Rusko. Sankce, které byly nastaveny ze strany Evropské unie, souvisí s tím, že my prostě musíme trvat na tom, aby bylo dodržováno mezinárodní právo. Nemůžeme připustit, aby byly narušovány hranice státu, aby nebyly respektovány hranice státu a to dokonce přímo v bezprostředním sousedství Evropské unie. V situaci, kdy naši spojenci, baltské státy a další, také sousedí s Ruskem, byly sankce nezbytné. Nicméně Česká republika udělala vše pro to, aby sankce byly nastaveny efektivně a snažili jsme se vyjednávat tak, aby sankce co nejméně poškodily náš obchod s Ruskem. To si myslím, že se do značné míry povedlo. A také platí, že sankce jsou a budou spojeny s minskými dohodami. Pokud se podaří, aby minské dohody byly více naplněny, respektovány, pak se otevírá prostor pro snížení sankcí. Pokud se to nestane, pak si myslím, že prostor pro snížení sankcí není a jistě víte, že Evropská rada rozhodla v minulých dnech o tom, že sankce se prodlužují ve stávajícím rozsahu do konce ledna. Nicméně sankce nezahrnují veškerý česko-ruský obchod, myslím si, že ve zbylé části musíme zůstat aktivní, stejně jako sankce neznamenají, že se s Rusy přestáváme bavit, protože postoj Ruska, vliv Ruska je pro nás klíčový z pohledu sousedství Evropské unie. To co se děje na Blízkém východě, v severní Africe, tam prostě musí Evropa koordinovat svou diplomacii s Ruskem, to je zřetelná věc. Máme tady Blízký východ, severní Afriku. Dneska se stále častěji o Blízkém východě, severní Africe, střední Africe mluví v souvislosti s migrační krizí a já si myslím, že se musíme dívat na podstatu věci a snažit se, abychom koordinovaně přispěli ke stabilizaci těchto regionů. Pokud se podaří dostat některé země z nejhoršího, ukončit některé válečné konflikty, porazit Islámský stát, tak nastane fáze obnovy a v této fázi by Česká republika neměla chybět. Stejně tak musí mít Evropa zájem země na Blízkém východě, ve střední a severní Africe stabilizovat. Máme zájem na tom, aby do těchto regionů přišly investice, které tam vytvoří infrastrukturu a které tam vytvoří pracovní místa. Není možné řešit problémy Blízkého východu a severní Afriky tím, že všichni lidé, kteří nejsou spokojeni s tím, jak se jim tam žije, tak se zvednou a odejdou do Evropy. To prostě není možné, Evropa žádné takové kapacity k dispozici nemá, aby se o ty lidi mohla postarat. My jim musíme pomoci tam, kde oni žijí. A tohle bude vytvářet v příštích letech investiční příležitosti. My, jako Češi jsme aktivní v humanitární oblasti, v rozvojové pomoci, přispíváme do fondů, které vytvořila Evropská unie pro severní Afriku, Sýrii a tohle do budoucna bude vytvářet mosty i pro ekonomickou aktivitu těchto zemí, ale musíme je nejprve stabilizovat. Já to jenom připomínám, protože je to pro nás důležitá věc. Stejně tak je pro nás důležité, aby nezkrachovaly všechny projekty obchodních dohod mezi Evropskou unií a některými dalšími částmi světa. Já chci v Japonsku podpořit při své návštěvě Dohodu o volném obchodu mezi Evropskou unií a Japonskem. Doufám, že se podaří ratifikovat dohodu s Kanadou, které jsme věnovali v minulých letech, ale ne jenom naše vláda, ale i dvě předcházející nebo tři předcházející vlády, hodně pozornosti. Teď dohoda čeká ještě na ratifikaci v Poslanecké sněmovně a my jsme se v rámci vládní koalice dohodli na tom, že to bude jedna z našich klíčových priorit, abychom Cetu zvládli. Myslím si, že TTIP je se současnou americkou administrativou už kapitola v minulosti a uvidíme, jaká vlastně bude obchodní politika Donalda Trumpa, jestli v ní bude prostor pro to, aby se ještě dál zlepšily obchodní vztahy mezi Evropou a Spojenými státy. My Češi na tom zájem máme, teď je důležité, aby ten zájem byl širší, protože určitě odbourávání bariér nebo minimálně

nevytváření nových bariér při obchodu mezi námi a Spojenými státy, tak je pro Česko dobře, z pohledu našich šancí vyvážet a angažovat se na jiných trzích.

Vážené dámy, vážení pánové, poslední věc je brexit. Brexit, jak už jsem řekl, ovlivní poměry v rámci Evropské unie. Já bych byl jenom rád, kdyby nám to v Evropské unii nevzalo veškerou kapacitu, protože musíme řešit také jiné věci, které se týkají třeba naší budoucí konkurenceschopnosti nebo bezpečnosti. Jenom chci říci, že my se díváme na brexit ze dvou aspektů, na to budoucí nastavení vztahů. První aspekt jsou práva našich občanů ve Velké Británii. Samozřejmě nechceme, aby naši obyvatelé byli kráceni, jakýmkoliv způsobem. Druhý aspekt je vzájemný obchod. Čili určitě budeme, jako Češi, při vyjednáváních v rámci formulace společného evropského postupu, společného, to chci zdůraznit. Evropa bude postupovat společně vůči Velké Británii. Tak ale, jako Češi budeme také hájit otázku obchodu s Velkou Británií, ta nás taky zajímá. Čili budeme mluvit o právech našich občanů, ale chceme také mluvit o obchodu a mluvíme o obchodu, protože si myslím, že do budoucna je důležité, aby se podařilo zachovat co nejlepší úroveň obchodních vztahů s Velkou Británií i z pohledu našeho exportu nebo z pohledu našeho reexportu na další trhy, kam zase pro změnu vyváží výrobky Britové, do kterých my Češi dodáváme komponenty.

Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi, abych na závěr využil této příležitosti, abych vám všem poděkoval, vážím si vaší práce, vážím si vás, kdo se nedáte odradit riziky v zemích, kde působíte, vážím si těch, kdo se inspirují novými příležitostmi, vážím si všech, kdo jsou aktivní, nadšení k tomu, aby propagovali Česko, jako místo pro dobré investice, aby propagovali naše firmy, jako partnery pro zvýšení rozsahu našeho exportu a chtěl bych vám do dalších měsíců popřát hodně štěstí, hodně konkrétních úspěchů při podpoře české ekonomiky a my se budeme snažit ve vládě, abychom vám vždycky byli oporou.

Děkuji

www.vlada.cz

28. 6. 2017

Premiér Sobotka pronesla projev na Josai University v Tokiu

Předseda vlády Bohuslav Sobotka ve středu 28. června 2017 během své oficiální návštěvy Japonska navštívil Josai University v Tokiu. Setkal se zde s vedením školy i studenty a vystoupil s přednáškou zaměřenou na Evropskou unii a situaci v Evropě. Premiéru Sobotkovi byl na univerzitě rovněž udělen čestný doktorát coby symbolické poděkování a projev úcty předsedovi české vlády.

Josai University je jediná univerzita v Japonsku, která se věnuje středoevropskému regionu a nabízí svým studentům program, jehož cílem je seznámit je s dynamikou střední Evropy, pochopit ji, a to také prostřednictvím výuky středoevropských jazyků včetně češtiny. Kromě vystoupení na téma budoucnosti Evropy z pohledu střední Evropy a České republiky se premiér Sobotka setkal se studenty, kteří zde studují český jazyk.

Projev předsedy vlády Bohuslava Sobotky na Josai University

Vážené dámy, vážení pánové,

je pro mne opravdu velkou ctí, že mi dnes byl udělen čestný doktorát Univerzity Josai. Velmi si tohoto ocenění vážím a vedení univerzity bych chtěl vyjádřit upřímný dík. Univerzita Josai je sice geograficky značně vzdálená střední Evropě, ale jako jediná v Japonsku se programově věnuje tomuto regionu a nabízí svým studentům program, jehož cílem je seznámit je s dynamikou střední Evropy a pochopit střední Evropu, a to také prostřednictvím výuky střeoevropských jazyků, včetně češtiny. Studenty češtiny bych chtěl mezi vámi obzvláště přivítat a pozdravit.

Dnešní ocenění a možnost zde vystoupit mne naplňují radostí také proto, že tuto příležitost vnímám jako důkaz skutečnosti, že státy střední Evropy – a to včetně jejího širšího pojetí – vždy hrály klíčovou roli a nadále představují hybnou sílu dění na evropském kontinentu. Česká republika je součástí této dynamiky a angažuje se v mnoha oblastech.

Japonsko si spolu s Českou republikou letos připomínají šedesát let od okamžiku, kdy v roce 1957 opětovně navázaly oficiální diplomatické vztahy.

Japonsko však v historii České republiky a především někdejšího Československa sehrálo důležitou roli daleko dříve, a to ještě před historickým vznikem našeho samostatného státu, jehož nezávislost byla na sklonku 1. světové války mezinárodním společenstvím uznána. Tehdy, na počátku roku 1918, přicestoval do Japonska pozdější první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk, aby se zde v Tokiu připravil na cestu do Spojených států a aby se zde připravil ke klíčovému rozhovoru s prezidentem Wilsonem, při němž amerického prezidenta přesvědčil o plánu na vytvoření samostatného Československa. Důsledkem tohoto zásadního setkání pak v témže roce skutečně byl vznik samostatné Československé republiky.

Považuji tedy za symbolické, že se moje návštěva Japonska odehrává právě v období, kdy si pomalu začínáme připomínat 100 let, které uběhly od události, jež tak významně ovlivnila naše národní dějiny.

Zatímco první světová válka přinesla na svém konci státní samostatnost a demokracii, s druhou světovou válkou je spojena pro Čechy ztráta obojího. A zatímco zkušenost největšího a nejkrutějšího konfliktu v dějinách lidstva přivedla někdejší protivníky k pokusu zabránit opakování podobné tragédie zahájením evropského integračního procesu, který pokračuje dodnes v podobě Evropské unie, Československo a další státy střední a východní Evropy byly v zóně sovětského vlivu od tohoto vývoje po čtyři desetiletí izolovány.

Mám proto radost, že jsem měl možnost osobně zažít politické změny na sklonku minulého století v roce 1989, které nám umožnily nastoupit na cestu „návratu do Evropy“, jak jsme tehdy pojmenovali naše úsilí, které vyvrcholilo vstupem Česka, Polska, Maďarska a Slovenska do Evropské unie v roce 2004. Evropská unie dnes představuje klíčový přínos Evropy pro stabilitu a mír ve světě a je garantem základních hodnot, na kterých stojí naše společnost. Tento stav na nás Evropany, občany Evropské unie, klade nároky a staví nás před odpovědnost evropskou integraci rozvíjet a starat se o další pokračování.

Dámy a pánové, Evropská unie se dnes nachází ve zvláštní situaci. Po více než šedesáti letech integračního úsilí dospěla k výraznému úspěchu v podobě dlouhodobé mírové spolupráce dvaceti osmi rozdílných a samostatných členských států. Je to spolupráce, která je založená na společných hodnotách, vzájemné solidaritě a respektu. Někteří Evropané nepochybně vnímají všechny tyto přínosy již jako samozřejmost, jako něco, co tu je a oč není třeba

nějakým zvláštním způsobem pečovat. Nicméně opak je pravdou, Evropská unie dnes stojí opět na křižovatce, čelí možná největším výzvám ve své historii. Zhoršila se bezpečnostní situace v okolí EU, zhoršila se také i kvůli teroristickým útokům bezpečnostní situace uvnitř Evropské unie, zhoršila se situace na Ukrajině, na Blízkém Východě, máme tady globální ekonomickou nejistotu, migrační krizi a dezintegrační snahy, které vyvrcholily loňským rozhodnutím občanů Velké Británie vystoupit z EU.

Dovolte mi, abych v této souvislosti parafrázoval slova, která nedávno pronesla francouzská ministryně ozbrojených sil paní Goulardová během obranné konference v Praze. Prohlásila, že jsme se stali rozmazlenými dětmi mírového období, které Evropa zažívala, a zároveň poprvé od druhé světové války máme obavu, že život příštích generací bude horší než náš vlastní.

Odpověď na tento strach a obavu však nevidím v opuštění evropského integračního projektu či v jeho rozvolnění. Jedinou odpovědí musí být všestranná snaha o opětovné obnovení důvěry Evropanů v EU. Evropská unie se musí přiblížit svým občanům tak, aby znovu silně pocítili, že spolupráce v Evropě pro ně znamená hmatatelné přínosy lepšího života, ať již jde o pocit stability, bezpečí či ekonomické a sociální jistoty.

Pokud toto Evropa dokáže svým občanům zajistit, bude možné rozptýlit pochyby o užitečnosti a smysluplnosti evropského projektu a zastavit růst populismu a extremismu. Proto se moje vláda i já osobně jednoznačně hlásíme k myšlence evropské integrace a ke spolupráci v rámci Evropské unie.

Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji mi, abych se věnoval budoucnosti EU právě z pohledu výše zmíněných priorit, tedy zajištění bezpečnosti a prosperity.

Nejen hrozba terorismu a prohlubující se bezpečnostní rizika v souvislosti s probíhajícími konflikty na Blízkém východě nebo na východě Ukrajiny, ale také změny kurzu v zahraniční politice velkých světových hráčů zásadně ovlivnily přístup ke spolupráci v obranné a bezpečnostní politice Unie. Česká republika výrazně přispěla k zahájení debaty o posílení Společné obranné a bezpečnostní politiky. Patřili jsme ke státům, které toto téma aktivně podporovaly už při přípravě slavnostní Římské deklarace z letošního března.

V této souvislosti proběhla také na počátku června v Praze konference o obraně a bezpečnosti Unie, která významně přispěla zejména k návrhu na vytvoření společného Evropského obranného fondu, ze kterého bude možné cíleně podporovat mimo jiné také vývoj a inovace v oblasti obranného průmyslu.

Tato myšlenka přitom není nová. Idea úzké spolupráce v obranné politice provázela evropský integrační proces od samého počátku, ale z různých důvodů se jí nikdy nepodařilo zcela realizovat a ještě před několika lety by bylo nemyslitelné o prohlubování obranné spolupráce v Evropě vůbec hovořit. Nyní ale dochází k výraznému pokroku. Byla přijata také společná deklarace mezi Evropskou unií a NATO, svou činnost zahájilo také společné evropské výcvikové středisko v Bruselu.

Jsem přesvědčen o tom, že jen lepší obranná spolupráce v rámci EU udělá z Evropy globálního hráče schopného posílit Severoatlantickou alianci, která i nadále zůstává zárukou udržování stability a bezpečnosti v Evropě. Naše pohnutá historie nás poučila, že základem

naší bezpečnosti musí být zajištění silných a spolehlivých spojeneckých svazků, proto je dnes Česká republika silným zastáncem společné evropské snahy o zajištění bezpečnosti uvnitř Unie, z vnějšku Unie a současně také jako země zůstáváme pevně zakotveni v NATO.

Pokud jde o zajištění prosperity v Evropě, tak podle názoru české vlády je podmínkou prosperující Evropy posilování ekonomické a sociální konvergence mezi jednotlivými členskými státy a jejich regiony. Tedy sbližování životní úrovně v rámci Evropy. Základním nástrojem v této oblasti je zachování fungujícího vnitřního trhu a jeho čtyř svobod, na kterých je evropský vnitřní trh založen – svobody pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu. Mladí Evropané si dnes jen těžko umí představit doby, které ale nejsou tak dávno minulé, kdy bylo nemožné projet Evropu, aniž by na hranicích každého státu museli projít celní a pasovou kontrolou, objednat si online módní oblečení nebo oblíbenou elektroniku ve kterémkoliv ze členských států, případně tam bez větších překážek odjet studovat, sbírat zkušenosti a poznávat kulturu jiné země.

Protože mám ještě v živé paměti dobu, kdy tyto příležitosti rozhodně pro všechny neexistovaly a kdy vycestovat za hranice Československa bylo spojeno s nekonečným administrativním procesem, považuji tyto vymoženosti za úspěch evropského integračního projektu. Tyto svobody je třeba dále rozvíjet. Je potřeba usilovat o odstranění přetrvávajících bariér a bránit vytváření nových. Důležitou roli tady hraje také ambiciózní obchodní politika a na investice zaměřený rozpočet EU.

EU coby zdaleka největší světová ekonomika a největší světový trh chce být obhájcem volného obchodu i v rámci světového měřítka. Jsem rád, že se v tomto ohledu shodneme i s Japonskem.

V době, kdy se některé světové mocnosti uzavírají do sebe, je nutné převzít vůdčí roli a prokázat, že z dlouhodobého hlediska protekcionismus k prosperitě nevede. Vyjednání obchodní dohody EU s Japonskem se blíží do finále. Očekávám proto, že společně splníme velká očekávání, která jsou do tohoto projektu vložena. Hospodářský růst, o který usilujeme, ale nesmí být samoúčelný – konečným cílem je vždy zvýšení životní úrovně lidí. Moje vláda požaduje, aby se v EU narovnávaly rozdíly, které dosud panují především mezi západem a východem Evropské unie, ale také mezi severem a jihem EU.

EU je dostatečně silný hospodářský prostor, aby si mohl dovolit jistou míru solidarity bohatších s chudšími, neboť jako na každém trhu, i zde mohou být vítězové i poražení. Moje vláda dělá vše pro to, aby těch poražených bylo přirozeně co nejméně a aby se rozdíly mezi obyvateli a občany co nejvíce snížily. Pro úspěch evropského projektu je nutné, aby z něj měli prospěch všichni – jedině tak jsme schopni obnovit důvěru lidí v Evropskou unii.

Dámy a pánové, dovoluji mi, abych se ještě krátce zastavil nad významem regionální spolupráce v Evropě. Do Evropy se vrátila geopolitika a význam regionů. Roste význam regionů, jako je střední Evropa. Střední Evropa dnes je zdrojem stability celého kontinentu. Úspěšná středoevropská spolupráce může dle mého názoru výrazně posílit důvěru v budoucnost Evropské unie. Základní platformou naší regionální spolupráce je Visegrádská skupina, zkráceně V4, která spojuje Českou republiku s Polskem, Slovenskem a Maďarskem. V jejím rámci se uskutečňují kooperační aktivity v různých oborech fungování našich vlád, ale také koordinujeme naše postoje a prosazování společných priorit zejména na půdě EU, ale také často v rámci NATO.

Nechceme se ale omezovat pouze na spolupráci ve formátu Visegrádské skupiny nebo jejím prostřednictvím. Za stejně důležitý pokládám v rámci střední Evropy a vztahů České republiky s našimi sousedy strategický dialog, který vedeme s Německem, který je součástí rozličné palety aktivit, na nichž už od devadesátých let stojí velmi intenzivní česko–německá spolupráce. Stejně tak se snažíme v rámci střední Evropy rozvíjet společné aktivity s Rakouskem. Takto si dohromady skládáme mozaiku středoevropské spolupráce a středoevropské stability. Středoevropská spolupráce je pro nás základem regionální identity a umožňuje nám kontakt i se státy mimo náš region, ať už jsou to partneři v Evropě, ale ať už jsou to také partneři mimo Evropu, včetně Japonska.

Vážené dámy, vážení pánové,

jsem si jist, že všechny výzvy, kterým Evropská unie čelí a o nichž jsme zde měli možnost hovořit, mají svá konkrétní řešení. Budoucnost EU je v rukou jejích členských států. Členské státy Evropské unie musí pokračovat v integračním díle, které započali zakladatelé Unie v poválečné Evropě. Je nutno navázat na jejich přesvědčení, na jejich důvěru v možnosti spolupráce a na jejich snahu zajistit Evropě mírový rozvoj, stabilitu, prosperitu a zajistit lidem důstojnost. Česká republika se na tomto úsilí chce podílet, protože úspěšná prosperující budoucnost České republiky v globalizovaném světě je podle mého názoru těžko oddělitelná od Evropské unie jako takové. Dovolte mi, abych vám poděkoval za vaši pozornost.

www.vlada.cz

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Duben 2017

1. 4. 2017

Rozhovor ministra Lubomíra Zaorálka pro deník Právo

Rok 2017 bude pro Evropu přelomový, říká v rozhovoru pro Právo ministr zahraničí a místopředseda ČSSD Lubomír Zaorálek. Tvrdí, že pokud evropští politici nezasáhnou, může brzy přijít další hospodářská krize.

Do boje o Hrad se přihlásil bývalý šéf Akademie věd ČR Jiří Drahoš. Vy jste na to reagoval slovy, že lidé, kteří nejsou veřejnosti příliš známí, nemají moc velkou šanci uspět. Jste tedy už v ČSSD rozhodnutí volit Miloše Zemana?

Ne, já jsem to myslel tak, že pro pana Drahoše to bude výzva. Je známý jen v určitém prostředí, kde se pohyboval. Bude se muset představit i lidem, kteří se s ním dosud neseťkávali. A na to není moc času. Prezident by se měl představit v řadě postojů, aby lidé věděli, s kým mají tu čest. Jinak si myslím o panu Drahošovi, že je to úctyhodný chlapík, a respektuji ho a přeji mu, aby se mu to podařilo. Je od nás z Jablunkova, a tak má dobrý základ (smích).

Takže mu naopak fandíte?

Přiznám se, že moc jeho názorů zatím neznám. Je ještě brzy mluvit o nějakých závěrech, neznáme všechny kandidáty, někteří se ještě nerozhodli, zda budou kandidovat.

Váš předseda a premiér Bohuslav Sobotka ale řekl, že ještě do léta by členové ČSSD měli vybrat kandidáta na Hrad ve vnitrostraničném referendu. Mnoho vašich kolegů přitom Právu řeklo, že považuje takové hlasování za zbytečné.

Znám názor části sociálních demokratů, kteří jsou přesvědčení, že když je volba přímá, tak je věcí občanů, ne politických stran. I Miloš Zeman řekl, že nestojí o podporu stran. Klíčové jsou pro mě parlamentní volby. A jde mi o to, jak se dotyční kandidáti stavějí k programu soc. dem. I Miloše Zemana posuzuji podle toho, do jaké míry to, co prosazuje a říká, je v souladu s tím, s čím do voleb půjdeme.

A vy jste v souladu s Milošem Zemanem?

Připadá mi absurdní, aby se stát, jako je Česká republika, bavil tím, že se jeho ústavní činitelé nedokážou dohodnout na základních věcech, které chtějí prosazovat v zahraniční politice třeba na světových summitech.

Prezident Zeman odmítl navštěvovat před volbami politické debaty. Některé své postoje tak dopředu třeba neřekne.

Za to jsem ho kritizoval a řekl jsem i jemu, že se mi to nelíbí. Protože mi připadá, že každý kandidát se má veřejně představit, odpovídat na otázky a podstoupit debaty. K přímé volbě patří právě i to klání, aby se ve společné debatě vyjevilo, co který kandidát přináší. To není jen Miloš Zeman. I Andrej Babiš

řekl, že bude kandidovat, ale až na posledním místě kandidátky. To zase znamená, že se vyhne debatám.

Jak hodnotíte prezidenta jako diplomata v zahraniční politice?

Zahraniční politiku děláme společně. Ať ho hodnotí jiní. Nejsem komentátor a ani nedělám vysvědčení České republice nebo její výkonné moci.

Máte už nějaké podrobnosti k Zemanově návštěvě USA?

Tu největší podrobnost, kterou máme, je, že o tom, kdy schůzka proběhne, se bude na americké straně rozhodovat nejspíš až v první polovině dubna. V této chvíli probíhá proces usazování administrativy Spojených států, takže není jednoduché stanovit data. Tvoří se program prezidenta Trumpa a lidí kolem něho. Proto není nic mimořádného na tom, že se datum setkání s naším prezidentem doluje obtížně.

Jak jste sám řekl, pro ČSSD jsou nyní nejdůležitější sněmovní volby na podzim. Vypálila návrh na progresivní zdanění, ale změna kurzu doleva se v preferencích neprojevila a za ANO výrazně ztrácí. Jakou máte jako tvůrce volebního programu strategii, aby smazala rozdíl?

Strategii vám teď neprozradím, protože největší zbraní každé strategie je moment překvapení. Ale něco vám povím. Myslím, že léta 2017 a 2018 budou pro ČR nesmírně důležitá. Bude se totiž rozhodovat o postavení a roli ČR v Evropě a o tom budu já v této kampani s lidmi mluvit.

Ve svém proslovu na sjezdu ČSSD 10. března jste řekl, že nebezpečí pro Českou republiku představuje i hnutí ANO Andreje Babiše. Ten by měl do konce dubna vyvrátit podezření z daňových úniků. Co by měla podle vás strana a premiér udělat, pokud je Babiš uspokojivě nevyvrátí?

Když se s někým na něčem domluvíme, musím mít důvěru, že ten druhý to splní. A v tomto případě, když to nesplní, tak volby budou za pár měsíců a v nich už to mohou hodnotit voliči.

Ono to v zásadě vypadá, že ČSSD stejně nemá moc na výběr. I kdyby vám Babiš transakce nevysvětlil, těžko ho před volbami vyhodíte z vlády, protože to by se asi u voličů otočilo proti vám...

Zase si nemyslím, že jsme v tak hrozné situaci. To jsou takové abstraktní spekulace. Já řeším konkrétní otázky a na to potřebuji někoho, s kým se můžu dohodnout. Primární zájem státu je, aby vláda fungovala a věci někam dotáhla. Týká se to lidí. To není legrace. Všichni by se podle toho měli chovat. Pak suďme, co jsme společně dokázali, a co ne. Myslím, že jako vláda máme slušnou bilanci toho, co se povedlo.

Nedávno jste v Hospodářských novinách řekl, že v EU by se politici měli bavit o regulaci pohybu pracovních sil, protože brexit se děje kvůli příchodu dvou miliónů pracovníků z východu.

Já jsem chtěl mluvit spíš o tom, co je příčinou pohybů pracovních sil. Britská premiérka Theresa Mayová ohlásila odchod Británie z EU a první, co bychom si z toho měli vzít, je poučení. To je neúspěch Evropské unie. Je to neštěstí, neodmítl bych ani slovo tragédie. Pochopit důvody Britů je důležité, abychom zabránili tomu, že se bude Unie fragmentovat. Volný pohyb osob je jeden z principů, ze kterých Česká republika těží. Jenže v určitých okamžicích se volný pohyb stává nezvladatelný. Jak se dívat na to, že z některých zemí EU odcházejí statisíce lidí? To vytváří něco, co tu dříve nebylo. Do roku 2000 nebyl pohyb lidí v EU zásadní problém. V roce 2004 se situace začala měnit díky tomu, že do EU vstoupilo deset nových zemí východní Evropy.

Co je s tím tedy nutné podle vás dělat?

Jak už jsem řekl, rok 2017 je přelomový, a máme za sebou tolik krizí, že ho musíme především přežít. Čekají nás v Evropě důležité volby, ze kterých, doufejme, vyjdou takoví lídři, kteří budou podporovateli projektu EU, ale budou ochotni jeho problémy řešit.

A v čem je ten zásadní problém?

Mluví se o nebezpečí vícerychlostní Evropy. My ale dnes už žijeme v dvourychlostní Evropě. Podívejte se na rozdíly ve mzdách východní a západní Evropy. Jsou to zásadní rozdíly v životní úrovni. Mluví se o jednotném vnitřním trhu a čtyřech svobodách, ale já mluvím s našimi podnikateli, a ti mi říkají, jak se už dnes složitě dostávají do tendrů v zemích západní Evropy. Jsme subdodavateli velkých korporací, které odvádějí zisky do daňových rájů a vládnou EU víc než instituce EU. Na západě si lidé říkají, že doplácují na východní země Unie, a my na východě si zase říkáme, že nám EU moc nepomáhá. Tak jsme na sebe navzájem rozzlobení, a ta propast se prohlubuje.

Čekala bych, že smazávání sociálních rozdílů by měli mít v programu všichni evropští sociální demokraté. Proč tedy jejich vliv v Evropě spíš slábne?

To není program všech soc. dem. v Evropě, to je to mrzuté. Některé země nás vnímají jako břemeno. Věcně to přitom není pravda, východní země vstoupily do EU a tehdy zachránily její růst. Zkuste ale Britům říci, že ti Poláci, kteří přišli, jim pomohli, protože někteří by si bez nich ani neopravili koupelnu. Oni mají pocit, že přišly milióny, které je připravily o bydlení, zlevnila se kvůli nim práce, snížila životní úroveň. Možná se jako sociální demokraté shodneme, že nerovnost je zlo. Ale připadá mi, že v debatách nemáme vyjasněno, co jsou klíčové problémy evropského života. Střetli jsme se i v otázce migrace. Musíme vysvětlit, že pro nás není automatické, abychom brali migranty z kulturně odlišných zemí, protože na příkladu Francie vidíme, jak je integrace kulturně odlišných migrantů obtížná. Já jsem se snažil vysvětlit, že je špatné, aby, když se nějaké zemi něco nelíbí, se musela podřídit s odkazem na vyhlášky, a když se jim nepodřídíte, tak vás pošlou k Evropskému soudnímu dvoru. To není politika. Nebo vám vyčtou, že nesdílíte evropské hodnoty, protože máte prokázat solidaritu, a když ji neprokážete, tak to znamená, že k Evropě nepatříte. Chceme-li udržet Unii, musíme ji renovovat.

Proč uvnitř států spolu politici dokážou hledat kompromis, a na úrovni EU to nejde?

Evropská unie vznikla jako administrativně-technické společenství uhlí, oceli a obilí. Politika, která vyrovnává různé postoje, v tom neměla místo. Viděl jsem týdeník z padesátých let, který se hrál v západní Evropě, a ten byste nerozeznala od týdeníků Sovětského svazu. Hlavní téma bylo, kolik vyrobila uhlí, oceli a obilí. EU se vyvinula jako technicko-byrokratická mašinerie, a ta politika se potom teprve přidávala. Dodnes ale kulhá.

No a nemají tedy pravdu ti, kteří říkají, že EU prostě spěje k zániku?

Ne, žádný zánik. Nemůžeme dovolit, aby jedinými, kdo popíšu problém, byly právě ostře nacionalistické nebo populistické strany. Nesmíme připustit rozbití Evropy kvůli neschopnosti ji spravit. Migrační krizi se podařilo srazit na úroveň, kdy už nemáme pocit kalamity. Snad už nikdo nepřipustí, aby na své území vpustil milión lidí, které samozřejmě nezvládne, protože o třetině ani neví, kde se nacházejí a co jsou zač. A další poučení je, že toto už se nestane bez dohody s ostatními.

A jak chcete sblížit ekonomickou úroveň zemí?

Jsme ve šťastném okamžiku, ekonomický růst je takřka ve všech částech světa. Měli bychom z toho mít radost. Protože když byla krize v roce 1929, tak do deseti let byla válka. Málokdo si uvědomuje, že něco takového hrozilo i teď. Krize je zabiják miliónů lidí. My jsme skoro deset let po krizi roku 2008 v daleko lepší situaci než v roce 1938. Ale důsledky krize jsou přítomné. Lidé se diví, kde jsou peníze a proč nefungují veřejné služby. Krize část peněz zničila a pohltila. A také nedokážeme vybírat daně tak, aby se peníze nerozkutálely do daňových rájů. Nemyslím, že krize byla přechodná epizoda, že to náhodou nefungovalo a teď se to vrátilo do normálu. Systém je nastaven tak, že se do krize můžeme dostat znovu, pokud něco neuděláme. Střední třídy chudnou, profituje jen skupinka nejbohatších. Je to strukturálně špatně. V padesátých nebo šedesátých letech v západní Evropě to bylo tak, že když jste pracovala, tak jste měla slušné bydlení, slušný důchod. Děti viděly na rodičích, že se vyplatí pracovat, protože to vede ke slušnému životu. Ale toto dneska neplatí. Tak kde sakra ty peníze jsou? Jestli ten systém nedokážeme změnit, tak jen oddalujeme krizi. Nejdříve musíme přežít rok 2017, a potom si všichni v EU sednout a EU změnit, abychom nedopadli do stejné krize jako v roce 2008.

Co se stane, pokud prezidentské volby ve Francii vyhraje nacionalistka Marine Le Penová?

Bude hrozit, že se EU rozpadne. Cílem Marine Le Penové je udělat referendum ve Francii a prosadit vystoupení z EU. Myslím, že se s ní dá těžko spolupracovat. Ona pokračování EU nechce, říká Francii Francouzům. Myslím, že pokud Británie opravdu odejde z EU, tak bude chudší, ztratí vliv a bude mít problém udržet se pohromadě, jak vidíte na reakci Skotska. Kdyby z EU odešla Česká republika, tak zchudneme, budeme mít nižší životní úroveň, ztratíme poslední vliv... Dopadli bychom hůř než Britové. Ti si aspoň myslí, že mají ten svůj ostrov. Ale i to je marné. Víte proč? Protože v tomhle světě funguje kooperace při výrobě. Třeba v Americe to dělají tak, že část automobilu vyrobí v Kanadě, zbytek odvezou a dodělají v USA. Jestliže nemáte volné hranice a nemůžete jezdit a tu dělat část a jinde druhou, tak se systém zhroutlí, vy se z něj vyřadíte a zchudnete.

Britové chtějí ale zónu volného obchodu...

To je tvrdý brexit. Nechtějí ani celní unii, ani společný vnitřní trh. Chtějí zónu volného obchodu s EU. To, co chtějí, je prakticky něco podobného, co má Mexiko, USA a Kanada. Ale protože toto samozřejmě je jen nízká integrace, paní Mayová říká, že by chtěla ještě i hlubší přístup na evropský trh. To je, jako byste měla rozvod a manžel vám řekl, že se s vámi nechce stýkat, ale chtěl by mít klíč od vašeho bytu, aby tam kdykoliv mohl přespát. Je to tvrdý rozvod, nebo není? Co bychom z toho měli? Při vši úctě to, co paní Mayová říká, je těžko pochopitelné. Ona řekla, že než špatná dohoda, tak radši žádná dohoda. To je absurdní. I když Británie vystoupí z EU, Evropa tu bude dál, Německo, Francie, Česká republika tu budou dál, ale Británie už nebude mít žádnou možnost v Evropské radě nic ovlivňovat.

Má pravdu šéf Evropské komise Juncker, který nechce Británii umožnit přístup na jednotný trh?

Strašně nesouhlasím s těmi, kteří říkají, že musíme Británii potrestat. Jsem z toho rozzlobený. Když říká pan Juncker a další, že teď jim to nandáme, tak říkám, že se mi to nelíbí. Nechci, aby v EU někdo zůstával jen ze strachu z výhrůžek: Opovaž se odejít, já tě zničím. Chci, abychom co nejvíce drželi s Británií vztahy ekonomické, politické, strategické a obranné. Myslím, že budeme rádi, když dohodu o vystoupení uděláme za dva roky. Ale dohodu o budoucím uspořádání? To mi někteří škarohlídové tvrdí, že bude trvat násobky toho času.

Z jiného soudku. Rozpočty českých kulturních center v zahraničí se v minulosti snižovaly. Není to strategicky špatně, například když v roce 2018 bude Česko slavít sto let od založení republiky?

Určitě se zkracovat nebudou. Česká centra mají velkou roli, nejen v tom roce 2018. Máme s českými centry velké plány. Myslím, že je to výborná síť. Není důvod česká centra omezovat, naopak bychom se měli zamyslet nad tím, jak učinit českou kulturu ještě více součástí naší zahraniční politiky.

4. 4. 2017

Prohlášení ze setkání nejvyšších ústavních činitelů k zahraniční politice

První setkání nejvyšších ústavních činitelů v roce 2017 proběhlo dne 4. dubna za účasti prezidenta republiky, předsedy Senátu PČR, předsedy Poslanecké sněmovny PČR, předsedy vlády ČR, ministra zahraničních věcí a ministra obrany. Ústavní činitelé projednali téma tzv. brexitu a budoucnosti Evropské unie, problematiku posilování evropské bezpečnosti a obrany, otázku přístupu k nové administrativě USA, mimořádné setkání hlav států NATO a předsednictví České republiky ve Výboru ministrů Rady Evropy.

Ústavní činitelé potvrdili shodu na tom, že odchod Velké Británie z Evropské unie nesmí ohrozit evropský integrační projekt. Česká republika podporuje v této věci jednotný postup států EU 27. V jednáních o vzájemných vztazích bude klíčové zabezpečit práva občanů ČR, kteří legitimně pracují či studují ve Velké Británii, a omezit dopad brexitu na pracovní místa a konkurenceschopnost ČR. Stejně tak bude důležité zajistit spravedlivé finanční vyrovnání Velké Británie do rozpočtu EU spočívající v uhrazení britského podílu z dosud přijatých závazků EU. ČR bude rovněž usilovat o zajištění stávajícího přístupu na trh zboží a služeb v maximální možné míře a o rozvoj spolupráce s Velkou Británií v bezpečnostní a vojenské oblasti. V rámci probíhající diskuse k budoucnosti EU hodlá ČR podporovat posilování EU v oblastech, kde Unie nabízí přidanou hodnotu a bude přispívat k větší prosperitě a bezpečnosti Evropy. Shoda panovala také na tom, že žádný stát EU 27 nesmí být z diskuse o budoucnosti Unie vyloučen.

Ústavní činitelé ocenili pokrok v provádění zahraniční a bezpečnostní politiky EU, zejména pak probíhající intenzivní práci v oblasti vnější bezpečnosti a obrany. Přípravenost EU reagovat na vnější bezpečnostní výzvy, včetně účinné ochrany hranic Unie a boje s nelegální migrací, považují za zásadní předpoklad udržení důvěryhodnosti evropského projektu pro občany. Výsledkem musí být posílení obranných schopností evropských zemí a politické vůle pro jejich použití. To současně povede k posílení evropského pilíře Severoatlantické aliance, která zůstává základem teritoriální obrany ČR a Evropy. V tomto smyslu musí být posilování bezpečnosti a obrany EU úzce koordinováno s aktivitami NATO.

V otázce nové administrativy Spojených států amerických se ústavní činitelé shodli na zásadním významu česko-amerických vztahů. Českou republiku a Spojené státy pojí dlouhodobě mimořádně silné vztahy, které bude ČR chtít dále rozvíjet s nově nastupující administrativou, včetně rozšíření bilaterálních kontaktů na nejvyšší úrovni či posílení ekonomické a obranné dimenze vzájemných vztahů.

Co se týče nadcházejícího mimořádného setkání hlav států NATO na konci května v Bruselu, ústavní činitelé vítají skutečnost, že první cesta nového amerického prezidenta do Evropy povede do sídla Severoatlantické aliance. Očekávají, že na mimořádné schůzce hlav států a vlád členských zemí dojde k jednoznačnému potvrzení významu NATO a transatlantické vazby. Ve světle nadcházející bruselské schůzky ústavní činitelé potvrdili postupné navyšování výdajů na obranu ČR. Ústavní činitelé rovněž vítají, že se schůzka bude zabývat i posílením role NATO v boji proti terorismu. ČR je v této oblasti připravena podpořit společný postup spojenců a poskytnout konkrétní vojenské i civilní kapacity pro boj s terorismem.

Na závěr schůzky byli ústavní činitelé informováni o přípravě nadcházejícího předsednictví České republiky ve Výboru ministrů Rady Evropy (květen – listopad 2017) a vzali na vědomí návrh tematických priorit České republiky pro toto předsednictví. Rovněž potvrdili shodu na navrhované účasti ústavních činitelů České republiky na zasedáních Rady Evropy během českého předsednictví.

www.mzv.cz

7. 4. 2017

Prohlášení ČR k vojenskému zásahu USA v Sýrii

ČR chápe vojenský zásah USA jako snahu předejít dalším chemickým útokům v Sýrii proti civilnímu obyvatelstvu.

ČR silně odsuzuje barbarský útok proti civilistům v provincii Idlib a požaduje okamžité vyšetření útoku ze strany OPCW (organizace pro zákaz chemických zbraní) ve spolupráci s Radou bezpečnosti OSN. ČR se plně ztotožňuje s prohlášením EU ze 6. 4. 2017.

www.mzv.cz

10. 4. 2017

Prohlášení MZV ČR k vývoji v gruzínských separatistických regionech

Ministerstvo zahraničních věcí ČR je znepokojeno vývojem v gruzínských separatistických regionech Abcházie a Jižní Osetie.

Ministerstvo zahraničních věcí neuznává tzv. parlamentní volby, které se v Abcházii uskutečnily v březnu 2017, stejně jako tzv. prezidentské volby a referendum v Jižní Osetii v dubnu 2017. Ministerstvo zahraničních věcí ČR vyjadřuje svou podporu suverenitě a územní celistvosti Gruzie.

www.mzv.cz

23. 4. 2017

Prohlášení MZV ČR k incidentu monitorovací mise OBSE na Donbasu

Ministerstvo zahraničních věcí ČR vyjadřuje lítost nad zprávou o incidentu v oblasti Donbasu, při kterém vozidlo zvláštní monitorovací mise OBSE na Ukrajině najelo na minu. Při incidentu byl zabit americký člen mise a dva další, včetně českého pozorovatele, byli převezeni do nemocnice k dalšímu vyšetření. Český občan však dle předběžných informací zraněn nebyl.

Česká republika podporuje úsilí pozorovatelské mise OBSE na Ukrajině. MZV ČR vyzývá důrazně strany konfliktu, aby zajistily bezpečnost členů mise a plný přístup na území, na němž je veden konflikt.

www.mzv.cz

Květen 2017

3. 5. 2017

Prohlášení MZV k mezinárodnímu dni svobody tisku

Mezinárodní den svobody tisku – 3. května – si každoročně připomínáme v den přijetí deklarace o podpoře nezávislého a pluralitního tisku. Cílem deklarace, přijaté v roce 1991 v namibijském

Windhoeku, bylo vyjádřit přesvědčení o tom, že svoboda médií a svobodný přístup k informacím jsou podmínkou vlády práva, demokracie a dodržování lidských práv.

MZV ČR se k principům windhoekské deklarace hlásí. Jsme přesvědčeni, že jedině ti občané, jimž není upíráno právo na přístup k informacím, se mohou smysluplně podílet na řádné správě věcí veřejných a že jedině ti novináři, kteří nejsou vystavováni mocenskému, materiálnímu či existenciálnímu nátlaku, jsou schopni občanům pravdivé informace poskytovat.

Nezávislost médií je ve značné části světa nadále potlačována a novináři jsou za svou práci pronásledováni, v řadě zemí je navíc patrná zhoršující se tendence. Nároky na nezávislou novinářskou práci jsou zároveň čím dál vyšší, neboť při rychlosti, s jakou pracují sociální a jiná on-line média, je stále náročnější odlišovat pravdivá fakta od omylů či dokonce záměrně šířených dezinformací a propagandy.

V souladu s prioritami Koncepce podpory lidských práv a transformační spolupráce Česká republika dlouhodobě dbá na podporu nezávislých médií, svobody projevu a přístupu k informacím. Podporuje činnost představitelky pro svobodu médií OBSE a aktivně k tématu vystupuje na půdě UNESCO, které každoročně uděluje cenu za svobodu tisku. V rámci své transformační spolupráce vydává MZV každoročně na zhruba dvě desítky takto zaměřených projektů přibližně 20 milionů Kč. Vedle přímé podpory nezávislým médiím v řadě zemí světa podporuje i mediální výchovu a tréninky novinářů, stejně jako iniciativy, které upozorňují na falešné zprávy.

Účinná ochrana nezávislosti médií ve světě vyžaduje především spolupráci se zahraničními partnery. Česká republika proto úzce spolupracuje jak s podobně smýšlejícími vládami, mezinárodními organizacemi a evropskými institucemi, tak s partnery z řad nevládních organizací a médií. Dlouhodobě se tak MZV například podílí s Rádiem Svobodná Evropa na programu novinářských stipendií Václava Havla a Jiřího Dienstbiera pro mladé novináře ze zemí východní Evropy a západního Balkánu.

Události posledních let, kdy jsme na jedné straně svědky čím dál většího tlaku na nezávislá média a na straně druhé dalekosáhlého dopadu dezinformačních kampaní, naplno ukazují důležitost práce novinářů, kteří poskytují ověřené informace. Česká republika bude i nadále stát na straně těchto odvážných lidí a podporovat je v jejich nezastupitelném poslání.

www.mzv.cz

15. 5. 2017

Prohlášení MZV k testu balistické rakety KLDR ze dne 14. května 2017

Nový test balistické rakety Korejskou lidově demokratickou republikou (KLDR) porušuje několik rezolucí Rady bezpečnosti OSN, zejména rezoluci č. 2321 (2016). Testy balistických raket v KLDR vážně ohrožují bezpečnost ve světě a dále zvyšují regionální napětí.

Česká republika opakovaně vyzývá KLDR, aby dodržovala své mezinárodněprávní závazky: zastavila všechny testy balistických raket, opustila svůj jaderný program a všechny další programy zbraní hromadného ničení, jak požaduje Rada bezpečnosti OSN.

Česká republika vyzývá KLDR k návratu ke smysluplnému a konstruktivnímu dialogu s mezinárodním společenstvím.

www.mzv.cz

29. 5. 2017

Prohlášení MZV k testu balistické rakety KLDK ze dne 29. května 2017

Pondělní test balistické rakety Korejskou lidově demokratickou republikou (KLDK) představuje opakované porušení několika rezolucí Rady bezpečnosti OSN.

Česká republika znovu vyzývá KLDK, aby dodržovala své mezinárodní závazky: zastavila všechny testy balistických raket, opustila svůj jaderný program a všechny další programy zbraní hromadného ničení, jak požaduje Rada bezpečnosti OSN. Testy balistických raket v KLDK vážně ohrožují bezpečnost ve světě a dále zvyšují regionální napětí.

Česká republika opakovaně vyzývá KLDK k návratu ke smysluplnému a konstruktivnímu dialogu s mezinárodním společenstvím.

www.mzv.cz

Červen 2017

9. 6. 2017

Společný komentář vysoké představitelky EU Federiky Mogheriniové a ministra zahraničních věcí Lubomíra Zaorálka: Posilování evropské obrany musí pokračovat

Snad nikdy jsme v Evropské unii nepociťovali potřebu rozvoje bezpečnostní a obranné spolupráce naléhavěji než dnes. Evropané oprávněně považují bezpečnost za jednu ze svých hlavních priorit: poprvé od konce Studené války čelíme množství složitých výzev současně. Naším sousedstvím se šíří nestabilita a zmítají jím konflikty, terorismus pronikl do našich měst a zasáhl naše občany. Základní principy mezinárodního práva jsou zpochybňovány. Objevily se nové, hybridní hrozby: od útoků na kybernetickou infrastrukturu po šíření dezinformací a falešných zpráv. Bezpečnost našich občanů si žádá jak posilování tradičních prvků obrany, tak hledání inovativních řešení.

Na tyto bezprecedentní hrozby odpovídáme bezprecedentní spoluprací uvnitř Evropské unie. Právě dnes se pozornost celé Evropy zaměří na Českou republiku, která se díky pražské konferenci stane centrem diskusí o dalším posilování evropské obrany a bezpečnosti.

Tato konference nám poskytne příležitost ohlédnout se za úctyhodným pokrokem, kterého jsme dosáhli společným úsilím členských států a unijních institucí v minulém roce. Před měsícem jsme učinili další významný krok, když se evropští ministři zahraničí shodli na konkrétních opatřeních k posílení naší obranné spolupráce, která nás přiblíží k naplnění dohodnutých cílů v souladu s Evropskou globální strategií.

Zahájili jsme přípravy na spuštění tzv. stále strukturované spolupráce v oblasti obrany. Ta umožní členským státům nejen přijmout nové závazky, ale bude je i motivovat k intenzivnější vojenské spolupráci a pomocí společných projektů jim umožní snížit náklady. Zvažujeme každoroční srovnávání národních obranných rozpočtů, aby se naše vyzbrojovací plány ubíraly jedním směrem a vzájemně se doplňovaly. Zřizujeme společné velitelství pro unijní vojenské mise. Usilujeme rovněž o lepší spolupráci evropských civilních a vojenských složek. Odstraňujeme překážky, které dosud bránily nasazení evropských sil rychlé reakce – tzv. bojových uskupení EU. Evropská komise rovněž zřizuje

Evropský obranný fond, jehož cílem je posílit konkurenceschopnost a inovativnost evropského obranného průmyslu.

Těmito praktickými kroky chceme zajistit evropským občanům větší bezpečnost, ale zároveň využívat účelněji peníze daňových poplatníků a vyhýbat se plýtvání. Evropská spolupráce je klíčová nejen pro rozvoj vojenských schopností jednotlivých členských států; jejím prohlubováním rovněž přispíváme k posílení NATO. Spolupráci mezi Evropskou unií a Severoatlantickou aliancí rozvíjíme ve více než čtyřiceti oblastech od kybernetické bezpečnosti po podporu bezpečnostních struktur zemí jako Ukrajina či Gruzie.

Za jediný rok se nám podařilo dosáhnout mnoha výsledků a chceme udržet nastavené tempo. I proto Evropská komise vypracovala dokument o budoucnosti evropské bezpečnosti a obrany: jeho cílem je ukázat nové cesty, kterými by se spolupráce členských států mohla do budoucna ubírat. Na pražské konferenci tato řešení představíme a podrobíme diskusi. Pokud chceme naplnit očekávání našich občanů, kteří touží po bezpečnější Evropě, musíme v budování bezpečné a obranyschopné Evropské unie nadále pokračovat.

www.mzv.cz

Čeští zástupci v evropských strukturách

Duben 2017

4. 4. 2017

Rozhovor pro EurActiv.cz s europoslankyní Kateřinou Konečnou (KSČM): BREXIT vyvolává nejistotu

Pokud jde o občany EU pracující v Británii, co konkrétně jim po vystoupení Británie z EU hrozí? O jaká práva mohou přijít, respektive na co je třeba se při vyjednávání zaměřit?

Je potřeba si ujasnit několik věcí. Ke konci roku 2016, pobývalo v Británii 3,35 miliónu lidí ze 27 členských států EU. Z toho 2 002 000 pracovníků, 223 000 důchodců a 102 000 nezaměstnaných a cca 656 000 zbývající kategorie, která pravděpodobně obsahuje především studenty. To jsou samozřejmě obrovská čísla, jejichž podstatnost si uvědomuje i britská vláda. Vzhledem k tomu, že britským parlamentem neprošel pozměňovací návrh, který by vládu zavázal, těmto lidem v Británii žijícím jejich současná práva ponechat, je jejich osud stále velmi nejistý a může se vyvinout několika velmi odlišnými směry. Do Brexitu bylo velmi zjednodušeně řečeno bez větších problémů možné v rámci svobody pohybu pracovníků a osob domluvit si práci, odcestovat a normálně tam trvale bydlet, pracovat nebo studovat. Zároveň zde po určité době byla taktéž možnost dosáhnout na sociální zabezpečení. Je více než pravděpodobné, že tyto výsady rezidentů mohou být razantně omezeny. To je samozřejmě přesně tou otázkou, která bude hlavním předmětem jednání. Nejsme sice v tak překerní situaci jako např. Polsko, které má v Británii až milión občanů, jejichž návrat do vlasti by byl asi problémem, ale i tak se naši lidé počítají na tisíce. Je jasné, že svoboda volného pohybu pracovníků směrem do Británie skončí. Moc si nedokážu představit scénář, kde by tohle nebylo omezeno. Klíčové je, aby těm co již v Británii před Brexitem žijí, tak zůstali práva, které požívají a to zejména směrem k tomu, aby zde mohli nadále pracovat, aby zůstali součástí sociálního zabezpečení, do kterého roky přispívali a co je asi nejdůležitější, tak aby v případě, že se rozhodnou pro návrat do vlasti jim byla garantována možnost přesunu jejich důchodového zabezpečení do našeho systému. Což je věc, která je dle dnešních pravidel EU zcela samozřejmá, ale v rámci vyjednávání o Brexitu bude taktéž na stole. Věřím tomu, že je v samotném zájmu Británie postarat se o tyto lidi, neboť jejich pracovní trh je není schopen nahradit. Co se týče pozdějších příchoďů pracovníků z EU po aktivaci čl. 50 tak tam zůstávám velmi skeptická a spíše bych řekla, že těmto lidem nebude již garantováno vůbec nic.

Ministr Lubomír Zaorálek před pár dny mluvil o tom, že je třeba regulovat pohyb pracovní síly v EU, zejména pak bojovat proti levné práci. Souhlasíte s ním?

ČSSD ukazuje, že se nachází v hluboké programové krizi a je ochotna udělat vše ve snaze zabránit volebnímu debaklu. Lubomír Zaorálek jde proti dlouhodobým zájmům České republiky, Evropské unie, svým dřívějším výrokům a nabízí výklad Brexitu, se kterým by souhlasil snad jen Nigel Farage.

Náš problém netkví nikoliv v migraci pracovníků z EU, kdo by také k nám chodil, když máme jedny z nejnižších mezd a platů v EU. Náš problém je naopak příliv pracovníků ze třetích zemí, který deformuje trh, vytváří tlak na nízké mzdy a v konečném důsledku způsobuje, že mzdy nerostou a všichni jsme na tom v průměru tak nějak špatně. Zaměstnavatelé se nám snaží drze tvrdit, že Češi nechtějí pracovat na pozicích, které nabízí, ale když se potom podíváte na pracovní podmínky těchto pozic tak zjistíte, že se pohybují někde na úrovni středověku. Češi by rádi pracovali, ale za podmínek tak, aby alespoň mohli důstojně žít. Zlovolnost tohoto systému se v plné nahotě ukázala např. v tzv.

kauze Rohlík.cz. Jediné tedy na čem se shodneme je boj s levnou prací, nicméně recepty pana Zaorálka jsou zhruba tak platné jako přilívání benzínu do ohně, který vám stravuje váš dům.

Co to je sociální dumping a jak proti němu bojovat?

Sociální dumping je přesně ten postup, který jsem popsala ve své předchozí odpovědi. Zaměstnavatel uměle drží mzdy na absolutně nejnížší možné zákonné úrovni, a když nemůže sehnat za těchto podmínek zaměstnance, tak se začne pohybovat v šedé zóně a zajistí si pracovníky ze třetích zemí, kde je situace ještě více katastrofální než u nás. Kterým platí na roku, ale oficiálně jim platí minimální mzdu a neodvádí do systému sociálního zabezpečení takřka nic. To v konečném důsledku vytváří to, že nikdo není tlačěn ke zvyšování mezd, protože ochotného cizince, co bude pracovat za těchto podmínek, najdete lehce. Jakmile není vytvořen tlak na růst ani od spodu, z těchto nekvalifikovaných míst, nemůže se samozřejmě zvedat mzda na těch kvalifikovanějších. Celý tento systém ústí samozřejmě v situaci, kdy se mají mít Češi podle všech statistik dobře, ale na své peněženky to nepoznají a jsou všichni tak nějak stejně chudí.

Pokud dáme stranou pracovní právo a samotná práva unijních pracovníků, o jaká práva mohou přijít občané mající v Británii trvalý pobyt?

Právo v rámci sociálního a zdravotního pojištění a zabezpečení, v důchodovém systému. Právo volit v lokálních volbách na úrovni obcí. Právo, aby tam jejich děti studovali dokonce takové detaily typu uzavřít tam pojistku, založit si bankovní účet, registrovat vozidlo, používat řidičky průkaz EU a tisíce a tisíce každodenních práv a situací které využívají a prožívají atd. Je toho opravdu hodně a rozhodně není v žádných lidských silách teď veškeré aspekty této problematiky popsat. Zde v EP jsou v případě momentálně stovky stran analýz, v rámci který se vytváří seznamy práv a zákonů a dalších předpisů, které Brexit postihne.

Měla by podle vás být tato debata související s brexitem počátkem rozsáhlejších debat a právech občanů EU v jiných členských státech? Potřebuje tato oblast celkovou reformu?

Měla by být podkladem pro celkovou strukturální reformu EU a zakládajících smluv, ideálně bez toho aniž by došlo ke ztrátě základní výdobytků integrace. Proto bych v tomto případě byla velmi opatrná a spíše bych byla proti tomu, aby se tato kapitola nějak výrazněji otevírala. Samozřejmě výjimky debaty a celoevropské minimální mzdy.

www.konecna.cz

5. 4. 2017

Vyjádření europoslankyně Dity Charanzové (ANO) k brexitu

„Pro Unii je brexit samozřejmě jedno z největších témat, které má na stole. Už dnes je jisté, že to nebude nic jednoduchého, situace se komplikuje požadavky dalších aktérů, ať už je to otázka Gibraltarů, irské hranice s Velkou Británií či skotským referendem. Začínáme řešit způsob rozchodu a trochu nám možná uniká z mého pohledu zadání ještě podstatnější. Jak bude vypadat náš vztah po dokončení procesu, poté co uplyne i pravděpodobně přechodné období? Neumím si představit, že bychom se po brexitu řídili například v obchodních vztazích jen obecnými pravidly WTO.

Potřebujeme tedy přemýšlet o dva tahy dál, ve hře je příliš mnoho, ať se bavíme o obchodu, o bezpečnosti nebo statusu občanů EU27, kteří dnes v Británii žijí, pracují či studují, a chtěli by zde i nadále zůstat. Nemít předem stanovený scénář pro další vztahy by bylo velkým hazardem. Nejen ekonomika by bezpochyby zažila skokové výkyvy. Mimochodem pro Česko je Velká Británie čtvrtým

největším exportním odbytištěm, nás by se taková situace tedy dotkla zcela jistě. Už dnes se prognózy shodují v jednom, ať už bude scénář rozvodu jakýkoli, musíme v EU počítat s výpadkem HDP do roku 2030 okolo 0,5 %, Spojené království dokonce až se sedmiprocentním propadem. Musíme udělat všechno pro to, aby skutečné dopady nebyly horší, abychom se rozvedli kultivovaně a dokázali spolu i nadále komunikovat i spolupracovat.“

www.charanzova.eu

5. 4. 2017

Článek europoslance L. Niedermayera pro deník Blesk: Kdo „vyhraje“ brexit? Británie má slabší karty. Tratilo by i Česko.

Dvouleté vyjednávání o podobě a podmínkách takzvaného brexitu už začalo. Britská premiérka Theresa Mayová se zatím tváří nekompromisně. Platit se jí za to do evropského rozpočtu, tak jak jí EU ukládá, ale moc nechce. Podle českého europoslance Luďka Niedermayera (TOP 09) má ale Velká Británie daleko slabší karty než Evropská unie a přizpůsobit se nakonec bude muset.

„Problém je v tom, že brexit je vnímáný jednoznačně jako politický projekt,“ prohlásil Niedermayer ve Studiu Brusel. To ostatně podle něj ukazuje i to, že nejvyšší prioritu dostala při řešení brexitu migrace. A to i přes to, že Británie není součástí schengenského prostoru a může tedy uprchlíky regulovat daleko lépe než zbytek EU.

„Stejně tak problém levné pracovní síly přicházející z Evropské unie, zejména z Polska, je tak trochu nadhodnocen. Velmi často souvisí s tím, že Británie sama o sobě neměla dobré zákony, které upravovaly přístup k sociálním službám,“ dodal.

Podle Niedermayera se tak z problémů řešitelných uvnitř Velké Británie staly vlajkové lodě brexitu, které Theresa Mayová se svým kabinetem řeší jako první. „Ale pro zbytek Evropy je nepřijatelné, aby například Británie odstoupila od volného pohybu pracovních sil a zároveň chtěla volný pohyb zboží a služeb, což samozřejmě chce,“ vysvětlil europoslanec.

„I konzervativci mají jiný postoj“

Sám Niedermayer se s Mayovou sice nikdy nesešel, ale za to několikrát jednal z britskými europoslanci. „Zajímavé je, že ten postoj i britských konzervativců, kteří jsou tady v parlamentu hojně zastoupeni, je docela jiný než ten její,“ poznamenal. Podle něj je silná pozice premiérky jednoznačně směřována na její voliče uvnitř Spojeného království, ale z hlediska vyjednávání se zbytkem Evropské unie fungovat nemůže. „Protože objektivně ty karty, které drží v ruce Velká Británie, jsou slabší,“ dodal.

Podle Niedermayera by se tak ani nemohl vyplatit případný czexit, který ve Studiu Brusel podporoval jeho kolega Petr Mach (Svobodní občané). Ten v momentě, kdy si Velká Británie odhlasovala brexit, neskryval své nadšení. „Brexit je naděje pro demokracii,“ napsal tehdy. „Samozřejmě že Německo používá tyhle dotace jako docela silný tlak a páku, když říká: vy nebudete přijímat migranty, které jsme vám nařídili si přerozdělit, tak vám seškrtáme ty dotace,“ řekl Mach, podle kterého se tak v konečném důsledku vyplatí hospodařit pouze s vlastními prostředky a nespolehat na nikoho jiného. „Oni používají tyto peníze jako nátlak,“ dodal.

Proti tomu se ovšem ohradil Niedermayer. „Já s panem Machem zásadně nesouhlasím, myslím si, že realističtější pohled na czexit nedávno uvedl Václav Klaus mladší, když řekl: Zchudneme o třetinu a

opustíme Evropskou unii, akorát s tím rozdílem, že chudnutí by se na té třetině nemuselo zastavit,“ dodal europoslanec.

www.niedermayer.cz

5. 4. 2017

Rozhovor s europoslancem J. Štětinou (TOP 09) a ministrem zahraničí L. Zaorálkem (ČSSD) pro Rozhlas plus: Má česká diplomacie důrazněji nabádat k dodržování lidských práv v zahraničí

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ruský Petrohrad ochromil v pondělí teroristický útok v místním metru, který se odehrál ve stejný den, kdy se v tomto městě sešel Vladimir Putin a jeho běloruský protějšek Alexandr Lukašenko. Státníci se podle šéfa Kremlu dohodli na narovnávání narušených vztahů. To vše zhruba dva týdny poté, co policie v obou státech rozehnala nevybíravým způsobem velké demonstrace a posléze pozatýkala stovky lidí. Její postup odsoudili zástupci Spojených států amerických, Evropské unie i české diplomacie. V reakci na Twitteru ministerstva zahraničí se objevilo prohlášení, které vyzývá příslušné úřady, aby propustily všechny zadržované občany a respektovali základní práva a svobody. Europoslanci sdružení v lidovecké frakci vyzvali ovšem českou vládu, aby situaci odsoudila razantnějším způsobem. Je to vhodné? Zeptám se za chvíli. Od mikrofonu zdraví Veronika Sedláčková. Našimi hosty jsou ministr zahraničí za ČSSD Lubomír Zaorálek, dobrý den.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Dobrý den přeji.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A europoslanec zvolený za TOP 09 s podporou Starostů, taky člen zmíněné lidovecké frakce v Evropském parlamentu Jaromír Štětina, dobrý den.

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Štětino, zeptám se tedy nejdřív vás a oba pány požádám na tu první otázku o pokud možno kratší odpověď, posléze se tématu věnujeme podrobněji. A ta základní otázka zní, pane europoslanče, jestli česká vláda tedy podle vás by se měla důrazněji věnovat tomu, co se stalo v Bělorusku a Rusku a protestovat?

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Vy jste mluvila o tom, že česká diplomacie odsoudila to, co se odehrálo v březnových dnech to násilí v Rusku a v Bělorusku. Já si myslím, že se to nestalo. Pokud vím, tak jedině dva tweety, který uveřejnil tweet ministerstva zahraničních věcí, odsoudil toto násilí, které tam bylo, ale já si myslím, že to není adekvátní odpověď. To je záležitost, která by vyžadovala buďto tiskovou konferenci, nebo velké tiskové prohlášení, nebo vystoupení pana ministra v televizi, ale tweetovat, to, si myslím, není adekvátní.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Věnujeme se za chvíli, jak jsem slíbila, všem tématům, které jste zmínil, podrobněji. Ale, pane ministře Zaorálku, tedy vaše reakce, měla by být odpověď silnější?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Tady člověk každou chvíli potřebuje nějaké silné reakce. Já teda když mám mluvit o Rusku, Bělorusku, tak musím stejně se nejdřív vyjádřit k tomu, co se stalo v Petrohradu, protože mně tohle připadá naprosto zásadní a já jsem neustále nucen používat diplomatická slova, ale tady si dovolím říci, že já prostě pokládám za svinské, hovadské a odporné to, co se stalo v Petrohradu v metru, bez ohledu na to, kdo za tím stojí. Je to, je to strašné se na to dívat a já vím, že k tomu dochází v poslední době opakovaně, ale připadá mi hrozné, že si na to prostě budeme zvykat. A je mi v této chvíli jedno, jestli se to děje na východ nebo na západ. Můžeme rozebírat ty důvody a spekulovat, co je příčina, ale pro mě je teď podstatné říci, že podobné činy, ať přicházejí odkudkoliv, tak jsou prostě pro mě naprosto odporné. A tohle musím říci a vyjádřím prostě a pokládám to za zásadní velkou účast těm, protože to jsou nevinní lidé, že jo. To bývá tak, ať je to v Paříži, nebo je to, nebo je to v Petrohradě, tak jsou to prostě nevinní lidé. A ti nevinní lidé to jsou lidé, které vy normálně potkáváte a kteří nemají společného nic s žádnými politickými konflikty ani vnitřními, ani vnějšími. A proto mi připadá, že tohle je hrozné a je strašné, že se to stalo. A já tohle musím říct jako první věc.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Díky za to, pane ministře. Jak už jste taky předeslal, tak my se budeme této otázce nebo chceme samozřejmě se věnovat i v tomto našem rozhovoru. Ale znovu bych se vrátila k tomu, co už tady zaznělo na začátku, a to je ten dotaz, zda by mohlo být namístě a je namístě, aby česká diplomacie zareagovala rázněji na to, co se dělo před zhruba dvěma týdny v Rusku a Bělorusku, to jsou ty masové demonstrace a způsob, jakým byly potlačeny, aby reagovala silněji.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

No, nevím, jestli obecně máme se bavit o tom jako přesně, jaká by měla být síla. Především bych se asi bavil o dvou těch událostech odděleně, protože mi připadá, že ti demonstrující v každé té zemi byli jiní, byla to jiná, je to trochu jiný příběh. Já ale souhlasím s tím, že byly oba dva ty zákroky neodpovídající a restování lidí, zadržování lidí, a to, co se tam dělo, ať už to byli ti demonstrující mladí v těch městech Ruska, ať už to byli teda ti výrazně teda, bych řekl, starší, ještě včerejší obdivovatelé Lukašenka, kteří docela rádi poslouchali ho v televizi, ale díky tomu vývoji posledních dvou let vlastně se ocitli na ulici a protestovali, teda zvláště po tom posledním zákoně, to byla ta pokuta...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

O příživnictví.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

...ta pokuta za nezaměstnanost, ano, ten poplatek v přepočtu šest tisíc korun českých, který měl každý za měsíc platit, to byla opravdu nehoráznost, protože takhle ty břemeno té klesající životní úrovně spojené s těmi, s tím, že už nebylo schopno Bělorusko platit ceny ropy a plynu a z toho tak klesají, prostě ta ekonomika je víceméně na kolenou. A to, že to řešil Lukašenko tím, že to bylo více opatření, ale řekněme, tím posledním se stala, kde přetekla ta trpělivost, byla ta pokuta za nezaměstnanost, tak to, si myslím, bylo to, co tam ty lidi poslalo do ulic. A najednou jsme viděli v Bělorusku něco, co nebylo zvykem. To byly tisíce lidí. Ale bylo to, opakuji, byli to podle mě ti, kteří ještě nedávno předtím docela

Lukašenka akceptovali a volili ho, volili ho v těch volbách, takže to si myslím, v tom je ta zajímavá situace a bylo to asi překvapení i pro ten režim, že ti lidi vyšli. Oni podle mě nebyli tak konfrontačně naladěni jako ti mladí v Rusku. Oni prostě pouze dali najevo, že takhle to dál nejde a že tohle prostě už nechtějí snášet. Byl to protest proti té životní úrovni stále klesající. Ale říkám, to byli lidé, kteří ještě podle mě nedávno byli rozhodnutí tolerovat Lukašenka pro zbytek života. A tady když Lukašenko zpočátku ta, ten režim vlastně v podstatě byl ze začátku opatrný, protože probíhají rozhovory s Evropskou unií, já sám jsem byl vlastně v Minsku a jednal jsem i s Lukašenkem...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

K tomu se také dostaneme. Tak teď přestal být opatrný.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

A ano. A teď najednou, ano, když ale začal mít obavu, že tohle mu přeroste přes hlavu, tak se rozhodli, že to jako potlačí a na ty lidi prostě vezmou tím tvrdým způsobem. Takže tohle je ten příběh, a mám dojem, že když mluvíme o Bělorusku, tak mi připadá zcela zásadní ta schůzka, která se nyní odehrála v Petrohradě. Shodou okolností v tom Petrohradě, kde došlo k tomu výbuchu a ne tak daleko od toho výbuchu, a je pro mě dost zásadní, když budeme se bavit o Bělorusku, vědět, což v této chvíli ještě přesně nevíme, co byl výsledek toho rozhovoru mezi Lukašenkem a Putinem, protože pro mě je teď důležité, jestli došlo k tomu, že Rusko akceptovalo to, že dá levnější ropu a zemní plyn a pomůže...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Bělorusku.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

...té dotované běloruské ekonomice se dostat z těch. To by pak znamenalo zásadní věci z hlediska dalšího vývoje v Bělorusku i vlastně, takže ty demonstrace vlastně byly možná jakýsi katalyzátor. A teď je otázka, jestli to, co se děje v Petrohradě, jestli nejsou věci, které ukazují, že v Bělorusku může dojít k určité změně toho, jak se ten režim v poslední době choval.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To je docela obsáhlý rozbor té situace. Pane europoslance Štětino, vracím se úplně na začátek. Proč podle vás při světle toho, co teď popsal ministr Zaorálek, nestačí, když ministerstvo zahraničí Česka zatweetuje, že, jak jsem taky už uvedla, vyzývá příslušné úřady, aby propustily všechny zadržované a respektovaly základní práva a svobody? V tom je málo obsaženo, je to málo důrazné nebo proč to nestačí?

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Ty březnové dny bylo zatčeno, zbito nebo zadrženo skoro tisíc lidí. To není maličkost. A já si myslím vyjádřit se k ní jenom na sociální síti, notabene na Twitteru, to je docela ostuda české zahraniční politiky, pane ministře. Já si myslím, že je potřeba zaujímat zcela jasné stanovisko. Já jsem rád, že katalyzátorem nebyly jenom ty události, které byly v Bělorusku a v Rusku, myslím tím ty demonstrace, ale katalyzátorem pro vás, pane ministře, určitě je ten strašlivý výbuch, který nastal v Petrohradě. Skutečně to byly, to byl nelidský akt hovadský, jak vy jste správně řekl. Ale myslím si, že není třeba čekat na takové strašné události toho, aby se člověk vyjádřil k tomu, co se v Bělorusku a v Rusku děje. Mluvil jste, pane ministře, o tom, že jste mluvil s panem Lukašenkem. Samozřejmě že ty rozhovory s panem Lukašenkem jsou potřebné, ale já bych vám připomenul, že některé chyby, které jsme udělal vy

a které udělal Evropský parlament, jsou skutečně osudové. Už únor 2016 byly zrušeny sankce vůči Lukašenkova režimu ze strany Evropské unie. A ty sankce ruší a rozhoduje o tom Rada ministrů zahraničních věcí, to znamená rada ministrů, které se vy zúčastníte. Vy jste tenkrát, pane ministře, hlasoval proti zrušení, vy jste důvěřoval onomu diktátorovi. A to se nakonec vždycky vymstí. Víte, co se například teďka stalo. Diktátorům prostě není možné věřit. A poslední dva diktátoři, ty se setkali právě v Leningradě, to poslední dva diktátoři Evropy, to je Lukašenko a Putin. A z tohoto hlediska se, prosím pěkně, dívejme na ty dva režimy, které spolu spolupracují. Jedině, kdo to potom odnese, je prostý ruský člověk.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Civilisté. V pořadu Pro a proti diskutují ministr zahraničí Lubomír Zaorálek a europoslanec Jaromír Štětina. Pane ministře, máte prostor na reakci.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Ano, děkuji. No, já si myslím, že bychom se na to měli podívat trochu detailněji na to, co se v Bělorusku odehrálo v posledních měsících, protože když jsem říkal, že ti protestující se chovali i celkem mírně v tom Bělorusku, tak to souvisí s tím, že i v té běloruské veřejnosti stále hraje roli obava z nějakého rázného zásahu z ruské strany v poslední době, protože jak je známo, Lukašenko jakoby se snažil ukázat takovou vlídnější tvář směrem k Evropské unii, dokonce i stát podpořil určitou renesanci běloruského národního uvědomění. Jde v tom i určitá reakce na ruský zábor Krymu a východní Ukrajiny z roku 2014. A v poslední době to vypadalo, že dosud spolehlivý spojenec Vladimíra Putina se začal stavět trochu na zadní a především tam došlo k tomu, že on odmítl výstavbu ruské vojenské základny v běloruském Babrujsku, a která by vlastně, to, kdyby se postavilo, tak si dovedete představit, že ten vliv ruský se tím jenom ještě umocní. Takže vlastně ta má jednání s Lukašenkem byla také o tom, že nejenom Lukašenko, ale i ministr Makei vlastně opakovaně, a já jsem se s Makeiem setkal víckrát, dávali najevo, že by velice stáli o to zesílit ty vazby na Evropu a na Evropskou unii a...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A v tomto jste jim chtěl vyjít vstříc, aby se oslabil vliv Ruska?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Nejenom já, nejenom já, ale myslím si, že i celá Evropská unie toto brala jako určitý, jako určitá změnu situace, protože v Bělorusku došlo k propuštění před časem k propuštění všech politických vězňů, a to je přece jenom věc, kterých tam nakonec nebylo tolik v porovnání s jinými zeměmi, které známe a kde ta situace byla už předtím dramaticky horší, tak tady došlo přece jenom ke gestu, které není tak časté, že režim propustil všechny politické vězně, a dával najevo, že chce hledat prostor pro zlepšení a rozšíření vztahu s Evropskou unií a také dával najevo určitou přeorientaci té běloruské ekonomiky na Evropu. Nicméně to je samozřejmě dnes velmi těžká věc, protože stále ještě, a dlouho asi ještě bohužel bude, Bělorusko s Ruskem poměrně zásadně spojeno.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ve velkém vlivu.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Takže ... ale to jsou všechno věci, které je třeba uvážit, když se zabýváme tím, co se vlastně v Bělorusku stalo a myslím si, že ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A jak by měla reagovat Evropská unie?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Já jsem si jistý, že někteří představitelé Běloruska, třeba zmíním právě ministra Makeje, rozhodně nestály o to, aby se děly věci, které budou Evropskou unii Bělorusku vzdalovat, a pokud by k tomu docházelo, tak to ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Rozumím. Pane ...

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

... bude jejich jakási osobní porážka. Takže, když se díváte na zemi, tak je dobré se nedívat na ni jenom jako na jeden celek, ale i v té zemi probíhá určitý zápas, i tam probíhá určitý vývoj a tam vlastně ta role vždycky je politika, že hledáte spojení.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já tomu rozumím. Být ten spojenec.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

A vlastně my jsme se snažili tyhle spojení hledat a ty události, pokud to mají vrhnout jinam, tak to pro nás není dobře. Takže já jenom říkám, silné odsouzení a rázná gesta a ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Já bych ráda nechala reagovat pana europoslance Štětina, protože je to důležité, jestli opravdu by možná mohlo být kontraproduktivní, kdyby Evropská unie, potažmo Česko, neukázalo Bělorusku vlídnější tvář v okamžiku, kdy se hraje o to, jestli tam bude větší vliv z Evropy anebo z Ruska?

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já si myslím, že vlídná tvář není namístě po tom, co se odehrávalo v Rusku a Bělorusku.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

To ano, teď, ale teď mluvil pan ministr Zaorálek předtím, že možná jaksi tady byla naděje, že by se mohlo zvrátit v Bělorusku ten vývoj spíš tím evropským směrem.

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Ano, ano. Lukašenko oklamal jak pana ministra Zaorálka, tak Evropskou unii. Tady prostě došlo k tomu, co se stát nemělo. Já si myslím, že bylo tady několik hlasů v Evropském parlamentu, které protestovaly proti tomu, co se stalo. A myslím si, že je třeba teďka použít jakousi ráznější politiku. Já bych připomněl panu Zaorálkovi, že by bylo nejlépe, kdyby prezentoval na nejbližším zasedání rady ministrů zahraničních věcí právě situaci v Bělorusku a Rusku a aby použil tu rétoriku, kterou je

potřeba používat. To znamená, věci nazývat pravými jmény. Já bych se rád zeptal, pane, pane premiére, třeba váš stranický kolega ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane ministře ...

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Pan Štěch ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane ministře, zatím, pane ministře zahraničí. „Pane premiére“ jste řekl ...

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já jsem řekl ... pane ministře, předběhl jsem, předběhl jsem dobu. Pane ministře, váš stranický kolega, pan Štěch, a on je druhý ústavní činitel v České republice, řekl, že sankce proti Rusku jsou pokrytecké. Já jsem se vás chtěl zeptat, je to oficiální postoj České republiky, to, co řekl pan Štěch, předseda Senátu Parlamentu České republiky, váš stranický kolega?

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane ministře Zaorálku, tedy nejenom tato otázka, ale i to, jestli po tom, co se odehrálo v Bělorusku a také v Rusku, ty masové demonstrace, poměrně brutálně potlačené, jestli se cítíte jako oklamán, a jestli je na řadě a na místě přijmout a vystoupit nějak rázněji na evropské půdě?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

To jsou všechno moc silná slova, ale já odpovídám na všechny otázky, i to, co bylo řečeno na adresu pana Štěcha. Ale pan Štěch je docela statečný člověk v tom, co řekl, protože on to nejenom řekl takhle někde do médií, on to přímo, pokud vím, tak on to přímo řekl paní Angele Merkelové do očí, že je to pokrytecké a on dokonce tady tohle doplnil tím, že jí dal seznamy firem, které podnikají v Rusku a řekl jí: „Co to je za politika, když oficiálně na té politické úrovni my vyhlašujeme, že my máme sankce a tyto firmy, jak mám zjištěno, tyto sankce nedodrží a dokonce jejich obrat se zvyšuje?“ A pan Štěch si dal tu práci, že si prostě sehnal v různých zemích, nejenom tedy v Německu, právě ti, kteří dokonce bez ohledu na sankce vesele spolupracují a říkal: „Co to je za systém, ve kterém se sice na jedné straně něčím zajišťujeme, zaštiťujeme a na druhé straně ten obchod, naopak té situace jiní využívají a naopak do toho tím, tím snadněji vklouznou.“ Takže mně to připadá, že to celé stojí úplně jinak a že pan Štětina používá taková jednoduchá slova, která, mně připadá možná, ve kterých jsou emoce, což někdy taky do politiky patří, ale tady to podle mě mate. Ale já bych chtěl ujistit pana Štětinu, že se umím ozvat a že se umím ozvat razantně.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Štětino, jestliže vy jste narazil na výrok pana předsedy českého Senátu Milana Štěcha, který označil za pokrytecké to vysvětlení, že v jistém smyslu pokrytecké být mohou, protože se s firmami z tamního regionu obchoduje, ale přitom jsou drženy sankce, to vám nepřipadá jako dostatečné vysvětlení, že ta situace není tak černobílá?

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já si myslím, že co zde řekl pan Štěch, to je výsledkem toho, že jsme v České republice, v zahraniční politice opustili to staré dobré rodinné stříbro, to je obrana lidských práv a kšeft se stal tím hlavním hlediskem zahraniční politiky. Vždyť vy jste jednal, nikoli o porušení lidských práv, pane ministře, vy jste nikde neodsoudil veřejně, že jsou porušována lidská práva v Rusku a v Bělorusku. Vy jste mluvil jenom o tom, že je potřeba navázat s Ruskem a s Běloruskem hospodářské dobré vztahy. To je sice pravda, ale ruku v ruce s tím je prostě potřeba bouřit, proti tomu se ohradit, co se tam odehrávalo, poněvadž, pokud to nebudeme dělat, tak budou následovat další a další terakty v Peteru nebo některých jiných ruských městech a budou prostí ruští lidé, kteří to odnesou tuto politiku lhostejnou k lidským právům.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

V pořadu Pro a proti diskutují europoslanec Jaromír Štětina a ministr zahraničí Lubomír Zaorálek. Pane ministře Zaorálku, politika lidských práv, a není to jen kritika z úst Jaromíra Štětiny, který teď zopakoval, se ozývá často, že česká diplomacie se od, nebo poměrně často, při jistých příležitostech, se odvrací od toho, jak také řekl pan Štětina, rodinného stříbra, tedy ochrany anebo zaštiťování dodržování lidských práv ve světě, tomu jasněmu dodržování. Máte ten pocit, že je teď opravdu důležitější hospodářský prospěch Česka?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Tak já jenom, především já musím reagovat na to, co řekl pan Štětina, protože já nevím úplně přesně, jestli on to sleduje jako to, co se děje a co dělá ministerstvo zahraničí a asi taky je pravda, že asi nemá na to tolik času, ale když třeba se ... jenom vezmeme to jednání s panem Lukašenkem, tak jenom bych chtěl informovat a to by určitě se dalo snadno dohledat, protože to je uvedené jako obsah toho rozhovoru, z toho, co jsem sděloval ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Bylo to v červnu v loňském roce pro posluchače.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Ano, ano, tak já jsem přece ten rozhovor s panem Lukašenkem vedl z velké části o lidských právech, tak jak je možné se mě ptát, že mluvím všude, všude o ekonomice a ne o lidských právech? Já jsem mu právě řekl, a samozřejmě, já jsem ocenil to, že Bělorusko propustilo politické vězně, to určitě aj pan Štětina uzná, že to bylo dobré ocenit, protože se nám to nestává často, takže je dobré to zaregistrovat, že někdo udělal něco, co je velice neobvyklé, aby vám stát řekl: „Propouštím všechny politické vězně.“ Tak sice se můžete rozhořčovat a můžete bouřit, jak jste říkal, ale měl byste být fér a měl byste uznat, když někdo udělá krok, který byste měl ocenit, takže já jsem právě samozřejmě tímto začal a řekl jsem, že to je velmi dobrá věc a že my to velice vítáme, ale zároveň jsem mluvil o tom, co jsou ty další věci, které nejenom Česká republika, ale i Evropská unie formulovala. To se týkalo blížících se voleb, to se týkalo toho, co bylo slíbeno, že se udělá pro to, aby ty volby byly opravdu regulérní a opatření dokonce i v změnách zákonu. A já jsem se bavil s panem Lukašenkem o tom, jak je důležité to, aby Lukašenko, aby podpor ..., aby Bělorusko pokračovalo, že to pro ten další rozvoj vztahů bude velice důležité, jak bude pokračovat Bělorusko na té cestě, kterou takto dobře odstartovalo. Ale já jenom chcu ujistit pana Štětinu, že opravu mně to připadá, že 80 % rozhovoru se týkalo tady toho, protože pan Lukašenko se mě ptal, co je vlastně třeba pro to, aby Evropská unie byla více partnerem. Já jsem ho upozorňoval, že tohle jsou ty věci, které budou sledované.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Které vadí.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Takže chápete? Mně to připadá komické poslouchat věci, jak my něco nezmiňujeme a já mám v hlavě, jak prostě tady těmto tématům se věnuju poměrně rozsáhle a jako ..., co se týče protestů a podobně, no, já tady nebudu vršit důkazy, že je to jinak, ale připadá mi, že to ten depo ..., že to pro posluchače nebude moc zajímavé. To znamená, já se domnívám, že je potřeba být trochu v něčem klidnější, jako méně bouřit a více se skutečně zabývat podstatou těch věcí a to, tady šlo přece o velkou věc, tady šlo o to, že nám jedna z těch věcí říkala: „My jsme poslední země, která nemá nějaké zamrzlé teritorium válečné, protože všechny ostatní od Ukrajiny, Moldávie ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Je tam problém?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

To znamená, my jsme poslední, my jsme teďka my na řadě jako a to nejsou, to není legrace. To jsou vážné věci jako a když říkáte, že nás oklamal pan Lukašenko ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Rozumím.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

A tady mně se zdá, že máte takovou strašně jednoduchou představu. Jako, rozumíte, ty země skutečně mají omezený prostor.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane poslanče, ...

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

A to jednání s nima je komplikovaná věc, ale není to věc jednoduchých výkřiků a jednoduchého bouření.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane, pane poslanče Štětino, máte pocit, že tedy jaksi zamyslel jste se i nad tím, že třeba nevíte všechno? Že se zástupci české diplomacie v rozhovorech s lidmi, které vy zmiňujete, dotýkají témat, jako jsou lidská práva, ačkoli to třeba veřejnost neví?

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Já bych si nemyslel, že všechno vím. Nikdy bych si to neodvážil tvrdit. Ale přeci jenom některé věci jsou úplně jisté a o nich jsem přesvědčen a jsem přesvědčen o tom, že odehrávalo se to v Bělorusku, co se tam odehrávalo koncem března, tak to je to, co se odehrávalo u nás v České republice. My jsme to prožili, my jsme prožili třeba Palachův týden, prožili jsme všechny ty demonstrace, kde jsme byli rozhánění stříkačkami a policajty, stejně jako jsou ti lidé, kteří jsou dneska v Bělorusku. A my jsme na to snad zapoměli, pane ministře? My bychom měli přeci jenom tvrdě vystoupit proti tomu, co se tam odehrávalo! My jsme tenkrát, když nás pro, proháněli policajti a zatýkali, tak jsme byli také rádi, když

se nás někdo zastal, a proto já si dovolím vás znovu poprosit, abyste otevřel tuto otázku jako na nejbližším zasedání rady ministrů zahraničních věcí, které se budete účastnit.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Chystáte se k tomu, pane Zaorálku, otevřít to na evropské půdě a možná i v české vládě?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Ale já si myslím, že ani nebudu zas tak muset moc se snažit otevírat, protože se na tom dohodneme s kolegy velmi rychle, protože tohle, když se děje, tak my se o tom vždycky bavíme. To není třeba ..., mohu vám garantovat, že tohle bude tématem debaty a když, pokud to neudělá někdo jiný, tak já bych to samozřejmě také udělal, ale o to nejde. Jde o to, abychom tady neříkali takové zjednodušené soudy. Ne, neříkejte, neříkejte tak všechno paušálně, že to, co se děje v Bělorusku, je stejné, jako se dělo u nás. Tyhle jednoduché paralely nám ve skutečnosti vůbec nepomáhají porozumět tomu, co se děje kolem nás. Já jsem přece vám sám řekl, že ti, kteří teď manifestovali na těch ulicích v Minsku, tak to byli lidé, kteří ještě nedávno skutečně hlasovali spontánně, bez donucení bez pana prezidenta Lukašenka. On tam má 80% podporu ve volbách a i kdyby ty volby udělal tak, že by byly dokonalé, tak vám prostě říkám, že on by ty volby vyhrál. To znamená, tohle je jiná, jiná situace, než byla tehdy v Československu a řekl jsem stejně tak, že ti lidé, kteří ještě včera se klidně dívali a poslouchali Lukašenka, tak po jeho posledních zákonech rozmrzelí, otrávení šli do ulic a bylo to ... a oni byli ochotni, oni byli ochotni ho dokonce tolerovat po zbytek života, kdyby ...

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tomu rozumím, ale to je věc, která už zazněla ...

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

... kdyby některé věci změnil, ale když nebudeme vnímat tu sociální situaci v zemi, tak se nedostaneme nikam.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane ministře, ale to je jedna, to je jedna věc ...

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Takovými jednoduchými paralelami, že v Bělorusku jsme stejní jako v roce 68, jsou nepravdivé.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

... která je teď velmi důležitá a možná trošku zanikla, jestli je opravdu zásadní, aby to Česko zvedlo jako první u nás, abychom jaksí navázali na tu politiku, o které mluvil pan europoslanec Štětina na té evropské půdě, tedy, abychom my, tedy vy jako náš zástupce, zástupce české diplomacie řekl: „Ano, my chceme, aby se teď Evropská unie věnovala tomu, co se děje v Bělorusku, protože je to špatné.“

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Jako, jako určit se Bělorusku budeme věnovat. Kdyby náhodou se stalo, že to není na programu, tak mohu říci, že bych to sám navrhl, ale, myslím, mám velké podezření, že bude daleko víc ministrů, kteří o tom budou mít zájem a že se na tom spíš dohodneme a nebude to třeba, abych to já sám navrhoval.

Tohle funguje tak, že když je takové to téma, když se něco podobného děje, tak se samozřejmě k tomu během jednání, které jedná velice často, tak se k tomu musíme dostat a dohodneme se na tom velmi rychle, ale tady jde o to, že my jsme jako Evropská unie a zrovna Česká republika prosazovalo to téma Bělorusko v minulosti opakovaně. A já jsem to právě prosazoval na jednání už dříve, právě proto třeba, že došlo k tomu propuštění těch politických vězňů a já jsem měl zájem, abychom se bavili o té situaci v Bělorusku, abychom se snažili porozumět a dělali kroky, kterými, kterými ten prostor, pokud se vytváří, tak abychom ho využili. To znamená, my jsme v této věci, jako Česká republika, byli iniciativní, protože my máme do Běloruska poměrně blízko. Myslím si, že to je terén, který je nám poměrně známý a mohu říci, že jsme v tomhle byli vždy mezi těmi, kteří stáli právě o to, aby se o Bělorusku mluvilo. Vy asi chápete, že země západnější nebo jižnější, ty dění v Bělorusku tak nepřitahuje jako nás, kteří to máme daleko blíže. Takže já mohu říci nejen, že teď, ale v minulosti jsme byli vždy ti, kteří právě toto téma zvedali a snažili jsme se o to, aby Evropská unie se Běloruskem zabývala, ale byli jsme v tom docela úspěšní, protože ta současná politika EU, to, co se formovalo, tak bylo taky i výsledkem té naší snahy zaměřit se na Bělorusko a věnovat se mu.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká ministr zahraničí za ČSSD Lubomír Zaorálek. Mluvila jsem s europoslancem za TOP 09 s podporou Starostů Jaromírem Štětinou. Díky, na shledanou.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničí /ČSSD/

Děkuju taky, na shledanou.

Jaromír ŠTĚTINA, europoslanec /nestr. za TOP 09/

Na shledanou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Dobrý poslech přeje Veronika Sedláčková.

www.jaromirstetina.cz

7. 4. 2017

Komentář europoslankyně K. Konečné (KSČM) k útoku USAy na vojenskou základnu v Sýrii

Naprostou odsuzují útok vedený ze strany USA v Sýrii. Trump se pouze snaží odvést pozornost od své katastrofální domácí politiky tím, že intervnuje do konfliktu již tak extrémně komplexního a nepřehledného. Tady nejde o princip, ale o ego. Sýrie se stala bojištěm, kde se přetahují velmoci o vliv a obyčejní Syřané trpí.

Vypalování raket Tomahawk bez vyčkání výsledků mezinárodního vyšetřování chemického útoku je jen kovbojským ukazováním svých osobních ambicí a nic neřeší. Je to jen přilévání oleje do ohně a cynické ignorování zájmu obyčejných Syřanů na život v míru.

www.konecna.cz

14. 4. 2017

Rozhovor s europoslancem J. Zahradilam (ODS) pro Parlamentní listy: Trump si zjednal respekt, který Obama poztrácel. Moskva si mohla dělat, co chtěla, to skončilo.

Jak se dá popsat současné nastavení poměrů, vztahů mezi USA a Ruskem s ohledem na dění v Sýrii? Co se změnilo, co nezměnilo ze strany amerického prezidenta Donalda Trumpa k Rusku a naopak? Do jaké míry bylo těch 59 střel Tomahawk jen politickým signálem dovnitř USA a do jaké míry to Donald Trump myslel jako výhrůžku Putinovi? Nebo se rakety staly spíše demonstrací síly vůči Íránu či Severní Koreji?

Já to beru především jako demonstraci síly, jako snahu vytyčit nová geopolitická pravidla a jako snahu nového amerického prezidenta zjednat ve světě obnovený respekt vůči roli Spojených států, který za Obamova prezidentování do značné míry poztrácely.

Jak hodnotíte schůzku Lavrova s Tillersonem a poslední prohlášení Trumpa, že válku se Sýrií určitě nechce? Podle posledních zpráv horké hlavy už vychladly a obě velmoci jednájí znovu o bezletové zóně nad Sýrií...

Rozhovory o budoucím uspořádání poměrů v Sýrii někde začít musejí a je jasné, že bez Ruska a Spojených států se to neobejde. Situaci komplikuje fakt, že Rusové de facto zaštiťují fanaticky protizápadní zájmovou koalici (Írán, Asad, Hizballáh), jejíž posílení v oblasti Středního východu je to poslední, co bychom si měli přát. Tillerson zjevně odjel do Moskvy, aby se pokusil Rusy přesvědčit, že jsou jiné cesty než pokračování v této koalici.

Experti si lámou hlavu nad tím, co vlastně ten útok v Sýrii a odvetný americký úder znamenají, protože americká odvěta následovala jen krátce poté, co Washington oznámil, že už netrvá na pádu Asada, a dnes se tentýž Washington vrací ke slovíčkům o tom, že Asad musí skončit. Nebyl vyloučen další americký úder, naopak Rusko a Írán pohrozily reakcí silou, pokud opět Amerika překročí „červenou linii“. Co bude dál? Jaký je váš předpoklad?

Moskva a Teherán si zvykli, že si v regionu mohou dělat, co chtějí. Teď vidí, že nemohou. A nebudou mít jistotu, co Trump udělá příště. Takže z tohoto pohledu zabil Trump několik much jednou ranou. Navíc tento raketový útok má skutečně spíše symbolickou než vojenskou hodnotu, protože důležití aktéři byli dopředu varováni, aby se minimalizovaly škody a nedošlo k eskalaci konfliktu na vyšší úroveň.

Milan Syruček říká, že na pozadí událostí, které sleduje celý svět, mohou probíhat zásadní jednání a vždycky nějaká viditelná silová akce byla náznakem toho, že v zákulisí se děje něco jiného. „Pokud je Trump rozhodnut po šesti letech mlčení Bílého domu znovu navázat na tradici osobních schůzek hlav států obou zemí, akce v Sýrii či kdekoliv jinde, navíc ještě prezentovaná jako odvěta, tomu nemůže zabránit,“ uvedl novinářský nestor. Co si o tom myslíte?

Přál bych si pochopitelně, aby takové rozhovory probíhaly, a doufám, že se to děje. Mezinárodní politika má s obchodem společného víc, než si byla idealistická generace Trumpových předchůdců ochotná a schopná připustit. Skoro to vypadá, že v podstatě neškodný, ale symbolicky nesmírně významný úder na syrskou leteckou základnu je součástí vyjednávací taktiky. Potvrzovalo by to, že Trump bude s Rusy vyjednávat tvrdě, což je také jediná možnost, jak v tomto případě něčeho dosáhnout.

Zajímavá úvaha zazněla od bezpečnostního experta Lukáše Visingra o tom, že Trump může Putinovi předložit „big deal“ o rozdělení sfér vlivu, v němž se budou respektovat zájmy Ruska na Ukrajině a v Sýrii, třeba s tím, že Ukrajina bude takový neutrální „narázník“ a sám Bašár Asad odejde do bezpečného exilu. Samozřejmě je však otázka, co za to může Putin nabídnout, respektive co bude Trump žádat pro USA. Co by mohlo být předmětem tohoto obchodu? Co by mohl nabídnout Putin a co Trump? Může to být reálný scénář?

Nějaký „big deal“ by asi nedával smysl žádné ze stran. Státní média v Rusku od nástupu prezidenta Putina líčí Spojené státy jako nepřitele, který ovládá svět skrze NATO, takže obhájit podobné uspořádání doma by mohlo být složité. Současný svět je navíc příliš dynamický na nějaké dlouhodobé uspořádání poměrů sjednané mezi dvěma zeměmi. Putin by si také omezil možnosti zasahovat do událostí mimo Rusko, což by bylo v přímém rozporu s aktuálně platnou – a velice intervencionistickou – bezpečnostní strategií Ruské federace.

Do jaké míry je v současné době důležitý postoj Íránu? Lze předpokládat, že Amerika bude chtít posílit svůj vliv v této zemi a nějakým způsobem dostat Írán do sféry svého vlivu?

To, že by se Írán chtěl nechat v nejbližší budoucnosti vmanévrovat do něčí sféry vlivu, nota bene americké, je naprosto nepředstavitelné. Jsou to naopak Íránci, kdo se snaží svůj vliv v regionu rozšiřovat, a minulá americká administrativa v součinnosti s Evropskou unií mu k tomu svou pasivitou vytvořily ideální prostředí. Říkám bohužel, protože Írán je v současnosti asi ta nejstrašnější teokratická diktatura, jakou si lze představit. A nezapomínejme, že Írán dále pracuje na jaderných zbraních a nikdy se nezřekl své nenávistné rétoriky směrem k Západu a Izraeli.

Jaký postoj zaujímá k tomuto incidentu Evropská unie? Stojí skálopevně za USA, anebo také zastává názor jako někteří politici, že je tento smutný incident nutné nejprve důkladně prošetřit?

EU hraje jako obvykle chytrou horákyň. Odsoudila sice použití chemických zbraní, trvá ale na důkladném prošetření a na mírovém řešení. Nahlas vyslovenou podporu našim spojencům bych z úst paní Mogherini slyšel rád, ale vím, že to není reálné.

Nehrozí nyní v Asii vznik jaderného konfliktu? Americký generál Jack Keane, který se měl stát Trumpovým ministrem obrany, prohlásil v Timesech i jiných médiích, že pokud Čína neudělá pořádek se Severní Koreou a nezastaví její neustálé jaderné pokusy, budou to muset udělat silou USA. Hovořil o bombardování a raketovém útoku na korejské podzemní sklady jaderných zbraní a podobně. Máme se obávat jaderného konfliktu, zvláště potom, co USA změnily bleskurychle svůj postoj k Asadově Sýrii a vybombardovaly jeho základnu, ze které se prý měl vést útok chemickými zbraněmi?

Jakákoli preventivní vojenská akce vůči severokorejskému režimu je dost obtížně představitelná. Severokorejci mají jaderné zbraně a nepochybně by je neváhali v případě napadení použít. V tomto případě je zřejmě nejméně špatným řešením jaderná rovnováha jako v případě studené války a na naší straně dostatečná jaderná kapacita sloužící k odstrašení. Je jen obrovská škoda, že americká administrativa odpískala projekt protiraketového deštníku v Evropě.

www.zahradil.cz

19. 4. 2017

Britský byznys vítá předčasné volby. Mohou zvýhodnit Mayovou vůči EU

Ačkoliv je záměr britské premiérky Theresy Mayové vyhlásit předčasné volby překvapivý, byznysová sféra na ostrovech ho vítá. Několikatýdenní období předvolební nejistoty je pro tamní byznys

akceptovatelná skutečnost vzhledem k tomu, že se očekává posílení premiérčina mandátu. Ten by měl prý znamenat i vyjednání výhodnější obchodní dohody s Evropskou unií před jejím opuštěním.

„Rozhodnutí premiérky vyhlásit předčasné volby je překvapivé. Když ale zvážíte, jak náročnému vyjednávání s EU čelí, pochopíte, že jde o logický krok,“ citoval Telegraph Martina Sorrella, šéfa FTSE 100 zahrnující sto společností s nejvyšší tržní kapitalizací sídlící v Británii „Volby sice zvýší nejistotu v oblasti byznysu, ale jen do voleb. Toto období stojí zato vytrpět ve světle silnější vyjednávací pozice pro premiérku,“ dodal Sorrell. Podobně smýšlí většina oslovených byznysmenů. Šéf sdružení zastupující firmy ze zpracovatelského, strojírenského a technologického sektoru EEF Terry Scuoler zdůraznil, že silnější mandát Mayové bude znamenat větší jistotu ohledně budoucího směřování politiky – tato jistota je pro tamní byznys zásadní. Opačného názoru je šéf britské obchodní komory Adam Marshall. „Mnoho podnikatelských komunit bude pochopitelně zneklidněno tím, že pozornost se nevyhnutelně přesune od ekonomiky a spleťností kolem odchodu z EU k potenciální volební kampani,“ oponuje většině opačně smýšlejících zástupců byznysu.

Výraznější vliv voleb na sílu Mayové ve vyjednáváních s EU zpochybnil europoslanec za TOP 09 Luděk Niedermayer

„Nejsem si jist, zda budou mít volby nějaký vliv na naši stranu jednacího stolu. Bez ohledu na to, jaký mandát premiérka má, tak jeho síla je otázka dovnitř Británie. Pro zbytek EU je ona partner, se kterým se bude vyjednávat,“ řekl E15 Niedermayer s připomínkou, že Británie upřednostňuje vzdálený vztah založený na obchodní smlouvě. Do té doby se bude hledat vzájemně přijatelné řešení, na kterém prý vyhlášení voleb nic nezmění. „Ta zásadní nejistota pro britský byznys spočívá v tom, jak bude vypadat uspořádání ekonomického vztahu s EU a zbytkem světa,“ dodal. Rozhodnutí uspořádat volby je prý čistě politický kalkul, přičemž premiérka chce být potvrzena výsledkem voleb.

www.niedermayer.cz

Květen 2017

2. 5. 2017

Článek europoslance J. Zahradila (ODS) pro Echo24.cz: Macron udělá z Česka chudší NDR, varoval europoslanec Zahradil

Slova Emmanuela Macrona, který ještě ani nevyhrál francouzské prezidentské volby a už se postavil do role nekompromisního evropského lídra, nejsou dobrým signálem pro Českou republiku. Je o tom přesvědčený europoslanec Jan Zahradil (ODS), podle kterého znamená Macron hrozbu pro Česko. Jeho evropská politika podle něj pošle Česko do pozice „jakéhosi chudšího východního Německa“. Europoslanec to uvedl pro deník Echo24.

„Jeho (Emmanuela Macrona – pozn. red.) evropská politika je dalším důvodem k tomu, aby Česká republika stála mimo budoucí ‚tvrdé jádro‘ EU. Jinak se staneme jenom nedůležitou součástí motoru a brzy přijdeme o monetární, fiskální i daňovou autonomii, pak bude následovat sjednocení sociálních, zdravotních a penzijních systémů a my zamrzeme v pozici jakéhosi chudšího východního Německa,“ uvedl Zahradil, který není žádný příznivec šéfky Národní fronty Marine Le Penové, která s Macronem soupeří o Elysejský palác.

Pokud se Macron dostane do vedení Francie a posílí tak na evropském poli francouzský tandem s Německem, jako to dělali lídři obou zemí už dříve, hrozí podle Zahradila střední Evropě a s ní i České

republice, že se stane jejich „otloukánkem“. Emmanuel Macrona jako dobrého partnera pro Německo už doporučoval na nedávném summitu EU dosluhující francouzský prezident Francois Hollande.

Za Macronovým projevem z minulého týdne, ve kterém hrozil do tří měsíců po svém zvolení uvalit sankce na některé členy Evropské unie kvůli odmítání uprchlických kvót a dalším oblastem, což se týká vedle Maďarska a Polska i České republiky, vidí Zahradil snahu o hledání nepřítelů a snahu o odvedení pozornosti od domácích záležitostí.

„Jde o jakési hledání ‚vnitřního nepřítelů‘. Británie po brexitu zase těmto lidem začíná sloužit jako ‚vnější nepřítel‘. Jsou to celkem známé triky, jak odvést pozornost od vlastních selhání, tak od vnitřní krize EU. Nepochybuji, že pan Macron se to rychle naučí, pokud to už neumí,“ dodal Zahradil.

Zahradil, který je v Evropském parlamentu členem frakce Evropských konzervativců a reformistů (ECR), tím reagoval na slova Macrona z minulého týdne. Ten se nechal slyšet, že není možné mít Evropskou unii, ve které se někteří členové chovají jako Polsko a Maďarsko v otázce univerzit, vzdělávání, uprchlíků nebo základních hodnot. Slíbil zavedení sankcí proti těmto zemím, které chce uvalit do tří měsíců po svém případném zvolení.

Polsko, kterému Macron vytýká sérii reforem soudního systému, dalo najevo, že si takovou rétoriku nenechá líbit. „Rozumím, že během volební kampaně jsou používána silná slova, ale musí existovat nějaké hranice. Tento komentář porušuje evropské standardy a zásady přátelství s Polskem,“ uvedl polský ministr zahraničí Witold Waszczykowski pro místní tisk. Jeho slova citoval server Politico.

Emmanuel Macron se o post francouzské hlavy státu utká s Marine Le Penovou. Do druhého kola, které se uskuteční 7. května, je ho voliči poslali se ziskem 23,75 procent hlasů. Pro Le Penovou hlasovalo 21,53 procenta zúčastněných voličů.

www.zahradil.cz

8. 5. 2017

Komentář europoslankyně Z. Šojdové (KDU-ČSL): Macronmánie v EU a naděje na sjednocení

Po zvolení Macrona prezidentem Francie zaplavila Francii a Evropu vlna oddechu a optimismu. Proevropští politici napříč Evropou jsou z Macrona nadšení. Moc velkou radost asi nemají v Kremlu (jejich hackeři se tentokrát moc nepředvedli), v ústředí UKIP v Londýně a s gratulací váhal i Pražský hrad.

Do Elysejského paláce usedne dosud nejmladší prezident. Je plný elánu, optimismu a k tomuto pocitu strhává i ostatní. Francií a Evropou se šíří „macronmanie“. Macron je zajímavý a jistě výjimečný člověk - spolupracovník francouzského filosofa Paula Ricœura, bankéř, ministr, politik, který založil své „prezidentské“ hnutí ani ne před rokem. Jeho úspěch vzbuzuje velké očekávání, ale také otázky.

Při pohledu zblízka zjistíme, že situace není až zas tak růžová. Extrémní pravice a populismus ve Francii prohrály bitvu, nikoli však válku. Le Penová a Front national (FN) získaly 34 % hlasů - to je hodně, o 16 % více než její otec, zakladatel strany Jean-Marie Le Pen v druhém kole v roce 2002. Je to největší historický úspěch FN.

Také je třeba vzít v potaz, že do volebních urn bylo vhozeno 12 % neplatných hlasů, což je rovněž rekordní počet. Znamená to, že Macron dostal fakticky něco kolem 60 % hlasů aktivních voličů, tedy cca 40 % Francouzů volilo buď Le Penovou, anebo nechtělo volit Macrona. Je to případ stoupenců

klasické francouzské levice, nebo tradiční pravice. Znepokojivé v této souvislosti je, že 21 % lidí, kteří v 1. kole volili kandidáta Republikánů Françoise Fillona, v druhém kole dalo hlas Le Penové. Klasický model volební „hráze“ vůči extrémismu, který zafungoval v minulosti, se nyní nekonal.

Znamená to jediné - přes veškerý optimismus, který nedělní volba Macrona prezidentem vyvolala, je Francie rozdělená země, kde se populismu stále velmi daří. Tzv. třetí kolo voleb, tj. červnové parlamentní volby, ukáží, zda bude moci Macron skutečně efektivně vládnout. Pokud bude mít vládní většinu, tak se jeho silné prezidentské pravomoci propojí s vládním programem a bude moci realizovat, co si předsevzal. Pokud ale na základě výsledku voleb bude muset jmenovat vládu, která nebude „jeho“, čeká ho pět let problémů a přetahování se v rámci tzv. kohabitace. Tato situace nastala v období páté republiky již několikrát a většinou nevedla k ničemu dobrému.

Dá se očekávat, že za této konstelace by jen posilovala FN a Le Penová. Macron tedy bude muset působit jako prezident sjednotitel, který nebude společnost dále štěpit. Jeho nedělní projev, který pronesl hned po zvolení, naznačuje, že si toho je dobře vědom. Otázkou je, jestli s ním budou ochotny takto spolupracovat i tradiční strany.

Moji partneři v Evropské lidové straně (EPP) – Republikáni (Les Républicains) nejsou z Macrona nijak nadšení. Částečně stále cítí hořkost z porážky Fillona v prvním kole a moc si nepřipouští, že si za to jejich kandidát může sám. Kdyby nebylo jeho skandálu, nebo by za tuto stranu kandidoval např. Alain Juppé, asi by na Elysejský palác dosáhli. Podporuji jejich úsilí vyhrát parlamentní volby v červnu, ale zároveň je vyzývám - a budu tak činit i na půdě Evropského parlamentu, aby se pokusili s Macronem vytvořit vládní většinu formou spolupráce. Mnoho z nich nyní čelí pokušení spojit se v různých volebních okresech s FN a využít jejich protestního potenciálu, ale to je cesta do pekel.

Pokud jde o Evropskou unii, můžeme od Macrona očekávat restart. Macron je nejvíce proevropský politik Francie za posledních 20 let, minimálně od dob Jacquesa Delorse a Mitterranda. Bylo od něj velmi odvážné, že ve všeobecně euroskeptické náladě se otevřeně postavil za společnou Evropu a za její další postupnou integraci. Otázkou je, co na to Česká republika. Budeme ochotni se účastnit Macronova integračního elánu? I přes mnoho otazníků, je potřeba ocenit odvahu a otevřenost nového francouzského prezidenta. Doufám, že jeho gesto otevřené náruče, které vypadá sympaticky, nebude jen prázdným gestem, ale že dokáže naplnit očekávání na sjednocení Francie i Evropy.

www.sojdrova.cz

10. 5. 2017

Komentář europoslance P. Macha (Svobodní) pro Idnes.cz: Schengen selhal – co dál?

Myšlenka zrušení hraničních kontrol uvnitř EU byla hezká. Je pohodlné, když lidé mohou volně překračovat hranice a jezdit do ciziny na dovolenou a za prací bez zastavení. Nesmí to ale být na úkor bezpečnosti našich občanů.

Schengen selhal

Aby systém bez vnitřních hraničních kontrol fungoval, musí být splněna jedna zásadní podmínka – že jsou hlídány hranice vnější. A to se nestalo. Do Evropy přišlo volně asi milion migrantů ze Sýrie, Libye, Afghánistánu či Somálska – tedy zemí, jejichž obyvatelé trpí válečnými konflikty, ale které jsou zároveň základnami pro nejrůznější skupiny islamistických teroristů. Ti, když není hranice hlídána, mohou přicházet ilegálně, bez platných víz, bez předložení platného pasu na hranicích. V praxi nejde

odlišit, kdo je mírumilovný uprchlík a kdo přívrženec Islámského státu. Islamisté se přimíchávají mezi válečné uprchlíky, a je proto sebevražedné nechávat hranice otevřené.

Na vině selhání schengenského systému je Itálie a Řecko, které své hranice nehlídaly, jak měly. Na vině je také EU, která místo aby se svojí agenturou Frontex pomáhala Itálii a Řecku hlídat hranice, podílela se na přivážení migrantů do Evropy. A na vině je Německo, které porušilo Dublinskou úmluvu a pozvalo Syřany bez platných víz do Německa.

Mezitím Maďarsko a Bulharsko postavily plot na svých hranicích a zastavily tak pozemní trasu pro migranty z Turecka. Po moři ale dál migranti připlouvají do Itálie a Řecka. V Německu je na milion lidí, kteří dostali od Německa povolení k dočasnému pobytu. Nemají sice právo cestovat do jiných zemí EU, ale hranice hlídané nejsou, a tak reálně cestovat mohou.

Češi v ohrožení

Irácký migrant Abdullah Hussein, registrovaný v Německu jako uprchlík, který v lednu 2016 okradl barmanku v nočním klubu v Horní Folmavě, neměl české vízum a dostal se k nám bez povolení taxíkem z Německa, kde pobíral sociální dávky. Měl být registrován v uprchlickém táboře v Bavorsku 30 km od českých hranic, tam se ale nezdržuje a německá policie nemá informace o tom, kde se nachází. Soud s ním nyní probíhá v jeho nepřítomnosti a on je neznámo kde.

Amis Amri, migrant zřejmě z Tuniska který zabil ve jménu Islámského státu ukradeným kamionem 12 lidí (včetně Češky Nadi Čižmárové, matky pětiletého syna) a dalších 50 zranil na trhu v Berlíně v prosinci 2016, volně přešel do Belgie a Itálie, kde byl dopaden a zastřelen policistou jen díky namátkové kontrole na ulici.

Schengen selhal a není to naše vina. Schengen je zónou volného migrování bez hraničních kontrol nejen pro Čechy jedoucí na dovolenou, ale bohužel také pro ilegální přistěhovalce, pro lupiče a teroristy.

Spolupracujme v rámci Visegrádu

Česká republika nemůže být otevřená každému. Např. Somálci, Iráčané, Libyjci, Afghánci potřebují pro cestování do České republiky vízum. V praxi se k nám ale můžou dostávat bez víz ilegálně. Evropská unie, Německo ani vnější země EU nedokážou zajistit, aby se k nám lidé bez víz ilegálně nedostávali. Proto je na nás, abychom své hranice hlídali a chránili tak bezpečnost České republiky.

Naším cílem by mělo být maximálně usnadnit našim občanům cestování a současně zajistit jejich bezpečnost.

Proto navrhuji neprovádět žádné hraniční kontroly směrem ven z České republiky, ale obnovit pasovou kontrolu na letišti při příletu a provádět kontroly na pozemní hranici při příjezdu.

Současně by Česká republika měla uzavřít dohodu o kontrole vnější hranice v rámci Visegrádské skupiny zemí střední Evropy. Maďarsko už své východní hranice řádně kontroluje, Polsko dobře kontroluje hranici s Ruskem. Pokud by se tyto země zavázaly ke kontrole vnější hranice, pak bychom mohli mít bez obav volné cestování bez zastavení s Polskem, Slovenskem a Maďarskem.

Hlídaní vlastní hranice je nezbytnou podmínkou samotné existence státu. Do svého bytu také nepustíme každého a kolem zahrádky také máme plot. I stát musí mít svoji hranici.

Schengen byl pokusem o usnadnění cestování, který selhal. Udělejme nyní rozumnou dohodu se Slovenskem, Polskem a každým státem, který se rozhodne své vnější hranice zodpovědně chránit. Máme na to být bezpečnou zemí a současně zachovat našim občanům pohodlí při cestování.

www.petrmach.cz

12. 5. 2017

Komentář europoslance J. Maštálky (KSČM): Prezident Macron jako naděje pro EU?

Předseda Evropského parlamentu Antonio Tajani vidí ve výsledku prezidentských voleb ve Francii začátek konce vlivu pravicových stran, označovaných za populistické. Je prý o tom přesvědčen a jako příklad, resp. důkaz toho uvádí jak jasné Macronovo vítězství, tak předchozí porážky populistických stran v Rakousku a Nizozemsku. A jako další příklad, tentokrát aktuální, zmiňuje Tajani výsledky zemských voleb ve spolkové zemi Šlesvicko-Holštýnsko, které mohou být jakýmsi předznamenáním výsledku voleb celospolkových, podzimních. Vzhledem k tomu, že česká média tyto zemské volby téměř nezaznamenala, připomenu, že v nich zvítězila CDU (32 %) před SPD (27,2 %) a Zelenými (12,9 %); Alternativa pro Německo (AfD) se do zemského sněmu dostala »s odřenými zády« (5,9 %) a Levice nikoliv (3,8 %).

Zpátky však k Tajanimu: předseda EP mluví o »rozhodném posílení proevropských sil« a prohlašuje, že je nyní třeba »začít s přeměnou Evropské unie«, přičemž jde hlavně o snížení nezaměstnanosti, boj proti terorismu a regulování migrace. Kromě toho prý Evropané musí »dělat více pro Afriku«.

»Potřebujeme novou strategii,« tvrdí Tajani, a nelze než žasnout: skutečně si toto uvědomil čelný představitel EU až po prezidentských volbách ve Francii? Základem problémů EU je její neliberální ekonomické zaměření, absence sociálního rozměru, militarismus a s tím související jevy, a neoliberál bankéř Macron se zcela jistě nebude dotýkat zájmů nadnárodních korporací a vojensko-průmyslového komplexu. Navíc hned poté, co Macron zvítězil ve volbách, se mu dostalo diskrétního, ale srozumitelného upozornění z Německa, ze strany Angela Merkelová a spol.: My vládeme Unii a vše podstatné nelze provést bez našeho souhlasu. Takže ohledně Macrona a jeho budoucí role v EU bych doporučoval střízlivější vyjádření.

www.mastalka.cz

22. 5. 2017

Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem (ODS) pro Lidové noviny: Můžeme být u toho, nač váhat?

Dělat z česko-čínské spolupráce téma vnitropolitických bojů je krátkozraké

Prezident Zeman se vrátil z Číny. Tradiční, emocemi živená pěna dní v médiích a na sociálních sítích k jeho cestě již doublala. Je tedy čas na pár pragmatických úvah k česko-čínským vztahům. Nová Hedvábná stezka je zcela nepochybně historicky nejambicióznější čínskou zahraničněpolitickou aktivitou se zřetelnými geopolitickými přesahy. Ví to celý svět. Na fóru One Belt, One Road (setkání účastníků projektu nové Hedvábné stezky) bylo zastoupeno přes 130 zemí z Evropy, Asie, Afriky, Ameriky, Pacifiku, celkem 29 hlav států a vlád. Z EU byli přítomni např. premiéři Itálie, Španělska, Polska, Maďarska, Řecka. Británii zastupoval ministr financí, Německo ministryně hospodářství. Pokud má Česká republika možnost „být u toho“, není proč váhat.

Podporujeme ruskou konkurenci v Evropě

Stalo se zde v poslední době módou házet Čínu a Rusko do jednoho pytle a strašit se jimi. Je ale třeba rozlišovat. Lecjaké zájmy mají obě tyto země společné, ale zdaleka ne všechny. Souhlasím s těmi, kdo vidí ve vývoji v Rusku riziko pro náš region. I proto bychom měli podporovat projekty, které jsou ruským ambicím konkurencí, odvádějí ruskou pozornost od střední Evropy a oslabují obecně ruskou pozici. Nová Hedvábná stezka takovou roli může sehrát. Čína je dnes po USA druhou nejsilnější ekonomikou světa, tahá za několiknásobně delší konec provazu než Rusko. Ekonomická expanze Číny do jejího okolí z ní pomalu, ale jistě dělá minimálně regionálního lídra a také vytlačuje ruský vliv (třeba ve střední Asii). Čínský kapitál v Evropě je konkurencí tomu ruskému.

Obnova historických transportních koridorů západ–východ pomůže oboustranně obchodním tokům. Ano, Čína z toho bude profitovat a sleduje tím v první řadě svoje zájmy. Zřejmě si svými investicemi a půjčkami časem vytvoří v Asii pás více či méně závislých zemí, ale tím také zajistí stabilitu a předvídatelnost svého okolí. Nic z toho není v rozporu s našimi zájmy. Jsme země závislá na exportu. Jestliže hledáme možnosti, jak diverzifikovat naše obchodní portfolio a snížit naši přílišnou závislost (a tedy zranitelnost) na evropském trhu, tak toto je jedna (nikoliv jediná) z nich. Byznys s Čínou ani čínské investice z nás jejich provincií opravdu neudělají. Nebo si snad někdo myslí, že Číňané u nás zruší svobodné volby, obnoví cenzuru nebo zavedou vládu jedné strany? V tom případě ať si dá studenty obklad na hlavu.

Geopolitická těžiště se mění

Stoupenci centralizované evropské integrace teď budou jistě namítat, že máme raději čekat na to, co vymyslí Brusel, Berlín nebo Paříž, a pak se přidat. Ale EU směřuje neodvratně k vícerychlostnímu modelu. Věřím, že ČR si v něm najde autonomní pozici, která nám umožní ne vždy a ne ve všem slepě kopírovat postupy „tvrdého jádra“ EU. Na tom není nic protievropského. Bude-li nutno ochránit domácí produkci před dumpingovou konkurencí, budeme samozřejmě postupovat společně v rámci celé EU. Na druhou stranu můžeme s klidem využívat formátu spolupráce „16 + 1“ (16 zemí střední a východní Evropy plus Čína), v němž jsou účastníci jak členové, tak nečlenové EU a lze je s jistotou nadsázkou též považovat za jeden z výrazů vícerychlostní EU. Nebojme se toho.

Akonečně je tady geopolitický rozměr. Nedokážeme dnes přesně odhadnout, jaká je budoucnost transatlantických vztahů. Ale vidíme, že zájem Ameriky o Evropu uvažá. Začalo to za Obamy, pokračuje za Trumpa. Na evropské straně Atlantiku zas rostou iluze o EU jako globálním politickém a možná i vojenském hráči (které nesdílím). V každém případě se geopolitická těžiště pomalu přesouvají a je nepochybné, že v těchto změnách bude hrát Čína nezanedbatelnou a rostoucí roli. Je dobře to sledovat pokud možno z bezprostřední blízkosti.

Česko-čínské vztahy jsou příliš důležitou relací na to, abychom z nich dělali rukojmí vnitropolitických sporů, volební téma nebo zrcadlo osobních sympatií či antipatií. Právě v tomto tématu bychom měli usilovat o širší vnitropolitický konsenzus. Ten však musí být oproštěn od sentimentu 90. let a přepjatého ideologizování a být založen čistě na strážlivém sledování vlastních zájmů a dobrém odhadu budoucího uspořádání systému mezinárodních vztahů.

Hledáme-li možnosti, jak diverzifikovat naše obchodní portfolio a snížit naši přílišnou závislost na evropském trhu, tak byznys s Čínou je jednou (nikoliv jedinou) z nich.

www.zahradil.cz

30. 5. 2017

Komentář europoslance J. Maštálky (KSČM): Krátký pohled na dnešní Balkán

Migrace v Srbsku se momentálně nejví – i přes uzavřené hranice a každodenní příchody skupin migrantů – nijak dramaticky, protože prakticky všichni nově příchozí Srbsko opouštějí.

Používají však nové trasy: nechodí přes Maďarsko, ale vybírají si Chorvatsko a nově i Rumunsko. Novým fenoménem posledních týdnů jsou narůstající počty návratů lidí do Řecka přes Makedonii.

EU se ohrazuje proti žádosti Srbska, aby podnikla rozhodné kroky na západním Balkánu. Důvodem důrazné srbské žádosti je údajná absence reakce EU na výroky albánských, kosovských a srbsko-albánských politiků, které Srbsko považuje za nepřijatelné a útočné vůči Srbsku, neboť podle srbské strany podporují koncept velké Albánie a jsou zcela nekonstruktivní. EU se však proti této srbské kritice ohrazuje a vyhrožuje, že tento srbský postoj může představovat riziko pro evropskou integraci Srbska.

Kosovský parlament vyjádřil nedůvěru vládě – pro tento akt hlasovala koaliční PDK společně s opozičními stranami; naopak proti návrhu na vyjádření nedůvěry byla koaliční strana LDK. Prezident republiky následně vyhlásil předčasné volby již letošní na 11. červen.

Makedonie je více než půl roku sužována vyhraněnou politickou krizí. Prezident Geogi Ivanov se zdráhá pověřit sociální demokraty, kteří už v loňském prosinci vyhráli volby, sestavením vlády. Argumentuje přitom svou domněnkou, že sociální demokraté mají v úmyslu jít do koalice s makedonskými Albánci, kteří – podle jeho názoru – mají v plánu zemi rozbít. Sociální demokraté to však považují za lež, neboť podle nich se prezident obává, že by mohl být vyšetřován pro korupci. Dnešní situace nápadně připomíná Makedonii v roce 2001, kdy zemi velmi reálně hrozila občanská válka.

České podnikání na Balkáně nabývá v poslední době novou dynamiku. Balkán – zejména Slovinsko a Srbsko – nabízí i přes nepřehledné právní prostředí značný investiční potenciál. Této situace se aktivně snaží využít nejen velcí hráči v oblasti energetiky, ropného a plynárenského průmyslu; také české středně velké firmy chtějí na Balkán proniknout přímo bez prostředníka, a to především ve stavebnictví nebo potravinářském a automobilovém průmyslu.

www.mastalka.cz

Červen 2017

2. 6. 2017

Rozhovor s europoslancem J. Zahradilem (ODS) pro Parlamentní listy: To je na pováženou! Europoslanec Zahradil se zhrozil nad výrokem Merkelové o Britech a USA

„Anglosaský svět, kolébka demokracie, dvakrát v minulém století tahal Evropu z jejích vlastních průšvihů, u jejichž kořenů vždy stálo Německo. Jestli se teď USA a Británie od Evropy odtáhnou, nevěstí to nic dobrého,“ je zneklidněn v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz europoslanec Jan Zahradil (ODS). Naznačuje i budoucí střet české politiky – mezi eurofederalisty a eurorealisty. „Ti první nás

budou chtít zatáhnout do dluhové unie, kde budeme společně platit cizí dluhy, uprchlické unie, kde se budou přerozdělovat migranti, a antiamerické unie,“ obává se.

Tento týden se v europarlamentu debatovalo o médiích v ČR. Je vůbec správné, že se tato záležitost řeší na půdě EP, není to naše vnitřní záležitost? Víím, že jste se k tomu ve svém proslvu jasně vyjádřil, ale mnoho lidí přímý přenos nevidělo...

Většina europoslanců ve Štrasburku schválila rezoluci, která kritizuje maďarskou vládu a požaduje, aby proti ní Evropská komise zahájila sankční řízení. Vy jste k tomuto faktu uvedl, že se „nemůžete zbavit dojmu, že tady nejde o svobodu a demokracii ve střeoevropských zemích, ale je to snaha nám utáhnout kyslík za to, že ne vždy a ne ve všem posloucháme“. Není tohle velice špatná strategie, která jenom způsobí, že v těchto zemích ještě stoupne počet kritiků EU? Což už se ostatně děje, v Česku považuje EU za dobrou věc 35 procent lidí dle výzkumu veřejného mínění, který zveřejnili organizátoři mezinárodní konference Globsec. Není to tak i proto, co zmiňujete?

To s tím souvisí. V poslední době je v EP z nejrůznějších důvodů grilována jedna střeoevropská země za druhou – Maďarsko, Polsko, nyní Česká republika. Nemohu se zbavit dojmu, že je to jakási odvěta za to, že tyto země poslední dobou „zlobí“, že třeba odmítly kvóty nebo že se nijak nehrnou do eurozóny. Pokud tomu tak je, je to krátkozraké chování, které reputaci EU poškodí. A jestli si pan Sobotka myslí, že se tomu vyhne, když si bude hrát na „hodného“, jak mu radí jeho poradci, velmi se mýlí. Právě proto je třeba stát si na svém a ukázat, že střední Evropa umí ve věcech společného zájmu postupovat také společně.

Kancléřka Merkelová po návratu z jednání G7 údajně prohlásila, že Američané a Britové už nejsou spolehlivými partnery a že Evropané musí vzít osud do svých rukou. To zní až zlověstně. Rýsuje se tu nějaká roztržka? Nebo jak čtete toto vyjádření?

Velmi mě toto vyjádření zneklidnilo. Toto paní Merkelová hlásá jménem celé Evropy? Že to nejsou spolehliví partneři? Štěstí, že to zatím ještě nejsou „konkurenti“ nebo „nepřátelé“. Možná ale i na to časem dojde. Tenhle výrok, speciálně z německých kancléřských úst, je na pováženu. Anglosaský svět, kolébka demokracie, dvakrát v minulém století tahal Evropu z jejích vlastních průšvihů, u jejichž kořenů vždy stálo Německo. Jestli se teď USA a Británie od Evropy odtáhnou, nevěstí to nic dobrého.

Už dříve zaznívaly úvahy o vytvoření jakési evropské armády. Přitom máme NATO. Může to dojít až tak daleko?

Evropská armáda je dalším snem eurofederalistů, kteří chtějí mít z EU globální mocnost, konkurenta nejen Ruska a Číny, ale i USA. Proto chtějí i konkurenční obranný projekt, který by samozřejmě NATO oslabil. Zní to ovšem směšně v situaci, kdy většina evropských členů NATO není ani schopna platit 2 % HDP ročně na obranu a prezident Trump je musí napomínat. Kde chtějí vzít peníze na tu svou euroarmádu?

Začínají se u nás opět výrazněji vést debaty o zavedení eura. Premiér Sobotka se vyjádřil pro pevné stanovení termínu jeho přijetí. Většina české veřejnosti je však proti jeho přijetí. Co si myslíte o tomto premiérově vyjádření v čase předvolebním?

Není to jen pan Sobotka, ale i Kalousek a Bělobrádek. Naznačuje to, kudy povede dělicí linie české politiky v blízké budoucnosti. Nebude to už střet mezi pravicí a levicí, ale střet mezi eurofederalisty a eurorealisty. Ti první chtějí zatáhnout ČR do tvrdého jádra EU, vedeného tandemem Merkelová–Macron, včetně eura. Chtějí nás tedy zatáhnout do dluhové unie (kde budeme společně platit cizí dluhy), uprchlické unie (kde se budou přerozdělovat migranti) a antiamerické unie (kde má euroarmáda nahradit NATO). Ti druzí, mezi něž patří především ODS, to vidí zcela opačně, chtějí stát

stranou tvrdého jádra EU a reprezentují většinu české veřejnosti. Ta si to, doufám, ve volbách uvědomí.

V posledních týdnech jsme zažili v Česku vládní krizi. Jejím výsledkem je odchod Andreje Babiše z vlády. Podle preferencí však nejvíce krizi odskákala ČSSD. Čím si to vysvětlujete?

Pan Sobotka si to špatně spočítal, udělal z Andreje Babiše přesně to, co původně nechtěl: oběť. Babiš to dovedně využije, což mě vůbec netěší. Sobotky mi však líto není, zavinil si to sám. Ve vládní krizi se opřel o ty společenské skupiny, které vůbec nepatří k voličům ČSSD a Sobotku za jeho postoje svým hlasem ve volbách neodmění. Někdy mám pocit, že pan Sobotka by se lépe vyjímal v nějaké straně typu TOP 09 než v ČSSD.

www.zahradil.cz

7. 6. 2017

Rozhovor s europoslankyní K. Konečnou (KSČM) pro Parlamentnilisty.cz Přijetí eura by nás svázalo s Německem. Stali bychom se kolonií, která má držet hubu a krok. Politika EU ve vleku Merkelové je naprostá tragédie

„Myslím, že lidem do značné míry imponuje jeho ‚upřímné chování a vystupování muže z lidu‘. Osobně se však domnívám, že tohle všechno je jen marketingový tah, kterým se značka Babiš prodává a bohužel úspěšně. Pro mě je to v první řadě člověk, který mluvil na veřejnosti o tom, že u sebe nemá menší bankovku než pětistovku, takže nechápu, jak by mohl být považován za ‚lidového‘,“ říká v rozhovoru ParlamentníchListů.cz na konto exministra financí komunistická europoslankyně Kateřina Konečná. Její kritice nešel ani premiér Bohuslav Sobotka, který podle ní nikdy nevyňikal v chápání politických her.

Andrej Babiš již není ve vládě, jeho hnutí ANO však vládní krizí příliš neutrpělo. Jak je to možné? Sociolog Daniel Prokop míní, že Babiš získává nové voliče hlavně mezi občany ve věku 50 až 70 let, kteří inklinují k Miloši Zemanovi a mají pocit, že za minulého režimu bylo leccos lepší, přesto nechtějí volit komunisty. Dá se to tak chápat?

Že jsou voliči ANO nespokojeni se současnou politickou situací a z vlád etablovaných politických stran je zcela zřejmé. Andrej Babiš přišel na českou politickou scénu z podnikatelského prostředí a začal říkat přesně to, co jeho lidé chtěli slyšet – politici nepracují, nikdy nic nedokázali, všude je korupce apod. Teď se snaží, seč může, aby si s pomocí politického marketingu zachoval tvář „nepolitika“. Jak chcete ale nazvat někoho, kdo byl po tři roky ministrem financí a vede v současnosti jedno z politicky nejvýznamnějších politických uskupení? Babiš stále nechápe, že se sice může stavět na hlavu, jak chce a barvit trávu na modro, ale on prostě již dnes politikem je.

Myslím, že lidem do značné míry imponuje jeho „upřímné chování a vystupování muže z lidu“. Osobně se však domnívám, že tohle všechno je jen marketingový tah, kterým se značka Babiš prodává a bohužel úspěšně. Pro mě je to v první řadě člověk, který mluvil na veřejnosti o tom, že u sebe nemá menší bankovku než pětistovku, takže nechápu, jak by mohl být považován za „lidového“.

Na Babiše otevřeně útočí i kruhy radící se k „pražské kavárně“. Respekt píše, že „je nutné mu strhnout proevropskou masku“. Pavel Šafr neustále tvrdí, že Babiš ohrožuje demokracii, jiní autoři píší o jeho podnikání, o Čapím hnízdu apod. Preference ANO ale příliš neklesají.

Já osobně chápu, že se pisatelé Respektu domnívají, že stržení oné masky by mohlo Babišovi uškodit, ale obávám se, že pro značnou část obyvatel by to znamenalo spíše o důvod více, proč Babiše

podporovat. Babišovy aféry voliče nezajímají, protože Babiš neustále opakuje, že jsou to lži, machinace a kampaň a oni mu prostě věří. Babiš se stále tváří jako outsider, člověk z lidu, poctivec, který to jako jediný myslí opravdu upřímně a teď bojuje proti tomu strašnému politickému hnoji, ze kterého přitom jeho majetek vyrostl.

Podle průzkumu CVVM se důvěra v prezidenta a vládu v souvislosti s vládní krizí propadla. Hlavě státu nyní důvěřuje 41 procent lidí, zatímco v předchozích dvou měsících to bylo vždy 55 procent. Důvěra ve vládu ale přitom spadla na 23 procent z dubnových 40 procent. Spokojenost lidí s politickou situací je podle CVVM nejhroší od konce roku 2013. Vypovídá to o něčem?

Vůbec se popravdě nedivím. Vždyť vládní krize byla neuvěřitelná šaškárna. Celé to vypovídá o tom, že lidé si přejí stabilní politickou vládu bez rozporů, o kterých musí každý den číst a ve kterých se brzy nevyznají. Během vládní krize jsme se dozvěděli, že podle oficiálních statistik žije pod hranicí chudoby v Česku zhruba milion obyvatel. V Česku je 35 procent domácností, které si nemohou dovolit nenadálý výdaj ve výši deset tisíc korun – a jak si mají voliči vysvětlit, že se neřeší tohle, ale politické hrátky mezi hlavními koaličními stranami?

Češi jsou velmi skeptičtí vůči EU a nechtějí euro. Premiér Sobotka přesto trvá na tom, že musíme být v „jádru EU“ a že musíme euro přijmout. Co k tomu říci?

Říci k tomu lze, že premiér Sobotka nikdy nevyňikal v chápání politických her. Přijetí eura by Česko naprosto svázalo s Německem. Stali bychom se takovou kolonií, která má „držet hubu a krok“. Už teď to vidíme na různých prohlášeních západních politiků, kteří si stěžují na to, že Středoevropané chtějí pracovat např. ve Francii. Ovšem dodržování všech směrnic se po nás vyžaduje tvrdě. Premiér Sobotka nás cpe do tzv. „jádra Evropské unie“, ale ze Západu jsou jasné signály, že nás jako rovnoprávné partnery brát nechtějí, i kdybychom euro měli. Nebo snad někdo chce tvrdit, že Slovensko má v EU výhodu, protože má euro?

Angela Merkelová je prý vyděšena tím, že americký prezident Donald Trump nemá chuť příliš podporovat své evropské spojence a mluví o tom, že Evropa se musí bránit např. Rusku sama. Myslíte si, že požadavek dodržení slibovaných výdajů na NATO posiluje, nebo jde ruku v ruce s myšlenkou společné evropské armády?

Já bych oddělila NATO a české výdaje na obranu. Vydávat více peněz na armádu je v pořádku, ale ne kvůli NATO. Stát, pokud chce existovat, musí mít funkční armádu. Ovšem stav armády po letech vlády nad Ministerstvem obrany ministrů bez vize a šíbrů, kteří vysávali obranný rozpočet, je tristní. Jedním z důvodů je i to, že všichni byli zahledění nesmyslně do NATO. To by se mělo změnit k orientaci na vlastní obranu a ne na kovbojské války po celém světě. Evropská armáda je pro mě zatím hudba budoucnosti a mám obavu, aby to nebylo jako „evropské NATO“, tentokrát pod taktovkou Německa. Každopádně NATO stále více ukazuje, že je organizací zamrzlou v minulém století a už je nejvyšší čas, abychom se začali bavit o možných alternativách. Výkřiky, že bez NATO to nejde, jsou jen prostou ukázkou myšlenkové omezenosti.

A co říkáte na kroky Donalda Trumpa v poslední době?

Vůbec mě nepřekvapuje, že prezident Trump odstupuje od Pařížské dohody o změně klimatu. Sliboval to ve volební kampani a po zvolení prezidentem jmenování odpůrce teorie o globálním oteplování do čela organizace pro ochranu životního prostředí Scotta Pruittta ukazovalo, kterým směrem se nová administrativa vydá. Spíše mě udivuje, že někdo může být překvapen. Již od zvolení Trumpa opakovaně upozorňuji na to, že k tomuto kroku nejspíše dojde a Evropská unie by to měla reflektovat ve své politice. A nikoli vyhlášovat nové ambiciózní cíle ve všech politikách týkajících se energetiky nebo dopravy, bez další dohody.

Francouzský prezident Emmanuel Macron se sešel před pár dny ve Versailles se šéfem Kremlu Vladimírem Putinem. Podle mnohých odborníků prý překvapil takto brzkou schůzkou. Vypovídá to o něčem?

S trochou nadsázky bych mohla pouze říci, že Emmanuel Macron je prostě nové dítě v ulici a musí se představit. Nedělala bych z toho ukvapené závěry. Nezapomínejme, že Francii čekají parlamentní volby a Macron v nich určitě nechce mít menšinu, a tak dává najevo, že je nové koště, které dobře mete.

Přes dva roky média referují ze všech stran o migrační krizi. Kdo z českých a evropských politiků obstál, a kdo ne? Jak obstála v této záležitosti EU a jak obstál český národ?

Tady musím ocenit prezidenta Zemana, který jako první upozornil na nesmyslnost otevření hranic, ale ani on nedokázal přetavit svůj názor do reálných činů na české či evropské úrovni.

Česká vláda jako celek selhala v tom, že si nechala vnutit kvóty na přijetí migrantů a přitom celé přerozdělování mohla zablokovat, ale zbaběle se schovávala za ostatní, že s tím nemohla nic dělat. Snad jen ministr Chovanec se aspoň snaží udržovat pořádek v přijímání skutečných uprchlíků.

Politika Evropské unie ve vleku Angely Merkelové je naprostá tragédie. Nejdřív nás vydíral Erdogan, kterému EU slíbila něco, co mu není ochotná dát – bezvízový styk a vizi blízkého členství v EU. Když už se konečně dospělo k názoru, že opravdu EU musí střežit své hranice, tak se to stává fraškou, kdy Frontex chvílemi působí jako taxikář pro dovoz migrantů do Evropy. A v celém tomto mumraji se zapomíná na lidi, kteří trpí ve válkách v Sýrii či Libyi. Ve válkách, na jejichž rozpoutání mají podíl evropské mocnosti a USA. A nikdo není ochoten se skutečně výrazně angažovat v ukončení těchto občanských válek.

Prezident Zeman čelí kritice, že v Číně i na summitu NATO vypadal unaveně. Odpůrci Zemana jsou tudíž „na koni“. Dělá Zeman něco špatně? Co by měl změnit? Je ohroženo jeho znovuzvolení?

Popravdě už mám celkem dost toho rozdělování české společnosti na „Zemany a Antizemany“. Nikdo nevíme, jak se reálně cítí a nikdo si nezaslouží být 24 hodin pod tak neuvěřitelným drobnohledem. Prezident Zeman si skutečně na sebe vzal nesmírně náročný program. Vidím v tom takovou tu chlapeckou ješitnost, já to přece zvládnou, i když nejsem nejmladší. Takže bych mu doporučila ubrat plyn. Leccos z toho, co dělá, by měla zvládnout česká diplomacie. Mohl by se poté soustředit jen na ty opravdu důležité věci. Těm, co mají škodolibou radost z prezidentovy únavy, bych vzkázala, že by si měli uvědomit, že to je český prezident, i když ho nevolili. Okopávání kotníků prezidentovi nepomůže České republice jako celku.

Nedávno jste uvedla, že jsme stále Evropě pro smích v oblasti telekomunikací. „Škoda, že toto si neuvědomoval bývalý ministr průmyslu za ČSSD Jan Mládek. Český zákazník jej zřejmě příliš nezajímal. Andrej Babiš se sice marketingově vděčného tématu chytil, ale dodnes naši občané žádnou úsporu ve své peněžence v tomto ohledu nenašli. Ostatně není to první příklad, kdy představitelé ČSSD jdou na ruku cizím zájmům,“ napsala jste v této souvislosti. Můžete to, prosím, rozvést?

Tady se zanedbala regulace telefonních operátorů, to myslím je bez debaty a padá to na vrub této vlády. Kdyby se Ministerstvo průmyslu a obchodu a celá vláda více věnovaly problematice telekomunikací, mohli jsme již dnes mít levnější volání i internet. Vláda v čele s ČSSD úplně ignoruje, že z České republiky odtékají ročně stovky miliard korun zahraničním společnostem místo toho, aby se investovalo v české ekonomice a přilepšilo se českým zaměstnancům. To nelze vnímat jinak, než že ČSSD jde na ruku cizím zájmům.

Evropský parlament jednal o riziku zneužívání médií v Česku. Andrej Babiš to označil za divadlo a pokračování politického boje. Podle něj do Bruselu takové jednání nepatří... Babiš k celé anabázi na Twitteru navíc poznamenal, že „chrabří europoslanci TOP 09 a KSČM dělají ostudu České republice“...

To téma do Bruselu nepatří, ale Andrej Babiš je viníkem, že to téma bylo do Bruselu doneseno, a já bych chtěla zdůraznit, že Andrej Babiš lže, když tvrdí, že to tam zanesli čeští europoslanci. Rozhodně odmítám jeho nařčení, že projednávání na půdě EP iniciovala KSČM. My ve frakci GUE/NGL jsme po konzultaci s předsedkyní dokonce žádali, aby tento bod nebyl zařazen a byly to právě velké politické frakce, které na tom trvaly. Nemyslím si tak, že by to bylo vinou českých kolegů. To jednání v EP bylo zbytečné a pověst ČR to poškodilo!

www.konecna.cz

9. 6. 2017

Místopředseda Evropského parlamentu Pavel Telička (ANO) poskytl Českému rozhlasu Plus rozhovor: Výsledky voleb mění váhu i sílu mandátu Theresy Mayové

O výsledcích předčasných britských voleb, v nichž konzervativní strana premiérky Theresy Mayové ztratila parlamentární většinu, hovořil v odpoledním vysílání Českého rozhlasu Plus Pavel Telička, místopředseda Evropského parlamentu.

“Výsledky nezmění nic na samotném brexitu. Mění se ale síla a váha mandátu britské premiérky. Je evidentní, že jí tato situace do jisté míry oslabuje, což může mít dopad na to, jaké priority bude při vyjednávání Británie mít,” řekl Telička v rozhovoru, kterého se ve vysílání Českého rozhlasu Plus zúčastnil spolu s Janem Zahradilem.

Podle Teličky umožňují výsledky dalším britským politickým stranám vstupovat do politických jednání, jejichž výsledkem by měla být konečná podoba brexitu. I ony tak mohou rozhodnout, jak úzká či rozvolněná spolupráce mezi Británií a EU po vystoupení bude. Také podle něj prý příliš nezáleží na tom, zda se vyjednávání o brexitu kvůli výsledkům voleb zpozdí. “Daleko podstatnější je, s čím do nich nová britská vláda půjde. Záleží na tom, jaké bude mít priority a jakou kvalitu vztahu bude chtít po vystoupení s Evropskou unií mít,” vysvětlil.

V rozhovoru odmítl Telička hovořit o tom, čeho by se neměla Evropská unie během diskuzí vzdávat. “Je hloupé, když ještě před vyjednáváním začneme říkat, z čeho bychom neměli nikdy ustupovat. Priority jsou dány, o nich nemá cenu jednat,” sdělil na závěr, “úspěšná jednání jsou taková, kde na konci obě strany mohou s klidnou hlavou výsledek podepsat a domluvit se na smluvním dokumentu.”

www.telicka.eu

8. 6. 2017

Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Evropský azylový systém stojí na rozcestí

Jak upravit současný azylový systém je jednou z nejožehavějších evropských otázek současnosti. Nemůžou se na něm shodnout Evropská komise, Rada ani Evropský parlament. Všichni si nutnou reformu přehazují z ruky do ruky jako horký brambor už nějakou dobu a nevypadá to, že řešení je nějak zvlášť na dosah.

Evropská komise se ocitla v zoufalé situaci, protože se ukázalo, že povinné kvóty pro žadatele o azyl nechtějí plnit ani ty státy, které pro ně původně hlasovaly. S nadějí, že nový návrh způsobí nějaký posun, podnikla Evropská komise další zoufalý krok a doporučila tyto státy sankcionovat.

Tento návrh vyvolal bouři ve všech členských zemích, protože jde o návrh velice nedomyšlený s velmi konkrétními, neblahými a permanentními důsledky. Návrh k sankcí kromě toho také mezi jednotlivými státy Unie otvírá propast tak hlubokou, že jejich zástupci jen velmi těžce dokážou nalézt společnou řeč.

Přítom je pouze potřeba, aby Evropská komise začala myslet a přestala přizívat přestřelky mezi jednotlivými státy. Evropská solidarita je samozřejmě nutná. Nelze ji však vynucovat sankcemi. To by ji degradovala na pouhé vydírání. Pravou solidaritu je třeba dávat a přijímat ve formě neoptimálnějšího příspěvku, který daná členská země může nabídnout. Ať už se jedná o přijímání uprchlíků, materiální, finanční či personální pomoc.

Solidaritu přece nelze vynucovat. Nemůžeme nutit členské státy, aby uprchlíky přijímaly přes nevělu svých vlád a svých občanů. Ostatně ani samotné žadatele o azyl nemůžeme podle Ženevské úmluvy násilně nutit, aby pobývali v zemích, kde být nechtějí.

V oblasti Evropského azylového systému a řešení migrační krize nám žádné pokuty potřebný výsledek rozhodně nepřinesou. Přinesou další propast, hospodářskou, politickou i psychologickou – mezi státy, regiony i občany. Je čas aby Evropská komise pochopila, kdy je na místě vymáhat plnění dohod sankcemi a kdy je naopak nutné se vydat po cestě dobrovolné spolupráce, v rámci které budou státy mít možnost podílet se na řešení tak, jak nejlépe mohou.

www.pavelpoc.cz

9. 6. 2017

Rozhovor s europoslancem J. Maštálkou (KSČM): V zájmu dobrých vztahů s Ruskem

V roce 2009 se v Praze uskutečnilo zakládací shromáždění projektu Východní partnerství. Tento projekt iniciovala EU a jeho cílem měla být těsnější spolupráce EU s některými státy východní Evropy a Kavkazu, konkrétně s Běloruskem, Ukrajinou, Moldavskem, Gruzii, Arménií a Ázerbájdžánem. Deklarována byla také podpora politických a ekonomických reforem v těchto státech. Jak tento projekt vypadá po osmi letech?

Formálně Východní partnerství existuje, fakticky je tento projekt mrtvý. Evropská unie jej už není schopná finančně a politicky zvládat a kromě toho životní zájmy většiny ze zapojených zemí se ubírají jiným směrem a jinak, než by si EU přála. Jisté oživení vzájemných vztahů nastává s Běloruskem, ale dříve hlasitě proklamovaná podpora Ukrajiny se rychle vytrácí, Ázerbájdžán očividně nemá o spolupráci s EU zájem, Arménie inklinuje spíše s Rusku. A tak s umrtvováním projektu Východní partnerství přestal fungovat i jeho hlavní orgán – parlamentní shromáždění Euronest.

Rusko o tento projekt nemělo zájem?

Především EU neměla zájem o členství Ruska ve Východním partnerství, tento projekt měl být implicitně orientován spíše proti němu. Pokud jde o vztahy EU–Rusko, ty našly své institucionální vyjádření ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Rusko, který vznikl před dvaceti lety a stále představuje jakýsi právní základ těchto vztahů. Výbor měl, respektive má pracovat na základě stálého dialogu, konzultací a výměny informací ohledně věcí společného zájmu.

Výbor měl pracovat nebo pracuje?

Fakticky nepracuje, přetrvávající rusofobie, která je příznačná jak pro Evropský parlament, tak pro další orgány a instituce EU, jej paralyzuje. Víím, o čem mluvím, protože jsem místopředsedou delegace EP v tomto výboru. Takový stav je ale v rozporu s ožívováním vztahů s Ruskem ze strany jednotlivých členských států EU, dochází k čím dál tím větší asymetrii. Proto jsem z titulu své funkce navštívil Moskvu, abych se pokusil oživit dobré vztahy mezi EU a Ruskem.

Jak z tohoto pohledu svou cestu hodnotíte?

Neskromně řeknu, že jako úspěšnou. Jednal jsem jak s předními činiteli Státní dumy, tak s představiteli ruského ministerstva zahraničních věcí, a mohl jsem konstatovat přetrvávající zájem o rovnoprávnou spolupráci s EU jako takovou. Když jsem pak informoval předsedu Evropského parlamentu o výsledcích své cesty, sdělil jsem mu mimo jiné, že sankce, které zamezily přímým setkáním ruských poslanců a poslanců EP se zcela minuly účinkem a jsou spíše k smíchu. A také to, že národní parlamenty za zády EP využily svých možností a dvoustranné rozhovory členských států s Ruskem probíhají mnohem intenzivněji, než jsme ochotni si připustit, a nadto úspěšně. Vzniká tak struktura, která tak může v krátké době nahradit zastaralou a zapšklou politickou orientaci EU, o Evropském parlamentu ani nemluvě. Navrhl jsem také, aby jako první praktický krok byla uskutečněna schůzka delegace EP-Rusko, a to na neutrální půdě, například v Srbsku.

Přišla řeč také na Českou republiku?

Ano, s představiteli ruského ministerstva zahraniční jsem konzultoval možnosti spolupráce především v oblasti kultury a školství. Existují totiž návrhy na realizaci koprodukčního filmu, probíhá výměna studentů vysokých škol – já sám umožňuji ve své bruselské kanceláři stáž ruských studentů Ruské univerzity přátelství národů – a posuzován je projekt Česko-ruského fondu budoucnosti, který by byl jakousi obdobou už řadu let existujícího česko-německého fondu. To vše pokládám z hlediska dobrých vztahů za velmi důležité.

www.mastalka.cz

9. 6. 2017

Editovaný přepis rozhovoru s europoslancem Lud'kem Niedermayerem (TOP09): „Tvrďý“ brexit by přinesl chaos

"Kdyby došlo k nejtvrďšímu brexitu, to znamená opuštění na základě žádné obchodní dohody, tak by to přineslo chaos a velký ekonomický problém na straně Britů," upozoňuje europoslanec Luděk Niedermayer.

moderátor

Jak moc výsledek voleb v Británii zkomplikuje vyjednávání o brexitu?

Luděk Niedermayer, europoslanec

Myslím, že na evropské straně úplně zásadně ne, protože Evropská unie bude bezesporu vyjednávat s tím, kdo bude britským premiérem. Současné vedení jednání o brexitu bylo rozhodnutím premiérky Mayové, kdy šla po linii velmi tvrdého brexitu. To ale není preference Evropské unie. Evropská unie je připravena jednat i o jiných alternativách, pokud to bude splňovat podmínky, které jsme měli. Aby to nebyla snaha čerpat výhody na úkor Evropské unie. Pro Evropskou unii toto příliš neznamená.

Znamená to hodně pro Británii. Volby ale přinesly otřes nejen v otázce brexitu, ale vůbec směřování a rozdělení tamní společnosti. To je ale navýsost záležitost Britů.

moderátor

Rozhovory o brexitu mají začít 19. června. Slyšeli jsme, že se premiérka Mayová pokusí sestavit koalici nebo formu spolupráce se Severoirskými Unionisty. Ti už jí podle posledních informací vyslovili podporu, i když to nemusí být na bázi koalice. Čekáte, že rozhovory opravdu 19. června začnou bez ohledu na to, jaká jednání budou na britské politické scéně?

Luděk Niedermayer, europoslanec

Nejde určitě ani o dny ani o hodiny. Rámec jednání o brexitu je naprosto jasně daný. Jsou to 2 roky od momentu, kdy Britové žádost poslali. To znamená, že musíme skončit za rok a půl. Vzhledem k tomu, jak komplikované jednání bude, by bylo nešťastné, kdybychom ztráceli dlouhé týdny nebo měsíce času. Jednání bude technicky velmi komplikované.

moderátor

Čekáte, že ty rozhovory opravdu začnou 19. června?

Luděk Niedermayer, europoslanec

Možná na technické úrovni. Mám ale pocit, že celý kontext tvrdého brexitu, který premiérka razila, a o kterém si část Britů myslí, že k němu v referendu mandát nedostala, možná bude v Anglii předmětem diskuzí. Vyjednávači Evropské unie jsou připraveni na různé scénáře. Nebyla naše preference, aby se Británie vydala cestou tvrdého brexitu. Je to opravdu na nich. My jsme připraveni na všechno. Bohužel čas se začíná velmi krátit.

moderátor

Myslíte si, že tvrdý brexit nebo žádná dohoda Británie s Evropskou unií je stále ve hře po těchto volbách?

Luděk Niedermayer, europoslanec

Od britských kolegů jsem zaznamenal, že rčení, že žádná dohoda je lepší než špatná dohoda, začali Toryové opouštět. Uvědomují si, že to je cesta k velkému chaosu, na který by doplatila velkou měrou Velká Británie. Celkově by to znamenalo nestabilitu globální ekonomiky. Tvrdý brexit je velmi náročný právě na vyjednávání jednotlivých kapitol. Kdyby došlo k nejtvrdějšímu brexitu, to znamená opuštění na základě žádné obchodní dohody, tak by to přineslo chaos a velký ekonomický problém na straně Britů. Spíš si dovedu představit, že začne v Británii růst tlak na to, přemýšlet o měkčí formě brexitu. Například zapojení do společného trhu, což by bylo pravděpodobně jednodušší jednání a dopad na ekonomiku by byl menší. To je ale opravdu ryzí spekulace. Uvidíme, co přinesou následující týdny. Theresa Mayová předčasnými volbami chtěla posílit svojí pozici, ale hodně se liší názory k čemu. Někteří říkají, že proto, aby měla zastání pro velmi silnou radikální vyjednávací taktiku. Jiní zase říkají, že i její osobní snaha by byla přesouvat se od tvrdého brexitu k něčemu volnějším. Uvidíme.

Moderátor

Londýn zatím příliš nemluvil o prioritách, které by pro nadcházející vyjednávání měl. Co očekáváte?

Luděk Niedermayer, europoslanec

Myslím, že základním předpokladem Londýna opravdu je, že to bude tvrdý brexit, že opustí společný trh. Zároveň ale ekonomické priority Londýna jsou docela zřejmé. Pro ekonomiku Spojeného království je klíčové, aby finanční sektor Londýna zůstal finančním centrem Evropského kontinentu. Stejně tak mají Britové velký podíl na automobilovém průmyslu, což je průmysl, ve kterém probíhají obrovské toky zboží a výrobků oběma směry. Myslím, že za fasádou tvrdého brexitu mají Britové velký zájem o zachování obchodních vazeb tam, kde je to pro ně výhodné. To už tak trochu ale naráží na to, co ostatní země unie odmítají. To je koncept vyzobát si výhodné věci a od ostatních se odvrátit. V našem pojetí je Evropská unie takový díl, který se skládá ze všeho a není možné ho parcelovat na jednotlivé kusy. Ale dneska je opravdu otevřeno tolik témat, jak se sestaví vláda, jaké budou její priority, jakým směrem jednání o brexitu povede, že je to všechno čirá spekulace.

www.niedermayer.cz

9. 6. 2017

Vyjádření europoslankyně K. Konečné (KSČM) k výsledku voleb v Británii: Velká Británie jako ostrov politické stability definitivně padá.

Referendum o EU dalo britské vládě silný mandát pro jednání o brexitu. May však chtěla posílit pouze vlastní stranu a voliči si to uvědomili. Cameron se tak možná již brzy potká na britském politickém hřbitově pro hazardéry s May. Velká Británie jako ostrov politické stability definitivně padá. Konzervativce a Labour totiž dělí od sebe sice přes 50 křesel, ale rozdíl v počtu hlasů je cca 600.000 a 2%. Corbyn překvapil a já mu gratuluji. Nikdo v parlamentu však nemá většinu a hazard May očividně nevyšel a namísto naplnění jejího slibu o silném a stabilním vedení, čeká Británii další období politické nejistoty.

www.konecna.cz

9. 6. 2017

Europoslanci J. Zahradil (ODS) a P. Poc (ČSSD) komentovali v pořadu Události, komentáře výsledek britských voleb

David BOREK, moderátor:

Slovníkem Václava Klause by se dal včerejší volební výsledek britských konzervativců označit za nevýhru. Respektive oni vlastně vyhráli, získali nejvíc hlasů, nejvíc mandátů, ale nemají většinu v parlamentu, a to je vlastně přesný opak toho, co chtěla vypsáním předčasných voleb docílit premiérka Mayová. U moci chce ale zůstat, apeluje na zachování stability. Co bude nestandardní rozložení sil znamenat pro Británii, co pro Evropu a co pro brexit, naše první téma.

Daniel TAKÁČ, moderátor:

A jsou tady i další otázky, třeba byly britské volby ovlivněny nedávným teroristickým útokem a dokážou se s touto hrozbou, tedy s hrozbou podobných útoků konzervativci vypořádat a dokáže to Evropa, i to dnes v Událostech, komentářích probereme.

David BOREK, moderátor:

No, a já to propojím do třetice, protože s tím, co říkal Dan a vlastně i předtím já, souvisí to naše následující téma. V Praze se rokovalo o bezpečnosti Evropy. Zkusíme odlišit slova a činy, probereme evropské plány na koordinaci armád. Je to potřebná věc, anebo nebezpečné obcházení Severoatlantické aliance. Hezký večer. Víťame vás.

Daniel TAKÁČ, moderátor:

Dobrý večer.

David BOREK, moderátor:

Podruhé během jednoho roku se britská politická scéna otřásla po verdiktu občanů, loni referendum o vystoupení z Evropské unie, teď parlamentní volby, které konzervativcům nezajistily většinu.

Katarína SEDLÁČKOVÁ, redaktorka:

Vysoká sázka nevyšla, britská premiérka Theresa Mayová jen těžko skrývala zklamání., předčasné volby vyhlásila sebevědomě a první odhady výsledků ji zamrazily. Její konzervativci neposílili, naopak o většinu v parlamentu přišli. Odpůrci kabinetu hned začali slavit, tím spíš, že se i díky závodům při sčítání lístků předběžná čísla nad ránem potvrdila.

Bohumil VOSTAL, redaktor:

Británie se probudila do dne, kdy titulky hlásají – Theresa Mayová utrpěla zdrcující porážku.

osoba:

Budete rezignovat, paní premiérko?

Katarína SEDLÁČKOVÁ, redaktorka:

Tlak na Mayovou a její odstoupení stoupá i z vlastních řad. V parlamentu jí chybí až 8 hlasů a druzí labouristé, kteří si polepšili o nejméně křesle, se považují za vítěze.

Jeremy CORBYN, předseda britských labouristů:

Jsme připraveni sloužit lidem, kteří nám dali svou důvěru.

Katarína SEDLÁČKOVÁ, redaktorka:

Opozice na ni útočí ze všech stran od liberálních demokratů nebo skotských nacionalistů.

Nicola STURGEONOVÁ, skotská premiérka:

Premiérka ztratila veškerou pravomoc a důvěryhodnost.

Katarína SEDLÁČKOVÁ, redaktorka:

Ani Skotská národní strana Nicolý Sturgeonové se ale za vítěze považovat nemůže. Nepomohlo jí volání podruhé v referendu o skotské nezávislosti, které teď možná z parlamentu v Edinburghu už nebude slyšet tak hlasitě. Skotští nacionalisti ale zdůrazňují, že většina Britů odmítla konzervativci

prosazovaný tvrdý brexit. Houževnatá premiérka zatím ustoupit nehodlá. Dál chce vládnout s podporou severoirských unionistů.

Theresa MAYOVÁ, britská premiérka:

S největším počtem hlasů a největším počtem křesel získaných ve volbách je jasné, že jen konzervativci spolu s unionisty mají legitimitu a jsou schopní poskytnout jistotu. Teď se pusťme do práce!

Katarína SEDLÁČKOVÁ, redaktorka:

Rozvrh brexitu podle Downing Street platí dál. Už za 10 dnů chce dnes ponížená Mayová začít v Bruselu vyjednávat o budoucnosti své země. Z Londýna Bohumil Vostal a z Edinburghu Katarína Sedláčková, Česká televize.

David BOREK, moderátor:

S námi v Událostech, komentářích je europoslanec za ODS Jan Zahradil, příjemný večer.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Dobrý večer.

David BOREK, moderátor:

A budeme mluvit také s europoslancem za ČSSD Pavlem Pocem. Vítejte i vás.

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Hezký večer.

David BOREK, moderátor:

Tak, pánové, první otázka je taková trošku klasická, vaše interpretace toho, co se stalo, ale poprosím, aby to nebyla analýza, aby to nebylo slohové cvičení, ale aby to bylo spíše, kdybyste měl naformulovat a v Británii se to docela dělá hodně vytříbeně, naformulovat titulek novin, který by shrnul, co se stalo, pane Zahradile?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Premiérka Mayová mířila mimo, to by byl asi můj titulek, protože ona se tou kampaní opravdu netrefila do nálady voličů a já jsem si dnes četl jednu analýzu, jeden průzkum, ze kterého vyplývá, že dokonce ani konzervativní voliči nepovažovali téma brexitu za klíčové téma těchto voleb a z voličů Labour Party to bylo jenom 8 %, kteří se domnívali, že brexit je klíčovým tématem těchto voleb a ona se pokusila právě brexit, vyjednávání o brexitu udělat centrálním tématem, tím se netrefila do nálady voličů a Jeremy Corbyn naopak hovořil o vzdělání, nabízel bezplatné školství a tím zřejmě přilákal ty mladé voliče, kteří se dostavili k volbám ve velmi vysokém, dokonce bezprecedentním počtu.

David BOREK, moderátor:

To už byl trochu delší novinový titulek, ale ten začátek byl úderný, děkuji. Pane Poci, vaše interpretace, opravdu stručně, co se stalo?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Vy jste chtěl bez analýzy, tak, kdybych si měl pomoci bonmotem, tak bych řekl, že hlad po moci je špatný volební kuchař.

David BOREK, moderátor:

Čili špatný odhad toho, jak načasovat nebo zda vůbec provést předčasné volby?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Premiérka Mayová měla jeden jediný cíl, a to bylo posílení své osobní politické moci a nemyslela na to, co se může stát a jakým způsobem to může ovlivnit její vlastní zemi a obyvatele její země.

David BOREK, moderátor:

Mimochodem do závorky opět na vás oba, je tam možné jako jeden z důvodů nebo jedno z témat, které se v té kampani docela rozeznělo, je tam možné zmínit i terorismus, několik útoků v posledních týdnech, pane Poci?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Určitě je, ale hrozně složitá otázka, co to udělalo, jakým způsobem ovlivnily volby reakce jednotlivých politiků a vzhledem k povaze těch teroristických činů a té tragičnosti já bych si dovolil se do těch analýz nepouštět. Nevím a nemyslím si, že někdo může racionálně říci, jestli posunuly ty teroristické útoky nějak křesla nebo počty, kterých dosáhly jednotlivé politické subjekty. Nějaký vliv na volby to asi mělo, ale komu, komu to co přineslo nebo vzalo, to podle mého názoru je obtížně analyzovatelné a vzhledem, jak říkám, k tragické povaze těch věcí, já bych si tu analýzu odpustil.

David BOREK, moderátor:

Byla by tu jistá paralela, pane Zahradile, Španělsko 2004, teroristické útoky v Madridu a docela výrazný zvrát volebních preferencí a nástup, dejme tomu, nechci říct úplně pacifistické, ale rozhodně méně zahraničně politicky angažované a vojensko-politicky angažované vlády pana Zapatera.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Pamatuji si to, ale myslím, že tady ten přírůstek nesedí, už několik týdnů před volbami, dejme tomu, dva týdny před volbami, kdy ještě nebyla ta bezpečnostní situace tak exponovaná, tak ty průzkumy naznačovaly, že náskok konzervativců se snižuje a že opravdu tu kampaň neuchopili dobře a já jsem přesvědčen, že opravdu udělat z brexitu centrální téma voleb v situaci, kdy to drtivá většina voličů nebo výrazná většina voličů tak necítí, že byla chyba, že to jim možná ty volby, nikoliv prohrálo, ale bohužel jim tedy dalo velmi hubené vítězství.

David BOREK, moderátor:

Tak a teď už budou otázky docela politické, i když samozřejmě ta analýza tam může být také skryta z vaší strany, ČSSD i ODS se historicky tu více tu méně odkazují, provazují s britskými politickými vzory. Vzpomínám si na tehdy ještě velice mladistvého Tonyho Blaira ve volební kampani ČSSD v 96. roce a vzpomínám si také na opakované návštěvy britských předáků v Praze a naopak. To, co jste teď říkala, pana Zahradile, je to vlastně i lekce pro ODS, tedy suverenita, euro, eurozóna, evropská integrace od,

proti federalismu, což je vaše velké téma, myslím i vaše osobně téma, to nebude to, s čím ODS by měla nějak hlavně se prezentovat na podzim?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Je to důležité téma a v té kampani určitě bude, ale právě na základě tady té zkušenosti si my musíme dobře analyzovat, která témata konkrétně ty voliče nejlépe osloví a jak už máme takovou zkušenost z minulých kampaní, tak ta zahraničně-politická témata, nejsou těmi, která v národních volbách, ve volbách do národního parlamentu příliš rezonují. Na druhou stranu možná letos je ta situace trochu odlišná v tom, že se opravdu láme chleba, že se tady vytváří nějaká unie v Unii pod vedením Německa a Francie a že politické strany by měly jasně říct, jestli chtějí toto tvrdé jádro následovat nebo nikoliv, naše pozice v tomto je jasná. My do tvrdého jádra nechceme, ale nemůže to být jediné a nemůže to být také hlavní poselství naší volební kampaně.

David BOREK, moderátor:

Ta otázka na vás, pane Poci, bude trochu jiná vztažená specificky na levicové politické spektrum. Jeremy Corbyn patrně provedl úspěšný útok doleva, on to vlastně zmiňoval i pan Zahradil, akcentování těch socioekonomických témat a skutečně posun doleva i na poměry Labouristické strany za posledních, dejme tomu, 20, 30 let, je to recept pro ČSSD, protože to nevypadá, že by stávající vedení ČSSD bylo corbynovské rozhodně?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Tak jakékoliv dění na britské politické scéně je obtížně přenositelné do českých podmínek, z mnoha důvodů, jedním z nich je i to, že v Británii je úplně jiný volební systém, úplně jiný volební mechanismus, a tím pádem jiné metody oslovování voličů, to za druhé. Za druhé já si nejsem úplně jistý tou analýzou, jestli Corbyn získal to, co získal, na nějakém obratu doleva, protože Corbyn jako takový, jak já ho pamatuji za celé jeho působení v té pozici šéfa labouristů byl extrémně levicový, až bych řekl i pro labouristy samotné příliš levicový. A to, na čem podle mého názoru Corbyn tak úspěšně zabojoval v těchto volbách, bylo to, že on dokázal po letech to, co labouristé nikdy nedokázali zatím, a to bylo zvednout k volbám a nadchnout pro jejich ideály mladou generaci, to prostě tak je, to na tom bylo na tom vidět. A ano, tohle to je samozřejmě recept pro ČSSD, ale i pro každou jinou politickou stranu, protože podle mého názoru právě mladá generace v České republice by se měla a měli bychom dokázat najít recept, jak ji víc zapojit do rozhodování o budoucnosti své země. Corbynovi se to povedlo, měl celou řadu zajímavých témat, bezplatná studia na různých typech škol, et cetera, et cetera, v zásadě se snažil dát těm mladým lidem to, co trochu oni ve Velké Británii ztratili, a to je nějaká naděje do budoucna. Takže ano, tenhle ten recept podle mého názoru bychom měli nějakým způsobem uchopit. Nejsme v tom sami, měly by to udělat všechny politické strany ve všech zemích Evropské unie, ale já doufám, že to v České republice sociální demokraté, byť nejsem aranžérem kampaně samozřejmě, ale věřím, že tenhle ten prvek nějakým způsobem akcentovat ČSSD v té budoucí kampani bude.

David BOREK, moderátor:

Teď jenom, když odpovídal pan Poc, tak jsem si všiml, že jste trochu zdvihal obočí. Nevím, jestli to bylo vyjádření nějakého názoru? Jestli chcete ještě stručně reagovat na to, co říkal pan Poc.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Já jsem si přečetl nějaký titulek, že pan Sobotka, premiér Sobotka řekl něco v tom smyslu, že Corbynovův výsledek nebo ten jeho úspěch, že je inspirací pro ČSSD. Já tady samozřejmě jsem politickým rivalem ČSSD, ale co bych této straně opravdu nepřál, aby se posunula tím směrem, který představuje Jeremy

Corbyn. Já nejsem žádný sympatizant pana Sobotky, ale pan Sobotka ve srovnání s Corbynem je tedy, řekl bych, středopravicový politik téměř by se dalo říci a ...

David BOREK, moderátor:

No, jestli to ale není právě problém v tom, že na rozdíl ...

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Corbyn je, Corbyn je ...

David BOREK, moderátor:

Že na rozdíl od pana Sobotky pan Corbyn dokáže na meetingy skutečně přivést entuziastické mládežnické publikum.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Dobře, ale je to za cenu takového toho opravdu až bych řekl velmi brutálního populismu, kdy se slibují veřejné výdaje, kdy se slibuje školství zadarmo a tak dále, a tak dále, a ty sliby jsou podle mě nesplnitelné, čili ...

David BOREK, moderátor:

Dobře, rozumím, ale zase, abyste tady nefungoval jako analytik ČSSD, tak, pane Zahradile, analytik pravice, to vám možná bude sedět lépe. Z té vaší první odpovědi, tedy to míření mimo terč paní Mayové v té kampani tak trochu vyplývá, že naděje, které evropská pravice vkládala do některých volebních výsledků posledních dvou, tří let, tedy naděje, že, když to řeknu archaickým slovníkem, dělnická třída přechází k pravici, že prostě lidé z pařížských předměstí, z anglického venkova, z anglických malých měst budou volit pravici, tak tyto naděje patrně padly a minimálně v Británii, ve významné, možná jako vodítko významné zemi západního světa se obnovilo klasické pravo-levé dělení, je to tak?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Myslím, že na takovouhle analýzu, na takovýhle závěr je přece jenom trochu brzy. A když se podíváte na ty výsledky britských voleb, tak zjistíte, že obě největší strany získaly v absolutním množství hlasy oproti volbám z roku 2015.

David BOREK, moderátor:

Dokonce je to rekord, tuším, od počátku sedmdesátých let, dvě nejsilnější strany mají dohromady velice velký podíl.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Konzervativci dostali 5 % navíc, labouristé 10 % navíc, ale hlavně přišlo k volbám 72 % voličů ve věku 18 až 24 let, zatímco v roce 2015 to bylo jenom 45 % voličů, a to jsou ti lidé, řekl bych, středoškoláci, vysokoškoláci, ti, kteří nastupují do zaměstnání, to jsou ti lidé, kteří zajistili Jeremy Corbynovi ten dobrý výsledek.

David BOREK, moderátor:

Nikoliv mnou tedy zmiňovaná dělnická třída, když řeknu ten starý termín.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Nemyslím si, že to byla dělnická třída a myslím si, že to byli mladí lidé, kteří v jakémsi až možná naivním idealismu uvěřili těm slibům Labour Party.

David BOREK, moderátor:

Tak a teď už budou vyloženy politické otázky, pane Poci, viděl jsem během dne v jednom z těch mnoha šotů z britských ulic takový nějaký pro někoho asi vtipný happening, kde byla rakev, na které bylo napsáno „Tvrdý brexit – rest in peace – odpočívej v pokoji“. Končí s tímto výsledkem ona koncepce posledního roku zastávaná Theresou May nebo Mayovou, že skutečně bude to tvrdý brexit opravdu se vším všudy?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Končí nutně, protože Mayová, pokud chce sestavit vládu, tak se dostala do situace, kdy tím svým špatným rozhodnutím o předčasných volbách získala výsledek, kterému Britové říkají hung parliament, to znamená parlament, který není schopen onoho většinového rozhodování, není tam prostě většina. Ona musí teď někoho najít, s kým získá těch potřebných 326 křesel. Jediný, kdo je ochoten s ní, omlouvám se za to slovo, do té politické postele vlézt, jsou severoirští unionisté, ale za nějakou cenu. Unionisté samozřejmě jsou pro brexit, ale v žádném případě nejsou pro tu tvrdou variantu, kterou Mayová prosazovala. Možná je to proto, že si velmi dobře pamatují, jak vypadal ten plot přes Irsko a vědí, že pokud by se něco takového opakovalo, tak oni budou ti první, kdo na tom ztratí a možná nejenom politické body, ale možná i něco daleko cennějšího, takže ona nenajde v parlamentu podporu pro ten svůj koncept tvrdého brexitu v žádném případě. Takže ano, dá se podle mého názoru zcela jednoznačně říct, že koncept Theresy Mayové o tvrdém brexitu je mrtvou záležitostí.

David BOREK, moderátor:

Dobře, pane Poci, ale aby to byla opravdu tedy politická odpověď vás jako českého, popřípadě unijního politika, znamená to něco pro vyjednávací pozici Bruselu, popřípadě i Prahy ve vztahu k Británii, myslím debata o brexitu, znamená ten výsledek něco v tomto smyslu?

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

To je hrozně vágní otázka. Podle mého názoru mnoho ne. To, co něco znamená, jak to formulujete, a to je velmi nepříjemné, je to, že není jasná většina, to znamená, není jasná koncepce a ta koncepce se bude v britském parlamentu velmi obtížně tvořit. Evropská unie nebo respektive těch 27 dalších partnerů, protože se nejedná o rozvod dvou partnerů, ale o opuštění skupiny 28, tak pozice těch zbylých 27 je jasná, ale pozice Spojeného království nebo Velké Británie v tuhle tu chvíli jasná není. Vyjednávač Barnier byl šokován těmi nedostatečnými prvními dokumenty, které, které viděl, takže myslím si, že tohle je opravdu špatná zpráva. Pokud chcete politickou odpověď, tak nejednoznačný výsledek britských voleb je špatná zpráva pro vyjednávání o brexitu, to v každém případě.

David BOREK, moderátor:

Pane Zahradile, myslím skutečně ten dopad na brexit i z perspektivy českých zájmů?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Tak já si hlavně myslím, že v Británii jsme po volbách víceméně tam, kde jsme byli před volbami, protože premiérka si už zajistila většinu v parlamentu a ta většina zhruba odpovídá tomu, co měla před volbami. Nevyšlo jí tedy ...

David BOREK, moderátor:

Počkejte, ale aritmeticky, pan Poc naznačuje, že nikoliv ideově.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

K tomu se dostanu. Aritmeticky to zhruba odpovídá, ona si tedy nepomohla těmi volbami, myslela si, že si pomůže, to jí nevyšlo, nicméně ta Demokratická unionistická strana, my máme také jednu poslankyni této strany v Evropském parlamentu a ona třeba o volném pohybu osob hlasovala stejně jako poslanci Ukipu, to znamená, hlasovala proti volnému pohybu osob. Takže já bych řekl, že tato strana historicky ona byla pro brexit, ona je pro setrvání ve Spojeném království, není to žádná separatistická strana jako třeba skotští nacionalisté a skoro bych řekl, že je to strana, která se bude spíše klonit k té takzvané tvrdé variantě brexitu, s jednou výjimkou, a ta bude velmi citlivá, a to je otázka hranic mezi Severním Irskem a Irskou republikou.

David BOREK, moderátor:

Myslíte pohyb osob?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

To je podle mě klíčová věc, která teď nabývá na důležitosti a pro ty ulsterské unionisty to opravdu bude důležité, aby nějaká ta prostupnost těch hranic zůstala zachována, protože to jednak předpokládá ten mírový proces a jednak samozřejmě Irové na obou stranách hranice jsou na to zvyklí, čili to bude důležitá věc a myslím, že tohle téma bude teď rezonovat v těch rozhovorech velice často.

David BOREK, moderátor:

No, a abych to zase ještě jednou vrátil, já jsem rád za ty analýzy britské reality, ale přece jenom, abych to vrátil na tu českou perspektivu, z toho, co říká, vyplývá, že Praha i Brusel, Berlín a jakákoliv jiná metropole členského státu zbylé Evropské unie si bude moci dovolit o něco více tlačit na Británii právě v otázce volného pohybu osob, protože sama Mayová nebude tak pevná v kramflecích v odmítání nebo v jistém omezení pohybu osob, jako byla možná před volbama, je to tak?

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Nejsem si tím jist. Myslím si, že je psychologicky možná oslabená, protože jí nevyšel ten kalkul se získáním výrazné parlamentní většiny, ale má vlastně za sebou podobnou většinu, jako měla před volbami, takže, pokud tady bude ta varianta toho tvrdého brexitu na stole, tak si myslím, že to pořád ještě je reálné, že se bude vyjednávat tímto způsobem, nicméně já jsem tuhle věc nikdy nepřeceňoval. Přece, když se tady hovoří o ochraně zájmů a práv občanů zemí Evropské unie v Británii, tak zase britští občané a je jich velmi mnoho, pracují v evropských zemích, takže ono jde o jakousi oboustrannou cestu a stejně jako my budeme chtít třeba chránit zájmy českých občanů v Británii, Británie zase bude chtít chránit zájmy britských občanů v Evropě, čili ono k nějakému kompromisu nakonec dojde.

David BOREK, moderátor:

Jan Zahradil a Pavel Poc, duel europoslanců. Pánové, děkujeme. Na shledanou.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/:

Na shledanou.

Pavel POC, europoslanec /ČSSD/:

Na shledanou.

www.zahradil.cz

12. 6. 2017

Rozhovor s místopředsedou EP Pavlem Teličkou (ANO) na ČT24: Jednání o kvótách byla z české strany velmi neobratná

Evropská komise zahájí řízení proti České republice, Polsku a Maďarsku kvůli nedodržování unijních kvót na přerozdělování migrantů. Ke kvótám a současné situaci se ve vysílání ČT24 vyjádřil také místopředseda Evropského parlamentu Pavel Telička.

Telička hned zpočátku upozornil na to, že se jedná o střet dvou krajních pozic. “Ústy ministra vnitra a následně i celé vlády České republiky bylo konstatováno, že do voleb nepřijmeme žádného dalšího uprchlíka. To je jedna extrémní pozice,” vysvětlil, “druhá krajní pozice je ta, že v otázce natolik citlivé, jakou je věc kvót v době, kdy se některé země obrátily na soud, Komise celkem pospíchá.” Narážel tím na fakt, že se Evropská komise chystá zahájit řízení v době, kdy je podána žaloba na způsob, jakým bylo právě v otázce kvót rozhodnuto. To podle něj nepřispěje k vytvoření atmosféry, v rámci níž je potřeba řešení migrační krize hledat.

Z čistě právního hlediska má pak podle Teličky Komise pravdu: “můžeme dnes jen diskutovat a spekulovat o tom, jak si čeští představitelé na těch jednáních počínali, ale v této době je to záležitost vynutitelná.” Kdyby ale čeští zástupci prokázali nějaký vývoj a trochu vstřícnosti, nemuselo by podle něj k podobné situaci vůbec dojít. “Jednání o kvótách byla z naší strany velmi neobratná a nešťastná. Já si nepamatuji, jaký návrh nebo protinávrh Česká republika na zasedání předložila tak, abychom dosáhli kompromisu, který by byl pro nás schůdnější a rozumnější z hlediska celkového řešení migrační krize,” prohlásil.

Právě přístup českých představitelů pak podle něj způsobil, že v jednání neuspěli. “Argumentace, která zaznívala z úst ministra vnitra, byla velmi málo důvěryhodná. Nyní jsme se dostali do pozice, v rámci níž lze jen velmi těžko vyjednávat,” dodává Telička, podle něhož zde byl prostor k jednání, kterého ale Česká republika dostatečně nevyužila. “Uvidíme, s čím přijde česká vláda, jaké karty má v rukávu a jaké karty má v rukávu ministr vnitra, který je za tu problematiku ve vládě zodpovědný,” řekl Telička, podle něhož je zcestné ospravedlňovat českou kategorickou pozici pouze bezpečností situací v Evropě.

www.telicka.eu

13. 6. 2017

Komentář europoslance T. Zdechovského (KDU-ČSL): EU potřebuje řešit reformy, nikoliv transgender

Zvolení Emmanuela Macrona francouzským prezidentem byla dobrá zpráva nejen pro Francii, ale i pro Evropu. Doufám, že Macron přinese i po výsledku parlamentních voleb Evropské unii větší stabilitu a Francii prosadit reformy.

Bez ohledu na politické názory je nutné uznat, že nová francouzská hlava státu dává dobré předpoklady pro zachování politické stability nutné pro provedení nezbytných změn, jichž je na evropské úrovni více než potřeba. V tomto článku se zaměřím na několik problémů, které osobně považuji za nejpálčivější a měly by se začít neodkladně řešit. Ty už několikrát pojmenoval i samotný Macron, který žádá reformu Evropské unie. A tady je několik hlavních bodů.

Krok první: EU musí být konkurenceschopná

Velkou výzvu představuje předně konkurenceschopnost evropské ekonomiky. Ano, ve srovnání se zbytkem světa si Evropská unie nevede špatně. V současné době je EU jako celek druhým největším hospodářským prostorem na světě po USA, bereme-li nominální HDP jako relevantní ukazatel. A pokud by se nic nezměnilo, podle současných ukazatelů by na této příčce nejspíše zůstala i po odchodu ekonomicky velmi silné Velké Británie. Budoucnost se ale statistikou neřídí a zvláště pokud jde o ekonomiku, není možné zůstat stát na místě a usnout na vavřínech. Jinak se může stát, že bude Evropa jednoduše předstížena někým dalším.

Evropa musí být schopná udržet tempo s dalšími ekonomickými obry, což jsou jak Spojené státy, tak i třeba Čína. Podceňovat samozřejmě nelze ani další země. Pro EU je naprostou nutností posunout se i po stránce ekonomické, pokud chce být ve světě silným a respektovaným hráčem. A protože je EU co do počtu obyvatel větší než USA, mohou evropské země dosáhnout společně ještě lepších výsledků a dostat se na první pozici. Aby bylo něčeho takového možné dosáhnout, musí EU usilovat o vytvoření a zachování prostředí příznivého pro podnikání. Tomuto cíli se musí přizpůsobit nejen politiky národních států, ale samozřejmě i politika celé Evropské unie.

Posílení evropské ekonomiky by také prospěla společná platforma států založená na tom, že se v nich platí eurem, jejíž součástí by se stalo i Česko. Přijetí společné měny dosud váhajcími státy by pomohlo většímu hospodářskému propojení evropských zemí, zároveň by ale zabránilo vzniku vícerychlostní Evropy. Česko musí zůstat součástí hlavního evropského proudu!

Krok druhý: Podvody a rozhazování evropských peněz už nesmí procházet

Nejprve bych rád zmínil otázku transparentnosti a obecně boje s podvody. Proč je zrovna toto téma tak důležité? Prostě proto, že peníze bývají obvykle až na prvním místě a ochrana unijních finančních zájmů by proto měla být jednou z klíčových priorit EU.

Rostoucí míra podvodů spojených s čerpáním evropských peněz představuje vážný problém. Unie přináší řadu benefitů, ale ty jsou v řadě států doslova rozkradeny. I z Česka je známá řada případů, kde přerozdělování evropských peněz provázela korupce, podvody či přinejmenším velmi pochybné praktiky. Konkrétní kauzy snad není třeba jmenovat, protože už nyní vstoupily v dostatečnou známost.

Bohužel se také zapomíná na to, že vedle korupce je (nejen) v zemích EU neméně palčivým problémem i vyhýbání se placení daní. Evropská unie jako celek proto musí ukázat svoji sílu a být schopná bojovat s těmito neférovými praktikami nadnárodních korporací, které se chtějí placení daní vyhýbat. Řešením

ale nemohou být pouze represe. Musí existovat i pozitivní motivace. Na tomto principu je založený návrh nazvaný taxparency.

Název je složeninou ze slov „tax“ (anglicky daň) a „transparent.“ Zjednodušeně řečeno, značku taxparent by obdržely takové společnosti, které zveřejnily svoji vlastnickou strukturu a prokazatelně odvádí dostatečně velkou daň ze svého zisku v dané zemi, kde působí. Firmy tak budou mít motivaci jednat co nejtransparentněji a zákazníci budou dobře vědět, jak se daná společnost chová.

Krok třetí: Co s katastrofální rozpočtovou neodpovědností?

Zmíněním konvergenčních kritérií se dostáváme k dalšímu obrovskému problému. Je jím vysoká míra zadlužení, která trápí zejména (a nejen) země jižní Evropy. Níže uvedená čísla vypadají opravdu hrozně. Itálie má 132,5% veřejný dluh v poměru k HDP, Španělsko 99,6%, Řecko s 181,6% a Portugalsko 126,2%. Přitom, jak už bylo zmíněno, veřejný dluh nepřesahující 60 % HDP je pro členské země EU jednou z několika nezbytných podmínek pro splnění maastrichtských kritérií pro vstup do eurozóny. V této souvislosti stojí za připomenutí, že Řecko vstoupilo do eurozóny na základě nepravdivých údajů a stejného prohřešku se dopustila také Itálie.

Bohužel prakticky to samé, co platí o státech jižní Evropy známých pod nelichotivou zkratkou „pigs,“ se týká i Francie. Ta měla v loňském roce veřejný dluh dosahující 96,5 % HDP. Zcela pochopitelně proto bude úkolem nového prezidenta Macrona a jeho vlády tento tristní stav veřejných financí změnit.

Nynější francouzská hlava státu to dobře ví a další evropské země by ji měly v tomto úsilí následovat. Dosavadní přístup velké části zemí eurozóny nesmí dále procházet. Státy eurozóny musí být vedeny k rozpočtové kázní. Proto je zcela pochopitelně zapotřebí nalézt vhodný způsob, jak ukončit faktickou anarchii a dodržování pravidel vynutit.

Krok poslední: Přestaňme řešit nesmysly!

Poslední a neméně velká výzva pro EU je větší otevřenost občanům a těm největším problémům, které lidé řeší v běžném životě. Je třeba zaměřit se na skutečné problémy lidí jako boj s terorismem nebo radikalizací druhé a třetí generace některých muslimských obyvatel a ne neustále probírat nesmyslná a zcela okrajová témata, jako je transgender.

Emmanuel Macron znamená potvrzení proevropského kurzu Francie, která je spolu s Německem jedním ze dvou politických i ekonomických tahounů celé EU. Jeho zvolení je bezpochyby také výrazné omlazení a svěží vítr do evropské politiky. Zároveň musíme minulé volby brát jako velké varování pro zemi galského kohouta i celou Evropu a jako vzkaz od voličů, že nejsou spokojeni s tím, jak současní politici řeší či spíše neřeší aktuální problémy.

Proto věřím, že Macron bude proevropský, ale zároveň dostatečně kritický, stejně jako s ním celá Evropa. Evropa bude silná, pokud bude řešit skutečné problémy, nikoliv nesmysly!

Přeji hezký den a veselou mysl!

www.zdechovsky.eu

13. 6. 2017

Rozhovor s europoslankyní Kateřinou Konečnou (KSČM) ke kvótám: Evropskou komisi naprosto nezajímá, že nás staví do pozice, ze které se nemůžeme s úctou dostat

Evropská komise zahájila s Českou republikou a dalšími zeměmi Visegrádu řízení za nedodržování migračních kvót. Argument se na celý problém a na poslední vývoj kolem něj ptal české europoslankyně za KSČM Kateřiny Konečné.

!Argument: Evropská komise rozhodla země Visegrádu konfrontovat a zahájí se třemi z nich Polskem, Maďarskem a Českou republikou řízení za to, že nerespektují migrační kvóty EU. Vyřeší to ten problém?

Kateřina Konečná: Samozřejmě, že ne. Zmiňované státy mají, dle mého soudu, velmi objektivní a faktické výhrady k tomuto mechanismu, a když je EU bude pouze nutit, aby ho přijali, pak se mechanismus nezmění. V rámci fotbalové terminologie by to šlo vyjádřit tak, že EU nejde po míči, ale po hráči, což samozřejmě není ani rozumné a už vůbec to není fér. Na jednu stranu má EU problém s brexitem a na druhou stranu nutí některé členské státy ohnout hřbet a přijmout něco, co tyto státy nepovažují za rozumné a do značné míry ani reálné. My se o migraci a možnostech řešení chceme bavit stejně jako zbytek zemí EU, ale prostě se nedomníváme, že kvóty jsou rozumným nápadem. Musíme si však bohužel uvědomit, že Česká republika v rámci vyjednávání zaspala. Nevyjednala si koalici a ještě tam poslala ministra Chovance, který neumí anglicky, takže tam nebyl nic platný.

!A.: O Slovensku se v souvislosti s řízením mlčí. Proč vlastně?

K.K.: Je vidět, že i samotní Slováci jsou z toho zaskočení a nechtějí ani spekulovat. Přitom Slovensko podalo proti přerozdělování migrantů žalobu k Soudnímu dvoru EU a pan Kaliňák označil migrační kvóty za neúspěšné a výsledky za katastrofální. Ne že bych to Slovákům přála, ale obávám se, že v tomto budou země V4 namočené rovnocenným dílem. Ovšem kvóty nejsou naplňovány napříč EU a tady se trestají jen ti vybraní.

!A.: Evropský argument pro kvóty je, že jde o solidaritu s jinými evropskými zeměmi a že země Visegrádu jsou něco jako „paraziti“. Chtějí jen brát a nechtějí dávat. Je to podle Vás pravda?

K.K.: S tím nesouhlasím. Všichni přece víme, že uprchlíci do České republiky nechtějí a radši by do Německa a Skandinávie, kde mají větší šanci se integrovat na trhu práce a mít větší platy, plus je tam již etablovaná muslimská komunita, což je zcela pochopitelné. Pokud tohle víme a přitom donutíme proti jejich vůli 2691 osob, aby žili v České republice a ještě intenzivně kontrolovali, že v České republice zůstanou, abychom nebyli vystaveni kritice ze strany EU, pak po nás Komise nežádá nic jiného, než porušit jejich lidská práva, případně na ně uvalit policejní dohled jako na zločince, či je všechny uzavřít a kontrolovat, přestože jsou zcela nevinní. Pak bychom však byli opět kritizováni za nedůstojné zacházení a Česká republika by byla očerňována na Radě Evropy a v Evropském parlamentu. Komisi naprosto nezajímá, že nás staví do pozice, ze které se nemůžeme s úctou dostat a že se již staráme a plně integrujeme mnoho Ukrajinců prchajících před občanskou válkou. Oni nejsou solidární s naší situací.

!A.: Jak moc nás migrační krize jako region poškodila z hlediska řekněme image? Máte zkušenosti z evropské politiky a někdy se zdá, že západní Evropa se cítí pohodlně, když nás může zařadit... no prostě na Východ, který je třeba stále europeizovat. Nebo je to jen mediální a klamný dojem?

K.K.: Obávám se, že toto dělení bylo v EU vždycky, ale je pravdou, že někdy je silnější a někdy slabší. Migrační krize rozdělila EU na země přímo krizí postižené (myšleno zejména Itálie a Řecko), hraniční, pak na ty, které v ní vidí příležitost (zejména Německo) a pak i ty, které v ní vidí možné komplikace a hrozby (sem počítám i země V4). Vždyť všichni chápeme, že Itálii a Řecku je třeba pomoci, ale každý stát by se měl na základě znalostí o svých možnostech a kapacitách rozhodnout, jak jim pomůže. Zcela odmítám, aby se na nás jiné členské země dívaly z patra, jenom protože nechápu a nemohou ani chápat česká specifika v pohledu na tuto problematiku.

!A.: Pan předseda EK Juncker byl v Praze, kde ale sliboval miliardy pro chudé Čechy v podobě strukturálních fondů a mluvil o nutnosti něco dělat s velkými rozdíly napříč EU. Hubené české platy prý rozzlobily Brusel. S ohledem na to, že kapitalismus z rozdílů žije, jak si vysvětlit, že předseda Juncker nyní mluví o překonání rozdílů, které často vydělávají miliardy nadnárodním korporacím? Vydá se EU na cestu socialismu?

K.K.: Pan Juncker takto ukazuje, že metoda cukru a biče je mu osobně nejmilejší. Nabídka zní jasně, když přijmeme kvóty, přijdou miliardy pro chudé Čechy v podobě strukturálních fondů, a když ne, priority se změní. Myšlenka, že by Juncker, otec daňových rájů v Evropě, chtěl vydat EU na cestu k socialismu je pravděpodobná asi jako, že uvidíme soud s Bushem a Blairem za válku v Iráku.

!A.: Je evropský kvótový systém přerozdělování migrantů fungujícím nástrojem k řešení migrace? Jsou to jen tyto tři země, kdo kazí „partu“?

K. K.: Problém je stále v tom samotném systému kvót a v jeho realizaci. Uvědomme si jen, jak dlouho se o kvótách, již bavíme a k dnešnímu dni jsou naplněny jen ze 12 %. Te přece není chyba České republiky, Polska a Maďarska. Já vidím hlavně chyby v zahraniční politice, důsledky bezhlavého vojenského jednání některých států NATO, nedostatečně efektivní rozvojovou pomoc a trestuhodně špatnou poválečnou rekonstrukci některých států. Osobně vidím největší problémy EU a i jednotlivých členských států v pozdní reakci, v neschopnosti se dohodnout, v nátlakové politice, ve svalování viny na druhé. Partu kazí ten, který nechce najít společné řešení a který na místo argumentace používá nátlak.

www.konecna.cz

13. 6. 2017

Komentář europoslanců za ODS J. Zahradila a E. Tošenovského: Vláda musí začít jednat o trvalé výjimce z azylové a migrační politiky

Reakce ODS na rozhodnutí Evropské komise zahájit proti České republice řízení ve věci neplnění relokačních kvót.

„Krok Komise není nic jiného než ukázka síly a trestání střední Evropy za neposlušnost. Jde také o katastrofální selhání Sobotkovy vlády, která se odmítla připojit k žalobě ostatních střeoevropských států proti kvótám. Sobotka se tak dlouho ostentativně odtahoval od Maďarska a Polska a hrál v Bruselu ‚hodného chlapce‘, až mu přistály na stole sankce. Postih za kvóty také ukazuje, jak naivní je představa pana Sobotky, Bělobrádka nebo Kalouska o ‚společném evropském stole‘, kde musí Česká republika nutně být, aby měla vliv na rozhodování. Někdy je lepší u stolu nebýt, než posloužit jako jeden z chodů. Jediným řešením je, aby vláda začala urychleně jednat o trvalé výjimce z evropské migrační a azylové politiky a z dalších politik, které jsou pro ČR nevýhodné a riskantní. Naopak být součástí ‚tvrdého jádra EU‘, jak to chtějí pánové Sobotka, Bělobrádek a Kalousek, by znamenalo přijmout společnou azylovou a migrační politiku se vším všudy, včetně kvót,“ uvedl europoslanec Jan Zahradil.

„Rozhodnutí Komise považuji za obrovskou chybu, která jen dál prohloubí dosavadní rozpory v Evropské unii a posílí již tak negativní postoj občanů. Navíc jde o rozhodnutí jen a pouze politické. Kdyby Komisi skutečně tak záleželo na vymáhání pravidel, dávno by zahájila řízení proti Itálii a Řecku, které nedokázaly ochránit vnější hranici EU, nebo proti Německu, které porušilo evropská pravidla pro udělování azylu,“ dodal europoslanec Evžen Tošenovský.

www.zahradil.cz

13. 6. 2017

Europoslanec Petr Mach (Svobodní) vystoupil s projevem v EP

„Když jsme vstupovali do EU a Brusel nám nařizoval kvóty na počet krav, posmívali jsme se tomu. Když jsme vstoupili do EU a dovozní kvóty nám zdražily banány, pokrčili jsme rameny. Když EU zavedla kvóty na výrobu cukru a museli jsme zavřít naše cukrovary, naštváli jsme se. Když jste zavedli kvóty na migranty, začali jsme mít strach o vlastní bezpečnost. Dnes Evropská komise naší zemi vyhrožuje a chce po nás pokuty a sankce. Že prý, když bereme dotace, musíme brát i migranty. My ale máme svoje vlastní pravidla azylu. A naše zákony a naše ústava jsou pro nás víc než rozhodnutí Bruselu. Můžete nám vyhrožovat sankcemi, můžete nám vzít dotace, podávat na nás žaloby. Bezpečnost je pro nás ale na prvním místě a za vaše eura ji nikdy nevyměníme. Nepřijmeme už od vás žádné migranty a jen my sami budeme rozhodovat o tom, komu pomáhat.“

www.petrmach.cz

14. 6. 2017

Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Evropská komise chce stíhat Českou republiku kvůli migraci

Evropská komise publikovala zprávu o pokroku v přerozdělování migrantů dle dohodnutých kvót z roku 2015. Oznámila, že s Českem zahájí řízení kvůli porušení evropské legislativy. Evropská unie zvládla dosud relokovat 20.869 migrantů, tak zní poslední hodnocení plnění relokačních kvót, na kterých se před téměř dvěma lety shodli zástupci členských zemí. Proti nástroji, který má v rámci Unie přesunout až 160.000 žadatelů o azyl, protestovalo tehdy pouze Česko, Slovensko, Maďarsko a Rumunsko.

„Ačkoliv komisař Avramopoulos vyzdvihuje zvýšení tempa relokací v průběhu posledních pěti měsíců, pravda je taková, že mechanismus není funkční. Kdyby byl, neocitli bychom se v situaci, kdy jej řádně neimplementují ani státy, které za ním původně stály,“ popisuje obsah zprávy europoslanec Pavel Poca. Česká republika, jež dosud převzala 12 migrantů, se momentálně ocitla po boku Polska a Maďarska. Tedy zemí, které dle Komise nedostávají svým závazkům a bude s nimi proto zahájeno oficiální řízení kvůli porušení evropské legislativy. Česko finančně podporuje země, ze kterých migranti přicházejí, stejně tak Itálii a Řecku. Navíc je Česká republika jedna z nejaktivnějších zemí v nasazování svých policistů a vojáků v rozvojových státech. Zahájení řízení může později vést až k značným pokutám, pokud ČR nezmění svůj přístup. Na ten bude Komise až do září apelovat.

„Evropská komise se pouští na velmi tenký led. Chápu, že se urychleně snaží najít jednoduché řešení velmi komplikované situace a zachovat si přitom svou tvář. Sama ale vidí, že stojí na kraji propasti. To, jestli přepadne, do značné míry určí i Evropský soudní dvůr, který se momentálně věnuje žalobě Slovenska i Maďarska, jež s povinnými kvótami rovněž nesouhlasí,“ dodává Pavel Poca.

www.pavelpoc.cz

15. 6. 2017

Komentář europoslance Pavla Svobody (KDU-ČSL): Neúplné doporučení Evropských hodnot ke kvótám

Nedávno vydaly Evropské hodnoty tzv. „Doporučení týdne: Junckerova Komise by měla přestat vynucovat nefunkční migrační kvóty“. To reaguje na skutečnost, že Evropská komise v úterý 13. 6. 2017 oznámila, že zahájí s Českou republikou řízení pro neplnění dvou rozhodnutí Rady, která Českou republiku zavazují k přijetí určitého počtu žadatelů o azyl z Řecka a Itálie.

Nyní, kdy situace takto pokročila, je třeba se zaměřit na racionální analýzu, která jediná může současný, pro Českou republiku nepříznivý, stav změnit. Popis situace z pera Evropských hodnot však nesplňuje požadavky na takovou analýzu.

Evropské hodnoty správně konstatují, že „podle evropského práva má Evropská komise pravomoc zahájit řízení proti státům, které rozhodnutí neplní“. Můžeme pouze dodat, že toto je výraz obecné povinnosti Evropské komise vymáhat dodržování evropského práva. Z hlediska čistě právního je tedy situace naprosto jasná.

Z mimoprávního pohledu souhlasím s hodnocením Evropských hodnot, že přijímání běženců se stalo „vysoce citlivým politickým tématem spojeným s vnímáním národní suverenity a legitimacy rozhodování institucí EU“.

Tato otázka se ale stala citlivým politickým tématem mimo jiné zásluhou zjednodušené interpretace složité skutečnosti a přehlížením faktu, že na tuto dezinterpretovanou skutečnost nelze následně reagovat dalším zjednodušeným hodnocením, že vynucování (myšleno přijímání běženců) „ze strany evropských institucí povede k nenapravitelné ztrátě důvěry k Evropské unii a posílení všech euroskeptických sil, včetně volání po vystoupení z EU v dotčených zemích“.

K posilování euroskeptických sil dochází totiž právě popisováním nefunkčních unijních mechanismů na základě zjednodušeného popisu reality.

Doporučení EH je adresováno Evropské komisi, jako by česká vláda udělala vše pro to, aby obavy obyvatel z u nás nepřítomných migrantů uvedla na pravou míru a namísto toho se nepřizívovala na těchto obavách snahou o laciné populistické body (směrnice o zbraních a žaloba na ni, usnesení vlády 439 z 5.6.2017 o konci naplňování kvót apod.).

Doporučení EH ani neobsahuje zamyšlení nad tím, proč Komise k vynucování přikročila: zda existuje reálná aktuální potřeba konkrétní lidi přemístit a zda pro nás existuje realistické alternativní řešení, jak se o tyto lidi postarat, než kvóty.

Název instituce „Evropské hodnoty“ zavazuje tuto instituci dívat se na problémy právě očima těchto hodnot, mezi něž patří solidarita. Teď nemluvím o solidaritě mezi členskými státy navzájem (která je však základem této debaty), ale o obyčejné lidské solidaritě. Z české diskuse o kvótách zcela vypadla skutečnost, že se bavíme o lidech, z nichž část potřebuje životně nutně naši pomoc, zatímco my diskutujeme o narušení suverenity, náladách ve společnosti apod. EH zcela ignorují očividnou skutečnost, že Česko dělá vše proto, aby nikoho nepřijalo, bez ohledu na to, že to je postoj zcela v rozporu s evropskými hodnotami.

V textu Evropských hodnot také čteme, „že přijímání cizinců, a to konkrétně muslimů z Blízkého východu a Afriky, není v rukou vlastní vlády, ale nadnárodní instituce v Bruselu, proti které ani není možné se vzepřít“. To je klasický euroskeptický slovník, který má s realitou společného velmi málo.

V rámci relokačního mechanismu totiž nejde o přijímání cizinců, ale o přijímání žadatelů o azyl, kterým samotným přijetím neudělujeme trvalý pobyt nebo občanství ČR, ale zavazujeme se vyřídit jejich žádost o azyl podle českého zákona o azylu. Stejně tak nejde nutně o muslimy, ale může jít stejně dobře o křesťany, kteří o udělení azylu žádají. Přijímání či odmítání muslimů je tak v rukou české vlády, protože to jsou orgány českého státu, které o udělení či neudělení azylu rozhodují. Není tedy pravda, že jde o rozhodnutí nadnárodní instituce v Bruselu. Zajištění realizace vyhoštění či realizace převzetí neúspěšných žadatelů o azyl orgány jejich státu dle dohod o zpětném přebírání migrantů je otázkou zásadní, ale neměli bychom ji směřovat s tím, kdo rozhoduje o udělení či neudělení azylu.

Stejně tak není odpovědné mluvit o „snadno představitelném milionu běženců z Afriky“ bez toho, abychom dodali, že všechny členské státy (tedy EU) jsou ve shodě v tom, že je třeba dlouhodobě působit na snížení počtu migrantů z Afriky prostřednictvím programů na podporu rozvoje pohraniční stráže těchto zemí, zlepšení životních podmínek ve zdrojových i tranzitních zemích nebo prostřednictvím uzavírání readmisních dohod s těmito třetími zeměmi. Neexistuje jediný členský stát Evropské unie, který by měl zájem přijmout „milion běženců z Afriky“. Přesný opak je pravdou. Členské státy mají zájem všemi prostředky omezit počet migrantů. To, že se tento cíl nenaplnuje jednoduše, není neschopností unijní diplomacie nebo diplomacií členských států, ale výsledkem složité mezinárodní situace. Má EU uzavřít readmisní dohodu s Tuniskem výměnou za bezvízový režim pro občany Tuniska? Taková je realita vyjednávání mezi EU a Tuniskem.

Dále, kvóty, nehledě na to, že nesouhlasíme s jejich schválením, nebyly nikdy zamýšleny jako řešení migrační krize, a nelze tedy o nich mluvit tak, že „v celkovém rozměru migrační vlny nepřinášejí řešení“. Jejich cílem nebylo vyřešit migrační krizi, ale ulehčit nejvíce zasaženým členským státům s rychlým růstem počtu žadatelů o azyl.

Je signifikantní, že nikde v textu Evropských hodnot nenajdeme detaily předmětných rozhodnutí Rady počínaje tím, že se vztahují pouze na žadatele o azyl z těch států, jejichž státní příslušníci mají podle statistik Eurostatu více než 75% úspěšnost při podávání žádostí o azyl (v EU). V současnosti toto splňují vlastně jen občané Eritriei (75% žadatelů o azyl z Eritriei azyl v EU získalo), místo toho mluvíme o „milionech běženců z Afriky“.

Jsem toho názoru, že v tuto chvíli je třeba vidět věci střízlivě, a tak jak skutečně jsou. Pracovat s fakty a neodvolávat se na subjektivní hodnocení a nenabízet nereálná řešení.

Naproti tomu je třeba se zaměřit na diskusi o budoucí podobě společné azylové politiky Evropské unie, kde Česká republika bude moci předložit svůj postoj. Pokud tento postoj bude založen pouze na negaci, musíme se dopředu připravit na následky, které je třeba domyslet až do možnosti omezení volného pohybu v rámci schengenského prostoru. Komisař Avromopoulos v úterý na tiskové konferenci totiž správně podotkl, že právě nepodílením se na relokačním mechanismu nebo na mechanismu přesídlení přispíváme k dalšímu pohybu migrantů z míst, ve kterých by měla být provedena jejich registrace a tento následný pohyb neregistrovaných osob může představovat bezpečnostní riziko.

Myslím, že by nebylo na škodu v Česku reflektovat v průběhu debaty o unijní azylové a migrační politice i tato a podobná vidění situace. Efektivní účast v debatě na unijní úrovni totiž vyžaduje schopnost vcítit se do pozice druhého a být schopen kompromisu. Je třeba vycházet z toho, že tento kompromis bude dosažen mezi státy, které mají stejný cíl - efektivní azylový systém, který bude schopen udělit azyl těm, kteří na něj mají nárok, a který nebude dlouhodobě zatížen těmi, kteří na azyl nárok nemají. Pouze takový azylový systém nebude zdrojem bezpečnostního rizika, ale bude jedním z nástrojů bezpečné Evropy čelící migračním tlakům.

21. 6. 2017

Komentář europoslance P. Poce (ČSSD): Trumpova vláda táhne USA do minulosti

Na žádost socialistů a demokratů Evropský parlament debatoval o rozhodnutí amerického prezidenta Trumpa opustit Pařížskou dohodu o klimatu (COP21). V diskusi frakce S & D zdůraznila, že Evropa musí převzít vedoucí úlohu v boji proti změně klimatu a posílit klimatické aliance s partnery po celém světě. Po rozpravě následovalo hlasování o sdílení úsilí, což je klíčový právní předpis pro provádění dohody COP21, která pokrývá 60 % emisí skleníkových plynů v EU. Pokroková koalice pod vedením Socialistů a demokratů vydala zprávu, která má ambice snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v odvětví dopravy, zemědělství a stavebnictví o 30 % ve srovnání s úrovní roku 2005.

Oznámení prezidenta Trumpa, že se USA vzdaly dohody o klimatu v Paříži, vyvolaly protesty po celém světě. A to doslova. Například 71 % amerických občanů se hlásí ke globální dohodě a chápou ji jako nutnost, a progresivní americká společnost naopak chce urychlit klimatickou politiku. Trump tak táhne USA do minulosti, přes protesty „svých“ občanů. Evropská unie se proto musí stát lídrem v boji proti změně klimatu a navazovat úzkou spolupráci se stejně smýšlejícími městy, regiony a státy po celém světě.

„Předstírat si, že klimatická změna neexistuje, by bylo přinejmenším neopatrné. Pro zachování naší civilizace prostě potřebujeme určitý stav klimatu planety. Už dnes lze všude na planetě vidět následky klimatické změny, od stoupání hladiny oceánu, po výkyvy lokálního počasí až po narůstající migrační tlaky. Když budeme zavírat oči a neuděláme nic ani pro přizpůsobení ani pro zmírnění našeho vlastního negativního vlivu, budou naše děti mít výrazně větší problémy než jakým dnes čelíme my. Pařížská dohoda dává určitou naději a našťástí se zdá, že Trump zůstal sám, nepodpořila ho ani Čína. EU v této otázce vždycky byla vpředu a doufám, že to tak zůstane. Nedělat nic není řešení.“, říká Pavel Poca, místopředseda ENVI.

www.pavelpoc.cz

22. 6. 2017

Vyjádření europoslance P. Macha (Svobodní) k summitu EU

Petr Mach dnes večer na Radiožurnálu promluvil k dvoudennímu summitu EU, který má řešit hlavně otázky bezpečnosti. Řekl mj.: „Sdílená nebo částečná suverenita je podobný nesmysl jako být částečně těhotný. Suverenita země buď je, nebo není a v případě migračních kvót zjevně není. Trvale a zarputile navrhuji české vládě, aby pro naši zemi prosadila výjimku právě z migrační politiky a také z přijetí eura. A hlavně – lidi by si měli sami rozhodnout v referendu, jestli v takové EU chtějí nadále být, nebo ne.“

www.petrmach.cz

23. 6. 2017

Komentář europoslankyně D. Charanzové (ANO): EU učinila významný krok pro ochranu průmyslu před nekalou konkurencí z Číny

Evropský parlament udělal v úterý velmi důležitý krok pro ochranu evropského průmyslu před dumpingovým dovozem z Číny. Výbor pro mezinárodní obchod v EP totiž podpořil návrh opatření na

ochranu evropského trhu proti dovozu zboží s dumpingovými či nepřiměřeně dotovanými cenami. To je podstatné, a v některých případech možná až existenčně důležité, pro některá citlivá odvětví v evropském, a také českém hospodářství, jako jsou například ocelářský nebo keramický průmysl. Tyto sektory totiž čelí přílivu velmi levné produkce z Číny.

Když Čína vstupovala před více než 15 lety do Světové obchodní organizace, tak se s ostatními členy WTO dohodla na protokolu, podle něž ji nelze považovat za tržní ekonomiku, jak ji známe například z Evropy. Díky tomuto kroku mohla EU přijímat vlastní opatření proti dovozu zboží, u něž prokazatelně docházelo k umělému stanovování příliš nízké ceny. Takto mohla čelit vcelku efektivně nekalé konkurenci z východu. Interní šetření z EK ukazují, že tato opatření byla velmi účinná, díky nim se podařilo snížit dovoz daného výrobku až o 95-98%.

A proč je toto nové nařízení tak důležité právě nyní? Planost zmíněného protokolu totiž vloni v prosinci vypršela a Čína se tak začíná domáhat toho, aby s ní bylo zacházeno jako s běžnou tržní ekonomikou, byť je zřejmé, že tomu tak ve skutečnosti zdaleka není. Aby EU mohla i nadále přijímat antidumpingová opatření, je nutné upravit tuto legislativu. Ta aktuální totiž vychází z výjimky stanovené protokolem a je v tuto chvíli již zastaralá.

Evropská komise tak představila novou, alternativní metodologii, podle které je možné vypočítat výši antidumpingového cla a přijmout daná opatření. Nová metodologie počítá mj. s komplexní zprávou, kterou EK zpracuje pro dotčenou zemi. Zde popíše stav tržního prostředí v jednotlivých sektorech, způsob ohodnocení výrobních faktorů (jako např. práce či kapitálu) a také to, zda-li v daném odvětví není nadbytek výrobních kapacit a podobně. Pokud v některých případech nebudou dostupné oficiální statistiky, bude moci Komise využít údaje z obdobně rozvinuté země v regionu. Všechny tyto vstupy pak poslouží k určení, zda u posuzovaného výrobku dochází k nekalé konkurenci či nikoliv.

Tato na první pohled technická úprava má veliký význam a potenciálně velký dopad na již zmíněné průmyslové sektory v ČR. Z toho důvodu jsem také podala celkem pět pozměňovacích návrhů k této legislativě a jsou všechny součástí přijaté parlamentní pozice. Je dobře, že práce na přípravě nového nařízení postupují, jelikož v sázce je opravdu hodně. EU potřebuje možnost chránit svůj trh a výrobce.

www.charanzova.cz

24. 6. 2017

Komentář europoslance L. Niedermayera (TOP 09): Termín Visegrád Česku nesvědčí, jsme někde jinde než Polsko a Maďarsko

Termín Visegrádská čtyřka v jeho současné podobě Česku v rámci Evropské unie nesvědčí. Ve svých postojích jsme mnohem blíže řadě západních zemí než současné Maďarsko či Polsko. V pořadu Interview ČT24 to řekl europoslanec Luděk Niedermayer (nestr. za TOP 09 a STAN).

Rozdíly mezi zeměmi V4 podle něj panují jak v pojetí demokracie a způsobu vládnutí, tak i v dalších důležitých hodnotových oblastech. Podle Niedermayera také žádná ze zemí pozdějších vln vstupu do eurozóny nebyla na přijetí eura tak výjimečně dobře připravena jako právě Česko.

Podle Niedermayera se postavení zemí V4 vůči Bruselu nachází ve velmi komplikované, současně ale také velmi rozdílné situaci. Maďarská vláda premiéra Orbána se podle českého europoslance stále více odlišuje od většiny evropských zemí v samotném pojetí demokracie, pojetí vládnutí a dalších důležitých hodnotových oblastech. „Velice svébytně“ se podle něj v poslední době vyvíjí také Polsko.

„Řekl bych, že pozice České republiky a Slovenské republiky je přece jenom trochu lepší. Je trochu nešťastné, že se to skrývá pod tím termínem Visegrád. To nám určitě nesvědčí. Jsou to podstatné rozdíly. Doufám, že jsme někde jinde, než je Polsko nebo Maďarsko,“ řekl europoslanec.

„Jsme mnohem blíže řadě západních zemí ve svých postojích a ve svých pohledech na věc, než bychom měli postoje blízké těmto dvěma zemím,“ dodal Niedermayer s odkazem na Maďarsko a Polsko.

„Myslím, že na začátku chyběl někdo, kdo by si vzal papír, tužku a něco spočítal. Visegrádské země jsou sice čtyři země, které mají leccos společného, ale je to příliš málo na to, aby to představovalo jakoukoliv rozhodovací skupinu v rámci Evropské unie. Je to příliš málo na to, aby to blokovalo jednotlivá rozhodnutí.“

Podle českého europoslance pozice Česka v EU není vůbec špatná. „Kdybych se na to chtěl dívat pozitivně, tak zaznamenávám, že v řadě agend, třeba v oblasti životní prostředí, průmyslu, jsme vnímáni jako takový svorník mezi novými zeměmi, které jsou většinou chudší, a zeměmi té původní Evropské unie. A z tohoto titulu máme svým způsobem výjimečnou pozici, kterou někdy využijeme, někdy podle mého názoru prohospodaříme,“ říká.

Na přijetí eura můžeme vydělat

Niedermayer také jako bývalý viceguvernér ČNB potvrdil nedávná slova současného guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka o dobré připravenosti Česka na přijetí eura. „Žádná země nemá tak dobrou šanci, že na tom vydělá, že to bude ku prospěchu,“ řekl s tím, že pouze existuje špatná představa, že by po vstupu do eurozóny došlo v Česku k zamrznutí mezd na určité úrovni.

„Naše mzdy porostou tak rychle jako naše ekonomika. Já si myslím, že tady jsou docela dobré důvody euro přijmout. Já bych dokonce očekával, že se růst celkově zrychlí. Takže si trochu kladu otázku, jakou výhodu vlastně má odkládat něco, co je pro nás dobré. Úplně tomuto argumentu nerozumím,“ tvrdí Niedermayer.

Podle europoslance například Slováci, ale i jiné další země, které vstoupily do eurozóny s méně výkonnějšími ekonomikami, od té doby prosperují. „Jak se bude vyvíjet mzda lidí v naší republice, na tom euro nic nezmění, to záleží na trhu práce a na tom, jak bude prosperovat naše ekonomika. Jestli mzda bude vypočítaná v eurech, mohla by být vypočítaná v librách, ve švýcarských francích, to je docela jedno, to nehraje roli,“ dodává.

Niedermayer by proto byl rád, kdyby si příští česká vláda dala závazek přijmout euro. „Dostali bychom se tím nejen k lepší životní úrovni, vyšší stabilitě naší ekonomiky, ale právě s tím, jak hrozí určité rozdělení Evropy na jádro a periferii, tak bychom si vzali vstupenku do klubu, ve kterém bychom měli být, to znamená do jádra Evropské unie.“

www.niedermayer.cz

25. 6. 2017

Rozhovor s europoslanci Kateřinou Konečnou (KSČM), Pavlem Svobodou (KDU-ČSL) a Luděkem Niedermayerem (TOP 09) na téma migrační kvóty v pořadu Otázky Václava Moravce

"Podle mě by bylo opravdu nejmoudřejší se zamyslet, jestli nemůžeme do toho systému nabídnout nejméně pár desítek volných míst a hledat ty, kteří jednak odpovídají našim bezpečnostním kritériím a zároveň mají zájem v České republice požádat o azyl," říká europoslanec Luděk Niedermayer.

Václav MORAVEC, moderátor

Další téma. Východní Evropa si dělá z Evropské unie supermarket. Tak zní parafráze výroku nového francouzského prezidenta. Co nakupujeme a kolik za to platíme? Už za okamžik v diskusi europoslanců Luděka Niedermayera z TOP 09 a Starostů, Kateřiny Konečné z KSČM a Pavla Svobody z KDU-ČSL. Uprchlíkové kvóty stále nejsou mrtvé. Evropská komise opakovaně varovala Českou republiku, aby nezastavovala přijímání uprchlíků a držela se evropské legislativy s tím, že nemůže jen přijímat miliardy z eurofondů, ale musí také ukázat solidaritu v uprchlické krizi. Česká republika však trvala na svém.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra, 22.5.2017 /ČSSD/

Tento systém povinných kvót prostě funguje, nefunguje, fungovat nebude. Já to tady říkám, ne v této budově, ta je nová, ale v Bruselu to říkám asi podvacáté. Řekneme to znovu.

Václav MORAVEC, moderátor

Kabinet Bohuslava Sobotky dokonce přitvrdil. Začátkem června přichází se zásadním rozhodnutím. Česká republika už na základě kvót nepřijme žádné migranty. Systém kvót je podle vlády dysfunkční. Opozice až na výjimky s vládou souhlasí.

Petr FIALA, předseda strany, 16.5.2017 /ODS/

Já odmítám celý ten princip. Mně kvóty připadají nehumánní, opravdu proti všem principům, na kterých tady v Evropě dlouhodobě stavíme.

Václav MORAVEC, moderátor

Reakce Evropské komise na sebe nenechala dlouho čekat. Brusel posílá do Prahy vzkaz. S Českou republikou, Polskem a Maďarskem se kvůli kvótám rozhodl zahájit řízení pro porušení unijní legislativy.

Lubomír ZAORÁLEK, ministr zahraničních věcí, 13.6.2017 /ČSSD/

Já to vnímám jako příležitost vyložit své argumenty. Protože tady jde o to, že komise nás vlastně spíš upozorní na něco a my dostaneme prostor určitý časový, abychom se k tomu vyjádřili.

Milan CHOVANEC, ministr vnitra, 13.6.2017 /ČSSD/

Já si myslím, že Evropská komise jde naprosto špatnou cestou. Rozhodla se, že bude trestat země, které fungují v rámci Evropy jako jedny z nejaktivnějších. Systém kvót nefunguje, fungovat nebude. Říkáme jim to dva roky.

Václav MORAVEC, moderátor

Řízení proti zemím, které nerespektují migrační kvóty, nelze srovnávat se sankcemi. Vysvětluje předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker. Brusel podle něj neměl jinou možnost. Juncker nicméně doufá, že spor nedospěje až k soudu.

Andrej BABIŠ, poslanec, předseda hnutí, 14.6.2017 /ANO/

Já principiálně odmítám, aby pan Juncker nám mluvil do přistěhovalecké politiky naší země. Já si myslím, že tady naše firmy, naši lidi si mají rozhodnout, kdo u nás bude žít nebo pracovat.

Václav MORAVEC, moderátor

Migrace bylo téma i summitu Evropské unie na konci tohoto týdne. Evropští lídři vidí šanci na potřebnou reformu sedmadvacítky hlavně díky novému francouzskému prezidentovi. Emmanuel Macron ale pro chování některých nových členů, včetně Česka, nemá příliš pochopení. Těm státům, co odmítají přebírat uprchlíky, ale berou peníze z eurofondů, vzkazuje, Evropská unie není žádný supermarket. Český premiér Bohuslav Sobotka kritiku o cynickém přístupu odmítám.

Bohuslav SOBOTKA, premiér, 22.6.2017 /ČSSD/

Určitě nevnímáme Evropskou unii jako supermarket a myslím si, že Česká republika nikdy nezpochybňovala, že je potřeba, abychom velké problémy řešili společně. To znamená, aby v Evropě fungovala solidarita. Nicméně my nesouhlasíme s těmi návrhy, které se týkají přerozdělování uprchlíků.

Václav MORAVEC, moderátor

Výzkumy veřejného mínění mluví stále stejně, Česko by nemělo přijímat uprchlíky ze zemí s válečným konfliktem. Tvrdí to tři pětiny Čechů, Moravanů a Slezanů. Podle třetiny lidí by je Česká republika měla vzít dočasně do doby, než by se mohli vrátit do vlasti. 3 % by souhlasilo s tím, aby se váleční běženci v zemi usadili natrvalo. Připomínám, že země Evropské unie neumějí nalézt shodu na jednom z klíčových bodů už více než rok. Teď mluvím tedy o rok starém návrhu reformy evropského azylového systému. Česko a další země ze středu a východu Evropy odmítají, aby součástí reformy byl v případě krize použitelný, cituji, trvalý mechanismus přerozdělování žadatelů o azyl. A teď slibovaná diskuse tří europoslanců. Naše pozvání přijal europoslanec Pavel Svoboda z KDU-ČSL. Vítejte. Hezký dobrý den.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Dobrý den.

Václav MORAVEC, moderátor

Vítám i Ludka Niedermayera z TOP 09 a Starostů. Vítejte. Hezký dobrý den.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Dobrý den.

Václav MORAVEC, moderátor

A vítám i Kateřinu Konečnou z KSČM. Hezký dobrý den.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Dobrý den.

Václav MORAVEC, moderátor

Německo už přišlo s nápadem oddělit v případě krize použitelný trvalý mechanismus přerozdělování žadatelů o azyl od těch ostatních částí reformy. Je to průlomové? Pavle Svobodo.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Tak myslím, že už bratislavský summit přišel s tou obecnou tezí, že je lépe hledat věci, které nás spojují a ne se babrat v těch, které nás rozdělují.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale zdálo se, že od toho bratislavského summitu jsme se stále babrali v těch věcech, které nás rozdělují. Je možné tady být optimističtější i po včerejší návštěvě německého ministra zahraničí v Česku?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Evidentně je snaha alespoň na něčem se dohodnout. Ostatně ten celý summit byl nesen v takové té dobré, dobré sjednocující atmosféře. Ale samozřejmě tím se neřeší ten problém, protože jak jste říkal, pro účely krize, když nastane ta krize, tak budeme zase s holýma rukama, pokud se na nějakém mechanismu nedohodneme.

Václav MORAVEC, moderátor

Jinými slovy formálně je to možné rozdělit reformu azylové politiky a nenechávat tam ten krizový moment přerozdělování kvót, z toho administrativního hlediska je to možné?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Formálně to možné je. Ale technicky tam prostě bude díra neřešeného problému.

Václav MORAVEC, moderátor

A co zůstane z té reformy, když tam bude díra neřešeného problému?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Bude tam posílení evropské agentury podporující azyl. Nic se ovšem nedotkne například práva členských států rozhodovat o tom, komu je azyl určen. To znamená, že ty věci budou spíše, ta změna bude spíše takové lehké techničtější povahy, než že by se měnily ty základní dosud platné principy.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, Kateřino Konečná, že teď tedy dojde ke schválení té lehčí reformy evropského azylového systému?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

V Evropské unii možné je téměř všechno. To jsme se naučili za poslední roky, si myslím. Ale z druhé strany já bych si to samozřejmě přála, pokud se o nějaké reformě máme bavit. Ale je tam ještě to B, aby Česká republika v tomto případě pracovala daleko intenzivněji a dříve, než jsme to viděli u některých jiných směrnic, nařízení a reforem, protože já si myslím, že reforma azylového systému v pojetí některých států může vypadat také tak, že nebude tak technicistní, jak tady říkal pan kolega Svoboda, ale že například u podmínek udělování azylu a podobně nám do toho začnou mluvit ty velké státy a tam bych byla ráda, aby Česká republika měla zcela jasné stanovisko už dopředu, že toto odmítá a s těmi podmínkami šla na to jednání, protože já si myslím, že spoustu věcí v Evropě prohráváme tím, že si dopředu neumíme říct, co vlastně chceme. Takže možné to určitě je. Z druhé strany je to pořád ještě velmi otevřené téma a ten návrh se mění a určitě bude záležet na tom, s čím nakonec přijde sama Evropská komise a potažmo na čem se shodne Evropská rada a Evropský parlament.

Václav MORAVEC, moderátor

Hrozí to, o čem mluvila Kateřina Konečná, že by ty velké země nakonec stejně mohly ty menší obrazně i lidově řečeno zvalcovat?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

To bych začal u toho, co paní Konečná říkala, že v Evropské unii je možné všechno. To je třeba vysvětlit. Je možné všechno, na čem se dohodnou na základě smluv členské země a jejich reprezentanti v Evropském parlamentu. Jinak se nic v Evropské unii stát nemůže. Takže ten výsledek bude takový, na čem se prostě ta většina, ta jasná většina zemí dohodne. Jestli budou přehlasovány ty země, velké země nebo pár malých zemí, to já opravdu nevím, to je velmi těžko soudit. To záleží na tom, jak efektivně ty jednotlivé země budou vyjednávat. A ještě bych se vrátil k tomu, jestli jsme teďka u konce. No u konce samozřejmě nejsme, protože je to takový určitý technický manévr se dohodnout, že schvalme to, na čem se dohodneme a diskutujeme poté to, na čem jsme se nedohodli, protože ty kvóty, to zejména v zahraničí je to vnímáno jako relativně malá část toho způsobu řešení uprchlické krize. Ale na druhou stranu...

Václav MORAVEC, moderátor

Technicky je to tedy malá část.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Je to, podle mého názoru je to malá část, protože je to věc, která by se měla jaksí uvést v život pouze v případě, když selžou ty ostatní. Ale uvědomme si třeba, kdyby, na Ukrajině je, tuším, teďka milion lidí, kteří ztratili přístřeší díky válce, představme si, kdyby polovina z nich se vydala na cestu a to znamená, logicky by skončili v Polsku a na Slovensku, třeba ze Slovenska by přes samozřejmě nechráněnou hranici se přesunuli k nám, tak mám pocit, že zrovna v tu chvíli bychom volali, prosím vás, nemůžete očekávat, že my se tady postaráme o půl milionu Ukrajinců, kteří sem přijdou třeba během měsíce, pomozte nám s tím. A pokud nedojde k dohodě na nějakém takovémto řešení v tomto balíčku, tak zůstane v platnosti to, co, mám pocit, Pavel Svoboda by to měl vysvětlit, které teďka ve smlouvách je, a to říká, že v případě, když některá země je neadekvátně a neudržitelně zasažena těmi migračními toky, tak ty ostatní se dohodnou na tom, jak jí pomoci. A to je právě to, o čem se tady už rok jedná, ten pokrok tady není velký.

Václav MORAVEC, moderátor

Dovedete odhadnout, kdyby teď, když Němci dávají i po včerejší návštěvě německého ministra zahraničí v Praze najevo jistou vstřícnost, že by už jste mohli jako evropští poslanci hlasovat o té zreformované evropské azylové politice v dohledné době?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Já si dovedu představit, že ty země, které jsou dneska těmi, tou uprchlickou krizí, která už mimochodem je daleko za kulminací a zejména počet těch, kteří přicházejí, kteří mají podle evropských zákonů šanci, že získají v některé zemi azyl, ono je jich mnohem méně, opravdu dokonce mnohem méně, než se vůbec očekávalo, ale já bych očekával, že ty země, které teďka ten problém mají a starají se o ty desítky tisíc migrantů, že budou mít tak trochu problém na tom, aby tahle věc byla smetena se stolu a úplně zmizela, stejně tak jako bychom měli přemýšlet dopředu, že kdyby se něco takového, nedej Bože, stalo v naší části světa, tak bychom také asi ani vteřinu neváhali v tom, že bychom požádali ty ostatní, aby nám pomohli.

Václav MORAVEC, moderátor

Jinými slovy, myslíte si, že za rok tady budeme diskutovat stále o nezreformované evropské azylové politice?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Může se to stát. Bude to záležet na vstřícnosti obou těch táborů. Já třeba jsem si dovedl představit, že ta solidarita by měla být mnohem víc dobrovolná, měla by být možnost, aby jednotlivé země třeba řekly, tak já pomohu takhle, ty pomůžeš takhle, ale platit to může pouze za předpokladu, že se na tom všichni nebo prakticky všichni shodnou. A zatím myslím si, ta nedohoda je způsobená všemi těmi účastníky té diskuse. Jak těmi zeměmi, které docela tvrdošíjně odmítají se do toho zapojit, tak těmi, kteří zase čekají, že ti ostatní se zapojí mnohem víc a mnohem direktivněji. A to prostě není dobře.

Václav MORAVEC, moderátor

On francouzský prezident Emmanuel Macron ještě před začátkem summitu, o němž se teď bavíme, některým politikům ze střední a východní Evropy poslal vzkaz, cituji, Evropa není supermarket. Evropa je osudové společenství. A pro agenturu Reuters pronášel i tato slova, je to dvojitá zrada. Rozhodli se opustit principy Evropské unie a otočit se zády k Evropě. Jsou cyničtí k unii, která jim dává peníze. Nerespektují její hodnoty. Konec citátu. Kateřino Konečná, co bychom dělali v případě, že by, jak naznačoval Luděk Niedermayer, kupříkladu půl milionu Ukrajinců mohlo v rámci migrační vlny dojít do Polska, Slovenska a České republiky, měli bychom pak žádat Evropskou unii a členské státy Evropské unie o pomoc?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

To je přesně o tom, co řekl zcela správně kolega Niedermayer. On řekl, požádali nás, abysme pomohli. Požádali a nepřikázali. To je totiž přesně podle mě ten zásadní problém, o kterém se bavíme, že kvóty jsou o příkazu, o tom musíte si vzít, nejde to jinak, prostě musíte něco plnit. A zcela správně tady bylo řečeno, že my jako Česká republika jsme přece extrémně solidární. My posíláme peníze tam, kde nám chtěli naši armádu, chtěli naše vojáky, tam jsme je poslali, zároveň tady nikdo nemůže říct, že Česká republika není solidární už dneska. My tady máme...

Václav MORAVEC, moderátor

Promiňte, že vstoupím do vaší řeči, vy považujete za solidární to, že jsme se dobrovolně zavázali k převzetí nějakého počtu migrantů a nakonec jsme jich vzali 12? Je to solidarita dobrovolná?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Solidaritě já vidím v tom, že protože pan premiér tehdejší, pan premiér Sobotka slíbil něco, co evidentně neměl domyšlené, tak potom ale vidím tu solidaritu v tom, že máme x dalších nástrojů, kterými těm státům můžeme pomoci. A tam si myslím, že opravdu solidární Česká republika je. A stejně tak bych si představovala, pokud by nějaká taková vlna přišla, a já jsem pro bezvízový styk s Ukrajinou nehlasovala, na rozdíl od kolegů, takže to může znamenat to, že budeme žádat jakousi pomoc o tom, jak pomůžou ty ostatní státy nám. Z druhé strany my už tady dneska máme 23 % z půl milionu občanů trvale žijících na území České republiky cizinců jsou Ukrajinci. A samozřejmě se dá předpokládat, že i poté, co udělali Poláci, to znamená, že při začátku války s Ukrajinou nebo války na Ukrajině de facto zadarmo rozdávají pracovní víza, takže část těch polských víz je vlastně i v České republice. Takže my se s tím nějak potkáváme. Ale já bych byla ráda, aby to bylo na tom principu dobrovolnosti. O tom se bavíme. Ať každá země udělá to, co může. A ne ať nám někdo v Bruselu nějakými počty rozdělí, které navíc bude navyšovat, protože v roce 2015 to mělo být, tuším 1 200, pak to bylo naráz 6,5 tisíce, pak se to tak různě míchalo, ne, že nám někdo bude diktovat, co máme dělat a kolik přesně lidí máme vzít, když ještě se navíc nad tím zamyslíme s tím, že ti lidé k nám nechťejí. To znamená, my vlastně, a já tuhle logiku Bruselu vůbec nechápu, my porušujeme jejich lidská práva, protože my je nutíme jít někam, kde oni nechťejí být.

Václav MORAVEC, moderátor

No podívejte, ale neměli jsme to pak dělat jako, tuším, Litevci, kteří formálně naplňovali, ale z Litvy téměř všichni migranti odešli do Německa nebo do Skandinávie.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Pane moderátore, a není to trošku pokrytecké? To přesně včera řekl pan předseda Bělobrádek od lidovců, měli jsme jich vzít 10 a měli bysme klid. Ale to přece není, to není politik, který tohle může říct. To je prostě pokrytectví jako. Samozřejmě, že jsme to takhle mohli udělat a asi bychom teď nebyli trestáni a měli bychom klid a tady bychom si mohli dát nohy na stůl a nic nedělat. Ale my přece, ten princip je v tom, že od začátku tvrdíme, že systém kvót je špatně, máme k tomu x argumentů. Koneckonců on nefunguje nikde v té Evropě, protože nikdy nikdo nepřijal tolik, co měl přijmout. To znamená, všichni ho porušují, ale jenom někteří jsou trestáni, aby tedy mohli říct a ukázat na nám prstem, už si dejte pozor, protože jestli takhle chcete pokračovat, tak to teda ne. A s touhle politikou těch velkých vůči těm malým já prostě nesouhlasím.

Václav MORAVEC, moderátor

Pavle Svobodo, proč zastáváte to pokrytecké stanovisko, které Pražský hrad označil za stanovisko jezinek, když váš předseda Pavel Bělobrádek mluvil o tom, že přeci jenom jsme měli vzít nějakých dalších 12 běženců a Česká republika by nečelila té možné žalobě Evropské komise.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Pavel Bělobrádek to řekl, aby ukázal nesmyslnost našeho postoje ve vztahu k tomu řízení o porušení. Je pravda, že se ty kvóty naplňují pomalu a málo, nějakých 20 tisíc nebo kolik bylo naplněno. To jenom jako replika na to, že ty kvóty nefungují, ony fungují a fungují prostě, fungují zpomalně. A ale pořád je to prostě, je to fyzický problém. Jsou tady nějakí lidé, kteří prostě někde uvázli v Itálii nebo kdo je není schopna jaksi zadministrovat a vyřešit a to je ten problém, který ty kvóty, ať se nám líběj nebo ne, já

jsem taky je nepodporoval v Evropském parlamentu, ale prostě řeší, my jsme nepřišli s žádným alternativním řešením a to, že dáváme někde někomu finanční pomoc, ten konkrétní problém neřeší.

Václav MORAVEC, moderátor

Ukazuje se v dnešní situaci jako chyba, že se vláda nepřipojila ke slovenské žalobě, protože pokud se nemýlím, tak Slováci nečelí té hrozbě Evropské komise právě kvůli tomu, že zažalovali Evropskou komisi.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Ne. Ne. Vůbec ne. Vůbec ne. Evropská komise začala prostě u tří států, z nichž dva mají na svém kontě nulu, Polsko a Maďarsko, a třetí stát, který byl tak hloupý, že jim dokonce formou usnesení vlády dal najevo, že nehodlá ani vést ten tříměsíční dialog s komisí...

Václav MORAVEC, moderátor

Teď mluvíte o české vládě.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

No teď mluvím o české vládě, samozřejmě...

Václav MORAVEC, moderátor

A to mluvíte i o svých stranických kolezích.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Ne. Straničtí kolegové se zdrželi při hlasování. Oni to nepodpořili, toto usnesení vlády.

Václav MORAVEC, moderátor

Ale nebyli proti.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

No ale zdrželi se, nepodpořili.

Václav MORAVEC, moderátor

No, zdržení, to je svým způsobem souhlas.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

No, anebo je to taky určitá forma odporu.

Václav MORAVEC, moderátor

No není silnější formou odporu to, kdyby hlasovali proti?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

To se musíte zeptat jich.

Václav MORAVEC, moderátor

Jsou to vaši straniční kolegové, ne moji.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Ale rozhodně to není podpora toho usnesení.

Václav MORAVEC, moderátor

Česko ani ostatní země Visegrádské čtyřky neustoupí zbytku Evropské unie v otázce povinných kvót. To po unijním summitu řekl premiér Bohuslav Sobotka, který tak reagoval na výtky předsedy Evropské komise. Tady jsou jeho slova.

Jean-Claude JUNCKER, předseda Evropské komise, 23.6.2017

Nechci o tom mluvit úplně otevřeně. Jasně jsme vyjádřili náš názor, že závazky, o kterých rozhodla rada ministrů, je potřeba respektovat.

Bohuslav SOBOTKA, premiér, 23.6.2017 /ČSSD/

My jsme jasně signalizovali i během jednání s Beneluxem jako V4, že pro nás je nepřekročitelná otázka povinné distribuce uprchlíků v rámci takzvaných povinných kvót. To znamená, tady celá V4 není připravena na jakýkoliv kompromis.

Václav MORAVEC, moderátor

Pavle Svobodo, co tedy bude dál? Chápu správně, že se může stát, že za rok, jak tady na to odpověděl Luděk Niedermayer, že to je velmi pravděpodobné, tady můžeme sedět a stále nebude reformovaná azylová politika Evropské unie?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Pokud by se neoddělila otázka kvót, tak je možné, že bysme skutečně za rok v této situaci byli, protože ten návrh na reformu azylové politiky už je vlastně přes rok starý a v této věci zatím se ty pozice některých států nesblížily.

Václav MORAVEC, moderátor

Nemyslíte ale to, co také zmiňoval Luděk Niedermayer, že země jihu, které teď čelí migrační vlně nebo čelily migrační vlně, tak ten systém nepodpoří, to znamená, že ten pat bude pokračovat a nebudou odděleny ony kvóty od té reformy azylové politiky?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Je možné, že ty země, které to odnášejí nejvíc, takovýto postoj mohou zastat, ale já nechci, nechci věštit z křišťálové koule. Třeba se najde nějaká, nějaký způsob shody alespoň na částečné reformě azylové politiky.

Václav MORAVEC, moderátor

Co je pravděpodobnější, že se najde nebo že se nenajde?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Vy mě nutíte, abych tady věštil.

Václav MORAVEC, moderátor

Ne, já vás nutím k tomu, abyste jako politický realista řekl, co je pravděpodobnější, která z těch variant?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Kdybych měl vsadit svoje kalhoty, tak bych spíš vsázel na to, že do toho roka se to nepovede.

Václav MORAVEC, moderátor

Kateřino Konečná?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Já si myslím, že pokud dál budou některé evropské státy trvat na tom systému kvót, který nefunguje, tak se to nemá šanci povést, protože dneska po třech letech můžeme říct, že ten systém opravdu nefunguje, nic neřeší a já si nedovedu představit, že země typu České republiky, a pevně věřím, že to tak bude i po volbách, se k němu přidají jenom proto, že to po nás někdo v Evropské unii bude chtít.

Václav MORAVEC, moderátor

My se můžeme podívat na mapu Evropy a záhy dostane slovo Luděk Niedermayer, jak to vypadá s plněním těch kvót, které stanovila Evropská komise před víc než rokem. Zpráva Evropské komise upozorňuje, Maďarsko, Rakousko, Polsko dosud nepřijalo ani jednu osobu. Přitom Maďarsko má podle kvót přijmou 1 294 uprchlíků, Rakousko necelé dvě tisícovky, Polsko dokonce přes 6 tisíc uprchlíků. Oproti tomu Německo a Francie v součtu relokovaly skoro 8 tisíc migrantů. Česká republika zatím přijala, jak jsem zmiňoval, 12 uprchlíků z více než 2,5 tisíce a podle slov ministra vnitra Milana Chovance do voleb již žádného uprchlíka nepřijme. K 12. květnu bylo přesunuto jen 18 418 osob. Zpráva Evropské komise uvádí, že v Řecku na relokaci dál čeká zhruba 12 tisíc lidí, v Itálii je registrovaných 2,5 tisíce lidí a předpokládá se, že do září přibude dalších přibližně 1 800 lidí. Co tedy v září komise, která má celou tu věc vyhodnotit, bude konstatovat?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Já bych teda ještě řekl, já taky budu mluvit o číslech, ale předtím bych řekl, že ten výrok pana premiéra je nesmírně vážný. Pokud se Evropská unie dostane do situace, když část zemí řekne, že záměrně a programově nebude plnit to, co je pro ně právně povinné, tak máme obrovský problém, obrovský problém, který jde daleko za rámec jakékoliv té nejhorší představitelné uprchlické krize. A myslím si, že tady by chtělo méně přemýšlet o politických bodech, které se každý týden a měsíc sbírají a jsou důležité, a víc o budoucnosti naší země. Ale k těm číslům. V dnešní době se tím systémem takzvané nefunkčních kvót, a já ho nechci opravdu hájit, přerozděluje 2,5 tisíce těch oprávněných žadatelů o azyl měsíčně, což znamená podle těch čísel, které vy jste zmínil, je to otázka nějakých šesti osmi měsíců, kdy všichni ti žadatelé, kteří pod systémem spadají, a to jsou pouze žadatelé ze zemí, u kterých je velmi vysoká pravděpodobnost, že dostanou azyl v těch zemích podle jejich vlastních zákonů, tak budou přerozděleni. Čili já z toho systému nejsem nadšený, já bych byl mnohem radší, kdyby se země

dobrovolně dohodly na tom, jak společně ten problém vyřeší. A tady bych chtěl připomenout, že když, já nevím, která země to byla, jako jakýsi kompromis dala na stůl možnost, tak vezměte si uprchlíky nebo poskytněte těm ostatním finanční kompenzaci za to, že si je nevezmete, tak Česká republika byla ten, který na to reagoval téměř až hystericky.

Václav MORAVEC, moderátor

Podle vás by moudrý postoj vlády byl, když řekla do září už žádného migranta, že některé z těch zemí, ať je to Itálie, ať je to Řecko, dá finanční výpomoc.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Tenhle systém jsme odmítli. Podle mě by bylo opravdu nejmoudřejší se zamyslet, jestli nemůžeme do toho systému nabídnout nejméně pár desítek volných míst a hledat ty, kteří jednak odpovídají našim bezpečnostním kritériím a zároveň mají zájem v České republice požádat o azyl. Ty věci, které tady zazněly, že to nikde nefunguje, ti lidé chodí tam a zpátky, to jsou také polopravdy, protože ti lidé získají azyl v jedné zemi podle jejich národních zákonů a v těch dalších zemích nemají ty výhody, které jsou s tím spojeny. Čili to, jestli ti lidé zůstávají nebo ne, je samozřejmě dané nějakými geografickými podmínkami, bohatstvím a tak dále, ale je to také dané tím, jestli ta země chce, aby ti lidé na jejím území zůstali. A já tady vidím, zejména třeba ze zemí, jako je Slovensko a mám pocit i u nás, jednoznačný signál říct, tak fajn, my si vás tady vezmeme, ale budeme rádi, když za týden tady nepobudete. A tohle není taky úplně jako dobrý přístup k tomu. Ale znovu říkám, vracím se k tomu, co řekl pan premiér, to je problém, který je řádově větší a velmi vážný a my jaksí tak trochu zaslepeni tím problémem kvót vůbec o něm neuvažujeme. A to vidím jako velký problém.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, že se to změní po volbách říjnových?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Já doufám, že se to změní po volbách, protože jinak to, co řekl pan prezident Macron, vy jste tady s tím zahájil vlastně tady tuto diskusi...

Václav MORAVEC, moderátor

Evropa jako supermarket.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

To je dvoustranná věc, protože já mám pocit, že jako k supermarketu se k tomu chovají všichni, ale mám pocit, že minimálně v posledních měsících si uvědomili, že takhle to dál nejde. A já opravdu vidím obrovský posun v kvalitě těch diskusí, v ochotě se dohodnout, zlepšit fungování Evropské unie. Ale mám pocit, některé země jedou po úplně jiné koleji. A ta kolej někam vede a musíme se zamyslet, jestli to je náš zájem.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, že se to změní po volbách, to české stanovisko? Pavle Svobodo.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Já také mám naději, že bude trošku flexibilnější, protože...

Václav MORAVEC, moderátor

Používáte sousloví flexibilnější postoj k tomu, že se změní český postoj?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Ano. Ano. Přesně tak.

Václav MORAVEC, moderátor

Nezapřete v sobě diplomata.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Děkuju. Ono českým zájmem je prostě maximálně využívat potenciál, potenciál členství v Evropské unii a k tomu prostě patří partnerství a ne buranství. A k tomu partnerství prostě patří určitá flexibilita a ochota hledat, hledat kompromisy a ne...

Václav MORAVEC, moderátor

Čtu správně z těch vašich slov, že se chováme teď jak burani?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

No v některých aspektech rozhodně někteří představitelé jaksi se chovají, chovají tak jaksi nepřiměřeně a vlastně ne dostatečně z hlediska politické kultury, která je v Evropě přítomna.

Václav MORAVEC, moderátor

On výhrady k unijnímu postoji ohledně migrační krize má dlouhodobě prezident republiky Miloš Zeman. Zeman podle svých slov vidí jisté podobnosti mezi pojmem omezené suverenity, což byla součást doktríny komunistického vůdce Sovětského svazu Leonida Brežněva, a pojmem sdílené suverenity, kterou prosazuje Evropská unie. Miloš Zeman zdůraznil, že vidí podobnosti, nikoli totožnosti. Tady jsou jeho slova.

Miloš ZEMAN, prezident ČR, 22.6.2017

Skutečně suverénní země má výlučné právo rozhodovat o tom, kdo bude na jejím území usídlen. A toto právo nemůže být postoupeno žádné jiné nadnárodní instituci, nemáte-li se vzdát své suverenity.

Václav MORAVEC, moderátor

Slova prezidenta Miloše Zemana. Kateřino Konečná, vidíte i vy ty podobnosti? Je to na místě srovnávat?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Já bych hlavně pojmy z období studené války nesrovnávala vůbec. Já si myslím, že srovnáváme nesrovnatelné.

Václav MORAVEC, moderátor

Myslíte, že ta slova nejsou na místě z vašeho pohledu?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Já myslím, že je to jeden z dalších bonmotů pana prezidenta, kterých se novináři úspěšně chytanou a pak se na nich rozvíjí dlouhá diskuse. Já myslím, že opravdu pan...

Václav MORAVEC, moderátor

Počkejte, my slova prezidenta stále ještě se snažíme brát vážně. Jinými slovy nemáme to dělat, mi doporučujete?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Nechci říct, že to nemáte dělat, ale že pan prezident občas použije bonmot, který se potom objeví v titulcích. Já si myslím, že srovnáváme nesrovnatelné a že opravdu je to spíše o tom, že on navíc zdůraznil, že je to podobnost, nikoliv totožnost. Tohle je dlouhodobý, pan prezident má dlouhodobě tento názor. Z druhé strany pro mě, já jenom musím krátce zareagovat, já prostě nemůžu souhlasit s kolegou Svobodou, že se čeští politici chovají jako burani. Já si myslím, že na rozdíl od pana prezidenta Macrona, který nám vyhrožuje a říká, jak jsme supermarket a jak si nesmíme dovolit to či ono, tak čeští politici se pořád ještě snaží vůči Evropě postupovat tak, že říkají, proč něco jde či nejde a snaží se vyjednávat a to já nepovažuju za buranské.

Václav MORAVEC, moderátor

A není to tak, že kdyby, není to ale tak, že kdyby teď přišla ta migrační vlna z Ukrajiny, tak budeme první, kteří budou prosit ostatní členské státy, pomozte nám s půl milionem Ukrajinců? A pak se nám to vrátí, ten postoj, který zastáváme teď?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Samozřejmě to tak může být. Ale já si nemyslím, že by Česká republika řekla, že nám mají pomoci s tím, že si je kvótové přerozdělíme. Když jste se ptal na to, co bude po volbách, tak když se podíváte do programu všech relevantních politických stran, program hnutí ANO jsem teda neviděla, ale tak většina z nich má jasně napsáno, že kvótový systém odmítá, to znamená, po volbách nemůže být v České republice nic jinak. Anebo v tuhle chvíli ti čelní představitelé slibují nemožné a zase lžou občanům ve svých volebních programech. Ale to, že bychom samozřejmě žádali o pomoc, to je relevantní námitka, byť já si myslím, že se to nestane a že žádné půl milion Ukrajinců nepříjde, vůbec ne do České republiky, když už jsme potažmo, potažmo u toho. Ale z druhé strany je to také o tom, že si dovedu představit, že právě po zkušenostech s povinnými kvótami budeme říkat, dobře, potřebujeme finanční pomoc, potřebujeme administrativní pomoc, nejsme schopni ty lidi prostě vůbec jako zadministrovat, jestli si je můžem, nemůžeme nechat na našem území nebo je poslat zpátky. Prostě my už přece máme tu zkušenost, jaké to je být ti dole a ti, na které se ukazuje prstem.

Václav MORAVEC, moderátor

Kateřina Konečná, Pavel Svoboda, Luděk Niedermayer. Pokračujeme za pár okamžiků na zpravodajské čtyřladvacítce v diskusi nejen o migračních kvótách. Přepněte si na čtyřladvacítku. Po stručných zprávách pokračujeme.

Václav MORAVEC, moderátor

I to jsou témata, o kterých se po dnešních Otázkách začne mluvit s nadhledem a v souvislostech. Ještě jednou vám všem divákům zpravodajské 24 hezké nedělní odpoledne z observatoře žižkovské televizní věže, kde začíná druhá hodina dnešních Otázek. Pokud budou Německo a Francie mluvit společným hlasem, bude kupředu postupovat i Evropa jako celek. Po skončení summitu Evropské unie v Bruselu to prohlásili na společné tiskové konferenci německá kancléřka Angela Merkelová a francouzský prezident Francois Macron.

Emmanuel MACRON, francouzský prezident /23. 6. 2017/

Musíme přijmout uprchlíky, protože je to naše tradice a čest. Znovu tady říkám, že uprchlíci nejsou nějácí migranti nebo ekonomičtí běženci, ale jsou to ženy a muži, kteří utíkají ze své země za svobodou.

Angela MERKELOVÁ, kancléřka Německa /23. 6. 2017/

Je dobré, že to Emmanuel Macron znovu zdůraznil. Ukazuje tímto na naprostý soulad postojů Německa a Francie.

Václav MORAVEC, moderátor

Slova německé kancléřky a francouzského prezidenta. Připomínám, že hosty Otázek zůstávají tři europoslanci Pavel Svoboda z KDU-ČSL, ještě jednou vítejte.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Děkuji za pozvání.

Václav MORAVEC, moderátor

Ještě jednou vítám i Ludka Niedemayera z TOP 09 a Starostů. A ještě jednou vítám i Kateřinu Konečnou.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Hezké poledne.

Václav MORAVEC, moderátor

V tomto týdnu jsme právě od prezidenta, a tím jsme skončili v části první, slyšeli slova o sdílené suverenitě, kde Miloš Zeman vidí podobnost, podobnost s někdejší brežněvovskou doktrínou. Kateřina Konečná říkala, že nemám ta slova brát tak vážně, že ten příměr není namístě, vy byste bral vážně ta slova, Pavle Svobodo?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Já se obávám, že nikoliv, protože to, za prvé to srovnávání nesvobodné situace a svobodných rozhodnutí vůbec nesedí, ale hlavně když jde o sdílenou suverenitu, tak za prvé to není jenom něco, co prosazuje Evropská unie, to je prostě skutečnost, kterou už asi před 10 nebo více lety konstatoval i český Ústavní soud. To je prostě skutečnost. Podívejte se na Českou republiku, o jaké suverenitě mluvíme. Energeticky závisíme na Rusku, vojensky závisíme na NATU, obchodně závisíme na Evropské unii a exportech do ní, že jo, a to je jedna věc. A druhý aspekt, pan prezident říkal, že je

znakem suverenity, že rozhoduje o tom, kdo se nachází na území daného státu. Prosim vás, podívejte se na čísla Frontexu, jo. My z těch několika tisíc, a teď nemluvíme o kvótách, obecně migrantů, který k nám přijdou, tak podle čísel Frontexu my z nich 7 % dáme azyl, 13 % jsme schopni repatriovat, poslat domů, a potom je tady 80 % těchto původních žadatelů o azyl, kteří se prostě vypaří, tak takhle Česká republika nakládá se svojí suverenitou ve smyslu, o jakém mluvil pan prezident Zeman.

Václav MORAVEC, moderátor

Počkejte, vy říkáte, nebo už dva jste se shodli na tom, že to mám brát jako bonmot prezidenta republiky, ale když v polovině týdne prezident republiky mluvil právě o těch kvótách, o diskusi kvót, tak vyjádřil podobný názor jako někdejší prezident Václav Klaus. Miloš Zeman jako zastávce přímé demokracie řekl, že by bylo vhodné uspořádat referendum o vystoupení či setrvání České republiky v Evropské unii, připomeňme si Zemanova slova:

Miloš ZEMAN, prezident ČR /22. 6. 2017/

Protože jsem zastávce přímé demokracie, zastávce referenda, zastávám po 25letých zkušenostech v politice kacířský názor, který jsem dříve nezastával, že inteligence našich občanů je vyšší než inteligence našich politiků, a proto, že by měli o klíčových otázkách rozhodovat spíše občané než politici, tak já bych toto referendum podpořil a sám bych hlasoval proti vystoupení České republiky z Evropské unie.

Václav MORAVEC, moderátor

Vy jste bral ta slova vážně Miloše Zemana, když vlastně i v souvislosti s kvótami Václav Klaus také říká, že je nutné a kvóty jsou pro něj poslední kapka, proč bychom měli hlasovat o vystoupení České republiky z Evropské unie? Miloš Zeman sice zastává opačný názor, věří v inteligenci českých voličů a on by hlasoval pro setrvání v Unii.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Mně se těžko říká po takovýchle výročích, kde vlastně Miloš Zeman to považuje za vrchol demokracie, že tady uděláme referendum, říct, že jsou to výroky buďto hloupé, nebo nebezpečné, ale jsem o tom opravdu přesvědčen. Už proto, že ty jeho východiska jsou, v normální diskusi by člověk řekl živá a tady by se dalo říct asi manipulativní. Třeba když se vrátím k tomu, že pokud někomu udělujeme azyl, tak je to naše suverénní rozhodnutí podle našich českých zákonů a když jsme vstupovali do Evropské unie, tak jsme mimo jiné souhlasili s tím, že lidé z ostatních členských zemí sem můžou přijet a pracovat, mají na pracovním trhu úplně stejné postavení jako naši občané, stejně tak jako tisíce našich lidí buďto pracují v zahraničí nebo dokonce přes hranice zajiždějí do těch zemí. Stejně tak se pohybuje naše zboží a služby. Čili já tady opravdu vidím nějakou snahu o manipulaci, která může vést k něčemu, co by pro naši zemi mohlo být tragické, a dobře, dalo by se to považovat za bonmot, kdybych každý den nejezdil po silnici, která je oblepená teďka plakáty, které, které vlastně se snaží zřejmě o referendu o Evropské unii z toho udělat volební témat parlamentních voleb. Jinými slovy, snaží se asi nějakým způsobem zmobilizovat lidi, aby volili politické strany, které se k tomuto budou hlásit. A myslím si, že ta Británie...

Václav MORAVEC, moderátor

No počkejte, jak, jak tedy vysvětlíte nebo jak vy si interpretujete to, že dva prezidenti, žijící prezidenti, bývalý a současný, chtějí referendum o setrvání či vystoupení země v Evropské unii?

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Já mám pocit, že oni si tu suverenitu představují úplně jinak, než si jí představuji já a doufám, i čeští občané. Třeba myslím si, že pro Václava Klause vrcholný akt suverenity naší země bylo, když udělil velice kontroverzní amnestii na konci svého působení, která, si myslím, si docela rozdělila společnost a opravdu tady napáchala hodně zlé krve. Jak s některými svými pravomocemi zachází současný prezident, to má velmi podobný typ. Mám pocit, že to je ta jejich představa té suverenity. A jim teďka vadí, že takovéto suverenity oni cítí ve svých rukách málo a ...

Václav MORAVEC, moderátor

No, ale oni nás přivedli do Evropské unie.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

No, tam já vidím ten paradox, ano. Václav Klaus byl ten, který tam posky..., dal tu přihlášku, mám pocit, dokonce říkal, že to trvá, trvá příliš dlouho, ale tím spíš mně to připadne jako zvláštní, protože myslím si, že takové hlasování jako o členství v NATO, o členství v Evropské unii, o mezinárodních obchodních smlouvách, to je docela komplikovaný kontext. Třeba v té Británii vidíme, že po tom hlasování desítky tisíc lidí googlovaly, aby zjistily, co to ta Evropská unie je. A pokud někdo v tomto nerespektuje ten princip parlamentní demokracie, který vůbec není o tom, že ty lidi v té sněmovně jsou inteligentnější nebo něco takového, jak Miloš Zeman podsouvá, ale prostě tím, že si to řádně prostudují, že zváží všechny ty plusy a minusy a poté využijí toho svého mandátu voličů, aby rozhodli, tak myslím si, že toto je jako hodně nebezpečná cesta a já bych to nerad podceňoval, i když doufám, že, že nic takového se u nás nestane, protože potom by se ten výsledek nedal predikovat a stejně tak jako budoucnost naší země.

Václav MORAVEC, moderátor

Jaké máte vy, Kateřino Konečná, vysvětlení pro to, že oba dva prezidenti chtějí referendum o setrvání či vystoupení země v Unii?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

No tak my obecně jako KSČM od roku 96, kdy byl i pan současný prezident Klaus i ten, Zeman i ten bývalý Klaus u moci, x krát jsme prosazovali zákon nejenom o obecném referendu, ale v řádu typických referend. Nikdy jsme na, pro něho nenašli podporu. My se referenda nebojíme, musím říct, jako KSČM. Osmkrát jsme ho navrhovali, bojí se ho všichni ostatní. Koneckonců vláda ho má ...

Václav MORAVEC, moderátor

Ale o referendu, referendum o vstupu země do Unie bylo, teď se vás ptám, že oba dva prezidenti tady mají shodu, že chtějí referendum, každý říká, že by hlasoval jinak v tom referendu, jakou hru s námi hrají?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Já nevím, jakou hrajou hru, protože jak říkal správně kolega Niedermayer, pan pre..., pan bývalý prezident Klaus tehdy podepisoval přihlášku, pan Zeman to dlouhodobě podporoval ten náš vstup s těmi šílenými podmínkami. My jako jediná strana, jako KSČM jsme tehdy nebyli nadšeni z našeho vstupu do Evropské unie, jediná jsme říkali občanům, velké pozor, nevidíme v tom s podmínkami, které jsme si vyjednali, nějaké, nějaké plusové body, takže my své stanovisko v tomhle případě máme čisté. Z druhé strany ...

Václav MORAVEC, moderátor

Je správné, aby se teď konalo referendum o členství Česka v Unii?

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

To je, to je to. Já si myslím, že místo toho, abychom vyvolávali debatu o referendu, tak bychom se teď vážně měli zamyslet, protože Evropa je na křižovatce, my máme před sebou Junckerův balíček, který se bude rozhodovat do konce roku, my máme před sebou neskutečné množství reforem díky brexitu a my jako Česká republika bychom teď měli vést daleko internější debatu i s našimi občany o tom, jak si tu budoucnost v Evropské unii představují, zda jsme schopni jim vyjednat podmínky, které pro ně budou pozitivní, to znamená právě reformou nejenom Lisabonské smlouvy, ke které musí dojít, ale řady dalších smluv, které budeme otvírat v rámci brexitu. A poté, jak to dopadne, je reálné říct ano, či ne. Ale já bych ...

Václav MORAVEC, moderátor

Jinými, jinými slovy, vy vidíte referendum jako zástupný problém a individuální hru dvou prezidentů, bývalého a současného.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Ne, já vidím referendum jako definitivní problém toho, když se nepovede vyjednat to, aby podmínky pro české občany a Českou republiku byly v Evropské unii dále přijatelné. Ale my teď máme tři čtvrtě roku na to, abychom se vykašlali na naše malé politické hrátky a opravdu reálně vedli debatu o tom, co v té Evropě chceme, jak jí chceme změnit, co je výhodné pro Českou republiku, jak například změnit hlasovací schémata a řadu dalších věcí, jak dát více pravomocí národním parlamentům, Evropskému parlamentu, po téhle debatě si musíme sednout a říct si, jestli je to Evropa, do které jsme za a) vstupovali a za b) kterou do budoucna budeme chtít.

Václav MORAVEC, moderátor

Pavle Svobodo.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Já bych pozitivně vyšel z toho, že vskutku ta debata o budoucnosti České republiky je na místě a my bychom namísto bonmotů pana prezidenta se měli bavit o tom, jakých úspěchů Evropská unie dosáhla, co my jsme z toho měli, jakým způsobem to stabilizovalo náš stát i naši, naši, řekněme, pověst a sílu.

Václav MORAVEC, moderátor

Proč se o tom nebavit v referendu? Nebo při referendu?

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

No, to by bylo velmi dobré, kdybychom měli možnost se o tom bavit s lidmi, kteří mají alespoň základní znalosti o tom, co je to Evropská unie. Pan Niedermayer správně připomněl to, že tři měsíce, ještě tři měsíce po britském referendu nejžádanější otázkou byla, co je to, co je to Evropská unie? A je dost výzkumů na to, aby i v České republice, které ukazují, že čím zápornější vztah k Evropské unii, tím zároveň méně znalostí o Evropské unii. To znamená lidé by měli vědět, kolik má států Evropská unie, jak se jmenuje český eurokomisař, jak se přijímá zásadně aspoň nějaká legislativa a tak dále. A potom s

takovýmto publikem by bylo dobré, dobré referendum řešit. Ale dovolu mi ještě jednu věc. Když Luděk Niedermayer mluvil o tom, že neví, jestli je to manipulace nebo bonmot ze strany pana prezidenta, za prvé pan, pan prezident se dovolává inteligence občanů, a to je dobře, to je dobře, ale myslím, že komentátoři rychle dohledají jeho výroky z před několika let, kdy on tvrdil, a teď mě neberte za slovo, že vlastně 80 % populace jsou pitomci, tak tyhle ty dva výroky bysme měli komparovat. To za prvé. A za druhé ...

Václav MORAVEC, moderátor

No možná, možná to myslel tak, že jsou menší pitomci než politici, včetně s prezidentem.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Tak to je možné. Já jsem myslel původně, že novináři jsou jaksi ta nejhorší kategorie, ale zdá se, že pan prezident ...

Václav MORAVEC, moderátor

Ne, to je zvláštní kategorie, nejvíc blbců na metr čtverečních.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Aha, aha, výborně, no.

Václav MORAVEC, moderátor

To musíte srovnat zemanologii.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Ale druhá, druhá ještě záležitost. Pan prezident volá po referendu, referendum samozřejmě vyvolává někdo o Evropské unii, kdo chce, aby se vystoupilo, že jo, bez ohledu na to, že říká, že chce jaksi hlasovat osobně pro to, aby zůstal, ale zároveň říká, že bychom měli přijmout euro. A já si myslím, že tyhle ty dva výroky jaksi ve velmi krátkém časovém sledu jsou vlastně protimluvem.

Václav MORAVEC, moderátor

Dopadlo by to po tom britském referendu, myslíte si, že britské referendum a to, co se děje v Británii v současnosti, může vyléčit všechny další státy, členské státy Evropské unie, aby si odchod z Unie vymyslely? Nebo ten nový hnací motor Merkelová - Macron, pokud německá kancléřka obhájí své vítězství v podzimních volbách, tak postaví země především té střední a východní Evropy před to rozhodování, jestli budou vystupovat nebo ne? Luděku Niedermayer.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Tak my jsme v této otázce naprosto suverénní samozřejmě. Tady budou volby, ty volby vytvoří nějakou politickou reprezentaci, ta politická reprezentace se rozhodne, jakým způsobem tu zemi povede, čiil se může stát úplně cokoliv, ale to, co mě děsí, je ta neviditelná informační bariéra mezi námi a zbytkem toho světa, do jaké míry toho evropského, ale často i dále, do jaké míry je to způsobené tím, že řada našich ministrů nemluví žádným jazykem, a to znamená, že na těch summitech jsou třeba odkázání na tlumočníky nebo raději se tam vůbec s nikým nebaví, to mi úplně není jasné, ale mám pocit, že nám některé věci nedocházejí, třeba docházejí třeba to, že ta Unie stojí na tom, že se těch 27, 28 zemí

dohodne na něčem a ta dohoda vždycky bude nějaký kompromis a vždycky na té dohodě budou nějaké malé části, které my nevyhovují, které, předpokládám, vyměním za ty velké části, které mi velmi vyhovují, čili myslím si, že tenhle koncept je nám úplně cizí. Nechápejte, jak se ty věci změní. Teďka, Kateřino, vy jste tady naznačil, že během tři čtvrtě roku se něco zásadního v Evropě změní ohledně pravidel, já si to nedovedu představit, vždyť přece všichni víme, že zakládající smlouvy se mění konventem a ten konvent bude trvat opravdu dlouhou dobu, zatím ho nikdo nesvolal. A je vůbec otázka, kde bychom my v rámci toho konventu našli, našli nějakou podporu na nějaké změny těch smluv, o kterých vy jste mluvila, už proto, že ty zakládající smlouvy se neschvalují žádnou většinou, ty se schvalují všemi členskými zeměmi, všemi národními parlamenty a v mnoha případech, v mnoha případech referendy. A to, co vy jste tady naznačila, nápadně připomíná postoj Davida Camerona, který vlastně, ta jeho strategie říkala ano, já svolám referendum, předtím vyjednáme změny, které vlastně mi umožní tu Evropskou unii lépe prodat těm občanům, a tudíž to referendum vyhrají a tahle nepříjemnost bude pryč. Víme, jak to dopadlo. Jednak on vlastně pořádně nevěděl, o co žádá. O to, o co žádal, bylo nepřijatelné buďto z hlediska smluv nebo z hlediska toho, jak si tu Unii představuje těch zbývajících 27, a dostali jsme se tam, kam jsme se dostali. Takže tady toto, ty argumenty, které teďka tady zazněly od vás, mě opravdu nepřesvědčují, že toto je dobrá cesta, spíš bych řekl, že je to zárodek cesty, která povede někam jinam a my musíme začít v tom, o čem mluvil Pavel Svoboda, že politici se nebudou bát lidem říkat o té Unii pravdu, jak funguje. A od toho jsme opravdu na míle vzdáleno, nedávno když jsem jel ze Štrasburku autem, jsem třeba zaslechl jednoho z ministrů vlády, který říkal, že vlastně to rozhodnutí o těch kvótách ještě asi neplatí, protože na to byla podána žaloba. Stačí si přečíst jeden řádek ve smlouvě, který jasně říká, že podání žaloby nemá odkladný účinek, ale tady tuhle informaci on vypálil přes média a už, už je najednou úplně jiný pojem o tom mezi lidmi, jak se vlastně ty věci mají. Čili nejdřív bychom si to měli odpracovat, aby ti lidé nemuseli hledat na Wikipedii, cože to vlastně ta Evropská unie je a jakým způsobem jsme se do ní dostali.

Václav MORAVEC, moderátor

Jenom stručná reakce Kateřiny Konečné a pak končíme.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Vzhledem k tomu, že Cameron podlehl svému stranickému nátlaku především a KSČM dlouhodobě říká, že podmínky, za kterých jsme vstupovali, nebyly výhodné a navíc se po Lisabonské smlouvě diametrálně změnily, tak to je přesně ta změna, o které my se nebojíme toho, že by občané znovu měli rozhodnout, ale to, o čem jsem mluvila, není, že se za tři čtvrtě roku něco změní, to, o čem mluvila, ale je, že v tom prosinci už Česká republika bude potřebovat nějaké stanovisko, se kterým do toho jednání půjde. A to mi tady prostě nemáme. Nemáme ho dlouhodobě, dlouhodobě Evropu pouze kritizujeme, nejsme schopní najít slušný normální konsensus a nejenom mezi sebou, ale i s těmi lidmi dole a s podnikateli a se všemi, a to je to, po čem já volám. Já chápu, že jsou čtyři měsíce do voleb, že možná si někteří říkají, že jsou populárnější témata, ale z druhé strany, tady se hraje o naši budoucnost a já bych si moc přála, aby si to čeští politici konečně uvědomili.

Václav MORAVEC, moderátor

Kateřina Konečná, Pavel Svoboda, Luděk Niedermayer. Děkuji za tuto diskusi a těším se na další, děkuju.

Luděk NIEDERMAYER, poslanec EP /nestr. za TOP 09 a STAN/

Na shledanou.

Kateřina KONEČNÁ, poslankyně EP /KSČM/

Na shledanou.

Pavel SVOBODA, poslanec EP /KDU-ČSL/

Na shledanou, děkuju.

www.niedermayer.cz

26. 6. 2017

Vyjádření europoslance L. Niedermayera (TOP 09) a D. Charanzové (ANO) pro aktuálně.cz: Česko může přijít až o 100 miliard korun. Brusel hledá po brexitu náhradu za britské příspěvky

Londýn a Brusel už naplno vyjednávají o odchodu Velké Británie z EU. V případě, že bude britská vláda trvat na přísných podmínkách odchodu (tzv. hard brexit) a opuštění společného trhu, přijde unijní rozpočet o desítky miliard eur. Zbylé bohatší země EU ho ale odmítají navýšit. Ty méně bohaté - včetně Česka - nechtějí na druhou stranu přijít o velké peníze z tzv. kohezních fondů. Praze hrozí, že přijde až o sto miliard korun v unijních příspěvcích.

Evropská unie už detailně řeší odchod Velké Británie z osmadvacítky. Jedním z nejoblávějších míst je výpadek příjmů do unijního rozpočtu, které do bruselské pokladny až doposud plynuly z Londýna. Britové dávali do pokladny EU víc, než brali. Do společného unijního rozpočtu přispěli v roce 2015, z něhož jsou poslední přesná čísla, 18 miliardami eur, zatímco sedm a půl miliardy z unijní pokladny dostali.

Česko naproti tomu zaplatilo 1,3 miliardy eur (cca 34 miliard korun), dostalo ale skoro sedminásobek - 7 miliard eur (184 miliard Kč). Největší přispěvatel, Německo, vložil v roce 2015 do společné kasy 24,3 miliardy eur, což byla skoro šestina celkového rozpočtu unie (142 miliard eur). Podle odhadů by ČR v souvislosti s brexitem mohla přijít až o čtvrtinu příjmů z tzv. kohezních fondů. ze kterých je financována řada projektů v chudších členských zemích unie.

"Vzhledem k velkému množství neznámých se dá dopad brexitu dnes jen těžko přesně odhadnout," říká česká europoslankyně za ANO Dita Charanzová. "Pro obě strany Lamanšského průlivu to bude ale znamenat šok. Záleží samozřejmě zejména na tom, jaké podmínky se podaří pro odchod vyjednat," dodává česká europoslankyně.

Dohoda musí být výhodná pro obě strany

Chudší státy unie přitom odmítají, že by o dohodnuté příspěvky z unijní pokladny na příští roky měly přijít. Evropský parlament dokonce schválil minulý týden rezoluci, podle které nesmějí být kohezní fondy krácené. To se ale nelíbí bohatším členům EU, kteří odmítají výpadek příjmů způsobený brexitem kompenzovat z vlastní kapsy. Tyto státy naopak trvají na tom, že se musí v rozpočtu na další období (2021-2028) najít úspory.

Vše ale záleží především na dalším jednání Londýna a Bruselu. Vláda britské premiérky Theresy Mayové až doposud prosazovala tzv. tvrdý brexit. Během něj by sice ztratily obě strany, Britové ale zřejmě více. Britský vyjednaváč o odchodu z EU David Davis se ale se svým unijním protějškem Michele Barnierem v úterý shodl na tom, že dohoda musí být výhodná pro obě strany. Británie si chce zachovat přístup na unijní trh, odmítá ale volný pohyb pracovníků a nechce dál přispívat do společného unijního rozpočtu. Z EU se zase ozývají hlasy, že Londýn musí za brexit tvrdě zaplatit. "Opuštění unie bude Britý něco stát," zdůraznil před zahájením jednání s Londýnem německý ministr pro evropské záležitosti Michael Roth.

EU navíc trvá na tom, že Spojené království musí splnit své slíbené finanční závazky z již uzavřených dohod. Ty Brusel vyčísluje na 60-100 miliard eur. Záleží teď ale na tom, zda Britové svůj postoj v příštích měsících nepřehodnotí. Mimo jiné i proto, že vláda premiérky Mayové nemá po předčasných parlamentních volbách ve Velké Británii v Dolní sněmovně bez Demokratické unionistické strany (DUP) většinu.

A DUP trvá na otevřených hranicích mezi Severním Irskem a Irskou republikou, což požaduje taky EU. Pak by Britové mohli některé části společného trhu zachovat a přispívat do společné unijní pokladny.

"Není vyloučeno, že pokud bude mít Británie zájem na účasti na některých politikách EU, bude do rozpočtu i po vystoupení něco platit," říká český europoslanec zvolený za TOP 09 Luděk Niedermayer. "Stejně tak se bude diskutovat o tom, zda dnešní podoba rozpočtu odpovídá prioritám členských zemí unie," dodává.

"Přestože jsou tzv. kohezní fondy významné z hlediska zvyšování životní úrovně v ekonomicky slabších zemích (což je při existenci volného pohybu osob podstatné), v současné době asi existují vyšší priority. Pravidla financování těchto fondů jsou navíc nastavena poměrně volně," dodává Niedermayer.

Opatrnost bohatších států unie podporují podle českého europoslance i korupční kauzy, velmi nízké čerpání prostředků a jejich podivné směřování na neodůvodněné projekty nebo na zvýhodnění velkých a silných firem.

Hrozí drastický propad vývozu

Pokud by se ale Londýn s Bruselem během jednání o brexitu nedohodly, což britská premiérka Mayová nevyklučuje, mělo by to mj. velký dopad na vzájemný obchod. "Podle některých studií se kupříkladu vývozy z EU do Spojeného království můžou do roku 2030 propadnout až o 31 procent," uvádí Charanzová. "A dotkne se to i Česka. Velká Británie je pro nás čtvrtým nejvýznamnějším vývozním trhem," dodává.

S nižšími vývozy by se pak samozřejmě krátily i daňové příjmy a hůře by se hledaly zdroje financování evropských projektů. Na druhé straně by pak hrozilo omezení příjmů z unijní pokladny. "Jakékoli vyčíslení je dnes velmi komplikované," upozorňuje Charanzová. "Studie zpracovaná v loňském roce pro českou vládu ale mluví o možném výpadku příspěvků z EU fondů až ve výši kolem 100 miliard korun," uzavírá.

www.niedermayer.eu

27. 6. 2017

Vyjádření europoslance J. Maštálky (KSČM) k odchodu Helmuta Kohla

V závěru předminulého týdne odešel ze světa Helmut Kohl, dlouholetý předseda Křesťanskodemokratické unie (CDU) a kancléř Spolkové republiky Německo. Politik, který se výrazně zapsal jak do dějin SRN, tak Evropské unie. Člověk, pro kterého byla politika vším a jehož soukromý život jí byl podřízen; muž, jenž prožil strmý vzestup i pád politický i privátní, byv v posledních letech svého života připoután na invalidní vozík. »Jeho skutečnou rodinou byla CDU, nikoli Kohlovi,« uvedl trpce Kohlův syn Walter.

Helmut Kohl (nar. 1930) vstoupil do »velké politiky« v roce 1966, kdy se stal předsedou CDU v Severním Porýní-Vestfálsku. O tři roky později byl ministerským předsedou v této spolkové zemi a také

místopředsedou CDU na celospolkové úrovni. V čele CDU stanul v roce 1973 na celé čtvrtstoletí a v roce 1982 se stal spolkovým kancléřem; tuto funkci vykonával do roku 1998.

Do dějin Spolkové republiky vstoupil Helmut Kohl především jako »kancléř sjednotitel«; fúzi někdejší NSR a NDR pod jednou vlajkou vzal skutečně za své a měl na ní nezastupitelný osobní podíl. Druhou neméně dominantní Kohlovou charakteristikou je »přesvědčený Evropan«, což odráží jak jeho přesvědčení, tak skutečnost, že v osmdesátých letech minulého století společně s francouzským prezidentem Mitterrandem dal tehdy přešlapující Evropské unii nový impuls, což dnes oceňuje i německá Levice. Ta však pokazuje také na to, že Kohl v tomto ohledu zanechal rozporné dědictví, neboť pod jeho vlivem byla realizována fatálně chybná konstrukce tzv. měnové unie, která (a nejen ona) zavedla EU do hluboké krize. Nutno také ocenit, že Kohlovým krédem, pokud šlo o evropskou politiku, bylo »evropské Německo«, nikoli dnes stále více »německá Evropa«. Oskar Lafontaine výslovně ocenil Kohlovo »upřímné evropanství« a rovněž to, že Kohl, jakkoli ostrý politický odpůrce, vždy stál za svým slovem – což bývá dnes u vrcholných politiků pokládáno spíše za zbytečný přepych...

Kohlova síla spočívala hlavně ve schopnosti instinktivně rozpoznat příležitost a chopit se jí za pomoci malého, ale výkonného týmu loajálních spolupracovníků. K nim patřila svého času také současná spolková kancléřka Angela Merkelová, právem označovaná za Kohlovu kdysi oddanou žačku a protégé. Ale byla to právě Merkelová, která – v době dodnes nevyjasněné sponzorské aféry prohlásila, že CDU by se měla od Kohla »emancipovat« a stála za jeho definitivním odchodem z politického života. Však nejen to: na rozdíl od svého velkého učitele vetkla do své vlajky nápis »německá Evropa«.

www.mastalka.cz

28. 6. 2017

Vyjádření europoslance J. Kellera (ČSSD) pro deník Právo: Supermarket

Francouzský prezident Emmanuel Macron prohlásil na adresu zemí střední Evropy, že Evropa není supermarket. Chtěl tím patrně říci, že země, jako je Česko, si vybírají z EU jen to, co se jim líbí, aniž by zaplatily svou ochotou dodržovat pravidla a uznávat evropské hodnoty.

Podobenství o supermarketu je jistě neobyčejně nápadité, je však otázka, zda bylo v tomto případě použito správně. Nabízejí se přinejmenším dvě jiná a možná hlubší použití tohoto příměru.

K supermarketu bývá často a nikoli neprávem připodobňováno současné provozování politiky. Politické strany se chovají, jako kdyby se ve volbách neobracely na občany, ale na konzumenty. Nabízejí své programové zboží s hlasitostí trhovců, kteří se předhánějí, kolik slevy komu nabídnou a co kdo dostane jako bonus úplně zadarmo.

Brzy po volbách se zjišťuje, že nabízené zboží bylo bohužel bez garance. V politickém supermarketu najdeme nové strany a hnutí, jejichž program sice není úplně zřetelný, je však nabízen ve skvělém, svůdném a neokoukaném obalu. Až po rozbalení zákazník zjistí, že si pořídil něco, o co vlastně vůbec nestál.

Kdo ví, co budou po rozbalení letošního volebního dárečku říkat Francouzi. Tím spíše, že většina z nich si ho neobjednala.

Supermarket může sloužit jako příměr také v dalším ohledu. Jak známo, obchodní řetězce dosahují poměrně nízkých cen svého zboží mimo jiné tím, že dokáží postupovat velice tvrdě vůči svým dodavatelům a nekompromisně je vedou ke vzájemnému srážení cen za jejich výrobky.

Země střední a východní Evropy hrají v tomto příběhu roli subdodavatelů, kteří jsou za produkty své práce odměňováni výrazně hůř než jejich kolegové na západ od našich hranic. Přitom si v roli zákazníků musejí v supermarketu kupovat zboží za cenu mnohdy téměř srovnatelnou s tou na Západě.

Co na to Macron? Zatím hodlá zavést stejnou mzdu pro pracovníky vysílané z Východu jako pro rodilé Francouze. Přilepšit tím našim řidičům a zaměstnancům stavebních firem, anebo jim chce francouzský trh znepřístupnit? To se dozvíme právě až po rozbalení onoho tak lákavého obalu.

www.cssd.cz

29. 6. 2017

Komentář europoslance P. Teličky (ANO): Jestliže Turecko přijme nové ústavní reformy, pozastavme s ním přístupová jednání

Jestli Turecko přijme ústavní reformy v takové podobě, v jaké byly přijaty v referendu, Evropská unie by s ním měla okamžitě ukončit přístupová jednání, stojí ve zprávě, kterou v úterý 20. června schválil Výbor Evropského parlamentu pro zahraniční věci. Její podobu posoudí europoslanci během červencového plenárního zasedání ve Štrasburku.

Pro Turecko byl rok 2016 velmi obtížný. Trápila ho pokračující válka v Sýrii, příliv uprchlíků, teroristické útoky i pokus o převrat, během něhož bylo zabito 248 lidí. Poslanci Evropského parlamentu tento pokus v předložené zprávě důrazně odsoudili, nicméně se domnívají, že opatření, která přijala turecká vláda v reakci na tuto událost, jsou nepřiměřená a dlouhodobě negativně ovlivní turecké obyvatelstvo. Řeč je o velkém propouštění státních zaměstnanců, uzavření médií, zatýkání novinářů, soudců i obhájců lidských práv. Následovalo také uzavření několika škol a univerzit.

Vláda zakázala webové stránky určitých médií i jejich sociální sítě. Celkem došlo k zastavení 170 médií a 150 novinářů bylo uvězněno. Turecko rozhodlo rovněž o zamezení přístupu k Wikipedii. Všechna tato opatření vedou podle zprávy, kterou ve středu 5. července probere Evropský parlament během plenárního zasedání ve Štrasburku, k omezování svobody projevu i práva na informace. “Není možné, aby v zemi, která usiluje o členství v Evropské unii, docházelo k podobným restrikcím a k porušování lidských práv. Je to jen další důkaz toho, že není Turecko na vstup do Unie připraveno,” vyjádřil se Pavel Telička, místopředseda Evropského parlamentu.

Zásadním se stal 16. duben 2017, kdy občané v referendu rozhodli o přijetí ústavních reforem, které mají výrazně posílit pravomoci prezidenta Erdogana. Poslanci ve Výboru však zpochybňují podmínky, během nichž k referendu došlo, a nejsou přesvědčeni o validitě a legitimitě jeho výsledků. Odsoudili především možný návrat trestu smrti, který podporuje nejen turecký prezident, ale rovněž další politici. “Odmítnutí trestu smrti je základním předpokladem k tomu, aby se země mohla stát členem Evropské unie,” reagoval na situaci Telička, “Turecko by tím navíc ohrozilo také své působení v Radě Evropy, jíž je členem. I tam totiž mohou být pouze ty země, které trest smrti odmítly.”

Na základě všech výše zmíněných předpokladů vyzývá Výbor Evropského parlamentu pro zahraniční věci Evropskou komisi i národní vlády Evropské unie k tomu, aby bez prodlení zastavily přístupová jednání s Tureckem, jestliže neprojdou plánované ústavní reformy žádnou změnou. “Turecko se odklání od právního státu, nedodržuje základní lidská práva a svobody, zakazuje režimu nepohodlná média a zatýká novináře. Za takových okolností není jiná možnost, než s Tureckem přístupové rozhovory ukončit,” dodává Telička.

Zpráva Výboru dále upozorňuje nejen na neúměrné tresty, ale rovněž na nevyhovující podmínky v tureckých věznicích. Soudci i žalobci jsou podle ní pod neustálým politickým tlakem a již necelá

čtvrtina z nich byla propuštěna nebo potrestána. V některých případech mělo dokonce docházet i k zabavování majetku. Turecko má také vážné problémy s dodržováním svobody vyznání. Příslušníci náboženským minorit jsou diskriminováni, čelí verbálním i fyzickým útokům, stigmatizaci i sociálnímu tlaku na školách. S podobnými problémy se mají potýkat i příslušníci dalších menšin. Ankara a Istanbul dva roky po sobě jdoucí zakázala pořádání tradičních LGBTI pochodů.

Dobré vztahy s Tureckem jsou však podle Výboru velmi důležité, a proto chtějí stále udržovat konstruktivní a otevřený dialog. Ten je totiž klíčový pro řešení společných výzev, jako je migrace, bezpečnost nebo terorismus. Zpráva proto navrhuje modernizaci celní unie mezi EU a Tureckem.

www.telicka.eu

Zahraniční politika na ostatních úrovních

Duben 2017

5. 6. 2017

Česko pomáhá v nejchudších zemích světa. Rozhovor s ředitelem České rozvojové agentury Michalem Kaplanem na vlnách Českého rozhlasu

Podpora výroby sýrů v Bosně, zlepšení přístupu k pitné vodě v Srbsku, záchrana mongolských lesů – to jsou jen některé z mnoha projektů, na kterých se podílí Česká rozvojová agentura. A v jejím čele stojí už čtvrtým rokem Michal Kaplan.

Co je hlavním posláním České rozvojové agentury?

„Pomoci k tomu, aby ve světě nebyla chudoba, aby člověk mohl žít v důstojných podmínkách a aby rozvoj v chudých zemích byl udržitelný z hlediska naší planety.“

Na stránkách vaší agentury se píše, že pomáháme přibližně 16 zemím – jde např. o Bosnu a Hercegovinu, Srbsko, Ukrajinu, Kambodžu, Mongolsko, Zambii, Etiopii.“ Podle čeho se řídí výběr zemí, kam směřuje česká pomoc?

„Prioritní země určuje Ministerstvo zahraničních věcí – těch je celkem šest: Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Gruzie, Etiopie, Kambodža a Zambie. Kromě nich jsou to země specifického zájmu, jako je Afghánistán. V poslední době pomáháme na Ukrajině a nově také v Sýrii. Ten výběr se řídí několika kritérii. Hlavním je potřeba pomoci, čím chudší země, tím je pomoc potřebnější. Z té naší šestice polovinu tvoří nejchudší země na světě – Etiopie, Kambodža, Zambie. Další podmínkou je to, aby v těch zemích byl klid, aby ta země byla pokud možno stabilní, aby tam nebyla válka, příliš velká korupce. Třetím kritériem je úroveň politických a obchodních vztahů mezi ČR a danými zeměmi. Přihlížíme také k tomu, zda tam máme např. ambasádu.“

Zambie je zemí, kde jsme několik let velvyslanectví neměli, k jeho otevření došlo až teď. Máme se Zambií nějaké specifické vazby?

„Navazujeme na dlouhou historii vztahů ještě z dob Československa. Dobře tam znají naše technologie a musím říct, že k nedávnému rozhodnutí přesunout ambasádu z Harare do Lusaky došlo i proto, že je prioritní zemí pro rozvojovou spolupráci.“

Kolik peněz rozdělí vaše agentura ročně?

„Roční rozpočet je cca 500 milionů korun, jen 5% jde na administrativu a zbytek rozdělujeme na projekty.“

Mluvil jste o tom, že naše pomoc směřuje do zemí, kde máme tradiční vazby, nebo ekonomické zájmy. Určitě ale nejsme jedinou zemí, která v daných oblastech působí. Jak koordinujete naši pomoc s ostatními zeměmi?

„V rámci EU. Je to nutné, protože některé země jsou velmi populární jako například Keňa nebo Tanzanie. Je to samozřejmě proto, že jsou atraktivní díky safari. Zatímco jiné jako Středoafrická republika jsou opomíjeny. Říká se tomu dělba práce, v rámci EU se koordinujeme, aby ta pomoc byla

pokud možno rozprostřena rovnoměrně a podle potřeb těch zemí. Zároveň se koordinujeme i uvnitř daných zemí. Takže například v Zambii se soustřeďujeme na zdravotnictví a zemědělství, zatímco jiní jako Holanďané nebo Švédové se zaměřují na dopravu nebo soudní systém.“

Pomoc se nepochybně řídí zkušenostmi České republiky, zkušenostmi našich expertů – které oblasti patří k těm prioritním?

„Nejvíce peněz jde na projekty v oblasti vody a sanitace, protože to je velký problém v rozvojovém světě, především v Africe. Jako Češi máme kvalitní geology, kteří umí dělat geofyzikální průzkum a vůbec najít ty zdroje vody a zmapovat tu zemi i z hlediska prevence přírodních katastrof, prevence sesuvů půdy. Druhou silnou stránkou je oblast zemědělství. To je v rozvojovém světě hlavní zdroj obživy. Spolupracujeme s Jihočeskou univerzitou nebo Veterinárním ústavem, ale samozřejmě spolupracujeme přímo s farmáři v terénu.“

Vy jste se právě vrátil z Gruzie, o jaké projekty jde konkrétně v Gruzii?

„Gruzie není úplně chudá, ale má problémy z hlediska integrity. Navíc nedávno podepsala asociační dohodu s EU, což obnáší přijetí nové legislativy. A protože jsme prošli podobným procesem, tak jim naši experti pomáhají. A pak tam máme další projekty na venkově, konkrétně v oblasti Tušsko. Gruzie je poměrně hornatá krajina, mají tam ovce, zpracovávají vlnu, pomáháme tam s rozjezdem chráněné krajinné oblasti. Gruzie má určitě velký potenciál v oblasti turistiky. A v oblasti zdravotnictví se soustředíme na prevenci, především pokud jde o rakovinu prsu a děložního čípku. Kromě toho že dodáváme vybavení a diagnostické přístroje, tak v oblasti školení.“

Pane řediteli, vaše mise se pomalu završuje, když se ohlédnete za tím, na čem všem se vaše agentura pod vašim vedením podílela, jaký máte pocit?

„Jednak se nám podařilo zkvalitnit spravování prostředků. Umíme reagovat na potřeby partnerů a rychle dosáhnout výsledků. Jsme agentura inovativní. V poslední době jsme spustili nové programy – bussines partnership – partnerství se soukromým sektorem, což je nová cesta, jak zatáhnout soukromé firmy do rozvojové pomoci. Podařilo se mi zvýšit rozpočet, navíc brzy budeme akreditovaní u Evropské komise, což nám umožní další navýšení pomoci. A tou poslední věcí je, že se nám podařilo zvětšit povědomí o naší práci, o projektech, které podnikáme.“

A kdybyste mohl jmenovat jeden konkrétní příklad pomoci, která někomu konkrétnímu změnila život?

„Zmínil bych případ z Kambodže. Šlo o holčičku, která se špatně učila, měla ve škole špatné výsledky, ostatní děti jí odstrkovali. Ale protože tam působili naši experti v rámci projektu inkluzivního vzdělávání, tak se zjistilo, že dívenka má drobnou oční vadu a špatně vidí. Na klinice jí provedli drobný zákrok, posadili jí pak do první řady, a protože učitel byl našimi experty speciálně vyškolený, věděl, jak s ní pracovat. Ona mi pak osobně vyprávěla, že už se učí lépe a ráda si čte. Takže to bylo takové milé setkání s konkrétním výsledkem.“

www.czechaid.cz

30. 5. 2017

Rozvojová pomoc není charita, ale investice. Rozhovor s ředitelem České rozvojové agentury Michalem Kaplanem v příloze Hospodářských novin

Ročně Česká rozvojová agentura (ČRA) přerozděluje 500 milionů korun do rozvojových projektů. Čeští geologové díky těmto penězům mapují celé území Etiopie. Z jejich zkušeností dnes čerpá nejen tamní vláda, ale i další dárcovské země. Podle Michala Kaplana, ředitele ČRA, mohou firmy v partnerských státech najít skvělé obchodní příležitosti. Zapojení soukromého sektoru do udržitelnosti letos poprvé ocenila veřejnost i odborná porota v soutěži Ceny SDGs.

HN: Jaký je počet vašich současných projektů a s kolika zeměmi ČRA spolupracuje?

Každý rok realizujeme přibližně 120 rozvojových projektů, dnes na území až 11 partnerských států, což je pro dárce velikosti České republiky tak akorát. V šesti zemích, jakými jsou Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Gruzie, Etiopie, Kambodža a Zambie, probíhá dlouhodobá spolupráce. Na Ukrajině, v Sýrii a Afghánistánu reagujeme na aktuální dění.

HN: Kolik peněz je v rámci projektů za rok přerozděleno?

Rozpočet agentury je 500 milionů korun a jen pět procent z něj jde na administrativu, zbylá částka míří do projektů. Z tohoto pohledu se dá říct, že jsme poměrně levná a úsporná agentura.

HN: Jak probíhá proces výběru partnerských zemí?

Vždy se jedná o politické rozhodnutí ministerstva zahraničních věcí, kdy do procesu výběru vstupují tři kritéria. Těmi jsou potřebnost, vhodné prostředí a historie vztahů mezi Českou republikou a danou zemí. Klademe důraz na to, aby se naše pomoc dostala mezi nejchudší státy, bylo v nich stabilní prostředí pro realizaci projektů a dobré podmínky založené na historii mezi naší a partnerskou zemí co do politických a ekonomických vztahů. Důležité také je, aby v zemi nechyběla ambasáda.

HN: Projekty jsou udržitelné, pokud jejich přínos přetrvává i po ukončení jejich financování. Jakým způsobem dochází k plnění této podmínky?

Pokud nyní v Etiopii kopeme vrt vody, není problém ho vybudovat a vkládat do něj prostředky, ale především zaručit, aby tam také zůstal. Nesmí se stát, že bychom pár let po dokončení projektu zjistili, že vrt již nefunguje. Je třeba pracovat s místní komunitou, udělat jí osvětu a školení, aby věděla, jak vrt opravit. Zpětnou vazbu provádíme formou evaluací, jejichž vyhodnocením jsou doporučení, která se snažíme zapracovat i do nových projektů. Polovina z nich splňuje kritérium udržitelnosti, což nepovažujeme za špatný výsledek. Důležité je si uvědomit, že není tragédie vytvořit projekt, který se nepovede, ale ze špatného projektu se nepočít.

HN: Vaše programy se týkají různých sektorů, od zdravotnictví, vzdělání až po nezaměstnanost. V čem jsou Češi nejvíce nápomocní?

Z hlediska objemu peněz jde nejvíce na oblast vody a sanitační. Češi mají velkou tradici v oblasti geologie. Mapují celé území Etiopie z hlediska geofyzikálního průzkumu, a to nejen pro projekty, které financuje ČRA, ale těží z nich vláda Etiopie i ostatní donoři.

HN: Stojí si Česká republika v rámci pomoci a udržitelnosti v porovnání s jinými státy dobře?

Pokud jde o porovnání v oblasti peněz, objem pomoci se měří v poměru k HDP. Zde za dárci, jako je Švédsko, Norsko a Dánsko, kteří dávají na pomoc více než 0,7 procenta HDP, zaostáváme. Co do kvality jsme dle organizace OECD empatický donor. Velké země posílají partnerským zemím stostránkové dotazníky k vyplnění, na jejichž základě možná začne za dva roky vznikat nový projekt. Češi přijedou do země, první den zajdou do místní hospody, kde se zajímají o danou problematiku, a druhý den už projekt začne. V tom je česká pomoc flexibilní a dosahuje poměrně rychle výsledků.

HN: Máte představu o tom, jaké mají Češi povědomí o vaší agentuře?

Z průzkumu veřejného mínění vyplývá, že přibližně 80 procent občanů republiky podporuje myšlenku pomáhat méně rozvinutým zemím. I přes toto vysoké číslo dále komunikujeme s veřejností a lidským způsobem ji informujeme o tom, kolik peněz jsme na daný projekt využili a jak jeho pomoc funguje.

HN: Cíle SDG (Sustainable Development Goals), které byly v roce 2015 přijaty na summitu OSN, představují 17 cílů udržitelného rozvoje, mezi něž patří vymýcení chudoby, hladu, zvýšení kvality života a další. Je splnění reálné?

Je ambiciózní, ale i reálné. Cíle navazují na ty předchozí z programu Millennium Development Goals z roku 2000. Některé byly nejen splněny, ale dokonce překonány. Zkušenosti ukazují, že za předpokladu spolupráce a propojení chudých zemí, dárců a soukromého sektoru, který může v partnerských zemích najít zajímavé obchodní příležitosti, jsou stanovené cíle dosažitelné.

HN: Vůbec poprvé v České republice byly neziskové organizace a firmy oceněny za to, že zapojily udržitelnost do svých vlastních strategií. Co by pro ně mělo být hnacím motorem, aby v těchto aktivitách pokračovaly i nadále?

Hlavní je, aby byly součástí rozvojové spolupráce. Rozvojová pomoc není charita, ale investice. To se snažíme firmám sdělovat. Nechceme, aby věnovaly peníze pro dobrý pocit, ale proto, aby z toho něco měly. Například česká společnost Mamacoffee v Etiopii zpracovává kávu, kterou prodává v Evropě a na vyspělých trzích. ČRA ji podporuje, protože vidí pozitivní dopad i v rámci rozvoje. Tvoříme tím pracovní místa, zaměstnáváme muže i ženy, vzděláváme je a v konečném důsledku je to výhra pro obě strany.

HN: Co chce Česká rozvojová agentura dělat v dalších letech?

První vize se týká zvýšení počtu kolegů, projektů a dopadu našich aktivit. Chceme mít více lidí v terénu. Letos jsme vyslali jednu expertku do Etiopie, další do Kambodže a příští rok plánujeme vyslání do Zambie a Bosny a Hercegoviny. Zároveň čekáme na akreditaci u Evropské komise, díky níž budeme schopni čerpat finanční prostředky i od Evropské unie.

www.czechaid.cz